

DOLENJSKI LIST *četrtek*
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST

Študenti MBA so se učili v Krki

Proučevali so upravljanje s človeškimi viri

NOVO MESTO - Od 20. do 24. maja se je v Krki, tovarni zdravil v Novem mestu, mudila skupina 26 študentov rednega študija MBA ekonomske fakultete iz Ljubljane. Namen njihovega bivanja v krki je predvsem zaključni del več mesecev trajajočega projekta na temo upravljanja s človeškimi viri. Študenti so pripravili obsežen vprašalnik, v katerem so še posebej pozorno obdelali vprašanja v zvezi s delom, zadovoljstvom, plačo in medsebojnimi odnosi v podjetju, izpolnilo pa ga je okoli 400 delavcev Krke.

Zbrani podatki so študentom omogočili mednarodno primerjavo z drugimi podjetji doma in v svetu, saj je bila glavnina anketnih vprašanj sestavni del mednarodnega projekta, ki ga koordinira ameriška univerza Cornell, s katere prihaja tudi prof. dr. George Milkowich, ki je minuli teden v Krkinem izobraževalnem centru predaval tako študentom MBA kot tudi Krkinim kadrovskim strokovnjakom, za odbor direktorjev pa je pripravil pogovor na temo menedžerskih plač po svetu.

Svoje ugotovitve so študenti MBA iz petih zornih kotov, ki so jih obdelovale posamezne skupine, v petek predstavili Krkinim vodstvenim delavcem. Ker je študij MBA mednaroden, je večina dela in predavanje potekala v angleščini. I. V.

VINSKI ŠAMPION - Med štirimi vini z najvišjimi odličji na 42. mednarodnem ocenjevanju vina v Ljubljani, je tudi penče vino cuvée princesse Isteničevih (na sliki mag. Janez Istenič) iz Stare vasi na Bizeljškem. Enako priznanje je dobil tudi eden izmed briškkih merlotov. Sicer pa so slovenskim vinom prisodili še tri velike zlate, 55 zlatih in 119 srebrnih medalj. Za šampiona proglašeno penče vino je polsuho in po naravni metodi pridelano iz laškega rizlinga in sovinjona. Sicer pa Barbara International, druga največja slovenska šampanjska hiša z zmogljivostjo blizu 200.000 steklenic penčega vina, nudi več vrst šampanja, ki so bile doslej velikokrat nagrajene doma in v tujini. (M. Vesel)

KOZLER V LJUBLJANI

LJUBLJANA, KOČEVJE - Danes, v četrtek, 30. maja, ob 12. uri bodo v Kulturno-informacijskem centru v Ljubljani odprli razstavo "Peter Kozler in prvi zemljevid slovenskega ozemlja". Organizirata jo Muzej Kočevje in Mestni muzej Ljubljana.

KLOBČAVER SPREJEL MOLANOVO DRUŽINO

NOVO MESTO - Ob dnevu Slovenske vojske 15. maju je major Anton Klobčaver sprejel družino v junijski vojni padlega Jerneja Molana. Molanovim so ob tem izročili priložnostno darilo.

Tigrovci prvi borci proti fašizmu

Na Mali gori pri Ribnici so ob 55-letnici prvega spopada na Slovenskem odkrili spominsko obeležje trem tigrovcem - Govoril predsednik DZ Jožef Školč

RIBNICA - Na Mali gori pri Ribnici so v nedeljo ob bogatem kulturnem programu na mestu prvega oboroženega spopada na slovenskih tleh med italijanskim okupatorjem in pripadniki primorske antifašistične organizacije TIGR odkrili spominsko obeležje. Slavnostni govornik je bil predsednik državnega zbora Jožef Školč.

Kljub dežju se je slovesnosti ob 55. obletnici prvega oboroženega spopada proti fašističnemu okupatorju na naših tleh udeležilo zelo veliko ljudi, med katerimi je bil tudi še živeči tigrovec Stanko Volarič. Slovesnost je bila priložnost, da so se spomnili v spopadu na Mali gori 13. maja 1941 padle-

cev, zavednih primorskih Slovencev, ki jih je že od leta 1927 dalje, še posebno pa po ukinjanju slovenskih šol in izgonu materinščine iz državnih uradov in sodišč, brez ideoloških predznakov povezovala želja: zaustaviti italijansko fašistično raznarodovanje.

Postavitev spominskega obeležja in izdajo zgodovinske publikacije ob tem dogodku so omogočili: ZZB Primorske in Ribnice, vseh 18 primorskih občin in zamejske slovenske občine iz Italije, občina Ribnica ter društvo za negovanje rodoljubnih tradicij Tigr. Obeležje je odkril Stanko Volarič skupaj s sorodniki nekdanjih pripadnikov Tigra in predsednikom državnega zbora Jožefom Školčem, ki je v svojem govoru poudaril, da se je današnji dan rodil prav po zaslugi takšnih, kot so bili tigrovci, in da je zaradi vizije jutrišnjega dne treba pozabiti na dnevno politiko in pritlehne spore in medsebojna zbadanja zamenjati z vzajemnim, kolektivnim projektom države za novo tisočletje. M. LESKOVŠEK-SVETE

ODKRILI SPOMINSKO OBELEŽJE TIGROVCEM - Jožef Školč je na slovesnosti ob odkritju spominskega obeležja tigrovcem na Mali gori ob omembi sedanjega časa sprejemanja pomembnih odločitev izrazil popolno strinjanje s kolegom Zoranom Thalerjem, da so pogovori vedno na nasprotnem koncu kot spopad in ena najbolj plemenitih in človeških dejavnosti, saj tisti, ki se pogovarjajo priznavajo drug drugemu obstoj in njegovo voljo. (Foto: M. L.-S.)

TISOČGLAVA MNOŽICA NA PROSLAVI 150-LETNICE ŽELEZNICE NA SLOVENSKEM - V nedeljo popoldne se je na trebanjski železniški postaji ob prihodu muzejskega vlaka zbrala velika množica ljudi, predvsem mladeži, ki je želela pozdraviti častitljiv jubilej - 150 let železnice na Slovenskem. Za prešerno razpoloženje so poskrbeli trebanjski godbeniki, mažoretke, otroški pevski zbor, Pihalni orkester SŽ iz Zidanega mosta pa je prvič zaigral novo železničarsko "himno" "Železna cesta, ki jo je nalašč za to priložnost skomponiral Jože Privšek. Zbrano množico je pozdravil trebanjski župan Ciril Pungartnik in se posebej zahvalil generalnemu direktorju SŽ Marjanu Rekarju za dosedanje sodelovanje ter Marjanu Likarju, predsedniku odbora za pripravo te slovesnosti. Pungartnik in Likar sta izročila Rekarju spominska darila, sama pa sta iz njegovih rok prejela spominski žepni uri. Rajanje pred trebanjskim kolodvorom se je zatem zavleklo v pozne ure. (Foto: P. Perc)

PRVI JURČKI ŽE PRIKUKALI NA PLAN - Čeprav naj bi po ljudskem prepričanju jurčki začeli rasti 9. junija, na Primoževo, kak dan prej ali kasneje, pa je očito vreme v teh dneh gobam naklonjeno, saj smo bili o prvem jurčku obveščeni že prejšnji teden, našla pa ga je v gozdu na Bojniku komaj tri in pol leta stara Sara Hočvar iz Dul pri Bučki, kamor se je z mamičo odpravila nabirat šmarnice.

ODPRLI PRENOVLJENI KANDIJSKI MOST - Dobra dva tedna prej, preden bo minilo 100 let, odkar je bil na Dunaju sprojektiran cestni most čez reko Krko v Novem mestu, so temeljito prenovljenega starčka znova predali v uporabo avtomobilom. Obnova, s katero most ni prav nič izgubil na svoji zgodovinski, kulturni in spomeniški vrednosti, je stala 108 milijonov tolarjev, slabo polovico denarja je prispevalo ministrstvo za promet in zveze, ostalo pa novomeška občina. 24. maja ob 15.30 sta trak s trobojnicno istočasno prerezala novomeški župan Franci Koncilija in minister za promet in zveze Igor Umek, ki sta se predtem v svojih govorih zahvalila graditeljem za dobro in hitro opravljeno delo, potem pa sta se skupaj z ministrom mag. Boštjanom Kovačičem popeljala s Korasovim več kot pol stoletja starim avtomobilom na prvo uradno vožnjo po pravkar odprtem mostu.

TRGOVINA NA VELIKO IN MALO
ENERGETSKO SVETOVANJE
RAZSTAVNI SALONI
MONTAŽA IN SERVISIRANJE
OGREVANJE, VODOVOD, PLIN
TAKOŠNJA DOSTAVA BLAGA
ELEKTROMATERIAL IN MONTAŽA
MITRA IN KVALITEINA IZVEDBA
NAJSODOBNEJŠI MATERIALI
INŽENIRING IN STOKITVE
KOPALNICE NA KLJUČ
AVTOMATIZACIJA OGREVANJA

VEČ KOT TRGOVINA
Mlinarska pot 17
8000 Novo mesto
tel. 322 550, fax, 322 050

ZA 200-LETNICO ŽELEZARSTVA NA DVORU

DVOR - V nedeljo, 2. junija, bo Kulturno društvo Dvor v sodelovanju s Turističnim društvom iz Ivančne Gorice priredilo "Kolesarski izlet od Ivančne gorice do Dvora" po poteh nekdanje rimske ceste. Zanimivo kolesarsko popotovanje bodo združili s spoznavanjem znamenitosti. Na te jih bo opozoril Leopold Sever, v Žužemberku pa bodo marsikaj zanimivega slišali iz ust predsednika TD Žužemberk - Dvor Vlada Kostevca. Zbor bo v nedeljo, 2. junija, ob 8. uri na Dvoru.

MOLEK

avtoservis - prodaja vozil - avtodeli
AVTODELI, Novo mesto
Kandijska 27
(pri vulkanizerstvu Mohorič)
Tel. 068/322-366

RESTAVRACIJA — PENZION
»NA ROBU PRAGOZDA«
ČRMOŠNJICE
Delovni čas: 12. — 22. ure
Rezervacije na ☎ 67-608

MAVRICA
TRGOVSKO PODJETJE Z BARVAMI IN LAKI, P.O.
NOVA TRGOVINA V NOVEM MESTU,
KANDIJSKA 60, TEL. 068/342-005
(v prostorih TPV)
BARVE * LAKI * LEPILA * ČISTILA

Hlapci kot gospodarji

Bliža se 5. obletnica osamosvojitve, čas za prvo bilanco, ki je žal slabša, kot je večina ljudi pričakovala. Res imamo samostojno državo in svobodo, kar je veliko, res pa je tudi, da imamo mnogo neveselih stvari in pojavov. Kaj bo s teboj, ljuba Slovenija, na to je na seminarju dolenjskih ekonomistov z naslovom "Vizija odlične Slovenije... in vendar se premika" prejšnji teden na Otočcu skušal odgovoriti poslanec dr. France Bučar.

Po njegovem mnenju se je ob vsiljeni protireformaciji in stoletni državni vključenosti v habsburško monarhijo v zavesti slovenskega naroda izoblikoval miselni vzorec izrazito konzervativne države, ki cenil in razvijal tiste vrednote, ki služijo gospodarju (delavnost, zanesljivost, ubogljivost ipd.). Koček je prvi dojel pogubnost take države in zato govoril o nujni spremembi narodnega značaja. Hibe tega značaja so se v povsem jasni luči pokazale, ko smo začeli samostojno. Znali smo se osamosvojiti, ne znamo pa samostojno polno živeti. Ne znamo živeti kot gospodarji, ne znamo tvegati in sami nositi celotne odgovornosti. Parlamentarni prepri nazorno dokazujejo, kako majhni smo v vseh stvareh in kako nam manjka soglasja o temeljnih vrednotah. Parlament pa je natančna zrcalna podoba družbe, zato tudi novine more biti in ne bo bistveno drugačen. Kot velika hiba se kaže pomanjkanje elit. Skorajda nimamo osebnosti velikega formata. Ne znamo nove sinteze in se še naprej oklepamo klerikalizma in socializma, ki sta politična dvočrta.

Naš temeljni družbeni izziv se zato ponuja kar sam od sebe.
M. LEGAN

VREME
Do konca tedna bo prevladovalo sončno in vse toplejše vreme.

Nezaupnica Thalerju

Slovenija ni imela zunanjega ministra, da bi ga postavila pred papeža, ko je ta nedavno obiskal Slovenijo. Nenavzočnost prvega moža slovenske zunanje politike ob zgodovinskem dogodku je po mnenju nekaterih udarec časti in dobremu imenu mlade samostojne države. Drugi vidijo v vsem le nekaj, kar bodo zapisali statistiki, ki beležijo, kar se dogaja v državi 365 dni v letu. Dejstvo je, da je država brez ministra, potem ko je parlament pred časom izglasoval nezaupnico Zoranu Thalerju. S tem ko je večina poslancev podprla interpelacijo proti zunanjemu ministru, je državni zbor naredil prostor novemu ministru za zunanje zadeve in potisnil dr. Janeza Drnovška še trdneje v premierski stolček. Pri tem si parlament verjetno ni belil glave s tem, kdo bo stal v špalirju za sprejem papeža, verjetno pa so poslanci glasovali z mislijo, kdo bo nasledil Thalerja. Odgovor o novem zunanjem ministru bi lahko vsaj zaslužili, če bi Drnovšek rekel kaj v Thalerjevo obrambo. Premier pa ni rekel nič, kar govori o tem, da se strinja s Thalerjevo razrešitvijo, tako kot ni imel nič proti, da je pred Thalerjem zapustil funkcijo zunanjega ministra Lojze Peterle. "Kaj menite vi o nezaupnici Thalerju? Je bil Thaler pravi naslov za očitke o slabi slovenski zunanji politiki?" smo zastavili vprašanje.

SLAVKO CESAR, trgovec iz Kota pri Semiču: "Odstavitev zunanjega ministra je bila v razmerah, v kakršnih smo, težka odločitev. Ali je bila to zgolj predvolilna poteza ali pa zares potreba, bo pokazal čas. Res je sicer, da je bilo v zunanji politiki narejenega pre malo, bo pa težko dobiti ministra, ki bo na vseh področjih uspešno vodil zunanjo politiko."

TONE KOČEVAR, slikopleskar z Božakovega pri Metliki: "Menim, da je slo pri odstavljanju Thalerja za povsem predvolilno potezo. Morda je pri svojem delu res naredil kakšno napako, a kolikor spremljam poročila, tako usodne napake, da bi ga stala ministri stolček, ni bilo. Poleg tega en sam človek ne odloča o naši zunanji politiki, če pa bi, bi bilo zelo žalostno."

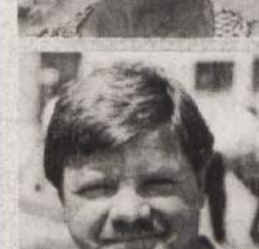
DRAGO VALAND, delavec v sevniški Kopitarni: "Interpelacija zoper zunanjega ministra Zorana Thalerja je spet kuhinja nenačelnega koalicijskega partnerja v Drnovškovi vladi, to je SKD. Zdi se mi škoda, ker v naši politiki notranjepolitične zdrave in strankarske igrice, posebej še pred letošnjimi državnoborskimi volitvami, prevladujejo nad državnimi interesi in cilji."

TONE LOKAR, samostojni podjetnik iz Sentruperta: "Nič hudega ne vidim v tem, če so v parlamentu v interpelacijo spodnesli zunanjega ministra, ki so mu sicer očitali, da je pre malo storil za vstop Slovenije v EU, on pa je zadržal ravno nasprotno. Prepričan sem namreč, da se nam nikakor ne sme muditi v Evropo, saj bi prej morali še marsikaj postoriti na domačem dvorišču!"

AMALIJA NEČEMER, upokojenka iz Kalce-Nakla: "Izglasovana nezaupnica ne bo prinesla nič dobrega, še posebno pa ne za ugled naše države v tujini, zato bi bilo bolje, da bi v vladi in parlamentu našli boljše rešitve. Thaler se mi je zdel zelo sposoben, a sam ne more nositi težkega bremena naše politike. Pri vsem tem imajo žal pomembno vlogo strankarske zdrave."

ROK TOPLIŠEK, poklicni voznik iz Krške vasi: "Politika mi ni najbolj pri srcu. Thaler je mlad, lahko bi še kaj naredil za državo. Trudi se. Thaler, en sam človek, ne more narediti vsega. Če bi ga vsi podprli, bi lažje delal. Z dobro ekipo bi Thaler, čeprav ima napake, lahko kot minister dobro delal. Prikrivajo, zakaj je moral oditi. Mislim, da je vse to malo zrežirano."

ŽELJKO VIDEKIČ, kuhar v Halekimu v Ribnici: "Thaler se mi zdi dober politik, žal pa je pri nas tako, da vsi dobri politiki končajo na podoben način kot on. Imel je dober namen in pravilen nastop do zahtev naših sosedov. Bil je odločen in ne žigralec, kot so žal mnogi naši politiki. Potegnil se je za našo državo, zato interpelacije ne podpiram."

DAVORKA ŠTIVEC, trgovka iz Kočevja: "Čeprav še nima dovolj izkušenj v mednarodnih odnosih, se mi Thaler zdi dokaj uspešen politik. Zoper njegovo zamenjavo sem predvsem zato, ker vsako uvajanje v novo delo zahteva čas. Našim politikom primanjkuje odločnosti, in če je kdo odločen v obrambi tistega, kar je naše, je to čisto prav."

MILAN DJAIP, uslužbenec Komunalne iz Novega mesta: "Odstavitev Thalerja je še ena od nesložnosti v našem parlamentu. Tako se poslavlja še četrti slovenski zunanji minister. Nič ne kaže, da bo šlo po zamenjavi kaj lažje v Evropo. Thaler je vedel, da v Evropo ne smemo za vsako ceno in da je to dolgotrajen proces. Mislim, da gre pri zamenjavi tudi za strankarske interese."

Kdo je dal papežu take podatke o nas?

Borci ocenili, da je bil obisk preveč spolitiziran

NOVO MESTO - 27. maja je bila izredna skupščina Območne odbora ZZB NOB Novo mesto, na kateri so sprejeli spremembe in dopolnila novega statuta organizacije. Ocenili so uresničevanje programa in nalog, ki so jih sprejeli na letni skupščini, kot spominski dan na ustanovitev Prve novomeške partizanske čete iz 1941 pa so določili 29. septembra. Proslava bo tudi letos pod Bazo 20 v Kočevskem Rogu. Nekdanji borci bodo sodelovali na srečanju izseljencev in internirancev junija na Ljubljano, 25. junija, na dan državnosti Slovenije, pa se bodo udeležili republiške proslave mladinskih delovnih brigad v Semiču.

Urednik Dolenjske založbe Franci Šali je predstavil načrt izhajanja novih knjig s partizansko vsebino v tem letu, pisatelj Ivan Jan iz Kranja pa svoje delo ter knjigi Odrste zavese in Korenine zla.

Delegati krajevnih združenj ZB NOB so kritično ocenili žalitve na račun NOB ob papeževem obisku v Sloveniji, ki je bil spolitiziran. Ne strinjajo se z njegovimi ocenami, ko je govoril samo o negativnih pojavih, o komunistični revoluciji in nasilju, nič pa o pozitivnih dejanjih Slovencev, ki so se nacifaštom uprli za svoj obstoj na svetu. Enostranskost ob tako visokem cerkvenem obisku prav gotovo ne prispeva k pomirjavi. Ljudje, ki so dali papežu podatke o slovenski preteklosti, ki pa so mu verjetno sestavljali tudi nagovore za nastope pri nas, so iz vrha slovenske KC in v Rimu živeči Slovenci.

Tg.

Kmetijstvo nima drugega izhoda

S sobotne okrogle mize in pogovora z ministrom dr. Ostercem v Žužemberku - Odprli nov obrat za izdelovanje peciva z blagovno znamko "Dobrote iz grajske kašče"

ŽUŽEMBERK - Kmetje niti ne kričijo več, v svojem brezupu so utihnili, postali ravnodušni in pasivni. Da se bodo razmere v kmetijstvu, predvsem pa v živinoreji, še kdaj izboljšale, ne verjamejo več. Kar tretjino vse lanske krme je bilo skurjeno na rastišču, letos pa so celo na našem bolj ravninskem svetu kmetje doslej pokosili komaj 20 odstotkov travnikov. Kaj naj v takih razmerah še naredi zadruga, se je na okrogli mizi, ki jo je v soboto pred odpiranjem novega obrata za izdelavo peciva "Pekarna Grad" v kmečkem turizmu Škoda sklical direktor Mercator KZ Suha krajina Janko Skube, ob prisotnosti ministra dr. Jožeta Osterca črnogledo spraševal direktor KZ Metlika Ivan Kure.

Tudi drugi prisotni direktorji dolenjskih zadrug in M-Kmetijskega gospodarstva Kočevje so ugotavljali, da je kmetijstvo v ekonomskem pogledu vse na

slabšem, čeprav je najpomembnejši blažilec socialnih napetosti v sedanjem prehodnem obdobju in ob izgubi ogromnega števila delovnih mest. Skrbi jih tudi,

SUHOKRANJCI BOGATEJŠI ZA NOV OBRAT - V soboto, 25. maja, je M-KZ Suha krajina Žužemberk v prostorih nekdanje telovadnice odprl po več letih prizadevanj nov obrat za proizvodnjo slaščic in peciv. Po besedah direktorja Janka Skubeta bo novi proizvodni obrat Pekarna Grad sprva imel 17 delovnih mest, kasneje pa 30. Nova blagovna znamka "Dobrote iz grajske kašče" bo zaščitni znak suhokrajinskih peciv iz žit, ki so rasla na tukajšnjih tleh. Slovesne otvoritve so se udeležili tudi mnogi poslovni partnerji, zbrane je pozdravil tudi novomeški župan Franci Koncilija, pekarno je slovesno odprl minister za kmetijstvo dr. Jože Osterc, blagoslov pa ji je dal dekan Franc Povirk. V kulturnem programu so sodelovali rogisti LD Žužemberk, otroški pevski zbor pod vodstvom Aleša Makovca in učenci OŠ Žužemberk s humoristično točko. (Foto: S. Mirtič)

kako se bo razdrobljeno in nekonsolidirano slovensko kmetijstvo prilagodilo Evropski zvezi in ali bo cena za vključitev res toliko tisočev propadlih slovenskih kmetov.

Dr. Jože Osterc, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je kot že ničkolikokrat doslej ponovil, da drugo izhoda kmetijstvu vključitev v Evropsko zvezo nima, pa četudi bomo to tako ali drugače plačali. Gre za to, da se za vstop pripravimo tako, da bomo čim manj boleč, kar velja zlasti za kmetijstvo. Zaprtga (jugoslovanskega) trga ne bo več, in se je treba sprijazniti s konkurenco bolj ali manj liberalnega svetovnega trga.

Da ni vse tako črno, je utemeljila s primerom mleka, pri katerem so naši rejci, ko je šlo zares, zelo izboljšali kakovost in v kratkem času dosegli evropske standarde. Mnogo trši oreh bo ekonomika pridelovanja, kjer pa je država oz. njeno kmetijsko ministertvo brez prave moči. Gre za vprašanje organiziranosti kmetov, njihovih zadrug, združenj, poslovnih zvez idr., ki morajo učinkoviteje, z več volje in iniciative opraviiti levji del posla, hkrati pa manj tarnati in s prstom kazati na državo in njeno pomoč, ki je kljub stalnim očitkom sorazmerno, to je v primerjavi z družbenim proizvodom, večja kot v mnogih

• Dr. Osterc je podprl zamisel Janka Skubeta, naj bi se posebej pospeševali pridelovanje zdravilne kmečke hrane, kar je v primerjavi z mnogo bolj kemizirano evropsko pridelavo naša primerljiva prednost, ki jo je mogoče novčasti. V soboto odprta Pekarna Grad naj bi bila kot finalist zdravo pridelanih surovin in kot nosilec posebne blagovne znamke "Dobrote iz grajske kašče" prvi znanilec te nove usmeritve. Da bi bil uspel!

evropskih državah. V kmetijstvu se bo treba hitreje prilagajati, prestrukturirati in iskati svoje tržne niše, to je pridelke in izdelke, ki bodo našli evropske kupce. M. BEZEK-JAKŠE, M. LEGAN

Vinska vigred v znamenju kraljice

Pretekli konec tedna je metliško Vinsko vigred obiskovalo okrog 25 tisoč gostov - 300 kolesarjev iz Ljubljane - (Pre)malo vinogradnikov prišlo po diplome

METLIKA - Metličani so si lahko oddahnili, tako tisti, ki jim je bilo v nedeljo zvečer že kar dovolj rompompoma na vseh treh trgih v starem mestnem jedru, kot prireditelji Vinske vigredi, ki jim je bilo letos zelo naklonjeno vreme, a tudi obiskovalci.

Koliko pijače je steklo po grlih obiskovalcev, najbrž ne bo nikoli natančno znano. Po ocenah je bilo samo zlahke kapljice precej čez 10 tisoč litrov. Kar pa je najpomembnejše: v vseh dneh prireditve ni bilo posebnih izgrediv.

Vinogradniki poudarjajo, da bi morala biti največja pozornost na Vinski vigredi namenjena vinu. Nepristranski opazovalec je namreč lahko z grenkim priokusom zapaševal dvorano kulturnega doma, v kateri je bila slavnostna seja društva vinogradnikov Bele krajine. Bila je le senca nekdanjih zares slavnostnih sej. Presenetljivo veliko vinogradnikov sploh ni prišlo po diplome za ocenjena vina, čeprav so vsi dobili osebna vabila, mnogi pa so po podelitvi takoj zapustili dvorano. Tudi pri pokušnji vin v grajski kleti, ki je bila včasih močno oblegana, tokrat ni bilo pretirane gneče. Mnoge je morda z grajskega dvorišča in bližnje kleti, kjer so si včasih našli miren kotiček za pogovore z znanci, odtegnila tudi precej bučna glasba.

Škoda, da niso prireditelji upoštevali dobrohotnega nasveta komandirja Postaje prometne policije Novo mesto Andreja Senice, ki so ga sicer citirali v biltenu Vinske vigredi: "Zagoto-

vite, da bo prireditev belokranjska, preprečite, da se na prireditvi pojavlja kič, ki nima ničesar s tem okoljem!" Res je bilo za spoznanje manj tistega, kar ne sodi na takšno prireditev, a še vedno preveč. Na srečo pa je bilo dovolj tudi vseh ostalih užitkov, bodisi kulturnih sportnih, zabavnih in nekoliko bolj resnih, sicer letošnja

DIPLOME VINOGRADNIKOM - Med Vinsko vigredjo je bila tudi slavnostna seja društva vinogradnikov Bele krajine, na kateri je predsednik društva Dušan Kočevar vinogradnikom podelil diplome za njihova vina. V oceno je prišlo kar 626 vzorcev, in čeprav rezultati letošnjega ocenjevanja, ki je bilo že 20. zapovrstjo, niso bili tako briljantni kot lanski, je nekaj vinogradnikov pridelalo vrhunska vina. Med njimi tudi Milan Malnarč iz Vavpče vasi pri Semiču (na desni).

NA VINSKI VIGREDI TUDI KANADČANI - Med številnimi skupinami, ki so nastopile na letošnji Vinski vigredi, je bil tudi slovenski moški pevski zbor Majolika iz kanadskega Hamiltona. Pevce je sprejel župan Branko Matkovič.

Vinska vigred zagotovo ne bi podrla vseh dosedanjih rekordov.

M. BEZEK-JAKŠE

Ljubljansko pismo

Ljubljano še pretresajo spomeniške zdrahe

Gre za to, kdo bo koga

LJUBLJANA - Spomeniška afera še naprej buri duhove. Mestna uprava in predsednik mestnega sveta se ne moreta sporazumeti, ali bodo v predferendumske odločanje o spomenikih veljali samo podpisani, zbrani na Magistratu, ali tudi ostali, in kdo o tem sploh lahko odloča. Po drugi strani še vedno ostaja brez odgovora vprašanje, ali bo v Argentinskem parku stal argentinski ali slovenski general ali celo morda kdo drug.

"Zakonodaja je jasna in demokratska; problem je le, ker se strankarsko tolmači in nanjo vpliva dnevna politika," je na tiskovni konferenci povedal Niko Lukež, pobudnik zbiranja podpisov za referendum o (ne)odstranitvi nekaterih spomenikov v Ljubljani. Do sobote je zbral 6.230 podpisov v podporo referendumu.

Niko Lukež je opozoril, da Dimitrij Kovačič uporablja dvojna merila. "Pri zbiranju podpisov za referendum o volilni zakonodaji, za katero je dala pobudo SDS, so ljudem dali možnost (celo na stojnicah na ulicah), da o tem odločajo. Pri vprašanju spomenikov pa se ljudem poskuša kratiti pravice. Z demagoškimi sporočili, da je podpisovanje možno le v pro-

starih Magistrata (in še to le ob določenih urah, ko zaposleni sploh ne morejo priti), Kovačič med drugim povzroča zmedo in poskuša ovirati zbiranje podpisov."

Kot meni Lukež, ni mogoče, da bi sodišče upoštevalo le podpise, zbrane na Magistratu, kot trdi predsednik mestnega sveta Dimitrij Kovačič. Lukež je kljub vsemu prepričan, da mu bo od 7. junija, ko naj bi bil postopek podpisovanja zaključen, uspelo zbrati potrebno število podpisov, to je 10 odstotkov volilnega telesa ali okrog 17 tisoč podpisov. Zadnjo besedo pa bo vsekakor imelo vrhovno sodišče, ki naj bi razločilo o veljavnosti postopka.

Zato pa uporablja Dimitrij Kovačič enojna merila, ko utemeljuje svojo pobudo za postavitev doprsnega kipa argentinskega generala San Martina v slovenski prestolnici. "Predlog sem dal, še preden so se začele polemike v zvezi z odstranitvijo Kidriča in Kvedelja. S postavitvijo kipa bi le pokazali naklonjenost Argentini, ki je prva izmed ameriških držav priznala našo državo in glavno ulico v prestolnici Buenos Aires pomenovala Avenida Republike Slovenije, poleg tega pa že od začetka tega stoletja sprejema slovenske emigrante," razlaga Kovačič. V Argentini živeči Ivan Korošec je na Kovačičevi novinarski konferenci povedal, da se mu zdi naravno, če Argentina pričakuje, da se ji posveti vsaj trg, ulica, cesta ali kaj podobnega, saj je ta južnoameriška država vendar toliko naredila za Slovenijo: "Mi smo v Buenos Airesu sredi mesta postavili kozolec, pa nam ni nihče nič rekel."

VINKO BLATNIK

Hiša v Vrhovčevi ne sme izginiti

Ena najstarejših novomeških hiš je tik pred samoporušenjem - Edina rešitev je temeljita rekonstrukcija, ki se je bo moral lotiti lastnik - Odgovornost vseh

NOVO MESTO - Hiša v Vrhovčevi 12 v Novem mestu je ena izmed najstarejših avtentičnih hiš v starem mestnem jedru in je kot posamezen objekt proglašena za kulturni spomenik. Žal je njeno stanje tako slabo, da je očitno ne bo moč ohraniti take, kot je, saj je tudi po mnenju neodvisnega izvedenca inž. Stojana Ribnikarja zelo blizu samoporušenja in jo je zaradi statičnih težav tudi nemogoče obnoviti. Edina sprejemljiva rešitev je rekonstrukcija, saj bi le tako lahko ohranili tudi arhitektonsko izredno zanimiv niz hiš v Vrhovčevi ulici.

Rekonstrukcija ni le moralna obveza mesta, pač pa vse skupaj k temu zavezuje mednarodni dokument, takom imenovana beneška karta, ki jo je podpisala tudi Slovenija in predvideva v takem primeru, da se na istem mestu postavi identični objekt z uporabo nekaterih še uporabnih originalnih elementov, kar ne velja le za zunanost, ampak tudi za notranjost hiše. Zavod za varstvo kulturne in naravne dediščine Novo mesto je prejšnjo sredo pripravil strokovno razpravo, na kateri so njeni sodelavci želeli razčistiti vprašanje, ali stavbo odstraniti in jo izbristati iz seznama spomenikov ali pa se odločiti za popolno rekonstrukcijo. Vsekakor je prva možnost nedopustna, saj je nihče izmed razpravljalcev, med katerimi so bili poleg sodelavcev zavoda tudi strokovnjaki urbanistične oziroma arhitekturne stroke, republiški inšpektor za kulturno dediščino inž. Franci Vardijan in sedanji lastnik, ki namerava v tej oziroma rekonstruirani hiši urediti prodajno galerijo in uokvirjanje slik, ni podprl, do razhajanj pa prihaja predvsem glede pojma rekonstrukcija; lastnik želi predvsem notranje mere in ureditev čim bolj prilagoditi zahtevam načrtovane

MORA OSTATI TAKO - Vrhovčeva ulica je v preteklosti nudila gostoljubje mestnim obrtnikom, predvsem usnarjem in vrvarjem. Po nekaterih virih naj bi bilo prav v hiši s hišno številko 12, ki ji, kljub temu da je proglašena za kulturni spomenik, izredno zanemarjena in obsojena na porušenje, doma usnarstvo, po navedbah lastnika pa naj bi v preteklosti tu stanovali krojač, tkalec, mestni stražnik in krojačica. Ob rekonstrukciji bi morali ohraniti tudi staro trto, ki opleta hišo in bi jo lahko primerjali s tisto v mariborskem Lentu. (Foto: I. V.)

da bi bilo potrebno kot del spomenika ohraniti tudi staro trto, ki raste ob zidu hiše na razpotju med Vrhovčevo in K sodišču.

Ker občina, ko ji je bila ob prvi prodaji pred nekaj leti ponujena predkupna pravica, ob drugi prodaji sedanjemu lastniku pa ne, v prvem primeru ni izrazila želje, da bi hišo odkupila in v njej, tako kot je bilo predlagano, uredila muzejsko zbirko obrtnih dejavnosti, ki so nekdanje živle v Vrhovčevi ulici, bodo stroški rekonstrukcije objekta, ki pa ni poceni, padla na pleča lastnika. Ob tem bi morali mestna občina, Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine in ne nazadnje tudi Društvo Novo mesto poskrbeti, da bo rekonstrukcija potekala v skladu z zahtevami, ki jih bo pripravil Zavod, obenem pa lastniku kljub izpolnjevanju vseh zahtev omogočiti, da bo v hiši dejansko lahko opravljal željeno dejavnost. Upajmo, da hiše v Vrhovčevi 12 ne bo doletela usoda hiše na Bregu 10, ki jo je lastnik nekega vikenda porušil, tako da sedaj v nizu breških hiš, ki skupaj s kapitljem predstavljajo zaščitni znak Novega mesta, zija grda luknja.

I. VIDMAR

OB 40-LETNICI NAŠE POTI

ŠENTJERNEJ - Osnovna šola Šentjernej pripravlja v petek, 31. maja, ob 17. uri v prostorih šole srečanje ob 40-letnici izhajanja šolskega glasila Naša pot. Za to priložnost pripravljajo tudi kulturni program.

ZA OSEM LET ZVESTOBE KNJIGI

NOVO MESTO - Minuli četrtek je bila v novomeškem domu kulture zaključna prireditev za 288 učencev iz vseh 16 osnovnih šol novomeške, šentjernejske in škocjanske občine, ki so bili vseh osem let zvesti knjigi. Koordinator, organizator in pokrovitelj Župančičeve bralne značke je že vsa leta občinska Zveza prijateljev mladine, ki je letos na podeljevanje povabila dva znana Slovence: Tomaža Ravnharja in Lada Jakša. Predstavila sta svoje pustolovščine s potovanja po deželi Inkov od starih bolivijskih rudnikov do skrivnostnih inkovskih mest. Sliko sta spremljala bogato besedilo in živa glasbena predstava obeh glasbenikov.

TRI SVEČKE ZA SKUPINO JULIJO - Na terasi negovalnega oddelka Doma starejših občanov v Šmihelu je bila v torek slovesnost, na kateri se je predstavila skupina za samopomoč, ki si je ime nadela po Prešernovi muzi Juliji Primic. Proslava in razstava je bila tako posvečena 180. obletnici njenega rojstva. Skupina za samopomoč ima 18 članov. Sestanke imajo vsak torek in so se doslej srečali že skoraj 100-krat. Na srečanjih obdelujejo različne teme, povabili so tudi goste, seveda pa sta s skupino največ delala socialna delavca Ema Luzar in Jože Bevc. Starostnikom je tako manj dolgčas, njihovo življenje je bogatejše za razna nova spoznanja. Prireditev je bila tudi priložnost, da so zaslužnim članom podelili priznanja. Prejeli so jih: Ida Žitnik, Zalka Kos, Zinka Gliha in direktorica doma Lojzka Potrč, ki je poskrbela tudi za pogostitev ob jubileju. (Foto: J. Pavlin)

KOVINOTEHNA V NOVOMEŠKEM BTC - V četrtek, 23. maja, so v novomeškem BTC-ju z velikim pompom odprli Kovinotehni nakupovalni center, kjer bo na tisoč kvadratnih metrih na voljo 25 tisoč tehničnih in drugih izdelkov za dom, gospodinjstvo, osebno nego in prosti čas. Trgovino, v kateri je dobilo delo 13 ljudi in je veljala blizu 70 milijonov tolarjev, je odprl novomeški župan Franci Koncilija, predsednik uprave Kovinotehne Aleš Ilc pa je Antonu Starcu, direktorju novomeške bolnice, predal poldrugi milijon tolarjev kot pomoč za gradnjo novomeške porodnišnice. (Foto: I. V.)

SREČANJE PODRUŽNIČNIH ŠOL - V okviru prireditev ob 100-letnici podružnične šole v Orehoviči so učiteljice in učenci v petek, 24. maja, in v soboto, 25. maja, pripravili srečanje podružničnih šol, ki so se ga udeležili osnovnošolci iz Podgrada, Dolža, Birčne vasi, Adlešičev pa tudi iz bolj oddaljenih krajev: Krašnje, Ledine in Dokležovja. Mladi so se predstavili s projektnimi nalogami in v kulturnem programu predstavili svoj kraj, si ogledali nekatere znamenitosti občine Šentjernej, delovno pa so preživeli tudi drugi dan druženja, saj so ustvarjali v likovnih delavnicah. (Foto: T. G.)

Izzivi za novo tisočletje

O podobi Novega mesta v prihodnosti na simpoziju, ki ga bo jeseni pripravilo Društvo Novo mesto

NOVO MESTO - Znanstveni simpozij o vlogi, pomenu razvoja Novega mesta, ki ga bo v sklopu proslav ob 250-letnici novomeške gimnazije pripravilo Društvo Novo mesto, že z naslovom "Izzivi za novo tisočletje" pove vse o namenu, ki ga imajo predavatelji. Ne gre namreč za to, da bi priznani znanstveniki in strokovnjaki na posamičnih področjih predstavili svoja videnja in možne smeri razvoja Novega mesta in bi ob tem graditeljem ne zapovedovali, pač pa jim z razmišljanji, ki bodo zapisana tudi v zborniku, in bogatimi izkušnjami pomagali pri iskanju smeri razvoja.

Pobudo za simpozij o razvoju Novega mesta sta dala Joža Miklič, ki je bila takrat še direktorica novomeške SDK, in dr. Janez Gabrijelčič, sodnik računskega

sodišča, ki sta za sodelovanje pridobila tudi večino razpravljalcev, med katerimi ne manjka priznanih strokovnjakov z obeh slovenskih univerz pa tudi iz gospodarstva in pomembnih kulturnih in znanstvenih ustanov, vse pa združuje tesna povezanost z Novim mestom in dobro poznavanje njegovih problemov.

Prav univerza v Novem mestu in pogoji za njeno ustanovitev oziroma projekcija zanimivih in alternativnih programov sta temi, ki jih bosta obdelala prof. dr. Miha Japelj in dr. Janez Usenik. Simpozij je zasnovan tako, da bi vizijo razvoja Novega mesta obdelal čim bolj celostno, teme predavanj pa so poleg že omenjene univerze vezane na ekologijo, informatiko, gospodarstvo, kulturo, urbanizem, mednarodno povezovanje, ohranitev in ureditev starega mestnega jedra pa tudi na zdravo rekreacijo in nenazadnje na vizijo Novega mesta kot metropole Dolenjske v vsem pomenu besede.

I. V.

Častniki bodo streljali

V nedeljo preizkus strelskih sposobnosti - Na strelišču v Bršljinu

NOVO MESTO - Območno združenje slovenskih častnikov Novo mesto, ki združuje častnike in podčastnike iz občin Škocjan, Šentjernej in Novo mesto, organizira v nedeljo, 2. junija, s pričetkom ob 8. uri strelsko tekmovanje z vojaško puško na strelišču v bršljinjski vojašnici. Strelno orožje, vojaške puške kalibra 7,62 mm, bo zagotovil organizator, ki bo poskrbel tudi za strelivo in prigrizek. Udeležencem bodo prostor za parkiranje zagotovili v vojašnici, dostop do parkirišča in vhod na strelišče sta pri Elektru, s ceste za Mirno peč. Najuspešnejši strelci bodo prejeli nagrade; podelitev priznanj je predvidena ob 13. uri. Prijave za vse tiste, ki se še niso prijavili na običnem zboru, sprejema sekretar združenja Branko Đukič na telefonski številki 21-070. Na strelsko tekmovanje vabijo častnike in podčastnike pa tudi strelske ekipe lovskih družin.

B. AVBAR

VSAKDO JE KOVAČ SVOJE SREČE

Vsi vemo, da življenje, ki ga živimo, ni vedno odvisno samo od nas, kljub temu pa lahko verjamemo staremu pregovoru, ki pravi, da je vsakdo kovač svoje sreče. Zakaj? Zato, ker je sreča posameznika v resnici odvisna od njegovega odnosa do sprememb. Bolj ko je ta uravnotežen in prilagodljiv, več si lahko obeta od življenja. Kaj lahko sami naredimo, da skušamo odgovoriti predavanju, ki ga v Novem mestu organizira Gama šola stabilnega življenja iz Ljubljane. Predavanje bo v ponedeljek, 3. junija, ob 18. uri v novomeški gimnaziji.

• Kdor se povsem odreče ljubezni, je enako bolan kot tisti, ki po njej preveč hrepeni. (Evrripid)

Sledi za Knobleharjevim grobom

Obisk delegacije v Neaplju - Kaj bo s tehtnico za živino na Bučki? - "Občina Gasilski zvezi Novo mesto ni dolžna denarja" - Sprejet odlok o civilni zaščiti

ŠKOCJAN - 6. julij, dan, ko bodo krajanje občine Škocjan prvič praznovali občinski praznik v spomin na rojstni dan rojaka dr. Ignacija Knobleharja, se hitro približuje, svetniki in občinska uprava pa si prizadevajo, da bi ugotovili, kje so posmrtni ostanki rojaka, saj bi se delegacija z obiskom groba pred praznikom poklonila njegovemu spominu.

Tako sedaj tudi v dvomilijon-skem italijanskem mestu Neaplju okoli 1.200 kilometrov od Škocjana, kjer je Knoblehar umrl, potekajo aktivnosti, da bi ugotovili, kje je pokopan ta škocjanski rojak, saj očitno tam ni spominskega obeležja. Delegacija svetnikov in župan pa naj bi se že pred praznikom odpravili v Neaplj, kjer bodo poskušali navezati stike tako s cerkvenimi kot mestnimi oblastmi, hkrati pa razmišljajo, da bi njegov kip postavili tudi v Škocjanu.

Občina je na ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve naslovila vlogo za pomoč pri razreševanju romske problematike v občini Škocjan. V dopisu je

nakazanih nekaj možnosti za začetek razreševanja težav, ki so iz dneva v dan bolj pereče. Toda odgovor občinske strukture opozarja, da nimajo nobene zakonske podlage za uvedbo predlogov. Zato je na ponedeljkovi seji sveta svetnik Bojan Jerak ponovno opozoril, naj občina s pritiski ne pristojne organe in ustanove ne preneha, saj ni prav, da veljajo za državljane dvojna merila.

Prebivalce Bučke zadnje čase razburjajo zapleti okoli živinske tehtnice, saj stoji na enem mestu menda že več kot sto let, po večletnih opozoranjih pa sedaj lastnik zemlje, na kateri stoji tehtnica, zahteva, naj se ta odstrani, sicer lahko grozi tožba za

motenje posesti. Svetniki so bili mnenja, naj se prebivalci Bučke organizirajo in se odločijo, za kakšno možnost reševanja tehtnice se bodo odločili. Nova je namreč precej draga, obstaja tudi

• Župan občine Škocjan Janez Povšič je svetnikom razložil tudi obtožbo, izrečene na letnem občnem zboru gasilske zveze, češ da je občina Škocjan dolžna Gasilski zvezi okoli 400 tisočakov. Župan je prepričan, da je dolžniški razmerje prav obratno in da gasilska zveza škoduje delu gasilcev, ker ne kaže pripravljenosti za dogovarjanje, zato bo potrebno čimprej sestati za skupno mizo.

možnost nakupa rabljene, tehtanje na sedanji pa ni uradno, saj tehtnica ni tehnično pregledana.

T. GAZVODA

Ena gospa je rekla, da je bil kandijski most zato tako hitro obnovljen, da se je po njem lahko zapeljal Papež, ampak Sandi I. in ne Janez Pavel II.

O ŽIVLJENJU NEKOČ

OREHOVICA - Danes, v četrtek, bo na osnovni šoli v Orehoviči predstavitev šolske projektne naloge "Kmečki dom in življenje nekoč". Prireditev je posvečena praznovanju stoletnice šole.

Suhokranjski drobiž

ZAPOZNELE ČESTITKE - Krajevna skupnost Žužemberk je v svojem pismu, namenjenem direktorjem delovnih organizacij, firmam in obrtnikom v KS Žužemberk, med drugim predstavila letošnje načrte in tudi finančno vrednost celotnega programa. Obenem zaproša za finančno pomoč in navaja številko žiro računa. Na koncu pisma se zahvaljuje za ugodno rešitev, seveda pa ne manjka želja za poslovne uspehe v letu 1996. Na firmo na Dvoru je prišlo pismo s samo polletno zamudo, datum na pismu pa je bil 16. junij 1996.

KUHINJE NAŠIH BABIC - V osnovni šoli Žužemberk je bilo petkovo popoldne v znamenju projekta "Kuhinje naših babic", ki so ga pripravili učenci priprave na šolo skupaj z mamicami in babicami. Mali šolarji so pripravili program otroških pesmi, likovna dela in celo zbirko posode. Ob koncu programa so priredili tudi pogostitev. Razstava bo na ogled do 10. junija, ob delavnicah od 7. do 17. ure. Mali šolarji se veselijo vašega obiska! (Foto: S. M.)

METLIŠKI TRSNIČARJI - Med pionirjema metliškega trsničarstva Francem Žugljem in Martinom Pečaričem sedi mag. Tone Zafošnik. Stojijo pa (od leve proti desni) Martin Pečarič ml. in Andrej Žugelj, ki nadaljujeta delo svojih očetov, ter Anton Kostelec, Jože Prus in Jože Maljevič. (Foto: M. B.-J.)

Delo trsničarjev žanjejo drugi

V metliški kmetijski zadrugi proslavili dve desetletji trsničarstva - Obrestuje se le dobro opravljeno delo trsničarjev, ki je začetek uspešnega vinogradništva

METLIKA - V tukajšnji kmetijski zadrugi letos praznujejo 20. obletnico organiziranega trsničarstva v metliški občini. Začetki sicer segajo že v čas Dravske banovine, ko je bila trsnica na posestvu na Vinomerju, vendar pa je ta dejavnost pozneje zamrla, ponovno pa so jo oživili pred dvema desetletjema. Kooperanta KZ Metlika Martin Pečarič in Franc Žugelj iz Čuril, pionirja med metliškimi trsničarji, sta takrat pričela s pičlimi izkušnjami in z veliko ljubeznijo do vinske trte.

Danes s trsničarstvom nadaljujejo že njihovi otroci pa še Jože Prus s Krmačine in Anton Kostelec iz Drašičev. Z načrtnim strokovnim delom, za katero imajo zasluge - kot je bilo slišati na slovesnosti ob jubileju - Janez Gačnik, Julij

Nemanič in Jože Maljevič, so uspeli, da danes vzgajajo kvalitetne trsne cepljenke, ki zadostujejo za redno obnovo vinogradov v belokranjskem vinorodnem okolišju. Delo strokovnjakov, ki so v metliški občini orali ledino na področju trsničarstva, je pozneje nadaljeval Slavko Dragovan, za njim pa Ivanka Pečarič-Badovinac. Metličani se tudi niso pozabili javno zahvaljevati mariborskemu mestnemu viničarju mag. Tonetu Zafošniku in prof. Alojzu Hrčku.

Je že tako, da rezultate trsničarskega dela žanjejo drugi, torej vinarji, ki zaključijo njihovo delo. Zato je Jože Maljevič, ki je na slovesnosti predstavil razvoj metliškega trsničarstva dejal, da vinogradniki v vinogradu ne morejo veliko narediti, če delo trsničarjev ni dosledno. Zato jim je svetoval, da svoje delo opravijo

dobro, za to pa zahtevajo primerno plačilo.

Maljevič optimistično zre v prihodnost trsničarstva in vinogradništva, saj je prepričan, da je trti bodočnost zagotovljena. K temu pa v Beli krajini veliko prispevajo metliški trsničarji, ki danes samostojno opravljajo vsa dela od vzgoje podlag v matičnjaku do klasiranja in shranjevanja cepljenk, medtem ko cepiče pridelava metliška KZ v lastnih matičnih nasadih v Vidošičih in na Vinomerju. **M. BEZEK-JAKŠE**

TRI PRIREDITVE V MLADINSKEM KULTURNEM KLUBU

ČRNOMELJ - V petek, 31. maja, bosta ob 22. uri v Mladinskem kulturnem klubu Bele krajine v Črnomlju nastopili rock skupini Scuffy dogs iz Nove Gorice in K-sound xxx iz Kočevja. V soboto, 1. junija, bo ob 21. uri otvoritev slikarske razstave Slavka Čučure, dve uri pozneje pa se bo Studentsko kazališče Ivan Goran Kovačić iz Zagreba predstavilo z gledališko predstavo Mačja glava.

BORCI GRAJALI STRANKE

ČRNOMELJ - Pretekli teden je bila letna skupščina Zdrženja borcev in udeležencev NOB občine Črnomelj. Ugotovili so, da so razmere za borce negotove in neprijetne. Grajali so delo političnih strank, ki vsako vprašanje o Zvezi borcev spolitizirajo. Poudarili so, da ne more priti do sprave na način, da se narodno-osvobodilni boj in sodelovanje z okupatorjem izenačita. Sprejeli so tudi protest proti uničevanju spomenikov in spominskih obeležij ter prestavljanju spomenikov Kidriču in Kardelju v Ljubljani. **J. D.**

SREČANJE ABRAHAMOV ŽE TO SOBOTO

ČRNOMELJ - V prejšnji številki Dolenjskega lista je bilo napačno objavljeno, da bo srečanje vseh Črnomalčev, rojenih leta 1946, ki živijo v Črnomlju ali drugod po Sloveniji, v soboto, 20. junija. Srečanje bo namreč že to soboto, 1. junija, ob 20. uri v hotelu Lahinja v Črnomlju.

RDEČI KRIŽ ZBIRA OBLAČILA

ČRNOMELJ - Območna organizacija Rdečega križa Črnomelj obvešča vse prebivalce črnomaljske in semiške občine, da lahko prinesejo vsak dan na sedež organizacije v Ulici Mirana Jarca 2 uporabna in čista oblačila in obutev. Vsem darovalcem se že vnaprej zahvaljujejo.

SLOVESNOST NA OŠ LOKA

ČRNOMELJ - V petek, 31. maja, bo ob 11. uri v črnomaljski osnovni šoli Loka slovesnost ob otvoritvi prenovljenih in dograjenih prostorov, ki jih bosta predala namenu državna sekretarka na ministrstvu za šolstvo in šport mag. Tea Valenčič in črnomaljski župan Andrej Fabjan.

DOBIMO SE V GRIBLJAH

GRIBLJE - Turistično društvo Griblje organizira prvo srečanje vseh Gribelčev, ki so našli drugi dom zunaj rojstne vasi. Srečanje bo 15. junija ob 15. uri v Gribljah pri gasilskem domu.

DOBROTE IZ KMEČKIH PEČI - Obiskovalci letošnje Vinske vigrede v Beli krajini so si med drugim lahko ogledali tudi pet razstav: vinsko, trsničarsko, obrtniško, razstavo idrijskih čipk in kulinarčno. Za slednjo je poskrbelo 157 kmečkih žena iz Metlike in 35 okoliških vasi, predvsem članic društva kmečkih žena Metlika. Kot je povedala predsednica društva Alenka Mežnaršič, je bilo zanimanje za peko izredno veliko, tako da so dobrote iz svojih peči postavile na ogled celo ženske, ki niso članice društva. Na fotografiji: ljudje so si lahko ogledali tudi, kaj so nekdanji jedli Belokranjci na debeli četrtek. (Foto: M. B.-J.)

SVETOVANJE V VINOGRADIH

ČRNOMELJ - Kmetijska svetovalna služba Črnomelj obvešča vinogradnike, da se lahko udeležijo terenskih ogledov in svetovanj v vinogradih pod vodstvom specialista za vinogradništvo Jožeta Maljeviča, ki bodo v sredo, 5. junija, in sicer: v Rečetni gori ob 9. uri pri Jakšetovi zidnici, na Osojniku ob 11. uri pri zbiralnici mleka ter v Stari gori ob 14. uri z odhodom izpred železnice v Semiču.

ŠPORTNE IGRE UPOKOJENCEV

GROSUPLJE - V soboto je domače upokojensko društvo organiziralo 21. športne igre upokojencev dolenjske regije, ki se jih je udeležilo 300 upokojencev iz 13 društev. Pomerili so se v 8 disciplinah, skupni zmagovalec pa je bil DU Grosuplje. Sledili so DU Novo mesto, Kočevje, Mirna in Črnomelj. Najstarejša udeleženca špota srečanja sta bila Tone Malerič iz Črnomlja in Mira Trpin iz Kočevja. V Kočevju naj bi bile tudi prihodnje igre. Predsednik ZDUS Vinko Gobec je ob 50-letnici domačinom izročil posebno priznanje. **J. D.**

• Življenje je kakor ljubezen - ves razum je proti njemu, ves zdravi čut pa zanj. (Butler)

POSLANEC PAHOR NA ZBORU ZLSD

ČRNOMELJ - Sredi maja je bil zbor ZLSD Črnomelj. O delu lokalne samouprave je govoril občinski svetnik Milan Krajnc, ki je dejal, da je občina vodena tehno-kratsko, o strateških zadevah, pomembnih za občino, se na občinskem svetu malo pogovarjajo, svet pa je le glasovalni stroj. Tajnik ZLSD Slovenije je menil, da je absurdno, da se država sedaj odloča za referendum za volilno zakonodajo. Državljan bi morali odločiti o denacionalizaciji, lastninjenju, izobraževanju in drugih pomembnih vprašanjih, a se oblast za to ni odločila. Poslanec in podpredsednik Zdruzene liste socialnih demokratov Borut Pahor je govoril o problemih vključevanja Slovenije v Evropsko unijo in težnjah sosedov po našem ozemlju. Po njegovem bi morala vlada prikazati dobre in slabe plati vstopa v EU, o tem koraku pa bi se morali ljudje odločiti na referendumu. **J. D.**

Več boleznih raka med Črnomaljci?

Na to vprašanje je Črnomaljecem odgovoril direktor Zavoda za zdravstveno varstvo Novo mesto dr. Dušan Harlander - V Beli krajini ni specifičnega vzroka

ČRNOMELJ - Črnomaljeci se večkrat sprašujejo, kakšna je umrljivost v občini zaradi rakastih obolenj. Zato je eden od svetnikov postavil na seji sveta vprašanje, koliko je v občini primerov smrti zaradi teh obolenj, kateri so vzroki ter kakšne so posledice nekdanjega onesnaževanja Iskre s PCB in uporabe azbestnih vodovodnih cevi pri zdravju ljudi.

Direktor Zavoda za zdravstveno varstvo Novo mesto dr. Dušan Harlander je pojasnil, da so natančno študijo o umrljivosti zaradi rakastih obolenj naredili v Beli krajini za obdobje 1986-1990. Raziskava je bila objavljena v publikaciji Inštituta za varovanje zdravja z naslovom "Ocena zdravstveno-ekoloških razmer na območju občin Metlika in Črnomelj v Beli krajini v zvezi z ekološko obremenitvijo s polikloriranimi bifenili". Po besedah dr. Harlandera glede na rezultate raziskave ni

moč trditi, da so bili ljudje v Beli krajini bolj izpostavljeni delovanju nekega kancerogenega dejavnika kot drugje v Sloveniji, vendar tega tudi zanikati ni moč. Predvsem pa je težko raziskovati in ocenjevati problematiko rakastih obolenj na tako majhni populaciji, kot so Belokranjci, ki predstavljajo le 1,34 odst. prebivalcev Slovenije. Po podatkih iz obdobja od leta 1991 do 1994 pa je očitno, da je umrljivost za rakom v nekdanji občini Črnomelj (torej tudi današnji občini Semič) z izjemo

leta 1992 nižja kot v ostali Sloveniji.

Kar se tiče azbestnih vodovodnih cevi, je dr. Harlander pojasnil, da azbest povzroča bolezni na pljučih in je zelo malo znanega o njegovih drugih vplivih. V pljuča pride z vdihavanjem, in ne s pitjem vode. Študijo o tem, ali zaradi uporabe azbestnih vodovodnih cevi prihaja do raka, bi lahko naredili, če bi bila populacija večja od deset milijonov, torej je ne bi bilo moč narediti niti za celo Slovenijo. Čeprav so v Evropi označili azbest kot neproblematičen, vseeno povsod, kjer le zmorejo, zamenjujejo azbestne cevi s plastičnimi. A celo bogate države to naredijo le, ko so azbestne cevi dotrajane in jih je tudi sicer potrebno zamenjati. **M. B.-J.**

V Semiču dve pridobitvi hkrati

V soboto so v Semiču odprli športno igrišče in nove prostore občinske uprave - Začetek športnega parka - Kovačičev predlog: del prometnega davka za razvoj občin

SEMIČ - V Semiču sta bili minulo soboto kar dve otvoritvi. V dragi, kot po domače imenujejo Semičani prostor ob osnovni šoli, je svetovalec vlade Janez Urbanc odprl novo športno igrišče. V središču Semiča pa je minister za lokalno samoupravo Boštjan Kovačič predal namenu nove prostore semiške občinske uprave.

Kot je dejala ravnateljica osnovne šole Silva Jančan, je športno igrišče, ki je prvi korak k semiškemu športnemu parku, v ponos šoli in kraju. Zraslo je sicer na mestu, kjer je bilo igrišče že prej, vendar je bilo ob gradnji prizidka šole in telovadnice poškodovano. Sedanje igrišče je seveda sodobnejše in večje, kako nujno potrebno je bilo, pa pove že podatek, da so morali doslej otroci na razredni stopnji telovaditi v učilnicah. Načrtujejo, da

bodo do začetka novega šolskega leta končana tudi gradbena dela v bližnjem prizidku šole in v telovadnici, vprašanje pa je, če bo do takrat moč kupiti tudi opremo.

Župan občine Semič Janko Bukovec je ob otvoritvi okrog 200 kv. metrov novih občinskih prostorov poleg že omenjenih naštel še nekaj pomembnejših pridobitev v slabem letu in pol, kar imajo Semičani svojo občino. Adaptirali so trgovino, obnovili muzejsko

stavbo, dogradili ali obnovili nekaj cest, pločnikov in vodovodov. Poudaril je, da je občina uspešna tudi na turističnem področju, omenil pa še uspehe športnikov in kulturnih društev. Marjanu Tomaževiču je ob tej priložnosti izročil priznanje Civilne zaščite Slovenije za dosežke na področju civilne zaščite. Boštjan Kovačič, ki je prerezal trak pred občinskimi durmi, pa je predlagal, naj bi del prometnega davka namenili za razvoj občin. Po njegovem je eden večjih problemov majhnih občin, da nimajo denarja za razvojne programe, in ena takšnih občin je tudi semiška. **M. BEZEK-JAKŠE**

DVA DOGODKA - Janezu Urbancu z ministrstva za šolstvo in šport, ki je hotel zabiti koš in s tem simbolično odpreti semiško igrišče, se to ni posrečilo, več sreče pa je imel ob pomoči predstavnikov učiteljev in staršev eden od učencev (levo). Minister za lokalno samoupravo pa je prerezal trak pred vrati nove stavbe semiške občinske uprave (desno). (Foto: M. B.-J.)

Sprehod po Metliki

NEKAJ KRAJANOV JU-GORJA IN ROSALNIC grozi, da bodo zbrali ljudstvo ter za nekaj časa zaprli cesto. Prvi zato, ker pred skorajšnjim koncem 20. stoletja še nimajo v vasi pitne vode, drugi pa zato, ker niso zadovoljni z občinsko politiko dr. Romov, ki živijo v Borih. Rosalničani so ogorčeni nad romsko grobstvo in nasiljem, Jugorčani pa nad občinsko počastnostjo, ki je ne morejo razumeti, saj velikokrat vidijo metliškega župana Branka Matkoviča v Badovincah gostilni, ne vedo pa, da tam še nikoli ni zvrnil niti kozarčka vode.

LIDIJA MAVRETIČ, PRA-SLOVENSKA VINSKA KRALJICA, je postala častna članica pripravljalnega odbora Vinske vigrede. Listina s tem laskavim naslovom bo bržkone krasila katero od sten v Mavretičevi zidnici v Vidošičih, kamor poleg navadnih smrtnikov zahajajo tudi pomembne osebnosti slovenskega kulturnega in političnega vrha. **MEDNARODNI VLAK NA PROGI** Metlika - Karlovac se včasih tudi pokvari. Takrat nastanejo obmejne težave, ker potniki izstopijo, še predno pridejo do carine. "Izmučeni" vlak bi bil zlata jama za "švercarje", če se ne bi z njim v glavnem vozili delavci iz metliških podjetij, ki pa imajo tako slabe plače, da še za kazni ki naj bi jih plačali ob ilegalnem prestopu meje, nimajo cvenka.

Črnomaljski drobri

VREME - Črnomaljsci so imeli v preteklih letih nekaj dni pred Vinsko vigredjo v Metliki navado reči: "Ob koncu tedna bo zagotovo dež, saj je v Metliki Vinska vigred!" Letošnja metliška prireditelj je, kar se vremena tiče, kar dobro odnesla. Sedaj pa bi bilo dobro, da bi za lepo vreme za jurjevanje in kresovanje, ki bo okrog 20. junija, molili Črnomaljsci. Da se jim ne bo zgodilo tako kot lani, ko je močno deževje skoraj zalilo jurjevanjsko drago.

ZASTAVA - Četrtošolci osnovne šole Loka, ki so pretekli teden na srečanju otrok iz mnogih držav v pariškem Disneylandu predstavljali Slovenijo, so bili precej presenečeni, ko so jim hoteli prireditelji potisniti v roke slovaške zastavice. Tema srečanja je bila komunikacija, mladi Črnomaljski pa so lahko na lastni koži občutili, kaj se zgodi, če komunikacija zataji in če Francozi ne ločijo Slovenije od Slovaške.

Semiške tropine

BAZEN - Generalnega sekretarja Rdečega križa Slovenije Mirka Jeleniča so konec preteklega tedna ob otvoritvi novih bazenov na Debelem rtiču obblečenega vrgli v vodo. Ko se je kmalu potem udeležil otvoritve semiškega športnega igrišča, ga je župan pobaral, kdaj se bo kopal tudi v Semiču. Pa je Jelenič takoj našel odgovor. Odrnil je, da sploh ni problem, kako zgraditi bazen, pač pa kako ga napolniti, saj Semičani po njegovem gotovo ne bi bili zadovoljni z bazenom, napolnjenim z vodo, ampak bi zahtevali vino.

ČUDEN ČUVAJ - Semičani so imeli v soboto najprej otvoritev igrišča, takoj za tem pa še novih prostorov občinske uprave. Ker se v Beli krajini (skoraj) nič ne začne točno, se je z zamudno začela prva, s tem pa tudi druga otvoritev. A ker so bili na obeh (skoraj) isti gosti, zamudi nista imeli usodnih posledic. Res pa je, da so Semičani, ki so sli že kakšne pol ure pred otvoritvijo občinskih prostorov mimo nove občinske stavbe, imeli priložnost opazovati možakarja, ki je sam samegal strumno stal pred občino. Bil jim je nepoznan in menili so, da je morda kdo od gospodarjev z republike, ki jih na otvoritvi ni manjkalo, žrtvoval kakšnega podrejenega, da pred občinsko stavbo varuje prostor, da si ne bi morda drznil na njem kdo parkirati. Ko so se "otvoritveni gostje" preselili z igrišča pred občino, se je izkazalo, da omenjeni možakar ni nikakršen varovalec občinskega ozemlja, ampak župan občine Škocjan Janez Povšič.

KAKTUS - Ob otvoritvi občinskih prostorov je na vsaki strani vhoda stal po en velik kaktus. Občani upajo, da zgolj po naključju, ker ni bilo pri roki nobene primernejše rože za dekoracijo, in da v kaktusih ni nikakršne simbolike.

Denacionalizaciji še ni videti konca

Pod moratorijem je tretjina vseh zahtevkov za vračilo zemljišč in gozdov - Evidence vsa dela ustavile za mesec in pol - Posebnosti Kočevske še dodatna ovira

KOČEVJE - Na upravni enoti v Kočevju so od uveljavitve zakona o denacionalizaciji do danes prejeli skupno okoli 600 zahtevkov za vračilo kmetijskih zemljišč in gozdov. Rešili so jih približno polovico, hitrejša dela pa jim poleg enakih razlogov, kot drugod po Sloveniji onemogočajo tudi specifične razmere na Kočevskem.

Pod moratorij oziroma zakon o začasnem zadržanju vračanja premoženja, ki govori o začasnem zadržanju vseh tistih nepremičnin, pri katerih se ugotavlja državljansko upravičenca in tistih, ki presegajo skupno 200 hektarjev

REVIJA ŠOLSkih PEVSKIH ZBOROV

KOČEVJE - Na reviji šolskih pevskih zborov občin Kočevje, Ribnica in Velike lašče, ki je bila prejšnji ponedeljek v Šeškovem domu v Kočevju, je nastopilo 10 pevskih zborov, v katerih poje 258 pevk in pevcev. Revijo sta organizirali Zveza kulturnih organizacij Kočevje in Osnovna šola Stara Cerkev, največ zaslug za uspešno izvedbo prve iz niza tovrstnih srečanj osnovnošolskih otrok, ki naj bi pripomogli k ohranjanju pevske kulture na širšem območju Kočevske, pa je imela Boža Kastelic-Malnar z OŠ Stara Cerkev.

KAKO DO NAČRTOV BREZ STROKOVNJAKOV?

LOŠKI POTOK - Na 13. seji občinskega sveta, so kar veliko časa namenili obravnavi predlogov in planskih potreb za prostorsko ureditvene pogoje (PUP). Na seji je sodelovala tudi direktorica sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS Marija Lukačič, ki je probleme razlagala in hkrati skušala spodbuditi svet in svetnike, da takoj pristopijo k izdelavi dobrih projektov, s katerimi bodo lahko računali na uspešno pridobivanje sredstev. Ob tem so ugotovili, da občini primanjkuje strokovnjakov za posamezna področja. Veliko pripomb je bilo tudi na zemljo, ki je last sklada, oziroma na cene, ki so previsoke in često presegajo vrednost pridelave. Tako ljudje vse bolj ta najemna razmerja opuščajo, krajna in najboljša obdelovalna zemlja pa se zarašča in propada. Svet je obravnaval še več drugih predlogov in jih tudi sprejel.

A. K.

Zguba z Dobropoljci

Tako ugotavlja grosupeljska Komunalna

DOBREPOLJE - Javno komunalno podjetje (JKP) Grusuplje, katerega 10-odstotni lastnik je tudi občina Dobropolje, je lani prigrisodarilo kot celota 2,6 milijona tolarjev dobička, za občino Dobropolje pa izkazuje izgubo pri oskrbi z vodo in odvozu komunalnih odpadkov. O tem poročilo so razpravljali tudi na zadnji seji občinskega sveta Dobropolje 14. maja. Neparabljena amortizacija za občino Dobropolje znaša preko 3 milijone tolarjev.

Na primarnem dobrepolskem vodovodu lani niso izvajali večjih popravil, pač pa le po vaseh na sekundarnih vodovodih. Vodovodari so ponekod razkopali ceste, popravili pa jih še niso. Pojasnjeno je bilo, da bo to storjeno v kratkem, ker asfaltirajo le dvakrat na leto.

JKP Grusuplje pobira odpadke po dobrepolski občini dvakrat na teden. Dvakrat na leto pa pobirajo kosovne odpadke. Na novo bodo uvedli odvoz odpadkov še za območje Strug.

Skupaj z lanskim ostankom se bo letos za območje dobrepolske občine nabralo skoraj 13,5 milijona tolarjev amortizacije. S tem denarjem bodo obnovili vodovodni odtok v Zdenski vasi in vodni zbiralnik za Videm, popravili vodovodni odtok Predstruge-Cesta, za vodovodni sistem Rob bodo uredili procesno vodenje, obnovili pa bodo še vodovod v središču Vidma.

M. STEKLASA

zahtevanih nepremičnin kjerkoli v Sloveniji, je na območju kočevske upravne enote zapadlo okoli 200 zahtevkov, kar je približno tretjina vseh. "Razlog za tako veliko število je predvsem v tem,

• **Po novem zakonu o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti je bilo do konca prejšnjega tedna (rok za oddajo zahtevkov je do 19. 2. 1997) na upravni enoti v Kočevju vloženo okoli 50 zahtevkov. Večina vlog je nepopolna, saj so popolne le vloge že registriranih agrarnih skupnosti. Teh je na območju kočevske upravne enote do sedaj le 16.**

ker je veliko upravičencev do vračila starih Kočevjarjev, ki so se med vojno izselili iz Slovenije," pojasnjuje referentka za denacionalizacijo kmetijskih zemljišč in gozdov Milka Zupančič. V vseh teh primerih bodo postopke prekinili in zadev ne bodo reševali do leta 1999.

Da tega še niso storili, je kriv zastoj, ki ga je v reševanju postopkov in nasploh delu delavcev uprave povzročilo vnašanje evi-

denc vseh prispelih zahtevkov v računalniško mrežo. Za to so potrebovali dober mesec in pol, končali pa prejšnji teden. Kljub temu pa se tudi sedaj hitrega reševanja zadev, ki bi jih sicer lahko rešili, ne morajo nadejati. Eden od razlogov je revizija zemljiškega katastra, ki je v nekaterih katastrskih občinah uvedla novo izmero. "Zaradi tega imajo stranke stroške, saj morajo naročiti identifikacijo in planimetriiranje, mi pa zastoj v postopku," pravi Zupančičeva in dodaja, da v nekaterih primerih stroški postopka celo presegajo vrednost zemljišča, ki naj bi bilo vrnjeno.

Drug razlog, zaradi katerega se zadeve počasi odvijajo, pa je, ker imajo tudi precej zahtevkov, ki se nanašajo na vračilo zemljišč, ki se nahajajo v kompleksu kmetijskih organizacij. "V takšnih primerih ne vračamo zahtevanih nepremičnin, ampak nadomestno zemljišče v dogovoru s skladom kmetijskih zemljišč in gozdov RS, ki je lastnik zemlje. Problem pri tem pa je, ker M-KG še ni podpisal zakupne pogodbe s skladom in ta zato ne more dati potrebne "izjave volje" za zemljišča, ki so v kompleksu Mercatorja," pojasnjuje Zupančičeva.

M. LESKOVŠEK-SVETE

Kočevska Reka še ni preživela šoka

Prvi sestanek odbora za krajevne skupnosti na terenu - Številni problemi in možnosti za njihovo razrešitev - Razmišljanja o samostojni občini

KOČEVSKA REKA - Da bi boljše spoznali probleme, s katerimi se srečujejo ljudje v krajevnih skupnostih, so se člani odbora za KS pri kočevskem občinskem svetu pred nedavnim odločili, da bodo imeli sestanek tudi na terenu. Prvi takšen sestanek, ki se ga je udeležil tudi kočevski župan Janko Veber, je bil prejšnji tork v Kočevski Reki.

Predstavniki KS in član odbora Tone Križ je v predstavitvi problemov, s katerimi se srečujejo, poudaril, da Kočevska Reka še ni

preživela šoka po odprtju. "V preteklosti je za vso infrastrukturo in razvoj skrbelo podjetje Snežnik, sedaj pa se dogaja, da

zanjo ne skrbi nihče," je dejal Križ. "Krajevna skupnost za to nima denarja, občina pa se obnaša, kot da ta del Kočevske še vedno ni njen," so poudarili tudi ostali razpravljalci. Menili so, da se podobno dogaja tudi drugim krajevnim skupnostim, razlog za to pa pripisali dejstvu, da krajevne skupnosti v občinskem svetu nimajo svojih predstavnikov.

Med najbolj perečimi problemi so navedli vzdrževanje in gradnjo cest, kanalizacijo pa tudi vodoprekrbo, za katero pa je kočevski

župan Veber povedal, da so z državo našli soglasje. Razpravljalci so menili, da bi nekatere probleme lahko rešili ob pomoči občine, nekatere pa ob pomoči države oziroma ministrstev za notranje zadeve in za obrambo, ki imata na njihovem območju svoje izpostave. Janko Veber je ob tem povedal, da v sodelovanju z ministrstvom za obrambo že gradijo vodovod Morava-Škrlj ter da se z ministrstvom za notranje zadeve dogovarjajo za preplastitev ceste Kočevska-Reka - Gotenica. Z vsemi predstavljenimi problemi bodo, kot je povedal predsednik odbora za KS Jože Novak, seznanili občinski svet, hkrati pa se bodo tudi zavzeli, da se bo območje Kočevske Reke upoštevalo v strategiji razvoja občine in v občinskem proračunu.

M. L.-S.

OTROŠKI ŽIVČAV OB DNEVU DRUŽINE - V okviru programa prireditve, ki jih pripravljajo za vse otroke, in v počastitev letošnjega dneva družine so kočevske vzgojiteljice minulo soboto pripravile na igrišču vrtca Ostržek "Otroški živčav". V lepem, sončnem vremenu so se otroci zabavali ob premagovanju različnih ovir, v peskovniku in številnih delavnicah, kjer so ob pomoči vzgojiteljic izdelovali različne predmete. Stojnice, na katerih je bilo moč dobiti sokove, sladolede, sladkarije, balone, majice in še kaj, so bile dobro obiskane, vse čase pa je imel gledalec in posnemovalce tudi lončarski mojster iz Dolenje vasi, ki jim je predstavljal spretnost izdelovanja lončenih piščali. Pred vrtcem so si starši lahko ogledali video posnetke z zaključnega izleta malih šolarjev v Kekčovo deželo, v prostorih vrtca pa je bila na ogled tudi razstava "Vrtec v muzeju, muzej v vrtcu", s katero sta se kočevski vrtec in muzej predstavila na letošnjem sejmu Vse za otroka v Celju. (Foto: M. L.-S.)

Planinska razstava in pohod

Dve uspeli prireditvi planincev KS in TŠD Kostel

KOSTEL - Minuli vikend je bil v znamenju planincev: v petek so v Vasi odprli planinsko razstavo, v soboto pa izvedli že tretji tradicionalni Kostelski planinski pohod.

V domačem Kostelskem narečju je kot prvi govornik ob otvoritvi razstave "Planinstvo na Kočevskem", ki je pripravljena po pisnih virih avtorja mag. Ivana Prezljaja, spregovoril predsednik krajevne skupnosti Stanislav Južnič. Zbrance je nagovoril tudi predsednik TD Kočevje Ivan Merhar, uradno pa je razstavo odprl kočevski župan Janko Veber. Govorniki so poudarili, da gre za

dosedaj prvi celoviti prikaz zgodovine planinstva na Kočevskem in da je razstava zato vredna ogleda. V vasi bo odprta do 2. junija, v jeseni pa jo nameravajo, dopolnjeno z novimi viri in spremljajočimi fotografijami, predstaviti tudi Kočevjarjem.

Razstavo sta organizirala PD Kočevje in KS Kostel, ki sta v sodelovanju s TŠD Kostel pripravila tudi sobotni 6-urni pohod od Potoka do Kužlja in nazaj. Pohod je bil že tretji zapovrstjo, udeležilo pa se ga je preko 300 udeležencev iz vse Slovenije in sosednje Hrvaške.

M. L.-S.

Bolno obkolpsko zdravstvo

Bolnik zaman pride k zdravniku 10 kilometrov daleč

OSILNICA - O nerednem prihajanju zdravnikov v Osilnico, o lastništvu zdravstvene postaje Osilnica, ureditvi oskrbe z zdravili in še nekaterih zadevah s področja zdravstva so se nameravali pogovoriti na zadnji seji občinskega sveta Osilnica, ki je bila 22. maja. Zal niso mogli rešiti ničesar, saj vabljene direktorice Zdravstvenega doma Kočevje na sestanku ni bilo, ker je bila zadržana.

Zupan Anton Kovač in ostali svetniki pa so le spregovorili o nekaterih težavah zdravstva v občini, ki včasih meje že ne norčujevanje iz bolnikov. Kljub dogovoru, da bo zdravnik prihajal v Osilnico dvakrat na teden, da bo medicinska sestra na razpolago Osilničanom trikrat na teden in da bo ureden depo (shramba) zdravil v Osilnici in ne bo več treba ponje v Kočevje, ni urejenega ničesar.

Zdravnik prihaja neredno in je zato največ pritožb. Tako bolniki, ki so običajno še stari in prihajajo k zdravniku na njegov uradni dan po več kilometrov daleč, na vratih ambulante lahko preberejo le obvestilo "Danes ne delamo" in se nato vrnejo spet peš domov.

Depo zdravil tudi še po letu in pol, odkar se je občina osa-

mosvojila in je bil upokojen prejšnji zdravnik, ni urejen. Bolniki bi morali tako po zdravila v Lekarno v Kočevju, 60 km daleč. Občina je oskrbo z zdravili uredila tako, da jim jih dovažajo župan in občinski svetniki, stroške pa plača občina. Nekaj nejasnosti je tudi z lastništvom zdravstvene postaje, ki so jo gradili tudi krajanje s prostovoljnim delom in v kateri je tudi stanovanje za medicinsko sestro. Zdravstvena postaja je bila dolgo prazna, potem so menili na novi občini, da je njen lastnik občina, in so stanovanje v postaji dodelili novi učiteljici, ki je stanovanje dala pospraviti in opremiti, zdaj pa se je izkazalo, da je zdravstvena postaja s stanovanjem vred last Zdravstvenega doma Kočevje.

Vsi ti zapleti so nastali prav ob upokojitvi bivšega zdravnika in delovanju nove občine, katere funkcionarji se še vedno vpletajo v svoje delo in pristojnosti. Vendar so pripeljali za delo, se dogovorili s pristojnimi v slovenski vladi in v Zdravstvenem domu Kočevje, a rezultatov ni, ker se je pred kratkim zamenjal še direktor ZD Kočevje... in nesreča za osilniške bolnike je popolna. J. PRIMC

Moj jaz na dopustu v Polomu

Marko Papež ureja v Polomu turistično kmetijo

POLOM - Med drugo svetovno vojno je pri Slovenčevi knjižnica izšla knjiga, ki je imela naslov "Moj jaz na oddihu", in v njej sem takrat prebral, da najbolje preživiš dopust, se spočiješ in nabereš moči za nadaljnje delo s počitnicami na kmetih, kjer pomagajo domačim tudi pri kmečkih opravilih.

Nekaj takega si je zamislil in že uresničuje 31-letni Marko Papež iz Poloma, ki skupaj z ženo Jožico ureja delno s posojilom občine Dobropolje turistično oziroma, kot pravi, izletniško kmetijo. Nosilec kmetije je pravzaprav Markov oče Jože Papež in ta kmetija z okoli 30 glavami govedi in preko 200 ovčami oz. janjčki preživlja 6 ljudi: očeta Jožeta, sina Marka z ženo in vnukom ter še drugega sina z ženo. Marko pravi: "Na svetu ni lepšega kraja, kot je Polom, ki ga ne bi zamenjal z nobenim drugim krajem. Prepričan sem, da bodo turisti radi zahajali sem, saj smo vas sredi neokrnjene narave. Tu uživajo gobarji, polharji, nabiranci lešnikov in drugi, zdaj pa je že kar moda, da mestni turisti med dopustom radi popri- mejo za kmečka dela, kot je sušenje sene in podobno. Upam, da bom načrtovana dela dokončal že letos, če ne bo zmanjkalo denarja za nekatero opremo. Pri kmetiji bom uredil še igrišče za otroke, balinišče, kupil konjičke za jahanje, kole-

sa za vožnjo po okolici itd. Turisti, predvsem tisti, ki si žele boljše zdravje, pa bodo gotovo radi obiskovali tudi Fabjanovo domačijo v bližnjem Seču, kjer Anton Fabjan izdeluje svoje naravno zdravilo endovital."

Marko Papež in žena Jožica, ki ima gostinski tečaj, sta zelo navdušena za turizem na kmetih in pravita, da bi zgradila v Polomu kar hotel, če bi imela dovolj denarja.

J. PRIMC

Marko Papež

Jožica Papež

Struški klinčki

SLABA CESTA - Cesta od Kočevja oz. Male gore do Strug je slaba, polna lukenj in komaj še prevozna. Očitno je nihče ne vzdržuje že vse od takrat, ko so Struge priključili občini Dobropolje. Nekoliko boljše je cesta, ki se odcepi od magistralke za vasiči Polom in Seč, ki sodita skupaj s Strugami tudi v občino Dobropolje. Nekateri so se kljub poprejšnjim ostrim protestom, da ne gredo pod Dobropolje, že sprijaznili z novim dejstvom, nekateri pa ne in pravijo, da se nikoli ne bodo, saj sta bili vasiči Seč in Polom skupaj z že davno izumrlim Kukovim kočevskimi, se pravi naseljeni s Kočevjarji.

MEDVEDJE STRAŠIJO - V okolici vasi Seč in Polom straše medvedje. Verjetno je prav zato Anton Fabjan, izdelovalec pomnožnih zdravil endovital, ogradil svoj proizvodni obrat in čebeljak v vasi Seč z ograjo.

POZABLJENA CERKEV? - Pred leti smo poročali, da se je podrl zvonik in del cerkve v Polomu, in nato, da so cerkveno delno obnovili. Vendar so dela popolnoma zastala, odkar to območje sodi pod občino Dobropolje, in ne več pod Kočevje, čeprav so Dobropoljci gotovo bolj pobozni kot Kočevjarji (Kočevci).

Laški sel

MARIJINE PESMI - Koncert Marijinih pesmi bo jutri, v petek, 24. maja zvečer. Nastopile bodo domače vokalne skupine. Pobirali bodo prostovoljne prispevke, zakupiček pa namenili za odplačilo dolga, ki je nastal z obnovou domače župnijske cerkve.

DAVKA NISO POVEČALI - Davek od stavb (premoženja) v občini Velike Lašče ne bo višji, so sklenili občinski svetniki na zadnji seji. Osnovni davek na stavbe je predpisan, občine pa bi ga lahko zvišale do 5-kratno, ves ta dodatni davek pa bi bil dohodek občinskega proračuna. Svetniki predlaganega povišanja niso sprejeli, ker so menili, da davki vedno prizadenejo le ene, drugi pa se izmuznejo.

Dana Mirna ni dovolj prepoznavna

S kakovostnimi izdelki in primernimi cenami letos, zlasti v marcu, močno povečali prodajo - Novi sokovi v novi embalaži - Ugoden odziv na poziv za nakup delnice

MIRNA - V Dani je zavel nov veter, ki kaže na korenit preobrat tudi v poslovni politiki. Po odhodu prejšnjega direktorja Božidarja Pernarčiča v pokoj in odhodu njegovega pomočnika za gospodarske zadeve in finance Gina Majeriča, je novo vodstvo podjetja na čelu z v. d. direktorja Jožefom Pravnetom zabeležilo ugodna gibanja, predvsem močan porast prodaje doma in na tujem.

Lojze Mrhar

V Dani se zavedajo, da ne morejo živeti od domačega trga, zato so samo v letošnjih štirih mesecih za približno štirikrat v primerjavi z lanskim enakim obdobjem povečali izvoz, predvsem na Hrvaško, v ZDA in Kanado, manj pa na Češko, v ZRJ, BiH in Rusijo. Pri tem pa sploh ne kanijo zanemariti slovenskih kupcev njihovih brezalkoholnih in alkoholnih pijač, saj se skušajo, kot pravi vodja komercialnega sektorja Lojze Mrhar, prilagoditi njihovim zahtevam tako po kakovosti in tudi po še sprejemljivih cenah za njihove žepce. V izvoz gredo pretežno brezalkoholne

pijače. Doma gredo dobro v promet novi sadni sokovi v litrskih nevračljivih, za tretjino lažjih steklenicah iz uvoza, kot so klasične. Po enem mesecu proučevanja

• Na javni poziv za nakup delnic Dane, objavljen 13. maja v Delu, je odziv zelo dober. Skupna nominalna vrednost celotne izdaje delnic vseh oznak je 404.231.000 tolarjev, od tega v javni prodaji 118.710.000 tolarjev. Prodajna cena delnice znaša 1.300 tolarjev, revalorizirana na dan začetka javne prodaje pa 2.153 tolarjev. Delnice bodo vpisovali in vplačevali do 11. junija na sedežu podjetja in na nekaterih ekspoziturah Dolenjske banke. V Dani računajo, da bodo okrog 154 milijonov tolarjev zbrali v tem roku, ker so v zadnji tretjini slovenskih firm, ki se lastnijo, in je verjetno še precej ljudi, ki imajo še neizkoriščene ostanke lastninskih certifikatov.

prodaje kaže, da je potrošnikom najbolj všeč kašasti sok jagode, sledita pa kašasti sok marelice in bistri sok jabolk, vsi brez konzervansov.

Precej si obetajo tudi od naložbe 2,5 milijona mark v novo polnilno linijo sokov v papirnati embalaži. V Dani se odločajo za posodobitev tehnologije, strojev

in opreme, da bi lahko uresničili dolgoročno usmeritev v kakovost in hkrati odgovorili vse večjim izzivom konkurence. Ljubljčan Lojze Mrhar, ki je poldrugo leto na tem delovnem mestu, predtem pa je bil med vodilnimi podjetja Intertrade, je prepričan, da je Dana doslej veliko premalo pozornosti posvečala ekonomski propagandi, zato premalo ljudi na Slovenskem, kaj šele v Evropi, ve, kaj je Dana. Poslej bodo Mirenčani očitno bolj izkoristili razne kulturne in športne dogodke za promocijo svojega največjega podjetja in njenih izdelkov.

P. PERC

POMLAD JE ČUDEŽ - Pod tem delovnim naslovom se je pretekli petek zvečer v atriju sevnškega gradu spet delovno predstavila srednja tekstilna šola Sevnica. Ravnateljica Alenka Žuraj je v pozdravnih besedah povedala, da tokrat ne bodo govorili o zagatah, s katerimi se srečuje 200 učenk, učencev in vodstvo zavoda, čeprav bi tudi o tem imeli kaj povedati. Za številne gledalce so bili najbolj zanimivi številni izhodi dijakinj in dijakov na modni reviji lastnih kreacij, ki jih je bilo kar ducat (na posnetku). Šola je pripravila tudi razstavo izdelkov šole in dijaškega doma ter izdalo glasilo STS. (Foto: P. Perc)

DELOVNO PRAZNOVANJE - V petek popoldne so v Kopitarni 110-letnico tovarne obeležili najprej z zagonom sodobne linije za razrez lesa, ki naj bi tudi s pomočjo računalniškega krmiljenja povečala storilnost in vsaj za petino zmanjšala porabo surovine. Opremo so delno uvozili, največji "krivec" za njeno namestitvev in delovanje pa je Silvo Ganc. V jedilnici podjetja je zbranim delavcem in gostom spregovoril direktor Marjan Kurnik (na posnetku), za priložnostni kulturni program pa sta poskrbela oktet Jurij Dalmatin in igralec Zvone Hribar. (Foto: P. P.)

Kopitarno tepe precenjen tolar

110 let sevnške Kopitarne - V zadnjih letih posluje z dobičkom -63 odstotkov celotnega prihodka ustvarijo z izvozom na Zahod - Ob kopitih že uveljavljen program obutve

SEVNICA - V sevnški Kopitarni so poslovali v zadnjih letih (od leta 1990) pozitivno, sicer z majhnim dobičkom, toda glede na razmere v obutveni branži, kamor se uvrščajo, so to po besedah direktorja Marjana Kurnika še vedno nadpovprečni dosežki. Pozitivno so poslovali tudi v letošnjih prvih štirih mesecih, z dobrimi obeti za konec tega leta.

V tem obdobju iz leta v leto povečujejo celotni prihodek za okrog 15 odstotkov; ta se je lani sukal okrog 10,7 milijona mark, letos pa načrtujejo že 11,2 milijona mark celotnega prihodka. Izvoz v deležu prihodka predstavlja 63 odstotkov. Kopitarna izvaža predvsem v Nemčijo in Avstrijo, manj pa v Francijo, -Anglijo, v druge evropske države in v ZDA. Kot je poudaril direktor Kurnik pretekli petek, ko so v Kopitarni praznovali častitljiv jubilej - 110 let tega najstarejšega sevnškega podjetja in enega najstarejših pri nas sploh - tudi njih pestijo podobne težave, kakor vsa izvozno

ŽUPANOVE ŠOFERSKE URE

IVANČNA GORICA - Svetnik Jože Mihelčič, upokojeni šofer avtobusa iz Višnje Gore je, natančno izračunal, da bi župan Jernej Lampret ob 35.000 km, kolikor naj bi jih lani prevozil službeno s svojim osebnim avtomobilom, porabil 350 ur (29 ur na mesec), če bi vozil povprečno 100 km na uro, kar 500 ur (41 ur na mesec) pa, če bi vozil 60 na uro! Ni znano, ali je hotel Mihelčič razbremeniti župana bremena, ki jo pomeni vožnja za volanom, morda celo s šoferjem novega službenega R-19, ali da bi prevzeli večje breme še drugi iz Županstva, predvsem podžupan Župan Lampret je ob razpravi o pravilniku o plačah in sejinah, ko so se nekateri svetniki nagibali k temu, da bi naj župana bolj razbremenil oz. mu pomagal podžupan, nedvomno povedal, da dva na istem stolčku ne moreta sedeti...

Opuščene kmetije že prerašča grmičevje

Urediti infrastrukturo

LITJA - V občini Litija je kmetijstvo velik problem, predvsem v oddaljenih hribovskih vaseh na demografsko ogroženih območjih, so ugotovili svetniki občinskega sveta na zadnji seji. Od nekaj več kot 1.600 kmetij je 290 čistih kmetij, ostalo so mešane, več kot 100 kmetij pa je brez naslednikov. Predvsem v krajevnih skupnostih Gabrovka in Dole je večje število opuščeni kmetij. Tako v KS Dole v 25 zaselkih živi 870 ljudi (po vojni jih je bilo 1.500). Svetnik Mirko Močilar (SLS) iz Dol opozarja, na veliko umrljivost in zelo redka rojstva, prebivalce pa je prizadel še stečaj KGZ Gabrovka, ki sega tudi na njihovo območje. V KGZ Dole je danes zaposlenih 27 ljudi, če pa pride do stečaja tudi te zadruga, ostanejo kmetije brez vsake organiziranosti na trgu. "Občina Litija bo morala enkrat tudi nas jemati resno ali pa nam povedati po pravici, da na nas ne računa, in naj poskrbi za to, da jo mi zapustimo. Sicer pa mislim, da takšno delo, kot je sedaj, pomeni začetek konca v tej občini," je dejal Močilar.

Svetnik Simon Pikovnik (SKD) je med drugim dejal: "Ne vem, ali so predstavniki občinske uprave obiskali vse dele naše občine in se na lastne oči prepričali o stanju. Pa niso problem samo Dole z zaselki Gradišče in Strmec."

M. ŠUŠTERŠIČ

NAJVEČ ŠKODE V GOZDOVIH

LITJA - Konec decembra lani in v začetku letošnjega januarja sta sneg in žled v občini Litija povzročila veliko škodo v naravi in na objektih. Skupna škoda je ocenjena na 40,7 milijonov tolarjev, največ škode pa je na gozdovih. Na območju enoti Ljubljana so ugotovili, da sta sneg in žled izruvala in polomila 4.000 kub. metrov dreva. Območje Gabrovke in Dol, ki ga pokriva območna enota Brežice, je bilo poškodovanih okoli 29.000 dreves na 750 ha gozdov. Na sadnem drevju je bilo največ škode na območju Vač, Kresnic, Jevnice, Gozda - Reke in Gabrovke. Na gospodarskih in stanovanjskih objektih je škoda za 1,2 milijona tolarjev. Deset objektov je bilo poškodovanih ali porušeni zaradi teže snega.

KONCERT FLAVT

TREBNJE - Glasbena šola Trebnje je v petek, 24. maja, zvečer v predavalnici tamkajšnje osnovne šole spet pripravila zanimiv koncert. Iz GS Ljubljana Moste - Polje je nastopila Ana Resnik (alt blokflavta), s trebanjske glasbene šole pa Boris Bizjak (flavta). Mentorica je prof. Jasenka Jelačić.

Trebanjske iveri

RAVNOVESJE? - Zelo znani Trebanjec je ob prebiranju članka o aferi v Teshilih TMT presodil, da je bilo pisanje bolj v prid direktorju, ki je dal na čevlji svojo donedavna zelo tesni sodelavki, ker naj ne bi izpolnjevali njegovih zahtev in mu celo skakali v hrbet, da bi ga spodnesli s stolčka. Ker je gospod, ki nam je to povedal v nedeljo, zavoljo spleta okoliščin na fronti proti omenjenemu direktorju, zanesljivo pa z njim malo ne simpatizira, temveč bi ga verjetno rajne utopil v žlici vode, so njegove izjave pač zelo subjektivne. Pisec je ravnal v najboljši veri, da je prispevek vsebinsko uravnotežen.

RUNDE - Poslanec Lojze Metelko (SLS) se je zadnjič izkazal kot dober gostitelj evropskih parlamentarcev v svoji zidnici. Pečene piške so Lojzetovim gostom ne glede na strankarske oz. ideološke barve zelo teknilo, saj so jih pridno zalivali z dobro kapljico. Če si je Metelko nabral s tem povabilom in gostijo veliko simpatij in političnih točk, pa jih je precej izgubil pretekli petek zvečer v Mišičevem bifeju v Štefanu. Tam je nekatere goste zmotilo, ko jih je prišel Metelko nagovarjat oz. skoraj vleč za rokav na nekakšen sestanek v sosednjo sobo, o katerem niso imeli tisti, ki so prišli na požarek pijače, nobenega pojma. Še bolj so bili razočarani, ko so na sestanku poslušali, kako je Metelko govoril o političnih tekmečih skoraj kot o sovražnikih. Tega vtisa pri nekaterih niso mogle zbrisati niti Lojzetove številne velikodušne runde pijače za "pobabljenje".

Sevniški paberki

BUMERANG? - Direktor francoskega Syndexa Jean Claude Boyer je med obiskom pri sevniških govedorejcih, ki se preizkušajo v vzreji pasme charolais, povedal, da se mu zdi Slovenija po zelenih površinah podobna Irski, kjer imajo že nekaj deset tisoč glav te pasme goveda. Začudilo pa ga je, ko je že na poti od Ljubljane do Logateca opazil veliko zaraščenih travnikov. Ambiciozni predsednik sevniškega govedorejskega društva Milan Lončar, ki že trajno išče tržno nišo za svojo kmetijo na Marofu po morebitnem vstopu Slovenije v EU, je Francozom zabrusil, da bodo sevniški oz. slovenski rejci lahko zadovoljni šele čez kakšnih 20, 30 let, ko bodo začeli Francozom prodajati govedo te pasme, čeprav ga imajo v Franciji že okrog 1,7 milijona glav. Boyer je gentlemansko odvrnil, da se to lahko zgodi že dosti prej.

POLOMIJA S STOLI - V Kopitarni so v sodelovanju z Italijani tri leta sestavljali tudi stole. Pri tem je nastala taka izguba, da je bolje, da zanjo ne zve niti javnost ne zaposleni, zato vodstvo podjetja o tej modro molči. Po svoje je takšna skrivnost razumljiva, saj so morali pokrivali rdeče številke pri poslu s "špagetariji" iz drugih, donosnih programov.

Šola začela v graščini

50 let osnovne šole v Krmelju - Darilo ministrstva

KRMELJ - Že neposredno pred 2. svetovno vojno so Krmeljčani hoteli v svojem kraju vsaj podružnico šentjanške šole, a jih je prehitela vojna. Šolski upravitelj Leopold Jovan je leta 1946 v šolsko kroniko zapisal, da so Krmeljčani po osvoboditvi težko pošiljali otroke v Šentjanž ali Tržišče, ker niso imeli obleke in obutve. Šoli v obeh teh krajih sta bili uničeni, Krmeljčani pa so podobno "udobje" učencem lahko ponudili v opustošeni Jaklovi graščini. Vsaj nekoliko znosnejše so bile zatem razmere za pouk v nekdanji rudarski bolnišnici, med vojno požgani sedanji "stari" krmeljski šoli. Krmelj je prvič dobil popolno osnovno šolo šele leta 1968, za ravnateljico pa so imenovali Milko Senčar.

Takrat je šolo obiskovalo 188 učencev, okoli te številke se suče število učencev še danes. Sevniška občina, že proslula Metalna in krajani so veliko pomagali pri obnovi šole, razvoju otroškega varstva in glasbene šole. Za nižjo stopnjo so leta 1980 tudi Krmeljčani dobili novo, manjšo šolo. Pri tej šoli so leta 1985 s pomočjo krajevnega samoprispevka in denarjem sevniških podjetij zgradili še telovadnico.

Na sobotni slovesnosti ob zlatem jubileju krmeljske šole se je ravnateljica Berta Logar zahvalila za pester spored številnim nastopajočim učencem. Posebej je pozdravila bivše učitelje in učence ter se zahvalila vsem, ki gmotno podpirajo delo šole. Državna podsekretarka v Ministrstvu za šolstvo in šport Milka Brule je prenesla pozdrave in opravičilo ministra dr. Slavka Gabra, ki je že pred časom obljubil, da bo ob tej priložnosti prišel v Krmelj, a je imel neodložljive obveznosti. Brulčeva je Krmeljčane razveselila z darilom ministrstva - računalnikom. Izrazila je upanje, da bo šola zaradi sedanje utesnenosti kmalu dobila prepotrebni prizidek.

Zbrane je pozdravil in jim čestital še sevniški župan Jože Peternel, zatem pa je krmeljski "župan" Jože Knez izrazil željo, da bi sodelovanje med šolo in krajevno skupnostjo tudi vnaprej ostalo tako tesno. Predstavnica Zavoda za šolstvo Vladka Škof je povedala, da zavod zelo dobro sodeluje s krmeljsko šolo in pohvalila zagnani kolektiv in neutrudno ravnateljico Berto Logar. Pohvalila je tudi sodelovanje šole s starši. Dodala je še, da je majhnost šole prednost.

NISTA VPRAŠALA ZA PLAČILO - Prva učiteljica v Krmelju Mara Juvan - Glonar (na posnetku) ji učenci izročajo darilo) se je spomnila zapuščene graščine brez vrat, oken, klopi in se zahvalila mizarju Starmanu iz Gabrijel za izdelano stavbno pohištvo, saj domneva, da je večino del opravil brezplačno, tako, kot je ona še pred uradnim začetkom šole pol leta delala zastoj! (Foto: P. P.)

Vrtec je tu, a ne pred družino

V soboto v Brežicah praznovanje 50-letnice tamkajšnje organizirane predšolske vzgoje - Sodelovanje s starši - Številne dodatne dejavnosti - 70 odst. otrok v vrtcu

BREŽICE - "Human, prijazen in zdrav vrtec, zadovoljni in uspešno razvijajoči se otroci, zadovoljni starši in zadovoljni delavci vrtca," to so naši cilji, pravi Ana Kupina, ravnateljica otroškega vrtca Mavrica v Brežicah. Vrtec se bo z vsem svojim dogajanjem predstavil v soboto, 1. junija, ko bodo v Brežicah posebej počastili 50-letnico svoje organizirane predšolske vzgoje.

Po ravnateljicinih besedah brežiški vrtec stremi za tem, da bi kar največ o svoji dejavnosti sporočil staršem otrok, ki so že v varstvu, in tistih, ki bodo še prišli. "Že nekaj let predstavimo dejavnost vrtca. Ustanove, kot je vrtec, pomagajo družinam, vendar družine še vedno ostajajo glavni vzgojni dejavniki. Da bi bil vrtec v pomoči uspešen, mora dobro poznati starše, družino, skratka okolje, kjer živijo otroci," pravi Ana Kupina. Zato Mavrica organizira dneve odprtih vrat. Odziv staršev za te dneve je vedno večji. Ravnateljica z veseljem ugotavlja, da se takih srečanj udeležujejo dosti bolj kot včasih tudi očete in da prihajajo cele družine. "Mis-

lim, da se zadeve spreminjajo in da se očete čutijo soodgovorne za vzgojo otrok," pravi ravnateljica vrtca, kateremu starši pogosto zaupajo svoje otroke tudi za več kot osem ur dnevno.

Vrtec Mavrica organizira za otroke, starejše od pet let, tudi različne dodatne dejavnosti. Tako

otrok. Včasih je imelo kar dve petini vseh otrok vrtca brezpla-

• V sklopu praznovanja 50-letnice predšolske vzgoje v Brežicah bo v soboto ob 16. uri v dvorani Prosvetnega doma v Brežicah dogodek Vrtec se predstavi, uro pozneje bo v vrtcu v šolski ulici ogled vrtca in otvoritev razstave Izdelali smo za vas. Ob 12. bo družabno srečanje v motelu na Čatežu.

čen, zdaj pa velja ta olajšava le še za 2,5 odst. otrok, ki so v vrtcu. M. LUZAR

Ana Kupina

pod njegovo streho uspešno delujejo likovniki, lutkarji, pesalci, dramska skupina in pevski zbor, otrokom pa je na voljo tudi planinstvo in učenje tujega jezika. V programu vrtca je zimovanje, letovanje in planinski tabor, družinski planinski tabor ter smučarski in plavalni tečaj. Kar zadeva lutkarje, so dejavni tako otroci kot vzgojiteljice; te imajo lutkovno skupino Koki.

Brežiški vrtec organizira varstvo na šestih lokacijah, če vštete tudi varstvo na domu za otroke do 3. leta in oddelek v bolnišnici. V okviru vrtca so pred meseci organizirali tudi razvojni oddelek.

V brežiški občini je vključenih v vrtec približno 70 odst. vseh

VEČER Z JERCO MRZEL

KRŠKO - Valvasorjeva knjižnica v Krškem bo pripravila v torek, 4. junija, ob 19. uri v prostorih knjižnice večer z Jerco Mrzel z naslovom Pot do mojih ljudi. Na prireditvi, ki je posvečena prazniku občine Krško, bo krški župan Danilo Siter Valvasorjevi knjižnici podaril faksimile Trubarjeve Hišne postile.

PREDSTAVITEV ZGOŠČENSKE KRŠKEGA SIMFONIČNEGA ORKESTRA

KRŠKO - Glasbeniki simfoničnega orkestra glasbene šole Krško vabijo v soboto, 1. junija, ob 19. uri v njihov kulturni dom, kjer bodo predstavili svojo novo zgoščenko.

SODNO PALAČO ODPRLA MINISTRICA ZA PRAVOSODJE - Občina Krško in s tem celo Posavje je od petka, 24. maja, bogatejša za sodno zgradbo na Cesti krških žrtev v Krškem, v njem pa sta okroglo in okrajno sodišče. Delovne razmere v prejšnjih prostorih so bile nemogoče, zdaj pa so take, da si stavba upravičeno zasluži ime sodna palača. To je prva popolnoma nova sodna stavba v novi državi, zato je bila otvoritev še bolj slovesna, udeležila pa se je tudi ministrica za pravosodje Meta Zupančič, ki je povedala, da se bodo delovni pogoji med drugim še letos izboljšali tudi v Črnomlju in Brežicah. "Veliko grenkih in žalostnih besed smo slišali na račun pravosodja. Res ni vse lepo in je še daleč od idealnega, vendar ne drži, da na tem področju vlada kaos in nered ter da velja tista že kar pavšalna ocena o nepravni državi," je dejala ministrica. (Foto: T. G.)

Borci si ne želijo novega fašizma

Letna skupščina OO ZB Brežice - Kaj je z obiskom naredil papež? - Proti rušenju spomenikov - Na Hrvaškem borci potisnili na rob dogajanja - Priznanje Avšiču in Zlobku

BREŽICE - Območni odbor združenja borcev in udeležencev NOB Brežice je pred dnevi opravil letno skupščino, na kateri so udeleženci spregovorili o drugi svetovni vojni in o svoji vlogi v njej ter o zdajšnjih razmerah v Sloveniji. Pri tem so znova poudarili svojo naklonjenost protifašističnemu odporu in politiki, ki je v letih po vojni nastala iz tega odpora. Izrazili so tudi nestrinjanje s tistimi na Slovenskem, ki vse glasneje poskušajo zmanjšati in celo izničiti pomen boja proti fašizmu in dati čast kolaboraciji.

Vlado Godler, član glavnega odbora Zveze združenj borcev in udeležencev NOB Slovenije, je dejal, da borčevska organizacija tudi v bodoče ne sme postati strankarska organizacija, pri čemer pa bo tudi v bodoče ostala politično dejavna. V zvezi z nedavnim papeževim obiskom je Godler rekel, da je še prezgodaj za ugotovitev, ali je obisk prispeval k poglobitvi sprave ali k poglobitvi znanih razprtij na Slovenskem.

Že pred njim je bral letno poročilo brežiškega območnega odbora združenja borcev in udeležencev NOB dosejani in tudi novi predsednik tega odbora Martin Kolar in pri tem med drugim nasprotoval poskusom za odstranitev Kardeljevega in Kidričevega spomenika v Ljubljani. Da nasprotujejo odstranjevanju, so povedali v razpravah tudi nekateri drugi udeleženci. Pri tem so zbrani slišali "mnenje s tere-

Delo na črno koristi delodajalcem

Javna tribuna ZLSD

BREŽICE - Združena lista je ponudila aktivno politiko zaposlovanja, ki so jo priznali tudi v mednarodnem okolju. Javna dela kot eno od oblik zaposlovanja so pohvalili v Mednarodni organizaciji dela, nekatere nase predloge Organizacija združenih narodov priporoča kot model drugim. Ta sta med drugim povedala Miloš Pavlica, poslanec v državnem zboru in predsednik Delavske zveze pri ZLSD ter Rina Klinar, nekdanja ministrica za delo, družino in socialne zadeve, ko sta se odzvala na vprašanja nekaterih udeležencev ponedeljskove javne tribune brežiške območne organizacije ZLSD. Javno tribuno so namenili brezposelnosti, zaposlovanju in sivi ekonomiji. Razpravljali so med drugim opozorili, da sta pereč družbeni problem tako nezaposlenost kot zaposlovanje na črno, slednje zato, ker koristi zlasti delodajalcem. Ti v več primerih grobo kršijo delovno in drugo zakonodajo, vendar spretno krmarijo med pomanjkljivimi predpisi, tako da pristojni organi zoper kršilce skoraj ne morejo ukrepati. L. M.

Inov hišni sejem

V Krški vasi predstavili kmetijsko mehanizacijo - Izvoz v 24 držav

KRŠKA VAS - Da bi predstavila svoj proizvodni program, zastopniške programe tujih proizvajalcev in ponudbo drugih slovenskih izdelovalcev kmetijske mehanizacije, je firma INO Industrijska oprema Brežice v petek na sedežu v Krški vasi odprla hišni sejem. Podjetji INO in INO International je ob tej priložnosti predstavil direktor Branko Kos, ki je pri tem povedal, da INO prodaja v 24 držav, med drugim na italijansko, nemško, hrvaško in madžarsko tržišče. Podjetje je v zadnjih letih razvilo več tipov različnih kmetijskih strojev, kar je dosežek njegovih strokovnjakov in sodelovanja s tujimi partnerji. Iz Inove proizvodnje prihajajo stroji in naprave, pri izdelavi katerih firma upošteva evropska predpise o kakovosti in varnosti.

Kot je ob otvoritvi povedal Janko Bogovič, vodja Inovega mar-

ketinga, podjetje letos povečuje prodajo na domačem trgu, s tem da izvažata toliko kot lani.

Na otvoritvi hišnega sejma je navzočim govoril brežiški župan Jože Avšič. Ob tem je rekel, da si občina prizadeva, da bi Brežice spet postale sejemsko mesto. Izrazil je upanje, da bo INO Krška vas kmetijsko mehanizacijo prodajal in tudi v bodoče tudi proizvajal. L. M.

KAKO SPRETNI SO POLICISTI

KRŠKO - V sredo, 5. junija, s pričetkom ob 9. uri, bo na parkirnem prostoru Transporta v Krškem 2. prvenstvo delavcev Ministrstva za notranje zadeve Republike Slovenije v vožnji z motornimi kolesi.

KONCERT V KOSTANJEVICI

KOSTANJEVICA - V ponedeljek, 3. junija, ob 20. uri bo v Galeriji Božidarja Jakca v Kostanjevici nastopil orkester Junior Classic Orchestra iz Regensburga, ki ga sestavljajo številni mladi in angažirani instrumentalisti, ki gojijo klasično muziciranje. Nastop organizirata Kozjanski park Podsreda in občina Krško, pri čemer ima posebne zasluge župan Danilo Siter.

SODIŠČE - Potem ko je krško sodišče preživljalo v zadnjem obdobju prostorsko stisko, so pred kratkim odprli krško sodno palačo. Nova stavba deluje še malce vlažno, kar pa utegne pri vsej zadevi postati ugodna okoliščina. Sodniki bodo lahko delali hitreje, ker ne bodo izgubljali časa s slinjenjem prstov. Možno je tudi, da bo kup neobravnavanih primerov nekoliko manjši, ker se bodo sodni spisi navlažili in se bo zavaljo tega sveženj papirjev morebiti malo sesedel.

VIDEM - Včasih je Vidmov sistem za čiščenje tovarniških odpadkov deloval slabo. Kmalu zanj ne bodo mogli več trditi, da deluje slabo. Preprosto zato, ker ga bodo izključili. Če ga že niso.

POMEMBNI - V neki javni ustanovi posebnega družbenega pomena imajo šefa. In snažilko, ki je tudi neke vrste šef, raje več kot to: kuha kavico, kramlja z osebjem, premlava dnevne novice in je skratka v kolektivu ud, enak med enakimi. Baje se bo v kratkem penzionirala in je vsa zaskrbljena, kako bo vpeljala novo moč v silne skrivnosti odgovornega posla, ki ga trudoma opravlja. Pravijo, da bo imela še največ težav s pojasnili o delovanju metle in čistil, saj se je prav omenjeni napravi in kemikaliji v svoji karieri posvečala nekako najmanj.

Novo v Brežicah

POBALINI - Če bo brežiški otroški vrtec dočkal proslavo za svojo 50-letnico, bo to prava sreča. Ko se znoči in preden se zdani, se namreč pri vrtcu dogajajo čudne stvari, zaradi katerih je vprašljiv fizični obstoj ustanove. Plastične obvestilne tablice zagotijo, pred vhode se zliva olje in padajo smeti, v peskovnik se zavirajo igle, s kakršnimi si "folk" vbrzga v žile tisto stvar. Skratka, čudne stvari! Brežice si razbijajo glavo, ali so na delu duhovi ali je na delu kdo drug. Še dobro, da nihče ne pomisli na mestne pobaline, saj bi v tem primeru službe lahko postavile zasedo in koga od razgrajčev celo prijele.

NA TRAKTORJU - Zasebni podjetnik obrtnik svojim delavcem plačuje kmečko zavarovanje, ker je to zanj najcenejše. Ko so ga uradno vprašali, kaj se gre s tem zavarovanjem, je bil nasmejan, kot so nasmejnani taki tipi. Rekel pa je: "Pa kaj, če se bo moj delavec ponesečil pri meni v delavnici? Rekel bom, da se je poškodoval - na traktorju. Zato pač kmečko zavarovanje."

LEKARNA - Lekarno Bizeljako so končno odprli. Nekateri mislijo, da je prišlo pri vsej zadevi do pomote in da bi morali lekarniške prostore nameniti za vodovodni rezervoar, ne pa za hrambo in prodajo zdravil. V lekarniško stavbo je namreč kar izdatno tekla voda, ko so objekt delali, tako da je vsakdo pomislil na vodovodni rezervoar. Stene sedanjje lekarnice so potem dodatno izolirali, da ne bi voda lezla v stavbo apotekaricam v copate in na ovrtnik. Če bo voda vseno tekla v hišo, jo bodo pustili, naj se kar nabere. Saj bo pod stropom lahko odtekla ven skozi razpoko v zidu, ki so jo opazili že na dan otvoritve lekarnice.

V času od 12. do 18. maja so v brežiški porodnišnici rodile: Polona Šketa-Račič iz Ljubljane - Roka, Darinka Mirt z Blance - Domna, Klavdija Čarter iz Črešnjic - Anjo, Mojca Galič iz Brežic - Aljaža, Jožica Klavžar s Kladja - Tino, Tatjana Brajdič iz Straže pri Raki - dečka, Melita Cerjak iz Bukovka - Jakoba, Jožica Prime iz Brežic - Valentino.

V času od 20. do 27. maja so v brežiški porodnišnici rodile: Petra Zavišek iz Brežic - Uroša, Marica Popelar z Ledin - Kajo, Martina Znidarič z Ledin - Aleša, Kristina Resnik z Drnovega - Alenko, Jožefa Radej iz Nove vasi - Mateja, Majda Soln z Senovega - Anjo, Stanislava Hribar iz Podbočja - Benjamina, Lilijana Izlakar iz Krškega - Nejo, Metka Fabjančič s Senovega - Davorja, Nataša Dimc s Benuš - Simona, Dragica Lokar iz Brežic - Jana.

Čestitamo!

Kapelci nastopili v Opatiji

Pihalni orkester na mednarodnem srečanju - Ponudbe za gostovanja - Italijan bo snemal v Sloveniji

KAPELE - Pihalni orkester Kapele je v začetku maja nastopil na 4. mednarodnem srečanju pihalnih orkestrrov v Opatiji, kjer so se predstavili tudi orkestri Corpo Bandistico "G. Savoi" iz Firenc, Budafoki Fuvos Egylet iz Budimpešte in Limena glasba Lovran iz Lovrana. Manjkal je orkester iz Gradca, prisoten pa je bil njegov dirigent Harald Reif, pobudnik tega festivala. Vrhunec festivala je bil svečan koncert v kristalni dvorani hotela Kvarner v Opatiji, kjer je kapelski orkester igral prvi.

Godbeniki iz Kapel so na festivalu dobili laskavo priznanje od avstrijskega dirigenta Reifa. Pohvalo sta v imenu svojega orkestra izrekla tudi dirigent in predsednik tega glasbenega sestava in izrekla željo po sodelovanju zbora iz Kapel in Budimpešte. Kapelci so ponudbo sprejeli in bodo naslednje leto gostovali na

Madžarskem. Nastop kapelskega orkestra je pohvalil tudi italijanski dirigent, ki je svojo željo o sodelovanju podprl s ponudbo, da bi v Sloveniji snemal svojih deset skladb, in sicer na svoje stroške.

Po besedah Ivana Ureka pihalni orkester Kapele pričakuje v bodoče večjo podporo turističnih organizacij v občini, saj nastopi godbenikov pomenijo tudi promocijo občine Brežice. Prva večja priložnost, da se izkažejo bodoči sponzorji, bo ob gostovanju v Budimpešti. Ob tokratnem nastopu v Opatiji so po njegovih besedah pomagali ZKO, Label, d.o.o., Vino in Integral iz Brežic. "Želeli smo dostojno predstaviti našo mlado slovensko državo, kar nam je, po zaslugi dirigenta Francija Erha in celotnega pihalnega orkestra Kapele nedvomno tudi uspelo," pravi Ivan Urek. L. M.

KAPELSKI GODBENIKI - Pihalni orkester Kapele med nastopom na mednarodnem srečanju v Opatiji.

V podjetju Kanja na Bregah začeli s proizvodnjo signalizacije nižjega kakovostnega razreda - 7 do 14 odst. nižja cena mnogim privlačnejša kot precej višja kvaliteta

BREGE PRI KRŠKEM - Podjetje Kanja, ki izdeluje vertikalno prometno signalizacijo po lastni tehnologiji, se je tako doma kot v tujini že uveljavilo, predvsem po dobrih izdelkih z daljšo življenjsko dobo. Žal pa ta pomembna lastnost, ki so jo spoznali tuji in nekateri domači investitorji (predvsem občine) ob intenzivni izgradnji avtocest in posodobitvi ostalega cestnega križa v Sloveniji niso prednost, pač pa prav nasprotno. Zaradi cen, ki so za izdelke višjega kakovostnega razreda za 6 do 14 odst. višje, so bili v Sloveniji manj konkurenčni od ostalih proizvajalcev.

V tujini je sicer običaj, da investitorji ob izgradnji cest in

opremljanju le-teh s signalizacijo na proizvajalce pritisnejo, da bi dobili čim bolj vzdržljive znake, v

• V podjetju Kanja na Bregah so rešili tudi problem nastajanja črnih lis na velikih tablah ob zasičenosti zraka z vlogo, kar je še posebej očitno ob slabem vremenu; s tem pa se prometna varnost poslabša. Tako so v podjetju razvili poseben postopek izdelave prometne signalizacije, s katerim preprečijo nastanek kondenzata tako, da v znake vgradijo posebno toplotno izolacijo, ki v celoti preprečuje kondenziranje vlage. Kot je povedal direktor Igor Avsec, tudi ta način izdelave za potrebe Slovenije opuščajo iz istega razloga, kot je to pri standardnih znakih višje kvalitete, čeprav je cena izdelave znaka s toplotno izolacijo le 5 odst. višja.

Sloveniji pa je bilo prav nasprotno: v Kanji so morali kvaliteto za potrebe Slovenije bistveno zmanjšati, tehnologijo izvedbe pa vrniti za 20 let nazaj. Tako sedaj delajo na Bregah pri Krškem poleg

kvalitetne tudi signalizacijo na način, kot so to delali in še delajo ostali proizvajalci na območju bivše Jugoslavije oziroma v nerazvitih državah.

Kanja v Sloveniji pokriva 40 do 50 odst. potreb po prometni signalizaciji. Tudi prodaja njenih izdelkov v tujini je izredno porasla in so danes znani v petih državah, tako da šest desetih proizvodnje predstavlja izvoz. V Moskvi na primer stoji okoli 50.000 njenih znakov. Tja je Kanja pred tremi leti prodala tudi celoten know-how, v Bosni, kjer sodeluje pri

KMALU OBRAT V BOSNI - V podjetju Kanja sedaj izdelajo okoli 5.000 znakov na mesec, v kratkem pa bodo odprli obrat tudi v Bosni, saj želijo tamkajšnji investitorji kakovostno prometno signalizacijo, ki zdrži 10 do 15 let. (Foto: T. G.)

obnovi cest, pa je vse konkurence izločila prav zaradi kvalitete. Dokaz kvalitete znakov nižje- in višjekakovostnega razreda po odpornosti pove izvedeno atestiranje ZAG-a v Ljubljani. Tako klasični znak brez dodatne ojačitve zdrži do 125 km/h, znak, izdelan po novi tehnologiji, pa celo 291 km/h, čeprav razlika v ceni ni velika.

T. GAZVODA

Obresti so odškodnina za posojeni denar. Pri nizkih obrestnih merah in za krajša obdobja uporabljamo navadni obrestni račun. Obrestna mera velja običajno za eno leto, zato jo moramo za krajša obdobja ustrezno zmanjšati. Če znaša obrestna mera 20 odstotkov na leto, dobimo v petih mesecih 8,3 odstotka (20 deljeno z 12 mesecev krat 5). Seveda dobimo te obresti šele na koncu leta, če jih želimo dvigniti prej, dobimo manjši znesek - diskontirano vrednost.

Pri višjih obrestnih merah (čež 10 odst. na leto) uporabljamo obrestno-obrestni račun - konformno metodo. Po tem načinu obrestovanja lahko dobimo obresti kadarkoli, vendar so te toliko manjše, da tudi ob ponovnem vlaganju obresti dobimo na koncu leta enake obresti kot pri navadnem obrestovanju. Ta način so uvedle banke tudi pri nas v času visoke inflacije, ko so ljudje množično izkoriščali navaden način obrestovanja in mesečno ali pa še pogostejše dvigali obresti in jih spet vlagali.

PRIMERJAVA NAVADNIH IN KONFORMNIH OBRESTNIH MER

MESEČNA OBR. MERA	LETNA OBRESTNA MERA						
	10,00%	12,50%	15,00%	17,50%	20,00%	30,00%	50,00%
NAVADNE OBRESTI	0,83%	1,04%	1,26%	1,46%	1,67%	2,50%	4,17%
KONFORMNE OBRESTI	0,80%	0,99%	1,17%	1,35%	1,53%	2,21%	3,44%

Pri nas je obrestna mera postavljena iz R, mesečne obrestne mere, ki je enaka inflaciji v preteklem mesecu (zdej uporabljajo TOM, trimesečno povprečno inflacijo) in r, letne obrestne mere. Za enostavne izračune lahko R pomnožimo z 12 in prištejemo r, pa dobimo letno obrestno mero. Ta znaša 15 do 25 odstotkov, kar je precej več kot v sosednjih zahodnih državah, zato so posojila pri nas draga. Če R+3%, kar naj bi bili ugodni posojilni pogoji, pomeni okoli 15 odstotkov na leto.

Nekateri ponujajo posojila z devizno klavzulo, na primer D+7%. To pomeni, da preračunamo posojilo v devize in ga preračunamo v devize tudi vračamo. Tu ima velik vpliv tečaj, zato je ta način trenutno ugodnejši.

Pri naših bankah je še prevelika razlika med aktivno obrestno mero (za posojila) in pasivno obrestno mero (za vloge). Upajmo, da bo vedno večja konkurenca te razlike zmanjšala in nas tudi tu približala Evropi.

JOŽE DOBOVŠEK

Kdo so izgubarji in dobičkarji

Obratno gibanje dobička in izgube kot v državi

KOČEVJE, RIBNICA, LOŠKI POTOK, OSILNICA - Po podatkih kočevske podružnice agencije za plačilni promet, nadziranje in informiranje je od skupno 477 pravnih oseb, ki so agenciji predložile podatke iz bilanc stanja in bilanc uspeha, za preteklo leto čisti dobiček izkazalo 314 in čisto izgubo 132 pravnih oseb. V saldu so skupaj ugotovile za 481 milijonov tolarjev čiste izgube.

Z upoštevanjem obračunanega davka iz dobička so pravne osebe iz kočevske, ribniške, osilniške in loškotopške občine na eni strani ugotovile 530 milijonov tolarjev čistega dobička poslovnega leta, na drugi pa milijardo in 11 milijonov čiste izgube. Ob tem je bilo zanimivo, da je bilo več kot devet desetih čistega dobička oz. čiste izgube izkazanih v treh dejavnostih: v industriji, trgovini ter finančnih in drugih storitvah, ki pa so v saldu izkazale čisto izgubo; to velja tudi za vse ostale dejavnosti kot celoto. Ob tem je po mnenju Filipa Sporčiča iz agencije zaskrbljivo tako sama višina kot smer gibanja čistega dobička in čiste izgube. Njuno gibanje je namreč v regiji popolnoma obratno kot v Sloveniji: medtem ko se je čisti dobiček v Sloveniji krepko povečal, se je v regiji zelo malo, obratno pa je bilo, kar zadeva izgube, ki

je v Sloveniji dosegla indeks 123, v regiji pa 159.

V kočevski občini je čisti dobiček ugotovilo 180 pravnih oseb, med katerimi je z izkazanimi 72 milijoni na prvem mestu Melamin, sledijo pa mu Lik Stolik z 51 milijoni ter Lesdog in Lik Masivno pohištvo z 39 milijoni. Izgubo je ugotovilo 96 pravnih oseb, med katerimi je daleč pred vsemi drugimi izgubarji Tekstilana z 218 milijoni izgube, nekaj več oz. nekaj manj kot 50 milijonov tolarjev izgube pa so imeli: Lik Holding, Mercator Trgopromet in Lik Pohištvo. V ribniški občini je med 121-imi najvišji čisti dobiček izkazal Fragmat Sodražica s 34 milijoni, nato pa še Riko Kor (30), Mercator Jelka (21) in Donit Sodražica (12). Največjo izgubo med vsemi, ne le 31 pravnimi osebami iz Ribnice, je izkazal Inles Ribnica, d.d., in sicer 239 milijonov, zabeležili pa so jo tudi Inles Holding (32), Inles Hrast Dolenja vas (28) ter Zoeppritz (26). V Loškem Potoku je med desetimi Anis trend izkazal največji dobiček (15 milijonov), največjo izgubo pa je med petimi izgubarji imel Lik Jelka Podpreška Draga (59 milijonov). V Osilnici so Grabar, Koplja in Krempa dosegli skupaj za 3 milijone tolarjev dobička, izgube pa ni imela nobena pravna oseba.

M. L.-S.

INTARA BORZNOPOSREDNIŠKA HIŠA, D.D.

MERCATORJEVO DELNICO VAM LAHKO PRODAJAMO NA LJUBLJANSKI BORZI.

INTARA — PRAVA IZBIRA
Tel.: (061)137-73-73,
137-74-74, 137-75-75,
173-44-44
Fax: (061)173-44-80

Kmetijstvo v primežu lastne nemoči

Strokovno razmišljanje o slovenskem kmetijstvu in njegovo evropsko povezovanje

Slovenija se mrzlično pripravlja na vključitev v evropske gospodarske in tržne integracije, vsaj geografsko tako je integralni del Evrope, katere najsihbej član med gospodarskimi dejavnostmi je kmetijska. Zato bo (celo morala!) kmetijstvo doživelo najgloblje strukturne spremembe med vsemi gospodarskimi panogami, kar je glede na zaostalost panoge tudi razumljivo. Žalostno je, da se sprememb lotevamo pod prisilo evropske taktike z veliko zamudo in morda ne dovolj ažurno. Istočasno pa se postavlja vprašanje, ali so prilagoditvene priprave, ki so osredotočene bolj ali manj na kmetijsko zakonodajo, usmerjene tudi v tehnologijo urejanja produkcijskih tvorcev - predvsem kmetijskih zemljišč in usklajevanja organiziranosti agroživilskega kompleksa, kar bi glede na evforijo nekaterih upravičeno pričakovali.

Namen kmetijske zakonodaje kot temeljnega elementa kmetijske politike je: prvič, podati okvirje tehnološkemu razvoju panoge; drugič, omejiti nadaljevanje neusklajenega razvoja celotnega kmetijskega vprašanja. Zato enostavno kopirane (kar se pri nas dogaja) evropske norme glede na razvojno stopnjo našega kmetijstva niso aplikativne, česar mnogi odgovorniki za kmetijsko politiko ne morejo dojeti. Evropskih predpisov v naših razmerah ni mogoče izvajati ali pa se njihovo dosledno upoštevanje odraža v negativnem smislu takoj, ko jih poskušamo izvajati. Zato bi se morali, če že ne prej kot zakonodaje, vsaj sočasno lotiti tudi urejanja strukturnih sprememb vseh produkcijskih tvorcev: zemljišč, demografske strukture kmečkega življa in njegovega socialnega statusa ter finančno-ekonomskih dejavnikov (razvojni fondii!), ki se nanašajo na kmetijsko panogo. Če bi se Slovenija danes priključila EZ, bi bila po velikosti kmetij in razdrobljenosti kmetijskih zemljišč na repu držav sedanjih in predvidenih morebitnih članov EZ. Omenjeno področje (ne)organiziranosti in nepovezanosti celotnega agroživilstva je v največji meri posledica nepravilnosti stroke in politike, da se medsebojno povežeta in uskladita svoja razhajanja, še preden bo prepozno in usodno za naš agroživilski kompleks. V nadaljevanju svojega razmišljanja želim nameniti več pozornosti prav vprašanju na-

sprotnih odnosov pridelave in pridelave.

Pot, ki so jo članice EZ prehodile vse od podpisa rimskega sporazuma, ni bila premočrna. Sesterica držav takratne Evropske skupnosti (EGS) je vodila skozi številne reforme (zadnja leta 1992) in jih je privedla do današnje skupne politike, ki je še vedno polna protislovij, ki se odražajo v kopičenju presežkov osnovnih kmetijskih pridelkov: žit, sadja, zelenjave, vina in nekaterih drugih proizvodov ter živil. Vsemu temu - naj se sliši še tako protislovno - pa se pridružuje fenomen konvencioniranja kmetijstva in trženja kmetijskih proizvodov ob istočasnem zmanjševanju (ekstenziviranju) pridelave oz. priraje. Govori se, da vse države grešijo. Zato bi smeli to pregreho vključiti v prilagoditveni program slovenskega kmetijstva evropskemu oz. jo uvesti vsaj v prehodnem (pripravljalnem) obdobju, da bi se stanje našega anemičnega kmetijstva kolikor toliko popravilo, še pred dokončno vključitvijo v EZ.

Slovenska kmetijska politika temelji na treh omenjenih opornih, a nefiksiranih točkah, medtem ko evropsko kmetijstvo podpirajo trije stebri, ki bodo sprejeli breme tudi slovenskega kmetijstva, če to uspešno prebrodi omenjene ovire. Te stebre predstavljajo: • **enoten trg**, kar pomeni, da med članicami skupnosti ne obstajajo več nobene carinske ali druge fiskalne prepreke (dajatve) pri

prometu kmetijskih pridelkov, živil in reprodukcijskih sredstev za kmetijstvo;

• **enake ugodnosti prodaje izdelkov** za vse kmetijske pridelovalce znotraj trga EZ, kar zagotavlja enako osnovo ekonomskemu razvoju kmetijstva vseh članic v EZ;

• **finančna solidarnost**, kar pomeni, da se izdatki (odhodki) za skupno kmetijsko politiko financirajo iz skupnega proračuna.

Najbolj se poleg prilagoditve evropski zakonodaji s področja kmetijstva in njegove tehnološke zaostalosti zrcali trenutno stanje slovenskega kmetijstva v nepovezanosti in neorganiziranosti celotnega kompleksa agroživilstva oz. pridelave s predelovalno industrijo. Zahodne države so že zdavnaj presegle stopnjo razvitosti kmetijske panoge, kot jo trenutno kaže slovensko kmetijstvo v tehnološkem, predvsem pa organizacijskem pogledu. Zato bi nam morala biti za zgled pri urejanju in prilagajanju razmer tudi na tem področju agrarne politike. O tem vprašanju se manj razpravlja v pripravah slovenskega kmetijskega kompleksa sistemu, ki se mu želimo priključiti, čeprav je izredno pomembno in kaže, da bo najtežje prilagodljivo. Več o tem je govora v določenih krogih v kontekstu lastninskega preoblikovanja zadržne lastnine v živilsko-predelovalni industriji. Slednja bi morala biti neločljivo povezana s primarno pridelavo. Vendar se razhajata in vse kaže, da je razkorak med njima vse večji. Delež kmetijskih zadržnih oz. za razliko političnih odločitev že ob sprejemanju zakona o zadržnih ter poznejših odločitev zmanjševali zaradi nenaklonjenosti političnih struktur kmetijstvu oz. zadržum.

Te so in ostajajo povezovalni člen med pridelavo in predelavo, pa če si to priznamo ali ne. Boljše rešitve trenutno ni. Brez trdne poslovne povezanosti med njima preko stabilnega združnega sistema slo-

vensko kmetijstvo s kmetijskimi pridelki in živilni ne more biti konkurenčno. Obstoječe stanje in težnje po siromašenju zadržnih kmetijstvo v nekaj letih doseglo stopnjo organiziranosti, ki bo ublažila prevelik vpliv s kmetijskimi pridelki in živilni suficitarnega evropskega trga.

Sedanja organiziranost (povezanost) v agroživilstvu je celo slabša kot pred osamosvojitvijo Slovenije, vendar je to edino izhodišče, na katerem je treba graditi razbito partnerstvo ter na teh ključnih geslih izboljšati medsebojne vezi. Lastninjenje v predelovalni industriji se ne izvaja dovolj dosledno prek državnih skladov in drugih znanih oblik preoblikovanja podjetij. Poleg tega potekajo v obratih predelovalne industrije različne finančne transakcije, predvsem preko dokapitalizacije, ki spreminjajo lastninska razmerja in še bolj rahlajo medsebojne odnose, čeprav bi morali sočasno graditi sistem, ki bo kompatibilen z razvito Evropo. Zakaj se predelovalna industrija boji zadržnih (in kmetov) kot povezovalnega člena med obema segmentoma, je znana neznanka. Zdi se, kakor da se organsko ne prenese. Zato bo vzpostavitev poslovne partnerstva najtrši oreh pri urejanju medsebojnih razmerij, čeprav bi morala biti ob upoštevanju poslovne politike najlažje rešljivi. Slovenski agroživilski kompleks se bo moral zahtevam skupnega evropskega trga prilagoditi naprej v tehnološkem, organizacijskem in tržnem smislu. Brez tega ne pomagajo še tako dobra zakonodaja.

Poslovanje živilskopredelovalne industrije je tesno oz. pretežno vezano na domačo kmetijsko pridelavo. V nekaterih primerih celo izključno (pridelovanje vina). Zato je za uspešno predelovalno industrijo pomembna razvita domača pridelava/priraja. Ne eno ne drugo brez medsebojne povezanosti ne bo preživelo oz. nima

perspektive, vključno ali ne v evropsko ali kakršnokoli drugo zvezo.

Države EZ (pa ne le te zveze) vse bolj podpirajo, poudarjajo in zato razvijajo kontrolne sisteme, ki bodo zagotavljali visokokakovostno pridelavo/prirajo od njive, sadovnjaka, vinograda, hleva... do prodajne police. Ta kontrola pa je (bo) možna na urejenih, optimalno velikih gospodarskih centrih (kmetijah) in zaokroženih kmetijskih zemljiščih. Mejnih kontrol blaga znotraj EZ ni več, pa tudi niso učinkovite, saj lahko zajamejo v kontrolo le manjši del blaga. Pravilnost novih usmeritev kontrole potrjujejo dogajanja v zvezi s sredstvi za varstvo rastlin (pesticidi) in izbruh bolezni norih krav v Angliji.

Potrošnik ne izbira več izdelkov le na osnovi cene. Njegove zahteve so vse večje glede kakovosti, širkega izbora živil ob hkratnih sprejemljivih cenah. Porabnikove zahteve so vse večje glede redne oskrbe, ščitenja njegovih interesov glede uporabe hormonov, sredstev za varstvo rastlin, raznih dodatkov (aditivov) živilom, deklariranja in embalaranja živil, živilskih proizvodov, možnostjo reklamiranja v primerih oporečnosti itd.

Pridelava in strogi (pregledni) nadzor nad njo v proizvodnem ciklusu (rastni dobi) sta ključni besedi prihodnosti. Zahteve potrošnikov po doma pridelanih in nadzorovanih uvoženih živilih, ki jim je točno znan izvor (mesto, lokacija pridelave), so vse večje. Zato so pripravljene kupovati hrano po višjih cenah. Te so glede na vse višji standard potrošnikov vse manj pomembne, kar bo veljalo tudi za naše razmere. Prej kot ekonomskim zakonitostim se bo morala kmetijska politika prilagoditi higiensko-tehničnim zahtevam. Slednje bodo v prihodnje usmerjale ekonomsko politiko panoge. Zato je povezava pridelovalnih, predelovalnih in tržnih parametrov nujna, sočasno s lastninskim preoblikovanjem pa precej lažje rešljiva, če si ne bi stali nosilci politike v takim protislovju.

Pri tem moramo omeniti blagovno znamko, ki bo odigrala najpomembnejšo vlogo. Utrjevanje njenega pomena na lastnih in tujih izkušnjah je pomembnejše

kot kapitalski odnosi. Omogoča doseg cilja na področju trženja in je garancija, da je ponujeno blago deklarirane kakovosti in izvora.

Ali je tudi slovenska kmetijska politika naravnana v tej smeri, je vprašanje zase. Zdi se namreč, da si kmet, povezan preko kmetijskih združenj, in predelovalna industrija še nista bila v takim razkoraku, kot sta si danes. Medtem ko ima Evropa tudi ta segment zelo urejen (preko 80% vse kmetijske pridelave se trži preko visoko razvitega sistema), gre pri nas politika v različne smeri. Pridelava želi, razen redkih izjem, ohraniti samostojnost oz. neodvisnost od kmeta. Kako ustvariti in ohraniti že ustvarjene blagovne (proizvodne) znamke brez identitete surovine, kar postaja celo imperativ razvitih in medsebojno povezanih držav, je vprašanje, ki bi moralo zanimati najprej predelovalno industrijo in legitimno kmetijsko politiko, morda manj pa kmeta, saj bo ta poskušal svoj pridelke vnoviči preko lastne pridelave (predelava in prodaja na pragu). To bo sicer dražje, a trend razvoja v razvitih tržnih sistemih gre tudi v to smer. Tudi porajajoči se podeželski turizem gre v prid kmetu. Tak nepovezan odnos lahko privede slovensko kmetijstvo v težak položaj, predelovalno industrijo pa v naročje zahodnoevropskih gigantov.

Opozorili smo na tri glavne točke (zakonodaja, tehnološka zaostalost in organiziranost), na katerih bi morala temeljiti slovenska kmetijska politika, in za primerjavo navedli tri stebre evropske kmetijske politike. Največji poudarek smo dali neorganiziranosti oz. nepovezanosti kmetijske pridelave s predelavo v Sloveniji ter poudarili nevarnost, ki preti agroživilstvu, če bo vsak segment deloval neodvisno od ostalih. Če Slovenija vključi v EZ, samo organsko, kapitalsko in tržno povezana pridelava in predelava sta porok za konkurenčnost slovenskega agroživilstva, potrošniku pa jamstvo, da uživa neoporečno, doma pridelano hrano. Zato je lahko pravilno zastavljena pot do kompatibilnosti slovenskega z evropskim kmetijstvom mnogo krajša, kot bo sicer.

dr. JOŽE SAVOR

Teden cvička samo dva dneva

24. teden cvička bo v soboto in nedeljo v kostanjeviškem gradu - Podelili bodo 248 odličij za najbolj ocenjena vina - Letos prvič tudi vinogradniške igre

KOSTANJEVICA - Zveza društev vinogradnikov Dolenjske, ki ta čas v sedmih občinah in v petnajstih društvih združuje že preko 3.000 vinogradnikov, se je odločila, da tudi 24. teden cvička pripravi v arkanem dvorišču kostanjeviškega gradu.

Teden cvička bo letos dvodnevna prireditev, ki naj bi se s pokušnjo najbolj ocenjenih vin na čelu s kraljem cvička pričela v soboto, 1. junija, popoldan. Slovesna otvoritev bo ob 20. uri. Nedelja bo v znamenju srečanja vseh dolenjskih vinogradnikov v podporo cvičku, ki je spet postal prvo dolenjsko vino in ga je zato letos povečini že zmanjkalo v kletih.

Kako pridelati dovolj dobrega cvička, bo tudi tema nedeljskega srečanja in oddaje, ki jo bo že v sobotni noči pripravila radijska postaja Studia D. V nedeljo si bodo vinogradniki lahko ogledali in kaj kupili na sejmu vinogradni-

ško-kletarske opreme, seveda pa bo osrednji del namenjen podeljevanju medalj in priznanj za nagrajena vina. Organizacijski odbor je letos prvič pripravil tudi vinogradniške igre: v vinogradniških in kletarskih spretnostih in znanju naj bi se pomerile ekipe vseh društev.

Seveda ostane najpomembnejši del tedna cvička podeljevanje odličij za najbolj ocenjena vina. Med 364 vzorci, kolikor jih je komisija dobila v oceno, je 11-im dodelila naziv šampion, 26 jih bo dobilo veliko zlato plaketo, 67 zlato medaljo, 98 srebrno medaljo in 45 bronasto medaljo. Glede na

mestih: družina Brear iz Šentruperta, Otto Sešek iz Kostanjevice, Jože Frelih iz Šentruperta, Franc Opara iz Trebnjega, KZ Krško, Anton Ajster iz Cerklje, Janez Pavlin in Franc Šmajdek iz Trške Gore, Stane Jarkovič iz Podbočja, Marjan Jelenič iz Kostanjevice, Anton Zaletel s Čateža in drugi.

J. P.

Anica ima kralja

Med 171 vzorci cvička je njen cviček dobil najvišjo oceno (16,24)

Med skoraj 3.000 vinogradniki sta dve vinogradnici, ki se mirne duše lahko kosata z moškimi. Obe sami obdelujeta vinograd, obe sami kletarita. Prva je Angelca Milavič iz Trške Gore, ki je letos pri belem vinu dala v koš vse trškogorske pridelovalce, druga pa Anica Kos iz Šentjerneja, ki je po štirih letih spet pridelala kralja cvička.

Anica ima vinograd s 400 trtami nedaleč od Gracarjevega turna na Tolstvem Vrhu. Domala vsak dan je v vinogradu, pomaga pa tudi sosedom in drugim vinogradnikom. "Za cviček je najpomembnejša jesen. Dobro dozorelo žametno črno in frankinjo potrgam skupaj, laški rizling in kraljevino pa dva dni prej pustim v kadi. Potem še tri dni počakam, da rdeče sorte oddajo barvo, in skupaj prešam. Potem čimprej v sod in pazim, da ne vre pri visokih temperaturah. Pomembni so še pretoki, zvepljanje, pokašanje in na koncu je človek vesel, če je kapljica takšna, kot je treba."

izda svoj recept Anica Kos, ki je sicer redno zaposlena v Revozu.

Krono in lento cvička bo prejela na slavnostni otvoritvi 24. tedna cvička 1. junija v arkanem dvorišču kostanjeviškega gradu. Dobrih 800 litrov njenega vina pa že čaka pokuševalce.

J. PAVLIN

ZANIMANJE NOVINARJEV ZA TEDEN CVIČKA - Pod pokroviteljstvom Kmečke zadruge Krško je bila letošnja tiskovna konferenca iz Kostanjevice preseljena med sode in buteljke vinske kleti v Leskovcu. (Foto: J. Pavlin)

ZOPER KRIZO V ŽIVINOREJI

LJUBLJANA - Kot smo pred tedni pravilno napovedali, bo že strah pred morebitnim vnosom boleznih norih krav, strokovno pravilno: Bovine poliformne encefalopatije, zmanjšal porabo govedine in s tem še otežil že tako nezavidljivi položaj slovenske govedoreje. Da bi ga olajšala, je slovenska vlada te dni sprejela nekaj ukrepov. S prerazporeditvijo denarja za regresiranje bo spodbudila klavno-predelovalno industrijo k večjemu nakupu in skladiščenju zalog mesa, odobrila pa je tudi dodaten uvoz 20.000 ton koruze iz Madžarske z oprostitvijo carinskih dajatev. V posebno uredbo je vključena tudi sanacija prašičereje na območju Brežic, kamor se je, kot poročajo, iz Hrvaške razširila bolezen "aujetsky", ki se prenaša z razplodom živali po naravni poti.

• Najvišje ocenjena vina 24. tedna cvička

CVIČEK: Anica Kos, Šentjernej (16,24), Martin Sintič, Kostanjevica (16,14), Jože Dime, Trebanjski Vrh (16,10).

DOLENJSKO BELO: Otto Sešek, Kostanjevica (17,12), družina Brear, Šentrupert (17,06), Jože Strojnj, Šentjernej (17,00).

MODRA FRANKINJA: Kmečka zadruga Krško (17,70), Alojz Urbančič, Trebanjski Vrh (17,38) in Franc Martinčič, Šentjernej (17,18).

LAŠKI RIZLING: družina Brear, Šentrupert (18,22), Franc Opara, Trebnje (17,68), in Bojan Opara, Trebnje (17,32).

RENSKI RIZLING: družina Brear, Šentrupert (18,00), Franc Šmajdek, Trška Gora (17,76), in Janez Pavlin, Trška Gora (17,74).

CHARDONNAY: Otto Sešek, Kostanjevica (18,22), Ivan Mastnak, Sevnica (17,40), in Ivan Možič, Boštanj (17,34).

Najvišjo oceno je prejel vzorec sauvignona vinogradnika Otta Seška z oceno 18,32 točke.

podeljena odličja si je največ točk pridobilo društvo Šentrupert, sledijo mu Kostanjevica, Trška Gora, Čatež, Trebnje, Šentjernej, Sevnica-Boštanj, Veliki Trn, Cerklje, Malkovec, Podgorje in Podbočje. Med letošnjimi najuspešnejšimi vinogradniki so na prvih

NAJBOLJŠI MLADI IZ DOLINE REKE TEMENICE - Pet let staro Govedorejsko društvo Mirna Peč ni dejavno le na delovnem področju, pač pa skrbi tudi za zabavo in razvedrilo kmetov. Tako je tudi minulo nedeljo, 26. maja, popoldne pred mirnopoško osnovno šolo pripravilo pravi kmečki praznik s kmečnimi igrami. V različnih zabavnih igrah se je pomerilo šest ekip kmečke mladine iz celotne KS Mirna Peč, in sicer ekipa Sv. Ane, Globodola, Mirne Peči, Kalancev, dolina Ignance in Temenice. Na prizorišču so se pripeljale s povorko na okrašenih vozovih s konjsko vprego, kar je predstavljalo že prvo igro, ki jo je ocenila komisija. Sledil je kulinarčni prikaz priprave sukanca za močnik in lupljenje krompirja (na sliki), slalomska vožnja v šajtrgi, petje podoknice in vasovanje ob spremljavi ansambla Tonija Verderberja, ki je tudi kasneje skrbel za veselo razpoloženje, itd. Vsi tekmovalci so se zelo trudili in simpatično zabavali množico gledalcev, seštevek točk na koncu pa je pokazal, da je bila najboljša ekipa doline reke Temenice, ki je dobila pokal in tudi denarno nagrado - le-te, seveda manj obilne, pa so prejeli tudi ostali. (Foto: L. Murn)

Ureja: dr. Julij Nemanic

"Ljubljanski" ocenjevalci kakovosti vina

Predstavitve pooblaščenice komisije pri Kmetijskem inštitutu Slovenije

Tu pa tam se sliši od posameznika, ki mu vino ni bilo po volji ocenjeno očitek: "Kako lahko Ljubljančan pravilno oceni vina?" Zato v današnjem zapisu predstavljamo posameznike, ki ob sredah na Kmetijskem inštitutu Slovenije (KIS) ocenjujejo vina, kakšen je postopek in katera so merila, da nekoga imenujejo za pooblaščenega degustatorja. Zakon o vinu ima poleg ostalih tudi "Pravilnik o postopku in načinu ocenjevanja vina in vinskega mošta". V 7. členu tega pravilnika, ki ga zaradi natančnega razumevanja navajam v celoti, je zajeto vse v zvezi z ocenjevalno komisijo:

"Komisija se imenuje za štiri leta. Sestavljajo jo pridelovalci vina (ne glede na lastništvo), delavci strokovnih oziroma znanstvenih institucij ter porabniki vina. Ob vsakem ocenjevanju sestavljajo komisijo predstavniki vseh treh navedenih skupin. Člani komisije ne smejo biti mlajši od 18 in starejši od 70 let. Število vzorcev ne sme presegati 50 vzorcev vin na dan. Pri ocenjevanju mora biti zagotovljena popolna anonimnost vzorcev. Komisija za vsak vzorec predhodno dobi le podatke o številki vzorca, letniku, sorti oziroma podatek, da je vino vrst (rezano iz več sort). O ocenjevanju pišejo zapisnik. Pri izračunavanju povprečne ocene se ne upošteva ocena člana komisije, kadar ocenjuje vino iz kleti, kjer dela."

V sedanjem mandatu sodelujejo v komisiji naslednji pooblaščenici vinski strokovnjaki (po abecedi):

Pridelovalci vina: Bezjak

Franc - tehnični direktor VINA Bizeljsko - Brežice, Brejc Dušan - enolog v Slovenijavinu, Kovačič Matjaž - glavni enolog v Slovenijavinu, Marjetič Darko - dosednji direktor vinske kleti v Krškem, Martinčič Franc - vinogradnik in trsničar iz Šmalce vasi pri Šentjerneju, Mastnak Zdravko - enolog vinske kleti Kmečke zadruge v Krškem, Pezdirc Tone - vodja kleti in enolog v Metliki - združni kleti, Simončič Jože - enolog in prokurator v kartuziji Pleterje, Sepetavec Roman - enolog v VINO Bizeljsko - Brežice, Trstenjak Milivoj - enolog v kleti VINAG Maribor in Železnik Franci - enolog v kleti VINAG Maribor.

Delavci strokovnih in znanstvenih institucij: Kocjančič Mitja - vinarski laboratorij KIS, Koruza Boris - Zavod za vinogradništvo pri KIS, Nemanic Julij - vinarski laboratorij KIS in Wondra Mojmir - predavatelj vinarstva na Biotehniški fakulteti v Ljubljani.

Predstavniki porabnikov vina: Istenič Janez - enolog v šampanjski kleti Barbara International na Bizeljskem, Kobler Peter - zdravnik iz Kliničnega centra v Ljubljani, Sartori Mitja - republiški inšpektor in Valenčič Antonija - enolog v podjetju TOKIS iz Ilirske Bistrice.

V komisiji mora biti vsakokrat najmanj pet članov, običajno jih je več. Ocenjevanje je zelo resno delo. Vsak degustator sedi v zagrajenem prostoru, da pri delu ne vidi sosedu. Predsednik komisije sedi sprdaj in vidi vse degustatorje, da lahko spremlja njihovo delo. Že najmanjša grimasa na obrazu, bodisi zadovoljiva ali obratno, lahko vpliva na sosedu, zato so predpisi o poteku ocenjevanja zelo natančni. Dober degustator se poglubi samo v vinu. Dober degustator daje visoke ocene za odlična vina in nizke za slaba. Slab, negotov, nima v svojih ocenah velikega razpona. Užitek je dati visoko oceno za odlično vino.

dr. JULIJ NEMANIČ

PRAVNA SVETOVALNICA

Svetuje odvetnica Marta Jelačin

Odpoved dednemu deležu

VPRAŠANJE: Oče se je kot dedič zapuščine po njegovem bratu odpovedal dednemu deležu. Temu njegovemu ravnanju sem nasprotoval, vendar proti njegovi volji nisem mogel ničesar. Sedaj pa je oče nenadoma umrl,

zapuščinski postopek pa še ni končan. Zanima me, če njegova odpoved dediščine velja tudi zame?

ODGOVOR: Če se dedič odpove dediščini oz. dednemu deležu, je treba razlikovati, če se odpove zakoniti dedič ali če se odpove dediščini oporočni dedič in če se je odpovedal samó v svojem imenu ali tudi za potomce; če se je odpovedal tudi za potomce, potem ti ne dedujejo.

Če se odpove dediščini oporočni dedič, pripada njegov delež zakonitim dedičem.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Grah hranljiv in zdravilen

Grah je zelo stara stročnica in njen izvor je Evropa in Azija. Za časa rimskega cesarstva so grah uporabljali predvsem za prehrano sužnjem in revnejših slojev prebivalstva. V srednjem veku so grah sušili in shranjevali kot žito, saj je velikokrat reševal ljudi pred lakoto. Številne sorte graha so razvili v Franciji, od tam pa se je razširil tudi drugam. Pri nas so različne sorte pričeli pridelovati konec prejšnjega stoletja.

Grah vsebuje visokovredne beljakovine, vitamine iz skupine B, vitamin E in veliko kalija te forsoforja. Že v rimskih časih so ga uporabljali kuhanega skupaj z rozmarinom pri zdravljenju zlatenice. V vsakdanji zdravi in dietni prehrani ga pripravljamo na različne načine: v juhah, prikuhah ali solatah. Za dieto in otroško hrano pripravimo grahov pire z mlekom.

Grah ni zahtevna rastlina. Optimalna temperatura za kaljenje je 20° C. Razvoju graha pa niso v prid dnevene temperature, višje od 25 stopinj C, ker se prično osipati cvetovi in stroki se slabo razvijajo. Sorte z nagubanim semenom potrebujejo več vlage kot tiste z okroglim semenom. Premalo vlage ob cvetenju povzroča odpadanje cvetov, preveč pa ustavlja rast. Grah sejemo na dobro osvetljen prostor, saj postanejo sadike v senci krhke in pretegnjene.

Pri pripravi jedi se grah pada k rižu, zelenjavnim juhah ali testeninam. Kot samostojno jed pripravimo GRAH S ŠUNKO. Potrebuje 30 dag svežega graha, 1 žlico olja, 10 dag šunke, žlico peteršilja, sol, poper in 2 jajci. Šunko segrejemo na olju, dodamo kuhan grah, jajci, dišave in na hitro prepražimo.

PRIDELOVALCEM JAGOD

Prihaja čas obiranja jagod in da ne bi s slabim ali napačnim delom razvednotili dosežanega truda, opozarjamo, kako je treba poskrbeti za kakovost plodov in s tem ugoditi zahtevam trga. Da bodo zadovoljili zahtevam prvega razreda, morajo biti plodovi jagod sveži, zdravi, nepoškodovani, nedeformirani, sortno značilne oblike, čisti, brez sledov pesticidov, z neovelo čašo in kratkim pecljem, s premerom nad 22 mm, primerno zreli in obrani v originalno embalažo. Zahteve za drugi razred so iste z izjemo debeline, ki mora znašati vsaj 18 mm. Zelo pomembna je tudi kakovost embalaže. Jagode morajo biti obrane v prozorne košarice in umetne mase, ki je neškodljiva za okolje in primerna za reciklažo. Te košarice morajo biti zložene v lesene platoje dimenzij 60 x 40 cm, čvrsto narejene in primerne za paletiziranje.

Inž. A. B.

KMETOVOALEC ŠT. 5

SLOVENJ GRADEC - Majska številka revije Društva kmetijskih metovalcev Slovenije, ki je že presegla naklado 4.000 izvodov in ki zaradi dobro urejevanja in poljudno prikazane strokovne vsebine še narašča, prinaša spet obilo zanimivega branja. Še posebej opozarjamo na obsežen katalog strokovne kmetijske mehanizacije za leto 1996, ki ga je pripravil mag. Marjan Dolenšek.

Z NOVOMESKE TRZNICE

Ta ponedeljek so na tržnici veljale naslednje cene: košarica jagod 300 tolarjev, merica berivke 100, jajca 18-22, rdeča redkvice 50 (popek), smetana 600, sirček 400, med 550, por 200, krljci 300, mlada čebula 250, kozarec ocvirkov 400, slivovka 700 tolarjev. Pri sadju in zelenjavi so bile banane 190, breskve 630, paradižnik 280, grozdje 540, mlada čebula 290, paprika 480, korenček 216, stara čebula 100, mlad krompir 140, pesen 522, por 420, zelje 158.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 140 do 3 mesece starih in 30 starejših prašičev. Prodali so 35 mlajših po 340 do 380 in 5 starejših po 205 do 240 tolarjev kilogram žive teže.

kmetijski nasveti

Plantanaze pod lupo stroke

Do reklam smo ljudje nezaupljivi, saj vemo, da poudarjajo le prednosti nekega izdelka, zamočljivo pa možne pomanjkljivosti. Tudi z reklamo za plantanaze, silirni dodatek novomeske tovarne zdravi Krke, je tako, zato bodo zanimivi rezultati preizkušanja tega izdelka, do katerih je prišla neodvisna strokovna skupina s prof. dr. Jasno Stekar na čelu.

Plantanaze je ekološko sprejemljiv biološki silirni dodatek, ki vsebuje v silazi zaželjene mlečnokislinske bakterije in celulolitične encime, ki razgrajujejo polisaharide v sladkorje, potrebne za prehrano bakterij in s tem za siliranje. Teoretično je zadeva jasna, plantanaze mora ugodno vplivati na potek siliranja in kakovost silaže, saj spodbuja mlečnokislinsko vrenje na račun škodljivega maslenokislinskega. V praksi pa vendar ne gre vse tako gladko.

Poskusi z različnimi silazami so potrdili, da silaže s silirnim dodatkom plantanaze vsebuje manj nezaželenih kislin in je zato boljša. To je potrdila tudi ocena silaže po Fliegu, ki je silaži s plantanaze prinesla 80 točk, kontrolni silaži brez dodatka pa le 55. Plantanaze je pripomogel tudi k manjšim izgubam energije v silaži; izračunali so, da je ta prihranek tako velik, da poplača evropske nakupa silirnega dodatka.

Zal pa poskusi niso izpolnili pričakovanja, da bo plantanaze zmanjšal razgrajevanje beljakovin v vampu in s tem izboljšal prekrbljenost živali s to pomembno sestavino krme. To se ni zgodilo, pač pa se je pojavila še ena nevarnost, na katero je treba biti pri dodajanju plantanaze tudi pozoren, namreč: silaže, ki vsebuje odlično kislinsko sestavo in so torej po kakovosti boljše, se pri odvzemu rade segrevajo, zlasti če je ta premajhen. Poskusi so tudi pokazali, da je dodajanje Krkinega silirnega dodatka koristno in ekonomsko opravičljivo pri vseh vrstah travnih silaž razen pri zelo uvelj krmu s 40 in več odstotki suhe snovi.

Inž. M. L.

Pred 40 leti igrali, zdaj pojejo

Milan Zelnik, prvi predsednik KUD, je spremljal in oblikoval kulturo 40 let

TURJAK - Med nedavnimi dobitniki priznanj ZKO Ljubljana Vič-Rudnik ob 40-letnici KUD-a Marij Kogoj Turjak je bil tudi Milan Zelnik, prvi predsednik tega KUD-a, član pa je še danes. Bil je prizadeven kulturni in politični delavec pa tudi uspešen predsednik krajevne skupnosti Turjak, ki je imela še poseben posluš za kulturo.

Bil je med pobudniki ustanovitve KUD-a Marij Kogoj. Pri društvu je najprej delovala dramska skupina, v njegovem okviru pa so delali še mladi zadržniki in mladinska organizacija. Na ustanovnem obnem zboru so nekateri predlagali, da bi se KUD imenovalo po Primožu Trubarju, vendar je prevladalo mnenje, naj se imenuje po skladatelju Mariju Kogoju, velikem ljubitelju Turjaka, ki je preminil le slab mesec pred ustanovitvijo KUD-a, se spominja Milan Zelnik.

Takrat, pred 40 leti, je KUD deloval v istih prostorih kot danes. Zdaj so prenovljeni in med pobudniki prenove je bil tudi Milan Zelnik. Prenovo je vodil sedanjí predsednik Franc Pečnik. Spominja se, kako so igralci radi prihajali na vaje, nekateri celo s kolesi po makadamski cesti iz Ljubljane. Sami so izdelovali kulise, platno zanje in zastor pa so kupili z denarjem od vstopnine, saj so si po igrah privoščili le malinovec. Na gostovanju jih je

brezplačno vozil konjar posestva Turjak Franc Purkart-Čop. Sedeže v dvorani so zbili iz panjčkov in desk, le za prve vrste je bilo nekaj stolov.

"Težko, a lepo je bilo takrat," se spominja Zelnik. "Zelo smo se razumeli in radi smo delali. Nekateri so vzeli tudi dopust, da so na primer napeljali elektriko v naš kulturni dom ali postorili kaj drugega. Moja želja je, da bi pri KUD-u spet delovala dramska

Milan Zelnik

sekcija, ki je redno delala kakih 10 let, nato pa bolj občasnó, dokler ni zamrla. Pred približno 20 leti je zaživel moški pevski zbor, danes moški oktet, ki ga vodi Štefan Zrnc, pred kakimi desetimi leti pa so ustanovili še ženski pevski zbor, ki ga vodi Olga Jež, žena skladatelja Jakoba Ježa."

Milan Zelnik se spominja še prizadevanj, že pokojnih dramskih igralcev in ostalih članov KUD-a. To so bili Herman Gale,

Kulturni boj

Zgodovinska knjiga
Erвина Dolenc

BREŽICE - 23. maja je bila v prostorih malega avditorija Posavskega muzeja v Brežicah predstavitev knjige s področju zgodovinskega s kratkim kulturnim programom. Delo z naslovom Kulturni boj - Slovenska kulturna politika v Kraljevini SHS 1918 - 1929 je napisal Ervin Dolenc, doktor zgodovinskih znanosti na Inštitutu za novejšo zgodovino v Ljubljani.

Knjiga osvetljuje ključne probleme slovenske kulture, znanosti in umetnosti na prehodu iz nemškega kulturnega vpliva v novo jugoslovansko državo. Za razliko od ostalih se knjiga ne osredotoča na socialna, nacionalna, ampak zgolj kulturološka in ideološka vprašanja. Tematsko in časovno zakroženo delo svoj osrednji del namenja obravnavi in predstavitvi kulturne politike v dvajsetih letih tega stoletja. V prvem poglavju (Slovenizacija in izpolnitev) obravnava avtor prehod Slovencev v novo državo. Drugo poglavje, ki je najobsebnije in vsebinsko najpomembnejše, opisuje vprašanje sekularizacije in slovenski kulturni boj v okvirih jugoslovanske militaristično naravnane vlade. V tretjem poglavju je Dolenc predstavil kulturno-politično organiziranost Slovencev in zapisal, da gre za mobilizacijski višek, ki mu ni para v svetovni zgodovini - politika je s svojimi prijemi zajela celotno družbo.

Na predstavitev knjige žal ni prišlo veliko obiskovalcev, kar znova potrjuje, da sta kultura in umetnost največkrat samo tolažilna stran človekovega bivanja ali zgolj dekoracija za politiko. Umetnost, kultura in religija pa so tiste sile, ki so humanizirale človekovo bivanje, prav v tem pa je njihova moč in naloga še danes.

AGATA PEVEC

KO ZAPOJEJO "SOLZICE"

BREŽICE - Glasbena šola Brežice je v nedeljo, 26. maja, v cerkvi sv. Lovrenca pripravila zanimiv koncert vokalne skupine "Solzice". Program je pripravila prof. Marjetka Pogoršek, ki je bila tudi dirigentka.

Karel Kramar, Rafael Ščurk, Franc Zabukovec in Jernej Novak. Med pobudniki ustanovitve KUD-a pa je omenil še uspešni igralci Avgusto Jaklič-Zelnik in Franco Ščurk-Malovič.

Milan Zelnik je bil dva mandata tudi predsednik KS Turjak. Tudi takrat ni pozabil na kulturo, saj je KS prispevala del denarja za obnovo dvorane KUD-a in ureditev centralnega ogrevanja v njej. Za časa njegovega predsedovanja so zgradili vodovodni sistem Rob-Turjak-Veliki Ločnik, asfaltirali ceste do večjih vasi, v nekaterih vseh pa postavili tudi javno razsvetljavo, zgradili prizidek k združnemu domu (v katerem je tudi dvorana KUD), uredili parkirišče pred tem domom, zgradili most v Ščurkih itd.

J. P.

SLAVNOSTNI KONCERT SIMFONIČNEGA ORKESTRA KRŠKO

KRŠKO - Glasbena šola Krško in Telekom Slovenija, p.o., poslovna enota Novo mesto, vabita v soboto, 1. junija, ob 19. uri v kulturni dom Krško na slavnostni koncert Simfoničnega orkestra Krško ob izidu njihove prve zgoščenke. Ta dan bo od 10. do 12. ure poslovna enota Telekom v Brežicah, Krškem in Sevnici organizirala "dan odprtih vrat". V petek, 31. maja, pa bo v kulturnem domu Krško od 10. do 24. ure po programu Srečanje s Koroško.

BLAGOSLOV OBNOVLJENIH ORGEL

SOTESKA - V tukajšnji cerkvi sv. Erazma končujejo dela s postavljanjem obnovljenih orgel, ki jih je restavrador Bogdan Černe razstavil novembra lani, jih obnovil in jim povrnil nekdanjo podobo in glas. Orgle, ki so jih izdelali v orglarski delavnici Andreja Malachovskega iz Ljubljane leta 1844, so dragocen spomenik kulturne dediščine in hkrati tehnični spomenik, vreden varovanja. Obnovljene orgle se bodo slovesno oglasile na celodnevem čiščenju župnijskega zavetnika sv. Erazma in na svečanosti ob 16. uri, ko jih bodo blagoslovili, hkrati pa bodo župljani na svečanosti tudi s to kulturno pridobitvijo počastili 600-letnico Cerkve v Soteski.

Klemenčičevi dnevi pred vrati

V torek, 4. junija, se začne 2. slovenski lutkovni bienale - Do 7. junija bo na ogled 13 predstav

NOVO MESTO - Novo mesto je letos prvič gostitelj 2. slovenskega lutkovnega bienala, ne pa zadnjič, saj Klemenčičevi dnevi ostajajo trajno v dolenski prestolnici in se bodo izmenjavali z grafičnim bienalom. Bogata festivalska prirediteljstva ni pomembna le za Dolenjsko, pač pa tudi širše in v tujini, saj Novo mesto z njo postaja pomembno evropsko lutkovno središče.

Festival bo trajal štiri dni, njegov program pa je zelo pester. V torek, 4. junija, bo ob 17.30 v Dolenjskem muzeju otvoritev razstave Klemenčičevih del, Jernej Slapernik pa bo poskrbel za lutkovne prizore za ulici. Ob 18. uri bo v KC Janeza Trdine otvoritev velike pregledne razstave "Lutke neinstucionalnih gledališč" 1980 - 1995, ob 20. uri bo otvoritev festivala v Domu kulture (Vrt zemeljskih užitkov, Bambalina Titelles, Španija), ob 21.30 bo v Dolenjskem muzeju predstava Lutkovnega gledališča Ljubljana "Sovji grad" F. Poccija, ob 22.30 pa na Muzejskih vrtovih ali v dvorani KC Regeneracija št.2, Grupa Ultra.

V sredo, 5. junija, se bo "dan lutk" začel ob 9. uri na OŠ Grm

MEDOBČINSKA REVUIA ODRASLIH PEVSKIH ZBOROV - Drugič in za zdaj zadnjič je bila v petek, 24. maja, zvečer občina Trebnje gostiteljica medobčinske revije odraslih pevskih zborov, ki sta jo pripravila Pevska zveza Dolenjske in Bele krajine ter ZKO Trebnje. Z istim programom kot na občinski reviji, ki je obsegal tri pesmi, se je predstavilo pet najboljših zborov s 136 pevci, in sicer: Trebanski oktet, Mešani pevski zbor Krka Novo mesto, Mešani pevski zbor KD France Prešeren Račna, Lovski pevski zbor Črnomelj (na sliki) in Mešani pevski zbor Pomlad Novo mesto. Nastop je strokovno spremljal Mitja Gobec, svetovalec za vokalno glasbo ZKOS, ki je ob koncu pohvalil Pevsko zvezo Dolenjske in Bele krajine, saj je ena izmed redkih, ki neprekinjeno deluje. Glasbeno revijo so popestrili trije mladi trebanski osnovalci, ki so prebrali nagrajene spise o zdravju. Prihodnji dve leti bo medobčinska pevka revija potekala v Črnomlju. Trebnje pa bo gostitelj spet leta 2005. (Foto: L. Murn)

EKSOTIČNI METULJI IN MINERALI - V Likovnem salonu v Kočevju so v petek, 24. maja, popoldan odprli razstavo mladega zbiralca metuljev in mineralov Andreja Brillyja "Eksotični metulji in minerali". Razstava je zadnja iz cikla štirih mednarodnih razstav v Avstriji in Sloveniji, z njo pa mladi Ljubljčan, ki obiskuje slovensko gimnazijo v Celovcu, tudi zaključuje svoje dosedanje štiri letno delo. Kot je povedal ob otvoritvi razstave, ki jo je s svojim nastopom popestrila skupina Cantate Domino, se sedaj namerava posvetiti študiju mikrobiologije, razmišlja pa tudi o novi zbirki - zbirki pisnih kritik svetovno znanin osebnosti. Razstavo v Kočevju, ki jo je Brilly posvetil svojemu pokojnemu stricu, ki mu je zapustil bogato zbirko eksotičnih metuljev, mineralov, umetniških fotografij in reprodukcij akvarelov (v Likovnem salonu v Kočevju je razstavljeno le približno 10 odstotkov celotne zbirke), sta omogočila Slovenska ženska zveza pri SKD Kočevje in ZKO Kočevje. Na ogled bo še do jutri, 31. maja. (Foto: M. L. S.)

NASTOPILO BO TARTINI QUARTET

BREŽICE - Danes, v četrtek, 30. maja, bo ob 19. uri v svečani dvorani posavskega gradu v Brežicah Glasbena šola Brežice priredila koncert Trtini quartet. Včeraj pa so tukaj s koncertom "Naša prihodnost" nastopili najmlajši učenci glasbene šole.

V Velikih Laščah dve razstavi v enem tednu

V čast desete obletnice odprta Trubarjeve domačije

VELIKE LAŠČE - V galeriji Skedenj na Trubarjevi domačiji sta bili kar dve razstavi odprti v enem tednu. V torek, 21. maja, so se predstavili s svojimi izdelki otroci iz vrta Sončni žarek in male šole iz Velikih Lašč. Likovni izdelki različnih tehnik in materialov so nastajali pod budnim očesom in usmerjanjem vzgojiteljice skozi celo leto. V programu ob otvoritvi so otroci od enega leta starosti do male šole pokazali, kako napredujejo na govornem, glasbenem in plesnem področju. Vodja vrta Franja Sedej se je zahvalila staršem za izjemno sodelovanje pri delu in za redno obiskovanje vseh prireditev v organizaciji vrta.

V petek, 24. maja, pa je bila v istem prostoru otvoritev jubilejne likovne razstave Trubarjevi domačije. S svojimi deli so se predstavili slikarji Jože Centa, Lojze Adamlje, Skender Bajrovčič, Mojca Černič, Viljem Jakopin, Leon Koporc, Samo Kovač, Božidar Strman, Suzana Svet, Miro Svigelj, Martina Venturini, Veljko in Katarina Toman ter kiparja Aleksander Arhar in Stane Jarm. Uvodno besedo je imel akademski slikar Jože Centa, ki je bil vsa leta duhovni vodja srečanja. Razstavo je odprl župan občine Velike Lašče g. Milan Tekavec, ki se je vsem slikarjem zahvalil za sodelovanje v upanju, da bodo s svojimi deli še naprej dajali pečat kulturnemu dogajanju na Trubarjevi domačiji in celi občini. V kulturnem programu je nastopil s starimi citrmi citrar Jože Zajc iz Vidma pri Dobrepoljah. Razstava bo odprta do konca junija.

ANDRÉJ PERHAJ

"Teater 250" na gimnaziji

Branko Jordan, eden izmed pobudnikov o stvarjanju skupine - Uspešni z Malomeščansko svatbo

NOVO MESTO - Gimnazija Novo mesto je druga najstarejša gimnazija v Sloveniji in letos praznuje 250-letnico stoletja. Tudi zato se njihova gledališka skupina, ki je nastala pred dvema letoma in je pokrila triletno praznino gledališkega ustvarjanja na gimnaziji po odhodu Matjaža Bergerja, imenuje "Teater 250". Sestavlja jo devet zagnanih gimnazijcev, ki so že lani pripravili predstavo B. Brechta Malomeščanska svatba in z njo uspešno gostovali v svoji šoli, v novomeškem Domu kulture, zaigrali pa so jo tudi novomeškimi ekonomistom, gimnazijcem v Brežicah, v Črnomlju in na slovenski gimnaziji v Celovcu.

Vse se je začelo v lanskem šolskem letu, ko so tudi novomeški gimnazijci sodelovali na Gimnaziadi (kulturniškem srečanju gimnazij) na Ptuj in opazili, da so ena redkih gimnazij brez svoje gledališke skupine. Nekaj najbolj zagnanih z Brankom Jordanom, učencem 4. letnika, iz Kostanjevice na Krki, na čelu, je resno začelo z delom: v knjižnici so poiskali Brechtovo Malomeščansko svatbo in septembra že imeli zapis za 9 vlog. "Razveseljivo je, da je zanimanje za gledališče na gimnazijah veliko, saj se je prijaviло kar 20 srednješolcev, izbrali pa smo jih devet. Tekst smo malo skrajšali, predvsem tiste dele, ki jim ne bi bili kos (tudi scensko), tako da je predstava krajša in traja eno uro," je povedal Branko, ki je nekakšen režiser skupine, čeprav so uradno brez njega. Ima nalogo, da skliče vajo, jo vodi, prekine, če

je treba, ipd. Sicer pa pravi, da gotovo ne bi šlo brez podpore ravnateljice Helene Zalokar in Natalije Petakovič. Malomeščanska svatba scensko ni tako zahtevna in mladi gimnazijci so se znašli sami: v omarah svojih babic in dedkov so dobili kostume, pohištvo so dobili na šoli, stole pa je naredil hišnik. Vadili in kasneje tudi igrali so v atriju šole, večinoma po pouku. Problem z vajami pa je bil predvsem zato, ker večina igralcev ni Novomeščanov.

Branko, ki je nad gledališčem zelo navdušen in se bo konec letošnjega leta preizkusil tudi na sprejemnem izpitu na igralški akademiji (AGRFT), nekaj igralskih in režiserskih izkušenj in znanja že ima. Lani poleti se je kot Zoisov študent udeležil enotedenske gledališke delavnice v Celju, teden dni pa je v Tolminu sodeloval tudi v poletni šoli ZKOS. "Lepo je bilo biti z ljudmi, ki jih tudi zanima gledališče, sicer pa je bil poudarek na učenju improvizacije, dihanja, giba," je povedal Branko. Letos so na gimnaziji spet organizirali avdicijo in začeli delati z mladimi. Med odmori so naredili štiri zanimive improvizirane petnajstminutne nastope in Branko je z veseljem povedal kritiko neke profesorice, da so tako na kulturnem način opozorili, da se na šoli ne dogaja nič kulturnega. Vsekakor imajo mladi gledališčniki "Teatra 250" zasluge za živahniji utrip na gimnaziji v njenem jubilejnem letu. Naj jim volje, energije in entuziazma ne zmanjka!

L. MURN

GIMNAZIJSKI "MALOMEŠČANSKI SVATJE" - Takole "zares" so se postavili ob koncu ene izmed predstav na gimnaziji: Saša Vuman, Nina Rustja, Dejan Dular, Katarina Klepec, Mitja Ličan, Katja Vukčević, Klemen Dvornik, Zlatan Bajraktarevič in Branko Jordan (spredaj na tleh).

POTA IN STRAN POTAT

dežurni poročajo

VLOMILI V AVTO - 21-letni U. iz Šentruperta je bil v noči na 26. maj v diskoteki Bruno v Gabrijelah, v tem času pa mu je v njegov avto vlomil neznanec in odnesel avtoradio znamke Panasonic črne barve, model CQ R 220 GLEE št. 16882. Lastnika je oškodoval za 35 tisoč tolarjev.

OSTAL BREZ OVC - V noči na 17. maj je neznanec v Ovnišču nad Črmošnjicami vlomil v hlev in odnesel 6 ovc. S tem je lastnika J. B. iz Dolnje Težke vode oškodoval za 90 tisoč tolarjev.

VLOMIL V TRGOVINO - V noči na 19. maj je neznanec vlomil v trgovino M&M v Črnomlju in ukradel tranzistor, dva diktafona, nože za rezanje tapet, več izvijačev in nekaj lepila. Trgovino je oškodoval za 50 tisočakov.

NA UDARU AVTOMOBILI - V noči na 22. maj je neznanec na območju Novega mesta in v Stranski vasi vlomil v več osebnih avtomobilov in iz njih pokradel avtoradio, kasete in nekaj drugih predmetov. Lastnikom je povzročil večjo materialno škodo. Policisti so storilce že prijeli in prosijo občane, še posebej tiste v Ulici Slavka Gruma, kjer je bilo vlomljeno v kar nekaj neregistriranih vozil, naj obvestijo policijo na tel. št. 92.

OKOLI TISOČ MLADIH GASILCEV NA TEKMOVANJU - Štab Operative Gasilske zveze iz Novega mesta je v nedeljo, 26. maja, v Sentejnerju organiziral tekmovanje za pionirje in mladince iz občin Kocjan, Sentejner in Novo mesto. Pionirji so se pomerili v vaji z vedrovko in štafeto z ovirami, mladinci pa v vaji z ovirami in štafeto na 400 metrov z ovirami. Med pionirkami so bile najboljše gasilke z Dolža, druga je bila ekipa Šmihela pri Žužemberku, tretje pa gasilke iz Ajdovca. Med pionirji so zmagali tekmovalci iz Bele Cerkve nad Žužemberčani in ekipo Uršnih sel. Med pionirji mešano je zmagala ekipa iz Vavte vasi, drugi so bili mladi gasilci z Mokrega Polja, tretji pa gasilci iz Zbur. V kategoriji pionirji izven konkurence so bili najboljši gasilci Potov Vrha - Slanik, 2. so bili gasilci iz Vrhpolja, 3. z Bučke. Med mladinkami so se najbolj izkazale gasilke iz Marjete, druge so bile tekmovalke iz Zagrada, tretje pa iz Stranske vasi. Med mladinci so zmagali Miropečani nad Kamenčani in ekipo iz Dolenje Straže. V kategoriji mladinci mešano so zmagali gasilci iz Globodola, drugi so bili gasilci iz Brusnic, tretji pa iz Šmihela pri Žužemberku. (Foto: T. Gazvoda)

KRONIKA NESREČ

VOZILA NI VEČ OBVLADALA - 20. maja ob 9.15 je 55-letna M. O. iz Ljubljane vozila osebni avto z Mirne proti Nemški vasi. Ko je pripeljala na Gomilo, je zaradi neprimerne hitrosti izgubila oblast nad volanom: trčila je v odbojno ograjo, da je avto dvignilo v zrak, nato pa padarilo ob zemljo. V nesreči se je voznica hudo poškodovala in se zdravi v novomeški bolnišnici.

OTROKA VRGLO IZ AVTA - V nedeljo, 26. maja, ob 21.15 je 17-letni P. G. iz Brežic vozil osebni avto po lokalni cesti iz Pišec proti Globokemu. Ko je bil izven Dedenje vasi, ga je v ovinku zaneslo na travno bankino. Med drsenjem po bankini je vozilo obrnilo za 90 stopinj, nato pa se je prevrnilo na bok in

GROZIL Z NOŽEM
KRŠKO - 26. maja ob 9.30 je 79-letni R. A. iz Krškega kršil javni red in mir. Prišel je do stanovanjske hiše 42-letnega G. P. in na dvorišču začel vpiti in groziti, da bo vse pobil. Svoje groznje je podkrepil z nožem, ki ga je imel v roki. Policisti so ob prihodu na kraj kršitelja opozorili in napotili domov, kar je tudi storil, vendar se je kasneje spet vrnil in nadaljeval z groznjami. Nekaj pred 11. uro so ga policisti odpeljali s seboj in pridržali do izreznitve.

DO DENARJA Z NOŽEM
KRŠKO - 31-letni P. A. iz Dečnih sel je bil v nedeljo, 26. maja, v lokalu Vesna bar v Spodnjem Starem gradu. Ko je zapuščal lokal in je sedel v svoj avto, je pristopil neznan Rom ter od njega zahteval denar. P. A. mu je odvrnil, da denarja nima, Rom pa je potegnil nož in ga nastavljal oškodovancu na vrat, mu segel v zadnji žep in iz denarnice potegnil 42 tisočakov.

RDEČI KRIŽ ČESTITA KRVODAJALCEM

NOVO MESTO - Rdeči križ Slovenije, območna organizacija Novo mesto kot organizator krvodajalstva posebej čestita vsakemu krvodajalcu ob 4. juniju, dnevu krvodajalcev, in se mu zahvaljuje za darovano kri. Ob tem Rdeči križ poudarja, da krvodajalstvo pri nas še temelji na prostovoljnosti, anonimnosti in brezplačnosti. Žal je v zadnjih desetih letih krvodajalstvo v Sloveniji upadlo za petino, na novomeškem območju pa kar za polovico.

Nujna preiskovalna dejanja pogosta

V delu 29 stečajnih zadev, ena prisilna poravnava in ena redna likvidacija - Še letos dva sodnika več - Delo lani in v prvih 4 mesecih letos uspešno

KRŠKO - Okrožno sodišče v Krškem, ki je bilo ustanovljeno z zakonom o sodiščih in je pričelo delovati v začetku preteklega leta, se je moralo lani poleg rednega sodniškega dela ukvarjati še s kadrovsko problematiko, saj je imelo do septembra od sedmih sistemiziranih sodniških mest zasedena le štiri, septembra je pričel delati še en sodnik, a očitno bodo v kratkem dobili še dva nova kolega, saj so se na zadnji razpis javili trije kandidati, to pa pomeni normalizacijo dela sodišč in tekoče reševanje zadev.

Okrožno sodišče v Krškem je ob ustanovitvi prevzelo od okrožnega sodišča v Novem mestu ter od okrajnih sodišč v Posavju skupaj 1.619 nerešenih zadev, lani so jih dobili v obravnavo še skoraj 1.800, rešili pa so jih nekaj manj kot 2.000, tako da je konec leta ostalo nerešenih še nekaj več kot 1.400 zadev. Predsednica sodišča Dušanka Weiss meni, da je bilo delo sodišča dobro in uspešno,

statistični podatki za prve štiri mesece letošnjega leta pa so tako po pripadu kot po rešenih zadevah ugodni. Pripad novih zadev in struktura glavnih zadev kažeta stalnost pripada, zato je število sistemiziranih sodniških mest ustrezno, sodišče pa je upravičilo svoj obstoj. Dežurna preiskovalna služba je organizirana 24 ur na dan, nujna preiskovalna dejanja pa so bila in so še pogosta.

Med vrstami kaznivih dejanj naj omenimo samo nekatera, ki so bolj pogosta in odmevna. Tako so bili lani kar trije umori, naraslo je število kaznivih dejanj nedovoljene proizvodnje in prometa z mamili tudi z več obdolženci, več

je tudi prometnih nezdov s smrtnim izidom. Sodišče je doslej obravnavalo 3 kazensko preiskovalne zadeve oškodovanja družbenega kapitala. Ena od zadev je bila rešena v marcu letos in je bila poslana na okrožno državno tožilstvo v Krškem, dve pa sta še v delu. Med mladoletniškimi zadevami so pogosta kazniva dejanja tatvine, velike tatvine, izsiljevanja ter odvzema motornega vozila. Med stečajnimi zadevami gre v nekaj primerih za stežaje velikih gospodarskih subjektov in tudi

Posebej odmevna je bila stečajna zadeva Vidma Krško. Kot je na novinarski konferenci povedala predsednica okrožnega sodišča v Krškem Dušanka Weiss, je v zvezi s pisanjem in objavami različnih medijev o delu sodišč in tudi okrožnega sodišča v Krškem sklep jasan, da sodišča na take objave ne reagirajo, razen v primeru, če bi bilo storjeno kaznivo dejanje. "Ker stečaj Vidma še ni pravno močno končan, kljub njeni odmevnosti ni bilo umestno odgovarjati na članke in objave. Stranke bodo zadevo razrešile v sodnem postopku, kjer je na odločbo sodišča možna pritožba," je dejala.

nekaj manjših subjektov. V delu je bilo 29 stečajnih zadev, ena prisilna poravnava in ena redna likvidacija. Rešenih je bilo 7 stečajnih zadev ter prisilna poravnava in redna likvidacija.

Dušanka Weiss

T. GAZVODA

po dolenjski deželi

Romi pogosto poskrbijo za polnjenje te strani. Tudi prejšnji teden ni bil izjema, za to pa ima zasluže 29-letni B. B., ki si je torkovo popoldne v romskem naselju Brezje (Žabjak) krajšal s streljanjem v zrak. Zaradi tega sta se tja napotila dva policista, vendar ju razgreti mladenič ni sprejel preveč prijazno. Začel je nanju vpiti in ju žaliti. Romi so se začeli zbirati na kupu, zato sta policista poklicala pomoč. Čeprav je prišlo v romsko naselje še 5 patrulj, jim Romi niso pustili, da bi opravljali svoje delo. 21-letna Nevenka se je proti policistom zagnala kar s sekačem za krompir, naježena pa je bila tudi 24-letna Ruža. Ko sta policista sedla v avto, je B. B. stopil do njega in s pestjo udaril po šipi, da se je razbila, drobci stekla in udarec pa so zadeli in ranili tudi enega od policistov. Rom B. B. je sicer hotel pobegniti, vendar so mu možje v modrem to preprečili in ga vklenili ter odpeljali na policijsko postajo. Zaradi preprečitve uradnega dejanja uradni osebi in napada na policista bodo zoper njega napisali kazensko ovadbo.

Novi kapitalisti, ko grabijo k sebi, dajejo vse od sebe. (Jurčič)

Noben spor ne bi trajal dolgo, če ne bi bila pravica oziroma krivica na obeh straneh. (La Rochefoucauld)

Predelali vsaj tri ukradene avtomobile

Tudi trojica Krčanov

KRŠKO - Delavci UNZ Krško so skupaj s policisti policijske postaje Krško pred prvomajskimi prazniki odkrili skupino Krčanov, ki je krški poslovni enoti Kompas Hertz Rent a Car ukradla tri vozila. Skupino je vodil 23-letni Franc A. iz Krškega, sodelovali pa so še brata Anton in Boštjan L. iz Krškega ter zasebni avtoklepar 43-letni Jože Š. z Raven na Koroškem.

Tako je Boštjan L. konec januarja najel avto daewou neksia GLX, nato pa prijavil, da so mu ga ukradli v Koprju. Konec marca so izpred nakupovalnega centra v Krškem ukradli daewou neksia GL, sredi aprila pa je Anton L. najel opel vectro in prijavil, da so mu avto ukradli v Krškem. Vsa vozila so odpeljali h kleparju na Ravne na Koroškem, ki je vozila predelal tako, da je za legalizacijo vseh treh vozil uporabil dokumentacijo totalno karamboliranih vozil, ki jih je kupoval po Sloveniji. Vsa tri vozila so bila že predelana in na novo registrirana, zasedena pa so bila na območju Maribora in Raven na Koroškem. Delavci UKS UNZ Slovenj Gradec so tudi pri zasebniku na Ravnah na Koroškem opravili hišno preiskavo in zasegli večjo količino razne dokumentacije ter delov karozerij in motorjev vozil, ki so sumljivega izvora.

Osumljenemu Francu A. iz Krškega so policisti zasegli še petko bele barve, ki je bila sicer last zasebnega avtokleparja Jožeta Š. in za katero je bilo ugotovljeno, da ima ponarejeno številko šasijske. Izvor avtomobila še ugotavljajo. Osumljeno skupino so policisti privedli na zaslišanje k dežurnemu preiskovalnemu sodniku okrožnega sodišča v Krško, ki jih je po zaslišanju izpustil.

V začaranem krogu brezposelnosti

Miran Mlekuž iz Karteljevega z grenkimi izkušnjami usposabljanja za delo pri Pionirju Standardu - Zaradi nezainteresiranosti drugih ostal brez dela tudi on

NOVO MESTO - Zaposlenost je pri nas že kar nekaj časa vrednota, vendar je mnogi še vedno ne znajo ali pa nočejo spoštovati. O tem govori tudi komaj 70-odstotno kritje vseh potreb po delavcih na Dolenjskem in v Beli krajini, hkrati pa je območna enota Zavoda za zaposlovanje izdala kar 2.500 delovnih dovoljenj za tujce kljub sicer visoki brezposelnosti. Tako se zgodi, da celo tisti, ki je pripravljen prijeti za vsako delo, na koncu ostane brez nje.

S takšno grenko izkušnjo se nam je oglasil Miran Mlekuž iz Karteljevega pri Novem mestu. Ko je kot presežni delavec izgubil službo v Novolesu, se je prijavil na Zavodu, s pomočjo katerega se je lani zaposlil za določen čas v Pionirju. Kljub obljubam o nadaljnjem zaposlitve je zaradi znanega slabega stanja v podjetju ponovno ostal brez dela. Preko zavoda se je tako kot pred zaposlitvijo v Pionirju vključeval v javna dela, hkrati pa je prijel za vsako priložnostno delo, saj mora vzdrževati dva šoloobvezna otroka, brez dela je tudi žena, za nameček pa se vsi stiskajo v enosobnem stanovanju. Vsak mesec mora samo za položnice skupaj z zavarovalnino odšteti 30 tisočakov. Na srečo ima pri stari šoli, kjer stanuje, vsaj manjši vrt, na katerem lahko pridelajo vsaj najnujnejše. Priložnost za delo se je poka-

zala tudi sredi aprila, ko je dobil obvestilo Zavoda za usposabljanje za zidarja za Pionir Standard. "...po zaključnem usposabljanju boste sklenili delovno razmerje... Opozarjam vas, da ob odklonitvi pravice iz naslova za zaposlitev po 40. členu Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti lahko izgubite status brezposelne osebe in ste izbrisani iz evidence RZZ," je pisalo v vabilu, ki se mu je seveda odzval, vendar je kmalu spoznal, da zanimanja brezposelnih ni. Medtem ko jih je bilo prvi dan na tečaju 11, so prišli dva dni pred koncem le še štirje.

Zadnjič so prišli na tečaj po 12-ih urah predavanj iz varstva pri delu, ko so opravljali tudi izpit iz varstva pri delu, celotni tečaj bi moral trajati 185 ur, a so bili stroški za tako majhno število preveliki. Tako se je

Neuspel poskus usposabljanja je pojasnil Jože Bajec, kadrovnik v Pionirju Standardu. Povedal je, da so delali selekcijo kar med 300 delavci iz širše Dolenjske, po enem mesecu dolgotrajnih in predvsem dragih postopkov je ostalo 30 ljudi, ki so izpolnjevali kriterije in so sprejeli tudi enega od najpomembnejših značilnosti poklica - nizko plačo. Pri usposabljanju je s financami sodeloval Zavod, a kljub dobrim namenom je bil osip velik, od 30 interesentov se je število zmanjšalo na 11, na koncu pa so ostali trije. Veliki stroški so bili vzrok za prekinitve usposabljanja, v podjetju pa so prej možna delovna mesta zapolnili s prerazporeditvami. "Mislili smo, da bomo tako usposobili 20 delavcev, vendar očitno takšno prizadevanje v panogi, ki je v slabšem položaju od drugih, ne da uspeha. Ljudje so za takšna dela nezainteresirani," je dejal Bajec.

priložnost za zaposlitev končala tudi za tri zainteresirane, ki so uspešno končali prvi del usposabljanja. T. GAZVODA

PREHITRA VOZNIJA IN NEPREVIDNO PREČKANJE GLAVNE CESTE ZAHTEVALE ŽIVLJENJE - V soboto, prvi dan akcije "Hitrost ubija", je na slovenskih cestah umrlo kar šest oseb, žal je eno žrtev zahtevala tudi dolenjska cesta - regionalna med Sentejnerjem in Prekopo, kjer mnogi pozabljajo, da je hitrost omejena na 80 kilometrov na uro. Da omejitev ni postavljena kar tako, se je na tej cesti že večkrat potrdilo. Tudi v soboto popoldne, kjer je zaradi neprevidnega sekanja regionalke izgubil življenje 68-letni Stanko Pungercar z Gruče, ki je ob 16.45 v križišču s fičkom zapeljal na regionalno, saj je hotel preko nje iz Grobelj proti Gruči. V istem trenutku je po glavni cesti pripeljal 19-letni Andrej Janževič iz Sentejnerja in zaradi prehitre vožnje silovito trčil v desno stran fička, tako da sta avtomobila pristala daleč narazen na bližnjih njivah, voznik fička pa je mrtev obeležal na cesti. Fička je zaradi hudega trka pretrgalo na dvoje. Prednji del avta (prva slika) je odneslo več kot 40 metrov daleč od kraja trčenja, zadnji del pa več metrov daleč na nasprotno stran ceste (druga slika). Scirocco, ki ga je vozil Janževič, je pristal več deset metrov stran na njivi, voznik pa se hudo poškodovan zdravi v novomeški bolnišnici. Zaradi nesreče je bila cesta zaprta dobri dve uri. (Foto: T. Gazvoda)

Papežu niso slekli rumene majice

Zmaga Sandija Papeža na dirki Po Hrvaški - Rumeno majico mu je v 4. etapi prislužil Andrej Gimpelj - Odlično kolesarjenje in etapne zmage Braneta Ugrenoviča

NOVO MESTO - Kolesarji Krke so na dirki Po Hrvaški delovali kot dobro utečen stroj in z s taktično zrelim nastopom omogočili, da je Sandi Papež ohranil rumeno majico vodilnega v skupnem vrstnem redu od četrte etape pa vse do cilja zadnje etape, ki so ga Hrvati postavili le 50 m pred dubrovniškim obzidjem, tako da je etapo dobil kolesar, ki je imel največ poguma in je začel zavirati zadnji.

Ko je Sandi Papež v četrsti, najdaljši, kar 217 km dolgi etapi oblekel rumeno majico, se je taktika novomeškega moštva spremenila. Edini cilj Krkinih kolesarjev pa je bil, da Sandi ohrani minimalno prednost v skupnem vrstnem redu do konca dirke, medtem ko so se predvsem kolesarji iz držav nekdanje Sovjetske zveze na vso moč trudili, da bi jim to preprečili.

V naslednji etapi so Novomeščani sklenili dogovor s hrvaško reprezentanco, v kateri je nastopal tudi član Krke Vladimir Miholjevič, in jim pomagali, da je zmagal Hrvat Martin Čotar, Miholjevič pa je bil

tretji in Bogdan Fink četrsti. Seveda pa nobeden od treh kolesarjev, ki so pripeljali na cilj s trinitutno prednostjo, v skupnem vrstnem redu ni bil nevaren Sandiju Papežu.

V šesti etapi od Zadra do Šibenika je na cilj prišla strnjena skupina, Novomeščani pa so pokazali tisto, kar jim na dirki Po Sloveniji ni uspelo. Pred ciljem so se postavili eden za drugim - v njihovem žargonu se temu reče, da so se navlekli - in tako omogočili uspešen sprint Branetu Ugrenoviču, ki je etapo zmagal, Miholjevič, ki je tedaj že vse podredil Krkini taktiki in pomagal predvsem Sandiju Papežu, pa je bil peti. Tudi v osmi etapi na krožni poti v okolici Primoštena s ciljem na klancu s 14-odstotnim vzponom Krkaši niso dovolili, da bi kdo od vodilnih kolesarjev pobegnil, in rumena majica je ostala v Sandijevih rokah.

V osmi etapi med Primoštenom in Splitom sta prišla prva na cilj Kazahstanec Lavrinenko in Belorus Senuchkin, ki sta imela več kot tri

• V skupnem vrstnem redu je zmagal Sandi Papež, drugi je bil Kazahstanec Mizurov z 8 sekundami zaostanka, tretji pa Rus Botcharov z 12 sekundami zaostanka. Od ostalih Krkinih kolesarjev je bil Miholjevič 9., Ravbar 11., Ugrenovič 13., Šumanov 15., 21. je bil Fink in 33. Gimpelj, ki je imel največ zasluga, da je Papež v 4. etapi oblekel rumeno majico. V ekipnem vrstnem redu je zmagal Kazahstan, Krka je bila druga, moskovsko moštvo CSKA Lada Samara je bilo tretje, sledili pa so jim Belorusija, Bolgarija, nemška ekipa Cottbus, Hrvaška in drugi.

minute prednosti pred tretjevrščnim krkašem Branetom Ugrenovi-

USPEŠNI BREŽIČANI

BREŽICE - Konec prejšnjega tedna so se poleg Jureta Rovana, ki je na Dunaju popravil državni rekord v skoku ob palici, izkazali tudi drugi člani atletskega kluba Fit. Na Dunaju oziroma Schwechatu je bil Uroš Novak v skoku ob palici s 450 cm trinajsti, v metu kladiva so se z osebnimi rekordi izkazali metalci kladiva: Primož Kozmus je bil s 5-kilogramskim orodjem s 66,36 drugi, Vernes Mešič s 57,48 m tretji in Silvio Jagič s 56,02 m četrsti. Najmlajši so nastopili na srečanju treh dežel (Avstrija, Italija, Slovenija) v italijanskem Trbižu, kjer sta Jasmina Klakočar v kategoriji letnikov 83/84 s 432 cm v skoku v daljino in Nejc Pozvek v kategoriji letnikov 85/86 s 408 cm v isti disciplini osvojila drugo mesto.

čem in pet minut in pol pred glavni- no, v kateri je kot 14. pripeljal na cilj tudi Sandi Papež. Deveta etapa med Splitom in Imotskim z vzponi na Velebit in tremi zahtevnimi gorskimi cilji je bila odločilna in izjemno razburljiva, saj je Sandiju izmenično sleklo majico kar pet ubežnih kolesarjev, ki so si med poskusi pobegov pridobili tudi po nekaj minut v prednosti, a niti Kazahstanec Vinokurov in Mizurov niti Nemec Richter niso bili dovolj močni, da bi ukanili Novomeščane, saj je že po štartu pobegnil Ugrenovič, ki je dobil vse gorske cilje in zmagal tudi na cilju. Sandi pa je ohranil vodstvo v skupnem vrstnem redu, ki so jo krkaši brez večjih težav ohranili tudi v zadnji etapi, v kateri je bil Ugrenovič na cilju tik pred dubrovniškim zidom le za 2 cm drugi.

I. V.

Sandi Papež

Rekorderja Primc in Rovana še doma

Jutri imenitna udeležba na 7. mednarodnem atletskem mitingu v Novem mestu - Od domačih rekorderja Novomeščan Primc in Brežičan Rovana pa Bukovčeva in vrsta odličnih tujcev

NOVO MESTO - 7. mednarodni atletski miting Krka open 96 bo jutri, v petek, 31. maja, popoldne na novomeškem stadionu zbral plejado odličnih atletov, tako tujih, kot tudi vse Slovence, ki v kraljici športov kaj pomenijo. Glede na vremenske napovedi, ki napovedujejo toplo, a ne prevroče vreme, bo skušal ugodne pogoje in podporo domačega občinstva izkoristiti tudi Igor Primc, da bi potrdil olimpijsko normo; dober izid pa obeta tudi Brežičan Jure Rovana, ki je pred nekaj dnevi popravil rekord v skoku ob palici.

Prav nastopa Igorja Primca in Jurija Rovana bosta za domače gledalce še posebno zanimiva. Igor je letos z metom 62,72 m že temeljito popravil več kot 20 let stari državni rekord v metu diska in se na vso moč trudi, da bi mu na za te reči namenjenem tekmovalstvu še enkrat uspelo preseči znaniko 62 m ter tako zadostiti zahtevam slovenskih športnih birokratov in se uvrstiti na olimpijske igre v Atlanti. Vse kaže, da je v dobri formi, saj je njegov disk

konec minulega tedna na mitingu v Münchnu že tretjič letos poletel preko 60 m (60,20), kar je bilo dovolj za zmago.

Ameriški študent Brežičan Jure Rovana je le nekaj dni po povratku v Evropo na močnem mitingu na Dunaju oziroma na Schwechatu s 540 cm za 5 cm izboljšal svoj državni rekord v skoku ob palici in osvojil tretje mesto. Glede na to, da so že prvi testi pokazali, da je izjemno napredoval v hitrosti, ki je bila do

imeli predstavniki ljubljanskih klubov: Bolera, Urške in Moječ's Dancers. Zmagovalci v vseh skupinah bodo Slovenijo zastopali na evropskih prvenstvih, ki bodo v Pragi, Varšavi in Ljubljani, ter na svetovnem prvenstvu v Budimpešti. V skupini disco dance - pionirji je prvo mesto osvojila Sabina Juvančič iz plesna šole Di iz Ribnice, ki je skupaj z domačim KUD-om Gallusom tudi pripravila tekmovalce.

RIBNICA - V 5. krogu občinske lige Ribnice v malem nogometu ni bilo večjih presenečenj. Avtocenter Prestige je sam na vrhu brez izgubljene točke. Izidi: Biba Market T- Gostilna Murn 7:1, Okrepčevalnica Malus-Optik Poznič 2:7, Grafit-Divji jezdeci 2:0, Elin Kot - Avtocenter Prestige 2:8, Kocka & Urška - Agaton 5:1. Vrstni red: Avtocenter Prestige-15, Kocka & Urška 12, Grafit-12 ... Na listi strelcev vodi Domitrovič (Biba Market T) z desetimi zadetki.

RIBNICA - Na hipodromu Ugar bo v soboto pokalna tekma v dresurnem jahanju za državno prvenstvo. Konjenski zveza Slovenije je KK Ribnica po lanskem odlično pripravljenem tekmovalstvu zaupala organizacijo prireditve, na kateri se bodo zbrale najboljše slovenske ekipe. Prizadene člani kluba so za tekmo lepo uredili okolico in tekmovalni prizorišče, manežno, namestili so tudi nove tribune. Letos bosta v Ribnici še dve zanimivi tekmovalni, in sicer tekma v dresurnem jahanju in parkurju (preskakovanje ovir).

M. GLAVONJIČ

VITALIS TRETJA

PIRAN - Posadka novomeškega jadrnega kluba je s klubsko jadrnico Vitalis uspešno nastopila na jadrni regati Piranski trikotnik, ki ga je jadralni klub Ljubljana pripravil na regatnem polju pred Piranom, v šestih razredih pa je nastopilo 28 jadrnic iz Slovenije, Hrvaške in Združenih držav Amerike. V razredu Elan express je bila Vitalis s krmarjem Rajkom Zupancem iz Brežic tretja, posadko pa so sestavljali še Borut Suln, Vito Gričar in Brane Urbanč. V soboto se bo začela ena najdaljših in najbolj zahtevnih regat, petdnevna regata Rimini - Krf - Rimini, na kateri bo kot član posadke jadrnice Esemit (prej Razposajena kocka) nastopil tudi član jadrnega kluba Novo mesto Mirko Lisičič, za nastop pa se potegujeta tudi Borut Suln in Rajko Zupanc.

VSI RAFTAJO

ZGORNJA KOLPSKA DOLINA - V spomladanskih dneh je Kolpa najprimernejša za raftanje, saj je vodostaj dovolj visok, da rafti in druga plovila ne nasedajo na plitvinah. Zato je tudi obisk predvsem tistih, ki se žele voziti z rafti (gumijastimi čolni za več oseb), vedno večji. Minulo soboto so raftali po Kolpi učitelji, nato slovenski optiki, gostje raznih gostišč, predvsem osilniške gostilne Kovač. To soboto organizira za svoje člane vožnjo z rafti in obisk dežele Petra Klepca Zbozdravniško društvo Slovenije.

VUČKOVIČ IN GUTMAN

NOVO MESTO - Čeprav je Novo mesto že nekaj časa brez igrišča za squash in je delo squash kluba Hrast usahnilo, najboljši novomeški igralci te hitre igre z loparji niso obupali in naprej trenirajo v Ljubljani v dvoranah kluba Squashland, ki je 18. in 19. maja vzorno pripravil letošnje državno prvenstvo za člane, kjer sta na stopničkah za zmagovalce stala kar dva Novomeščana. Goran Vučkovič se je uvrstil v finale, kjer se je pomeril z Ljubljancem Petrom Janežičem, in po napetem boju polnem preobratov izgubil z 2:3. V boju za tretje mesto je najobetavnejši mladi igralec squasha v Sloveniji Novomeščan Klemen Gutman premagal Damirja Bežana ter tako, kljub temu da je še mladinec, potrdil svoje mesto med trojico najboljših igralcev squasha v državi.

NAJBOLJŠI ZA MIZUNO - Slovenska rekorderka v tekni na 100 m Jerneja Perc je prejšnji teden obiskala Belingarijevi trgovini Alp sport, ki sta po prodaji športne opreme znamke Mizuno najuspešnejši v Sloveniji. Nosilka bronaste medalje v tekni na 60 m z letošnjega dvoranskega prvenstva, simpatična Celjanka Jerneja Perc, ki je pred dvema tednoma v Milanu državni rekord na 100 m izenačila in ga v Ljubljani na Šikijevem memorialu popravila, bo na mednarodnem atletskem mitingu, ki bo 31. maja v Novem mestu, poskušala rekord popraviti še enkrat in želi doseči normo za nastop na olimpijskih igrah. Perčeva je obisk izkoristila tudi za kratko predavanje, s katerim je prodajalcem Alp Sporta predstavila lastnosti posameznih modelov tekaških copat Mizuno, saj tudi sama uporablja opremo te znamke. (Foto: I. V.)

Tomič na "Šikiju" izpolnil normo

Aleš Tomič iz Cerovega Loga je popravil mladinski državni rekord in izpolnil normo za nastop na mladinskem svetovnem prvenstvu - Uspešni Podkrižnikova, Božič in Djuričeva

NOVO MESTO - 18. atletsko tekmovalstvo za Šikijev memorial v Ljubljani je bilo prava poslastica za ljubitelje lahke atletike; čeprav nekoliko v senci odličnih tujcev in nekaterih domačih zvezdnikov, pa so odlično nastopili tudi doletenjski atleti, med katerimi je od nastopa v izredno močni konkurenci zase največ iztržil Aleš Tomič, ki je postavil mladinski državni rekord v tekni na 1500 m in obenem izpolnil normo za nastop na mladinskem svetovnem prvenstvu v Avstraliji.

Šikijev memorial je letos nedvomno najmočnejša atletska prireditel v Sloveniji. To je ob izredno močni konkurenci in v prisotnosti televizijskih kamer vsekakor zelo močna vzpodbuda, da domači tekmovalci dosežejo čim boljše izide. Ker v tekmovalni spored mitinga Ljubljancani niso vključili meta diska in skoka ob palici, na prireditvi nismo mogli videti državnih rekorderjev Novomeščana Igorja Primca in Brežičana Jurija Rovana, ki bi se sicer lahko s tujci povsem enakovredno borila za zmago. Kljub temu atleti z našega konca niso razočarali.

Tomaž Božič je nastopil v tekni na 100 in 200 m ter ob začetku poletne sezone dosegel za slovenske razme-

re odlična izida: na 100 m je bil s časom 10,62 osmi, na 200 m pa z 21,49 peti, medtem ko je kot član štafete 4 X 100 m osvojil drugo mesto.

Od deklet je odlično nastopila Novomeščanka Nataša Podkrižnik, ki je s 615 cm v skoku v daljino

Aleš Tomič

izenačila osebni rekord in osvojila tretje mesto. V troskoku sta nastopili atletinji iz Dolenjskih Toplic: Gordana Djurič je bila s 12,37 m šesta, mladinka Andreja Blatnik pa z 12,29 m sedma.

Močno konkurenco, v kateri je večina tekmecev že imela izide na 1500 m boljše od 3:40, je zelo dobro izkoristil obetavni novomeški mladinec Aleš Tomič, ki je s 3:45,85 popravil 13 let stari mladinski državni rekord Franca Guzeja 3:46,6 in za debelo sekundo presegel normo za nastop na mladinskem svetovnem prvenstvu v Sydneyju v Avstraliji, ki bo letos od 21. do 25. avgusta. 19-letni študent 1. letnika Fakultete za šport Aleš Tomič, doma iz Cerovega Loga trenira atletiko četrto leto, izid, ki ga je dosegel tokrat v Ljubljani, pa mu obeta dobro uvrstitev tudi v Avstraliji. Ker je normo izpolnil že sorazmerno zgodaj, ima sedaj dovolj časa, da se na nastop na mladinskem svetovnem prvenstvu temeljito pripravi, največ pozornosti pa bosta s trenerjem posvetila predvsem hitremu zaključku teka, saj predvidevata, da bo tako polfinalne kot finalne v Sydneyju predvsem taktičen tek, ki se bo odločil s finishem.

I. V.

PREDSTAVILI SO MITING - Atletski menedžer Žiga Černe, nigerijski tekačica na 100 m z ovirami Angela Atede, ki bo na mitingu huda konkurentka Brigit Bukovec, in predsednik atletskega kluba krka Boris Dular so v ponedeljek na novinarski konferenci izčrpano predstavili jutrišnji atletski miting in obljubili vrhunsko atletsko predstavo, na kateri niti rekorder ne bi smelo manjkati, saj so tekmovalci, ki se pripravljajo na olimpijske igre, vsak dan v boljši formi.

PRVE ŽUŽEMBERČANKE

NOVO MESTO - Šolarke iz osnovne šole Žužemberk so zmagovalke osnovnošolske občinske odbojarske lige za deklice, ki sta jo od lanskega decembra pa do letošnjega maja pripravila Agencija za šport Novo mesto in ženski odbojarski klub Novo mesto. Nastopale je šest šolskih ekip, ki so odigrale skupno 44 tekem, po zgledu na odrasle pa je tudi tu o zmagovalcu odločil finale najboljših dveh dekliških odbojarskih vrst iz rednega dela prvenstva. Obe finalni tekmi med Žužemberkom in Šmihelom 1 so dobile Suhokranjke, najboljša igralca lige pa je bila Špela Križ

sedaj njegova najslabša točka, in da je le za las zgrešil višino 550 cm, ni nemogoče, da bi izpolnil olimpijsko normo, ki v njegovi disciplini znaša 560 cm.

PO POHORJU

NOVO MESTO - Planinska skupina Trim kluba Krka vabi na tridnevni planinski izlet po Pohorju. Na pot bodo odšli jutri, v petek, ob 6. uri z rednim avtobusom Novo mesto - Maribor, vrnili pa se bodo v nedeljo zvečer. Izlet bosta vodila Anton Kralj in Igor Sladič. Dodatne informacije lahko dobite in se za izlet prijavite še danes po telefonu 312 537 (Oddelek za oddih in rekreacijo v Krki).

Igor Primc

Organizatorji iz atletskega kluba Krka so se morali letos še posebej potruditi, da bo jutrišnje tekmovalne vsaj na podobni ravni, kot je bil Šikijev memorial v Ljubljani, vse pa kaže, da Ljubljancane kakovostna prireditel v Novem mestu moti. Kako bi si drugače lahko razlagali, da je moral Žiga Černe, ki se kot menedžer dogovarja za nastope

• Miting se bo začel ob 15.30 s skokom ob palici za moške, skokom v višino za ženske in metom kopja za ženske. Sicer pa so najbolj zasedene discipline tekmovalnja: moški met diska, kjer bo poleg Primca nastopil tudi izvrstni Madžar Atila Horvat, ki je letos disk zalučal za pete 65 m; ženski tek na 100 m z ovirami z Brigito Bukovec, Nigerijko Eliso Atede in Italijanko Elisio Andretti; ženski tek na 100 s pripunima slovenskima rekorderkama Bikarjevo in Perčeva pa še hitrejšima Italijanko Giado Galino in Bolgarko Galino Dikovo, ter moška teka na 1500 in 3000 metrov, kjer bodo poleg vseh najboljši slovenskih tekačev nastopili tudi štirje odlični Kenijci Jonah Birir, Peter Biwod, Philip Kemel in David Kipruto. Vsem tem pa se bo po napovedi našega vodilnega atletskega menedžerja Žige Černe pridružilo še nekaj britanskih in irskih atletov, ki so blesteli tudi na Šikijevem memorialu v Ljubljani.

najboljših domačih in tujih atletov zaradi sodelovanja z Novomeščani izstopiti iz Železničarskega atletskega kluba (ŽAK) Ljubljana, pa tudi to, da po posredovanju funkcionarjev slovenske atletske zveze novomeškega tekmovalca letos ni v koledarju evropske atletske zveze, kjer je zadnja leta bil?

I. V.

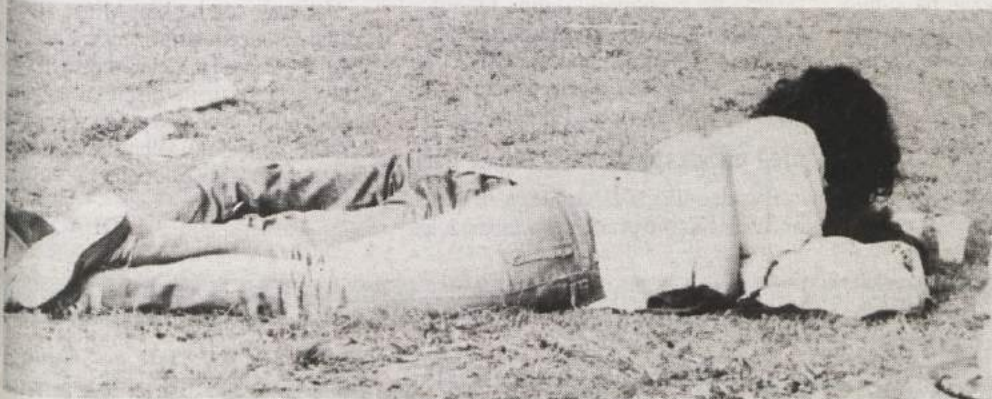
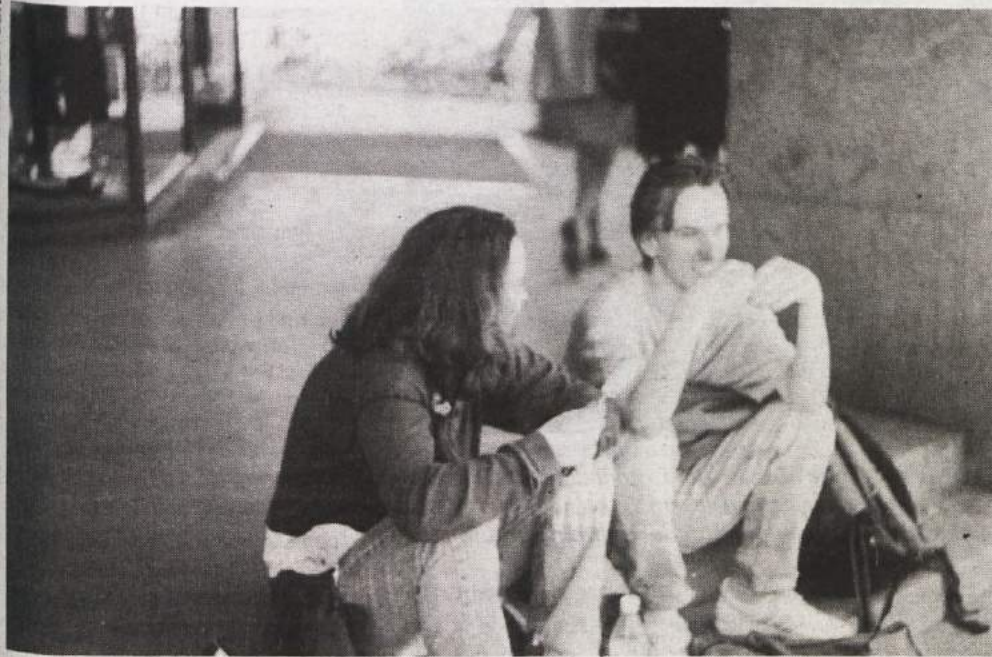

FOTO: M. MARKELI

Raste trava, raste stres

Pomlad je bila vlažna in trava je zrasla visoka in bujna. Pa je ni nihče vesel. Včasih so živinorejci vrgli oko na vsako travnato površino in kosali so se, kdo bo prvi dobil možnost pobrati in shraniti to zeleno bogastvo za dragoceno krmo v zimskih dneh. Danes je drugače. Nič več ne pojejo kladiva in ne ostrijo kose, da bo jutraj ob prvi zori švistala po rosnih travah. Živinorejci zdaj na ravnih površinah, ki jih dobro, verjetno tudi prekomerno, gnojijo z umetnimi gnojili, pridelajo dovolj živinske krme in jim za zaplate okoli stanovanjskih hiš in za javne parke ni mar.

Košnje teh se lotevajo lastniki sami, komunalci ali delavci na javnih delih. Njihov trud pa ima kaj različne rezultate, odvisno pač od tega, s kakšnimi orodji se lotijo dela in kako so zanj usposobljeni. Le malo jih je, ki bi še obvladali koso, čeprav bi bilo z rekreacijskega vidika to orodje verjetno še najbolj priporočljivo, zato se večina poslužuje hrupnih vrtnih kosil.

tudi tako

nic, v zadnjem času pa mnogi celo ročnih motornih kosilnic. Te nikakor niso primere za košnjo ravnih travnatih površin, pri delu pa povzročajo tak zavijajoč hrup, da ljudem daleč naokrog onemogočajo zbrano intelektualno delo.

Zakon je človekovo nelagodje ob takim hrupu sicer predvidel, saj je prepovedal motorno košnjo v strnjених naseljih ob času, ki je namenjen počitku, ter ob sobotah, nedeljah in praznikih. Še posebej pa je v zakonu določeno, kdaj in na kakšen način se sme kositi v okolici občutljivih inštitucij, kot so šole, vrtci in zdravstvene ustanove. A zakon se ravna po navadah in dosežkih svojega časa in ne more predvideti stvari vnaprej. In res se je zgodilo nekaj nepredvidenega. Zadnji čas so se v parkih in drugih javnih površinah pojavili predvsem mladi fantje z zavijajočimi motorji na ramenih in z aluminijastimi palicami v rokah. Na koncu palic je tisti delček, ki raztrga travne bilke. In s tem delčkom ob presunljivem zavijanju motorja drežajo v travno površino, dokler je končno na nek način ne izmalčijo.

Že na prvi pogled je videti, da je tak način dela škodljiv, neproduktiven in zgrešen. Zakaj? Začnimo pri človeku, katerega smo svoj čas razglašali za našo največjo vrednoto (tudi danes ne bi smelo biti drugače!). Nenehni hrup in izpušni plini gotovo slabo vplivajo na mladi organizem, da ne govorimo o prahu in drobnih delcih v zraku, katerih škodljivi vpliv ponavadi pomanjkljiva zaščitna oprema ne more omiliti. Čeprav se mladi človek s kosilno opremo, pospremljen z oglušljivim zavijanjem, lahko vživi v vlogo kakega determinatorja iz futurističnih filmov, je to slaba izkaznica predvsem za njegove predpostavljene, ki so ga poslali na to delo. Če so ga edino na ta način lahko zmamili, tem slabše. Pomisliti pa je treba tudi na druge: na učence in vzgojitelje v šolah in vrtcih, na zaposlene in na stanovalce v bližnjih naseljih. Ni energija, ki jo trošimo na ta način - pri tem ne mislim le na gorivo, ki zgori v motorju - nepravilno potrošena? Svoj čas so ljudje poznali drugačne metode pa tudi sodobna tehnika jih omogoča. Ročne motorne kosilnice pa uporabljamo le tam, kjer so nujno potrebne, in tako, da ne bodo spravljale soljudi v stresne situacije.

TONE JAKŠE

Mladi s kondomom v žepu

Današnja mladina biološko hitreje dozori kot mladina prejšnjih generacij, čeprav mnogi šele kasneje dosežejo duševno in socialno zrelost ter ekonomsko neodvisnost. Zaradi hitrejšega spolnega dozorevanja se mladi mnogokrat prej in tudi pogosteje soočijo z novimi izzivi - s spolnimi odnosi. Spolnost je bila še do nedavnega tabu, zadnje čase se sicer ruši, a še vedno je očitno, da mnogo mladih o temi, o kateri večina starejših sicer ne govori rada, ne ve dovolj.

Pomanjkljiva osveščenost o zdravi spolnosti je pogosto vzrok tveganemu spolnemu vedenju, kot so na primer spolni odnosi brez ustrezne zaščite. Posledice takšnega vedenja so lahko kratkotrajne ali dolgotrajne: umetna prekinitev nosečnosti, okužbe s spolno prenosljivimi boleznimi, neplodnost, rak na materničnem vratu in aids, odločitev za donositev pa je predvsem pri mlajših mladoletnicah povezana z več komplikacijami v nosečnosti, ob porodu in pri novorojenčkih.

Mladi so povsod po svetu med najbolj zdravimi. V času odraščanja pridobivajo navade in razvade, ki lahko usodno zaznamujejo njihovo kasnejše obnašanje in slog življenja. Med temi razvadami so najbolj pogosti alkohol, droge in kajenje, drugi zelo pomemben specifični problem mladih pa je začetek spolnega življenja. Podatek, da uporablja katero od kontracepcijskih metod le slaba petina mladoletnic, kaže, da se mladi premalo zavedajo posledic spolnosti, čeprav je prav za dekleta, mlajša od 20 let, značilna visoka rodnost in bi jih brez zaščite v enem letu zanosilo 80 od 100. Zato je izobraževanje mladih zelo pomembno in ni čudno, da je celo mednarodna skupnost v več deklaracijah priznala, da je spolnost tudi družbena skrb.

Starši o tem redkobesedni

Raziskav o spolnem vedenju mladoletnikov je bolj malo. Anketa med ljubljanskimi srednješolci, v kateri je sodelovalo skoraj 1.700 dijakov I. in 3. letnikov, je pokazala, da mladi sicer dobro poznajo predvsem kondom, medtem ko ostala kontracepcijska sredstva manj. Tudi o nevarnostih aidsa je večina že slišala (čeprav se ga boji le tretjina vprašanih), manj pa poznajo druge oblike spolnih bolezni. Skoraj polovica

srednješolcev je dobila največ informacij o kontracepciji od prijateljic in prijateljev, tretjina v šoli, prav toliko iz knjig ali v zdravstvenem domu.

Anketa je pokazala, da imajo srednješolci že izkušnje v intimnih odnosih. S spolnimi odnosi se je srečalo 37 odst. dijakov in 22 odst. dijakinj prvega letnika ter 55 odst. dijakov in 42 odst. dijakinj tretjega letnika. V povprečju so fantje mlajši, ko se odločijo za prvi spolni odnos, kot dekleta. Fantje, ki že imajo spolne odnose, so imeli v povprečju prvi spolni odnos pri 14. letih, že spolno aktivna dekleta pa pri 15. letih. Pri prvem spolnem odnosu je bila tretjina anketiranih nezaščiten.

14 odst. srednješolcev ima pri sebi vedno kondom, včasih ga ima v žepu četrtina vprašanih, dobra polovica ga nima nikoli, nekaj pa jih je obljubilo, da ga bo imelo od anketiranja dalje vedno pri sebi. In še podatek, ki je bil pred leti gotovo še bolj zaskrbljujoč, zelo zgovoren pa je tudi danes: skoraj dve tretjini srednješolcev se s starši o spolnosti nikoli ne pogovarja! Prav toliko jih je tudi mnenja, da se o spolnosti nasploh malo pogovarjamo.

Stanje reproduktivnega zdravja mladoletnikov v Sloveniji (ki pomeni, da imajo ti zadovoljujoče in varno spolno življenje, da imajo otroke in da lahko svobodno odločajo o rojstvu svojih otrok) lahko zdaj natančneje ocenimo le s kazalci maternalne in perinatalne umrljivosti ter splavnosti. Po besedah mag. dr. Dunje Obersnel Kveder, ki je bila le ena od sedmih referentov na izobraževalnem seminarju Moje telo v organizaciji C. B. Milenke Knez v Ljubljani, so v zadnjem desetletju zaradi nosečnosti, poroda in poporodne dobe umrle 4 mladoletnice, stare do 20 let. To pomeni, da so imele mladoletnice trikrat

večjo maternalno umrljivost (29,5 smrti na 100.000 živorojenih otrok) kot vsa ženska populacija. Tudi med mladimi ženskami od 20 do 24 let je bilo 5 primerov smrti, vendar je njihova desetletna maternalna umrljivost nižja od povprečne stopnje med vsemi ženskami.

Mladoletne mamice

V letih od 1988 do 1994 se je v Sloveniji rodilo skoraj 8.000 otrok mladoletnicam, stari do 20 let, kar predstavlja 5 odst. vseh rojstev. Od teh se je dekletom do 17 let rodilo 1.104 otrok! In še en podatek, ki kaže neprimernost rojstev v mlajših letih: med slednjimi je bilo dobrih 10 odst. novorojencev rojenih vsaj tri tedne prezgodaj, kar je za 72 odst. več kot v vsej populaciji. Otroci mlajših mladoletnic so bili tudi najbolj življenjsko ogroženi, saj se jih je 5 rodilo mrtvo-rojenih in še enkrat toliko jih je umrlo v prvih šestih dneh po porodu. Tako je bila perinatalna umrljivost pri mlajših mladoletnicah za več kot eno četrtino nad slovenskim povprečjem. Pri nas namreč na 1.000 rojstev umre 10 otrok.

Sodoben koncept načrtovanja družine se je pri mladoletnicah v Sloveniji že precej uveljavil, kar se kaže tudi v vztrajnem manjšanju števila nosečnosti pri mladih. V zadnjih 14 letih je padlo število vseh nosečnosti za več kot dvainpolkrat. Za lažjo predstavbo: če sta na primer pred 14 leti v razredu s 30 dekleti v povprečju zanosili 2, sta bili pred dvema letoma v treh razredih skupaj noseči dve mladoletnici. Najbolj se je zmanjšalo število porodov: približno polovico nosečih mladoletnic se odloči za splav.

Strokovnjaki ocenjujejo, da je mladoletniška nosečnost pri nas še vedno pomemben dejavnik tveganja za reproduktivno zdravje, podobno kot kažejo ugotovitve nekaterih novejših tujih raziskav. Pri nas se mladi v primerjavi z nekaterimi bolj razvitimi državami sicer zelo pozno odločajo za spolne odnose, saj je zadnja rodnostna anketa iz leta 1995 pokazala, da se je za spolne odnose pred 18. letom odločila polovica vprašanih, a v nekaterih zahodnih državah predstavlja nosečnost mladoletnic glavni problem zdravstvenega varstva.

Ne grozi le aids

Vsako obdobje v zgodovini človeštva je usodno povezano s kako boleznijo, ki ji strokovnjaki in bolniki niso kos. Takšna bolezen današnjega časa je okužba z virusom HIV. Aidsa se vsi bojimo, o njem veliko govorimo, pri tem pa smo premalo pozorni na spolno prenosljive bolezni, ki se v našem okolju pojavljajo pogosteje kot aids. Prav zgodnje spolno življenje pogosto poveča možnost okužbe s spolno prenosljivimi boleznimi, tudi okužbo z virusom HIV. Podatki kažejo, da so spolno prenosljive bolezni pogostejše med 15. in 29. letom. Kar polovica okužb s HIV se dogodi mladim do 25. leta.

Spolno prenosljive bolezni in njihove posledice pogosteje prizadenejo reproduktivno stanje žena (moški so mnogokrat le prenašalci), posledice pa so lahko zelo resne, včasih celo neozdravljive. Če spolno prenosljive bolezni ne zdravimo, lahko preide v kronično obliko, ki se odraža v neplodnosti, ponavljajočih se bolečinah v spodnjem delu trebuha in v pogostejšem pojavljanju zunaj materničnih nosečnosti. Zato je še kako pomembna vzgoja in informiranje o pravilnem spolnem obnašanju, preprečevanju zanositve in okužbi s spolno prenosljivimi boleznimi; prav pred temi pa se zavarujemo z varnimi spolnimi odnosi in uporabo kondoma.

Raziskave, sicer redke, potrjujejo domneve, da so mladoletniki zaradi narave spolnega življenja izpostavljeni neželjeni zanositvi in okužbi s spolno prenosljivimi boleznimi: še vedno slabo poznajo kontracepcijske metode in spolno prenosljive bolezni, imajo razgibano spolno življenje ter si želijo več informacij o spolnosti. Zato jim je družba dolžna pomagati z znanjem, informacijami in vzgojo, tako da bodo lahko sproščeno in varno doživljali svojo spolnost. Da bodo to lahko dosegli, je potrebno odstraniti dejanske ali samo domnevne prepreke, ki ločijo mlade od obstoječih zdravstvenih uslug in svetovanj tako v zdravstvenih domovih, v šoli kot v družini.

TANJA GAZVODA

Dva kilometra zanimivosti in lepote

Na severnem obrobju mimopeške doline se pod zaobljenim gričem Sv. Ane skriva zanimiv in po svoje skrivnosten kraški svet reke Temenice, največje dolenske ponikalnice. Mnogi ga poznajo in tudi obiskujejo, saj je v tej slikoviti pokrajini mogoče najti več naravnih in kulturnih znamenitosti, na primer Zijalo, reko Temenica, prazgodovinsko gradišče Vrhpeč, podružnično cerkev Sv. Ane, čebelarstvo Kastelic in še kaj. Vse te zanimivosti si je od prejšnje sobote mogoče ogledati bolj sistematično, saj so povezane z dvokilometrsko pešpotjo, imenovano Od Zijala do Sv. Ane, ki jo je odprlo Turistično društvo Mirna Peč skupaj s sodelovanjem Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto. Tako je sedaj v turistični ponudbi lepo predstavljen eden izmed biserčkov v mozaiku dolenske lepote, v načrtu pa so še drugi.

"Slovinci, spoznavajmo Slovenijo!" je na otvoritveni slovesnosti v Zijalu lepo dejal dr. Marjan Rožič, predsednik Turistične zveze Slovenija. Kajti žal je dostikrat tako, da najmanj poznamo stvari, ki so v naši bližini, pa čeprav so nekaj posebnega in enkratnega. Tudi dolenska pokrajina kot vse ostale v Sloveniji skriva nešteto zanimivosti, ki jih drugje ni mogoče najti. Turistična zveza Dolenske se je vedno prizadevala, da bi v svoji ponudbi pokrila vse svoje predele in ravno področje mirnapeške, globodolske in šentjurske doline je ostajalo črna lisa, čeprav so ti kraji zanimivi: bogati so s kraškimi značilnostmi - ponikalnico, vrtačami, uvalami, zaprtimi dolinami (na primer globodolska); s kulturnimi spomeniki - šentjurska cerkev, cerkev na Sv. Ani; mnogo je še neodkritega podzemnega sveta itd. Prav priložnost, tudi finančna, za ureditev pešpoti Od Zijala do Sv. Ane je bila glavni razlog za ustanovitev Turističnega društva Mirna Peč.

Ob prvem rojstnem dnevu prvi projekt

Prav v teh dneh mineva leto dni, odkar ima Mirna Peč svoje turistično društvo, in že se lahko pohvalijo s prvim uspehom - otvoritvijo dva kilometra dolge zanimive pešpoti, na kateri so naravni spomenik izvir Temenice Zijalo povezali s kulturnim spomenikom Sv. Ano. Projekt so uresničili s pomočjo mirnapeške krajevne skupnosti, idejno zasnovano pa je pripravil Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto (ZVNKD). Največ zaslug za uspešno delo ima gotovo predsednik Turističnega društva Mirna Peč domačin Jože Barbo, diplomirani inženir agronomije, ki prvi uspešen projekt društva razlaga takole: "Če hočeš, da tako društvo deluje, ga moraš vzeti za svoje in seveda delati z veseljem. In ker sem tu svoje delo lahko povezal z naravo in rastlinami, je bilo toliko lepše." Društvo šteje 20 članov in skupaj so dokazali, kaj zmora pridnost in vztrajnost.

Z deli, ki jih ni bilo malo, so pričeli lansko poletje. Kraj so brez večjih posegov v naravo skušali narediti dostopnejšega obiskovalcem. Pred Zijalom so uredili parkirni prostor (kamor lahko pripelje tudi avtobus), za kar je bilo

potrebno navoziti na desetine kubikov kamenja, peska in zemlje. Veliko prostovoljnih delovnih ur je vloženih tudi v ureditev same pešpoti - prej so bile ponekod steze, ki so se kar na lepem tudi končale, ali pa je bil teren tudi delno neprehoden - pa pri pripravi klopc za počitek, kurišč, lesenih brvi, košev za odpadke ter v postavitev usmerjevalnih in pojasnjevalnih tabel. "Vseskozi smo dobro sodelovali z Zavodom, ki nam je nudil strokovno pomoč, ter nam pomagal pri izdelavi tabel in ob izidu zloženke Na sprehod od Zijala do Sv. Ane. Za to jim gre vsa zahvala; za finančno pomoč pa seveda tudi Mestni občini Novo mesto oziroma Sekretariatu za kmetijstvo in turizem ter Turistični zvezi Dolenska, KS Mirna Peč in sploh vsem, ki so nam po svojih močeh priskočili na pomoč," je povedal Barbo.

Prazgodovinska naselbina

Ideja prvotnega projekta Špotne zveze Trebnje je stara tri leta in je bila zamišljena kot predstavitev pešpoti od Ponikev, ponornega dela Temenice, do Zijala, za zdaj pa je uresničen le del te poti, od Zijala do Sv. Ane. V Zijalu, ki je zaradi hidroloških in geomorfoloških posebnosti zavarovano kot naravni spomenik, se pride iz smeri Mirna Peč - Trebnje, skozi Biško vas in vas Jelše. Zijalo je 35 metrov visoka skalna pečina na koncu zatrepne doline, pod katero reka Temenica, največja dolenska ponikalnica in tudi zavarovana kot naravni spomenik, po krajšem podzemnem toku drugič privre na dan. Pod pečino je visokovodni bruhalnik, v katerem so do sedaj raziskali 63 metrov podvodnih rogov. Stalni izviri so nekoliko nižje ob strugi. V steni nad izvirov staja manjši kraški jami - Ajdovska jama in Fantovska luknja. Iz Zijala vodi pešpot navkreber po gozdu in kasneje mimo vinogradov in košenic do vrha hriba na Sv. Ani (407 metrov).

Vmes, v pobočju nad Zijalom, se sprehajalec lahko ustavi pri Alojzu Kastelcu, večstransko zanimivem krajanu. Ima bogate izkušnje pri vzreji čebel in pridelavi različnih čebeljih proizvodov in je obljubil, da bo vsakemu z veseljem pokazal starodavno čebelarjenje. To ima tukaj že dolgo tradicijo, saj so domačini Zijalo nekoč imenovali tudi Medena pečina. Cilj pešpoti je vrh hriba Sv. Ane,

Po otvoritvi pešpoti, na kateri je zanimiv kulturni program pripravil zgodovinski krožek OŠ Mirna Peč, so se obiskovalci že podali na sprehod od Zijala do Sv. Ane. Takole izgleda ena izmed lesenih brvi, s katerimi so prostovoljci premostili nekatere izvirkice in pot naredili dobro prehodno.

ki je bila zaradi ugodne strateške lege že v času stare železne dobe (8.-5. stol. p.n.š.) prazgodovinska naselbina - gradišče, na vzhodnem pobočju pa je bilo gomilno in plano grobišče. Naselbina je bila utrjena z nasipi, ki so vidni še danes. Tudi prazgodovinsko gradišče Vrhpeč je zavarovano kot kulturni spomenik. Na hribu stoji cerkev Sv. Ane, ki je v osnovi srednjeveška stavba z gotiskim glavnim portalom. Ob koncu 17. stoletja je bila cerkev barokizirana, od takrat so v not-

ranjščini ohranjeni fragmenti poslikave, glavni baročni oltar pa je iz prve polovice 18. stoletja. S hriba Sv. Ane je čudovit razgled po mirnapeški dolini. Opisana pešpot, ki gotovo vsakemu obiskovalcu odkriva še kaj, ne samo našteje stvari, je zelo zanimiva, saj je povezana z vrsto naravnih in kulturnih znamenitosti.

Med načrti razglednica Mirne Peči

Predsednik Turističnega društva Mirna Peč Barbo pravi, da jim ciljev, želja

in energije tudi za delo v prihodnje ni manjka, računajo pa seveda na razumevanje, strokovno in finančno pomoč institucij, s katerimi so že sedaj dobro sodelovali.

Okvirno imajo pripravljene idejne zasnove še za tri pešpoti po okolici Mirne Peči, in sicer: od Mirne Peči proti šentjurski dolini, kjer so v tamkajšnji cerkvi na ogled freske; kraška Ajdovska jama, potok Igmanca; pešpot do Hmeljnika in nazaj; pešpot do Globodola in nazaj čez Golobinjek, kjer stoji zanimiva cerkev sv. Uršule, pa preko Grč Vrha, kjer je na ogled udorna jama Malisnica do doline kraškega polja Globodola, kjer zanimivosti ne manjka. Možna pešpot pa je tudi iz Mirne Peči proti Golobinju k mo Goriške vasi, kjer Temenica spoponikne, in nazaj. Želijo si pripraviti tudi razglednico Mirne Peči, na kateri bi bile vse pomembnejše zanimivejše turistične točke. V društvu že deluje sekcija vinogradnikov, ki je lani pripravila degustacijsko domačih vin, veliko zanimanja pa je tudi za ustanovitev planinske sekcije.

Vse kaže, da bo kraj Mirna Peč po zaslugi nekaterih najprizadenejših turistično zaživel in širše predstavil svoje naravne in kulturne biserčke, ki jih malo in jim je hvalnico pel že rojak Tomo Pavček: "Nekje na Dolenskem so krajci hiša, vinograd, košček polja..."

LIDIJA MURN

NENAVIDNI POJAVI

Skrivnostni svetlobni križ v Novem mestu

V manjšem blokovskem stanovanju v Novem mestu se od prvega maja letos ponoči večkrat zbere manjša skupina ljudi, da bi bili priče posebnemu doživetju, ki jih napolni z notranjo močjo. Zagrnejo okna, da v sobo ne sije mestna razsvetljava, pogasnejo vse luči, tako da na hodniku gori le rdeča kontrolna lučka na električnem grelniku vode - in na steklu vrat med hodnikom in dnevnim prostorom zasije enakokrak svetlobni križ. Čudež? Naravni pojav?

Pojav svetlobnih križev, ki se kažejo na vratih, stenah ali na drugih podlagah, je precej bolj razširjen, kot bi si mislili. Barbara Škoberne, ki se s temi in drugimi čudežnimi pojavi ukvarja že nekaj let in je o njih napisala tudi knjigo Prihaja čas čudežev, jih imenuje inspirativni čudeži. Loči jih od parapsiholoških pojavov, kot so premikanje predmetov na daljavo in podobni iluzionistični triki, zato ker inspirativni čudeži posebej delujejo na ljudi, ki so jim priča. V človeku prebujajo vero v dobro, v sočutje, skromnost, spreminijo jim razumevanje sveta. V ljudeh prebude navdih za bolj plemenito, človeka vrednejše življenje, ob čudežnih dogodkih se jim razkriva globlji smisel življenja, hkrati ko se zavedo, da z nami biva neka razumu nedoumljiva božanska navzočnost.

V Novem mestu se je svetlobni križ v stanovanju T. L. (njeno ime bomo ohranili anonimno, da bi gospa ne imela težav s prepogostimi obiski) pokazal že februarja. Tedaj je T. L. neke noči vstala, da bi šla na stranišče. Kot običajno ni prižgala luči, saj stanovanje, v katerem živi že dvajset let, pozna kot lastni žep. Tisto noč pa jo je presenetilo, ko je na šipi vmesnih vrat med hodnikom in dnevno sobo zagledala svetlo križ, ki se je raztezal po vsej šipi. Bil je svetle barve, obdan z diamantnim sojem.

"Ob pogledu na križ sem začutila nekaj posebnega," pravi T. L. "Pojava se nisem prestrašila, bila sem le začudena, kaj to je. Ob pogledu na križ me je navdajalo posebno razpoloženje."

Ljudi globko prevzame

Sprva je o tem molčala, ker ni želela, da bi se norčevali iz nje. Tak odziv okolja je namreč pogost, in zaradi tega se za marsikateri nenavaden pojav ali doživetje nikoli ne zve, ker ga ljudje skrivajo

zase, da bi ne izpadli smešni ali čudaški v očeh drugih. Ko je T. L. dobila v roke knjigo Barbare Škoberne Prihaja čas čudežev in je v nji brala o podobnih pojavih po vsem svetu in tudi pri nas, se ji je razkrilo, da ni z njo nič narobe, ker vidi ponoči na vratih svetlobni križ. Poklicala je Škobernetovo in 30. aprila jo je obiskala manjša skupina, v kateri je bil tudi strokovnjak za fiziko. Ogledali so si pojav, ga fotografirali in zabeležili. Strokovnjak se ni dokončno izrekel, ali gre za naravni svetlobni pojav ali za pojav, ki ga ni mogoče razložiti z znanimi naravnimi

Fotografija svetlobnega križa na vratih v novomeškem stanovanju.

zakoni. Vsekakor je čudno to, da se križ ni pojavil že prej, če bi bila struktura stekla taka, da se ob majhnem svetlobnem viru (lučka bojljerja ali sveča) svetloba porazdeli v obliki križa. T. L. pravi, da je poprej ponoči večkrat šla na stranišče, in ni nikoli videla križa. Tudi stekla na vratih ni zamenjala in je še vedno isto, kot je bilo na vratih dvajset let. Zanj ni dvoma, da gre za inspirativni čudež.

Podobno mnenje delijo z njo tudi obiskovalci, ki se skoraj vsako noč zberejo v njenem stanovanju za nekaj časa. Vest o svetlobnem križu se širi ustno med ljudmi, ki vedenja o tem ne zlorabljajo za norčije. T. L. rada sprejme obiskovalce. Meni celo, da je še večji čudež kot sam pojav to, kar ljudje doživljajo ob njem, kako globoko jih prevzame, kaj spodbudi v njih. Bil je celo že primer ozdravitve, kot zatrjuje T. L. Ena od obiskovalk je imela dlje časa kar hude težave z grlom in nič ji ni pomagalo. Ko je pred kratkim nekaj časa opazovala svetlobni križ, so naslednji dan težave izginile.

Narava ali Maitreja?

Pojav si lahko razlagamo na več načinov. Najbolj pri roki je razlaga, da gre pač za svojevrsten, vendar naraven lom svetlobe na steklu. V svetlobnem križu lahko vidimo tudi parapsihološki pojav. Tretjo razlago pa nam ponuja Barbara Škoberne, ki pravi, da je pojavljanje svetlobnega križa v Novem mestu eden od inspirativnih čudežev, s katerimi se potrjuje in razkriva obstoj Belega bratstva, to je mojstrov duha, ki prihajajo živeti med ljudi, da bi človeštvu pomagali na prehodu iz obdobja Rib, ki se po dveh tisočletjih zaključuje, v obdobje Vodnarja. Za dobo Rib je bil značilen idealizem in individualizem, ki pa sta se izrodila v fanatizme in totalitaristične ideologije ter sebičnosti z vsemi škodljivimi posledicami. Prihajajoča doba Vodnarja naj bi z bliževanjem duhovnega in materialnega sveta prinesla duhovno osvoboditev človeka. Prelomni čas je težak, poln nevarnosti, ki groze z uničenjem človeštva in planeta, zato naj bi mojstri modrosti skupaj z Maitrejo, najstarejšim in najbolj posvečenim med njimi, z bivanjem med ljudmi pomagali premagati nevarnosti.

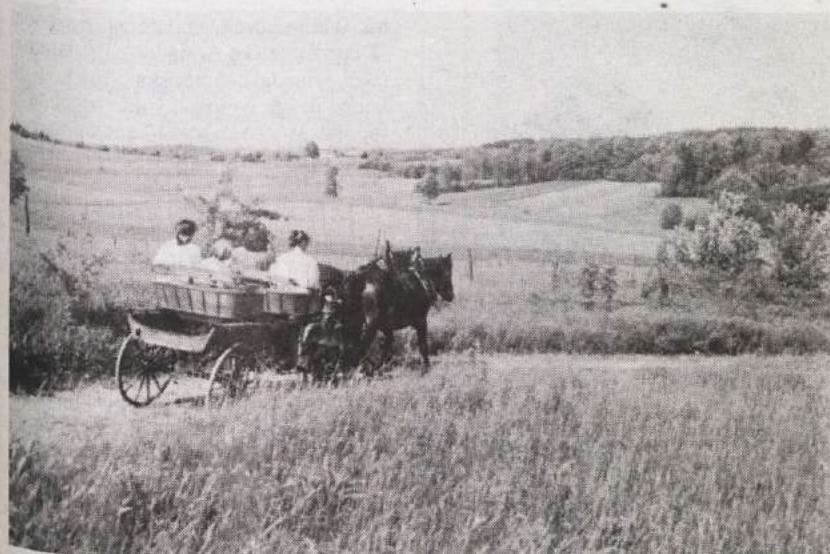
Taka je razlaga v skladu z ezoteričnim naukom, katerega bistvo je neumrljiv notranji jaz ali duhovno jedro, ki diha skozi minljivega človeka in se v procesu reinkarnacije na poti utelešenj v tisočletje življenj samouresničuje.

MILAN MARKELJ

Zijalo, ki so ga domačini nekoč imenovali tudi Medena pečina, je 35 metrov visoka skalna pečina, pod katero reka Temenica po krajšem podzemnem toku drugič privre na dan. V steni nad izvirov staja dve manjši kraški jami: Ajdovska jama in Fantovska luknja.

Z zapravljičkom po krajinskem parku

za ves park, pridružila še želva sklednica. Videli je nismo, le slutili tam neke v visoki močvirni travi, iz katere so nas pozdravljale žabe. Nedaleč od tod je tudi kraška jama Djud, ljudje jo imenujejo tudi Džut, Zjot ali Zjut, pred njo pa je naravni most. Janja pove, da brez primerne opreme ni moč vanjo, kar je za to vodno jamo dobro. V veliki podzemni dvorani so namreč dobro ohranjeni kapniki, ki bi jih nevestni plenilci gotovo že odnesli. Nekoliko naprej od jame Djud je udorna vrtača Glušenka. Ob visokih vodah v bližini jame nastane manjše kraško polje s ponori, sicer pa je jama, kot imenujeta vrtačo vodički, po njenih besedah merilo za višino talne vode.

Ob poti, ki vodi proti Belčjemu Vrh, je pokrajina kotanjasta, razorana kot lunina površina. To so nekdanji domači peskokopi. Pesek so domačini porabili za gradnjo hiš in z njim nasuli vaška pota. Skalam so se pri kopanju izogibali, tako da so nastali hribčki in dolinice, ki jih danes že preraščata trava in grmovje. Peljemo se skozi Belčji Vrh. Čutiti je, da se v vas vrača življenje. Veliko hiš je dozidanih ali novih. Zdrknemo mimo cerkvice sv. Valentina in se spustimo k izviri Lahinje, ki je razglašen za naravni spomenik. Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto je pred časom lepo uredil zajetje pri glavnem izviri. Vera pove, da je voda v njem zelo dobra, saj hodijo z Belčjega Vrha in Knežine ljudje poleti še vedno v zajem, kot mu pravijo domačini, po pitno vodo. To pa ni edini izvir Lahinje. Koliko jih ima, nisva štela, ker bi se gotovo zmotila, spoznala pa sva, da jih ni malo. Voda vre na dan vsepovsod. V gozdu nad enim od stranskih izvirov je veliko debelih kamnov, kot bi jih kdo zvalil po hribu. Ljudska domišljija pravi, da gre za razvaline gradu, ki je včasih stal nad izvirov Lahinje in po katerem naj bi Knežina dobila ime. Najbrž je v tem vsaj zrno resnice.

Podobno kot s slutnjo bogate preteklosti je tudi s toplimi izviri. V parku jih je kar nekaj. To so manjši izviri, iz katerih se pozimi kadi, saj ima voda v njih takrat 18 do 19 stopinj. Eden od njih, Toplica pod vasjo Šipek, je celo zaščiten kot naravni spomenik. Ti izviri so težje dostopni, zato sva se zadovoljila zgolj z razlago. Popeljemo se skozi Mali Nerajec in se ustavimo ob močnem izviri Nerajčice, nato pa se usmerimo proti domačim hlevom. Bližino doma kobil naznanjata z glasnim rezgetanjem. Med potjo nas pozdravljajo ljudje. Za starejše je konjska vprega nostalgичen preskok v mlada leta, mladi gledajo z zanimanjem in začudenjem. "Je že tako," pravi Vera. "Pred tridesetimi leti so se otroci čudili avtomobilom, sedaj pa se konjskim vpregam."

ravni spomenik. Ti izviri so težje dostopni, zato sva se zadovoljila zgolj z razlago. Popeljemo se skozi Mali Nerajec in se ustavimo ob močnem izviri Nerajčice, nato pa se usmerimo proti domačim hlevom. Bližino doma kobil naznanjata z glasnim rezgetanjem. Med potjo nas pozdravljajo ljudje. Za starejše je konjska vprega nostalgичen preskok v mlada leta, mladi gledajo z zanimanjem in začudenjem. "Je že tako," pravi Vera. "Pred tridesetimi leti so se otroci čudili avtomobilom, sedaj pa se konjskim vpregam."

Zaključek poti po belokranjsko

Janjini starši, mama Marija in oče Ivan Kambič, mož Branko in mala hčerka Anja nam takoj, ko nas zagledajo, že od daleč mahajo v pozdrav. Sprejem pred domačo hišo pa je prav po belokranjsko gostoljuben. Marija Kambič, ki je poznana kot dobra gospodinja in prava mojstrica, ko gre za pripravo domačih

FOTO: JAKŠE-BEZEK

Glavni izvir Lahinje, ene od pomembnejših znamenitosti parka, so pred leti obzidali. Vode iz številnih izvirov te reke tvorijo botanično in zoološko zanimive Lahinjske Luge, močvirnat svet, ki je sicer v Beli krajini redkost.

Danes bi človek rad videl, spoznal in odbrzel naprej - vse v eni sapi. Žal mu ritem življenja kaj drugega ne dovoljuje. Pa vendar so še kotički v naši domovini, ki jih ni moč v celoti dojeti drugače kot le na za mnoge že zastareli način: s konjsko vprego ali peš. Krajinski park Lahinja je eden izmed teh. In zagotavlja vam, da je prav to način, ki človeku nudi obilo užitka in notranjega zadovoljstva.

Kdor prvič obiše Belo krajino, je začuden nad njeno raznolikostjo. Še bolj pa je lahko presenečen ob obisku krajinskega parka Lahinja, saj na razmeroma majhnem koščku najde številne naravne in kulturnozgodovinske znamenitosti ter bogato in marsikje že edinstveno floro in favno. Kako edinstven je svet v povirju zgornjega toka reke Lahinje, le tri kilometre od Dragatuša, pove podatek, da je v parku osem posebej za varovanih naravnih spomenikov, šest kulturnih spomenikov ter dva naravna rezervata. Čeprav park, kot rečeno, ni velik, je potrebnih kar nekaj ur hoda, če si hoče človek vse vsaj površno ogledati.

Midva sva zato ubrala enostavnejšo pot. V Velikem Nerajcu, na obrobju krajinskega parka, sva pri Janji Pešelj zlezla na starodavnega zapravljička. Janja se je namreč že pred časom odločila za razvoj turizma na vasi. Začela je z vzrejo konj. Zdaj ima v hlevu tri kobile in dvoje zreb, turiste pa lahko, tako kot naju, popelje po parku s konjsko vprego. Ko bo imela v hlevu več konj, pa bo na voljo tudi vodena ječa po parku. A to še ni vse. Podjetna in zagnana Janja ima v načrtu tudi obnovo stare belokranjske kmečke hiše, v kateri bosta dva apartmaja za goste ter soba s statvami, na katerih namerava sama tkati domače platno. Da to niso le želje, ampak se mlada Janja razvoja turizma loteva načrtno in s premišljenimi koraki, dokazuje tudi to, da je pred časom opravila v Črnomlju tečaj za turističnega vodiča po Beli krajini. Tako je bila tokrat ne le furman, ki je z vajeno roko vodila kobil Špelo in Ričko, ampak tudi uspešen vodič. Na zapravljička je prisledla še sovaščanka Vera Vardjan, gonilna sila razvoja v Velikem Nerajcu ter po vsej Sloveniji vse bolj poznana izdelovalka ljudskega glasbila, imenovanega gudalo.

Polja za Velikim Nerajcem

Prav po zaslugi vse bolj zagnanih vaščanov Velikega Nerajca je naselje postalo eno izmed vrat v krajinski park. Kako tudi ne, ko pa je geslo društva Krnica, ki so ga ustanovili vaščani te prijetne belokranjske vasi, "živeti s krajinskim parkom Lahinja". Vendar Janja takoj na začetku poudari, da Veliki Nerajec ni nobena posebnost, ampak ima lahko vsaka vas na obrobju parka - v parku leži le naselje Mala Lahinja - od njega koristi, le pravo vlogo mora najti. Predvsem pa je pomembno, da kljub varovanemu območju nikomur ni nič odvzeto. Da je res tako, potrdi lep razgled, ki se odpre že takoj na začetku poti. Polja pod Velikim Nerajcem so skrbno obdelana, pomladni veter pa je nasičen z vonjem po sveže pokošeni travi. Ta je zrasla, kljub temu da je uporaba umetnih gnojil v parku omejena, najini vodički pa povesta, da so tudi prej malo gnojili, saj bi bilo to na močvirnem in pogosto poplavljenem zemljišču zelo negospodarno.

Do prvega postajališča nas je pripeljala vprega skozi vas. Vožnja po gladkem novem asfaltu, ki so si ga omislili vaščani pred kratkim, je še kar udobna, čeprav je "federvagen", kakršne so svojčas na kmetih uporabljali le za

nedeljske in praznje vožnje, za ohceti in pogrebe, tudi dandanes brez gumijastih koles. A zunaj med polji se prične kolovoz, kakršen je bil včasih. Vsak kamen in vsako vboklino je čutiti, toda človek se na to kmalu navadi. Malo si oddahne, ko voz postoji in pogled splava po dolini, kjer je slutiti skrivnostna močvirja z njihovimi številnimi, sedaj nevidnimi prebivalci. Vera, ki stanuje v bližini, pripoveduje o mogočnem koncertu gozdnih in močvirnih pernatih prebivalcev, ki jo zbudi vsako jutro.

Na oni strani močvirne ravnine je videti naselja Pusti Gradec, Črešnjevce, Mala Lahinja, Knežina in Belčji Vrh. "Tam doli," pokaže Janja z roko čez polja v smeri proti Pustemu Gradu, "je gomilno grobišče. Sedem gomil je bilo včasih, sedaj sta nedotaknjeni le še dve. Pet so jih že v začetku stoletja izkopali, najdeni predmeti pa so danes v dunajskem muzeju."

V krajinskem parku so trije zanimivi izviri pitne vode, ki so jih predniki obzidali. S sprednje strani, kjer so zajemali vodo, pa so naredili nekakšno okno. Prvi od takšnih izvirov, pri katerem smo se ustavili, je Krnica pod Velikim Nerajcem, drugi Pod lipo v bližini Male Lahinje, tretji pa izvir Nerajčice, ki so ga poimenovali kar Okno. V njem je kip device Marije. Žal so danes ti izviri zapuščeni, saj ljudje niso več odvisni od vode, ki v njih izvira. Sicer pa je potok Krnica dolg le nekaj deset metrov, potem se izlije v Nerajčico, ta pa se v Nerajskih lugah izliva v Lahinjo. Vodički povesta, da so nekdanj v Nerajskih lugah, tako tukaj pravijo močvirjem, namakali konopljo, po pripovedovanju domačinov pa je v

FOTO: JAKŠE-BEZEK

Po potepanju po parku je gospodinja Marija Kambič postavila na mizo prsto ajdovo potico, zet Branko Pešelj pa domače vino. Ob dobrotah je stekel pogovor o bogatih možnostih turističnega razvoja tega dela Bele krajine.

močvirju tudi živo blato, v katerem sta svoj čas končala dva vola. Pred mostom, ki prečka Nerajčico tik pred njenim izlivom, se kobil ustavi in nočeta naprej. Vera, ki je vajena rokovanja z živalmi, saj ima doma v ogradi dva ponija, pa še čredo koz in ovac, ročno skoči z voza in ju za uzdo povleče naprej.

Tu domuje želva skledarica

In že smo pri Mlaki. To je manjše močvirje, kjer se je pestremu rastlinskemu in živalskemu svetu, ki je značilno

PEVSKI ZBORI: POMLAD

Pestra pomlad "Pomladi"

Mešani pevski zbor Pomlad iz Novega mesta deluje že četrto leto. Nastal je v sezoni 1992/93 na pobudo novomeških študentov, Zveze kulturnih organizacij Novo mesto in prof. Jožice Prus z namenom, da tudi v Novem mestu in na Dolenjskem dobimo zares dober pevski zbor in dokažemo, da pri nas ne samo radi, ampak tudi dobro prepevamo. Pomlad se je hitro uveljavila doma, prepevala pa je tudi na tujem.

Že prvo leto delovanja je bil zbor uspešen na občinski in uvrščen na med-občinsko revijo. Dokončno je zbor potrdil svojo kvaliteto na lanskoletnem državnem tekmovanju pevskih zborov Naša pesem 95 v Mariboru, kjer je Pomlad prejela srebrno plaketo mesta Maribor. Dejstvo, da v preteklih 24 letih nobeden od naših zborov ni niti sodeloval na državnih tekmovanjih, daje uspehu zbora še poseben pomen. Da je dober glas ponesele v širši prostor, je dokazalo povabilo na gostovanje v Rim, ki ga je zbor dobil v mesecu decembru 1995.

8. aprila je Pomlad res odpotovala v Italijo, kjer si je štiri dni ogledovala Rim in Vatikan. Največje in nepozabno doživetje je bilo za pevce Pomladi vsekakor sprejem in srečanje s papežem. Zbor je na trgu pred cerkvijo sv. Petra zapel nekaj pesmi, po papeževem nagovoru in pozdravu v slovenščini pa še eno slovensko narodno. Spomin na to ubrano prepevanje slovenske pesmi, ki je odmevala na celotnem trgu, in na papežev pozdrav, ki ga je bil zbor deležen, ne bo nikoli zbledel.

Po prihodu iz Rima, ko pevcem še ni uspelo povsem urediti vseh vtisov in si dodobra odpočiti, so že bili pred novo

nalogo. Čakala jih je občinska revija pevskih zborov, kjer so se spet uspešno predstavili in bili izbrani za področno revijo v Trebnjem, nato pa so ponovno odpotovali na tuje, v pobrateno špansko mesto Vilafranco del Penedes.

Dolga vožnja je bila v hipu pozabljena, ko so prišli med prijazne ljudi, ki so jih prisrčno sprejeli na svoje domove. V nepozabnih dneh bivanja v Vilafranci so jim gostitelji razkazali mesto, njegove lepote in zanimivosti, kulturo ter običaje ter jih popeljali na ogled bližnje Barcelone.

Pomlad je imela v Vilafranci kar štiri nastope. Najprej se je predstavila v mestni hiši, pevci Pomladi pa so najbolj ponosni na nastop v Monseratu, kjer jim je v veličastni cerkvi prislunhnila velika množica ljudi in jih nagradila z bučnim aplavzom. Na ta nastop so ponosni predvsem zato, ker imajo le redki možnost nastopiti v tem prostoru. Samostojni celovečerni nastop so izvedli v Barceloni, in sicer v kapeli sv. Agate. Predstavili so se z nizom slovenskih narodnih pesmi, s skladbami renesančnih in klasičnih mojstrov, z modernejšimi ter črnskimi skladbami. Maloštevilno občinstvo jih je nagradilo s tako burnim aplavzom, da so se

jedi, postreže z izvrstno še toplo prsto ajdovo potico, značilno prav za te kraje. Ivan odpelje kobil v hlev k dveletni kobil Agri in žrebetoma Dini in Cvetku. V hlevu se konjska družba veselo pozdravlja, za mizo pa steče pogovor o tem, kaj vse bodo v Velikem Nerajcu še naredili za razvoj turizma. Vera in Janja pripovedujeta, da imajo v vasi društvo Krnica, kjer bodo poskusili uresničiti številne ideje, saj jim volje in zagnanosti za delo ne manjka. Že kmalu bodo namreč v tipični kmečki hiši, ki jo imajo v najemu, odprli informacijski center. Zanimanja za park, pravijo, je vse več, s primerno predstavitvijo in ponudbo pa ga nameravajo še povečati. Spoznali so že, da pridnim radi priskočijo na pomoč tudi drugi. Pohvalijo Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto in občino Črnomelj. Krajinski park je vključen tudi v projekt Celostnega razvoja počeželja in obnove vasi (CRPOV). Tudi po zaslugi tega projekta so ljudje, ki živijo v krajinskem parku in ob njem, že marsikaj pridobili. Predvsem pa jim, podarja Vardjanova, ne namerava - tako zmotno mnenje se pri nakaterih še pojavlja - zaradi parka nihče ničesar vzeti.

Prijeten popoldanski izlet s konjsko vprego v krajinski park Lahinja se je tako končal v prijetnem pogovoru ob dobrotah belokranjske kuhinje in kleti. V nekaj urah sva spoznala svet, o katerem sva le slutila. Za to ponavadi ljudje prepotujejo na stotine kilometrov in porabijo več dni. Tukaj pa je vse na kupu. Res, da si nisva ogledala nekoliko bolj oddaljenega Pustega Gradu z mlinom, žago in okljukom Lahinje, kjer so bila starodavna človeška selišča s cerkvico Vseh svetnikov, in da sva izpustila nakatere znamenitosti, ki jih je najbolje obiskati ob drugem letnem času, a že nekajurni ogled parka naju je utrdil v prepričanju, da bova morala sem še priti. Park je živ in v vsakem letnem času kaže svoj obraz. In zato, ker je živ in občutljiv, se mu je potrebno približati previdno in spoštljivo. Z vodički, kot sta Vera in Janja, in po ustaljenih poteh, ki sta jih ubirali kobil Špela in Rička.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE
TONE JAKŠE

moral pevcu ponovno vrniti na oder in hvaležnim poslušalcem odpeti še eno skladbo. Naslednji dan so nastopili v cerkvi sv. Frančiška skupaj z domačim zborom Laroc, ki je ob spremljavi orkestra in ob sodelovanju solistov pripravljal izvedel Purcellovo opero Dido in Enej. V prvem delu programa je nastopila Pomlad, ki je ponovno navdušila poslušalce.

Tako so se pevke in pevci Pomladi vrnili domov polni lepih vtisov in s prijetnim občutkom dobro opravljenega potovanja. Na španskih odrih so se vsakokrat zavedali, da tisti hip ne predstavljajo le mešanega pevskega zbora Pomlad, pač pa tudi Novo mesto in vso Slovenijo.

Pomlad je hvaležna vsem, ki so ji omogočili potovanje v Italijo in Španijo, predvsem Mestni občini Novo mesto, Zvezi kulturnih organizacij ter njihovim predstavnikom in podjetju Minitours za prijetno vožnjo, hkrati pa pevci upajo, da bodo dober glas spet kmalu ponesli v kakšno vas...

Nastop v cerkvi sv. Frančiška v Vilafranci.

Potepanje po severu Samove dežele

Potovanj po Češki in Slovaški, z izjemo Prage, pri nas ne ponuja mnogo turističnih agencij. Večino ljudi ne privlačijo potovanja, ki niso izdelana do zadnje podrobnosti, medtem ko so za nekatere turistično nezasičena območja toliko večji izziv, saj se tam lahko nadejajo pristnega stika z deželo in ljudmi. Tako se je skupina devetih študentov odločila za najetijem kombijem odpotovati po poteh Mirana Šublja Sagmajstra, ki je za za ti bivši socialistični državi pripravil privlačen program.

Prvi dan smo opravili dobrih 700 kilometrov dolgo pot od Maribora do Banske Bystrice, ki leži v osrednji Slovaški, in si površno ogledali še Bratislavo. Po dolgi vožnji nas je ob vstopu v glavno mesto najprej zbudilo v oči velikansko blokovsko naselje, v katerem po naših ocenah domuje nekaj deset tisoč ljudi. Štiriooglate stavbe so razčlovečena stanovanjska strašila, v kateri so v imenu enakosti natlačeni ljudje vseh socialnih ozadij.

Na višini le cene

Na levem bregu Donave se razprostira stara Bratislava, bivša prestolnica ogrskega kraljestva. Mesto samo na obiskovalca ne naredi posebnega vtisa. V njem je nekaj prekrasnih stavb iz prejšnjih časov in veliko brezobličnih kolosov moderne dobe, ki jih najdemo po vseh evropskih mestih. Razlika je le v tem, da so v nekaterih mestih

sprevideli, da preveč nove arhitekture kazi podobo mestnih jeder, v drugih pa ne.

Zanimiv je bil obisk razgledne kavarne Bystrica, ki stoji na dveh mogočnih stebrih kakih petdeset metrov visoko nad novim bratislavskim mostom. Dostop je možen le z dvigalom, v okrogli restavraciji pa so cene višini primerno štirikrat višje kot drugod. Prostori v najbolj izstopajoči bratislavski kavarni so slabo vzdrževani. Veliko okenških šip je počenih, milo na stranišču je obešeno v mrežici, v kakršnih pri nas kupujemo limone, pipe na ljakih so poškodovane, skratka, nič primerne za lokal takega cenovnega razreda.

Obisk Bratislave smo podaljšali za uro in pol, nato pa nas je noč ujela v Levicah. Ko smo se v eni od tamkajšnjih restavracij poskušali v več jezikih sporazumeti z natakarjem, nas je ta presenetil z: "Odkakle?" No, potem ni bilo več težav. Poslal nas je v

bližnji kamp, ki pa je bil na naše razočaranje zaprt. Zaprti kamp nas je spravil v dvome. Na pot smo šli med prvomajskimi prazniki, ker se naj bi takrat začela turistična sezona. Vendar smo se ušeli. Ob prihodu v Slovenski raj, v enega od najlepših slovaških naravnih parkov, smo ugotovili, da so tako penzioni kot hoteli zaprti, da ni turistov in da tam ni nikakršnega kampa, čeprav je na zemljevidu narisana. Slovenski raj je za nas izgubil rajskost in odšli smo do naslednjega naravnega parka v Visokih Tatrah.

Sejejo nacionalistično sovraštvo

Noč nas je ujela v podtatranskem Popradu, mestu, ki se mu še ni uspelo izvit iz primeža komunističnega videza. Slovenci, kot sebi pravijo Slovaki (mi smo zanje Slovinci in nas imajo za zahodno-slovsanske brate), se dediščine komunizma otresajo zelo počasi. Na eni strani je zakonodaja zelo radikalno pometla z komunistično partijo in njenimi uslužbenci - ob padcu komunizma so bili odpušteni vsi ravnatelji na šolah, zaradi česar je zdaj Čehom in Slovakom žal - na drugi strani pa gospodarsko stanje ni ravno najboljše, organizacija na mnogih ravneh šepa in kliče po večjem redu. Zgodilo se je na pri-

Visoke Tatry so za Slovake to, kar so Slovencem Alpe.

mer, da se nam je oskrbnik občestne restavracije pred nosom odpeljal neznan kam, in to pet minut pred odprtjem.

Slovaška je narodnostno zelo mešana država. Večinsko prebivalstvo v njej so sicer Slovaki, poleg njih pa živi ogromno Madžarov in Ciganov, zraven pa še Poljaki, Ukrajinci, Rusini in Moravci. Ljudje živijo v sožitju in miru, vendar nekateri slovaški politiki sejejo mednje nemir s svojimi nacionalističnimi težnjami. Najhujši konflikt te vrste poteka med predsednikom vlade in predsednikom države; tako imamo paradoksalen položaj, ko sta na bratislavski univerzi imenovala vsak svojega rektorja, tako da ima sedaj ta ustanova, vsaj na papirju, dve vodstvi.

Prihod v Visoke Tatry nam je pokazal popolnoma drugačno sliko kot ostali "turistični" kraji na Slovaškem. Zelo lepo urejeno okolje, informacijske table in uradi, odprti hoteli... Odločili smo se, da se povzpemo na drugo najvišjo goro v Tatrah, in to z gondolo. Sicer nismo šli čisto do vrha, ker bi bilo vseeno malo predrago, pač pa le do nekaj nad 1700 metrov. Do vrha bi potem manjkalo še 900 metrov vzpona. Zgoraj nas je čakalo lepo jezercce očitno naravnega izvora, obdajale so nas mogočni vrhovi Visokih Tater, ponujal se je krasen razgled na Poprad in okolico. Udobnemu vzponu je sledil nožni spust nazaj do kombija.

Čiste ulice

V tem dnevu smo se še odločili, da skočimo, "ko smo že ravno tam", še na Poljsko, in sicer v bližnje Zakopane. Komplikacije na slovaško-poljski meji so trajale skoraj dlje kot pa sam obisk na Poljskem. Poimensko klicanje vsakega posebej, koliko časa bomo ostali, kam gremo, odpiranje prtljavnika itd. So pa Zakopane naredile zelo močan vtis na vsakega od nas. Izredno lepe hiše, vse v enakem slogu tatranskega visokogorja, dosti višje cene kot na Slovaškem, na prvi pogled višji standard. Seveda je, preden se začne posploševanje, treba povedati, da gre pri Zakopanem za turistično najrazvitejši kraj na Poljskem (kot pri nas Bled). To se je pokazalo takoj pri izhodu iz mesta, kjer smo videli podeželske hiše, sicer v enakem slogu kot v Zakopanem, vendar neprimer- no revnejše.

Po vrnitvi na Slovaško spet nismo našli prenočišča, tako da smo jasno in mrzlo noč pod Visokimi Tatrami prespali na prostem. Zjutraj smo se zbudili v zmrzjenih soto- rih. Marsikaj je torej še neurejenega, vendar tega ni moč reči za čistoč ulic. Na pločnikih ni bilo nikakršnih papirčkov, vrečk in drugih smeti, košev za smeti je bilo povsod dovolj.

Ob prehodu slovaško-češke meje seveda ni bilo nikakršnih zapletov. Postopek je bil hiter, še celo potnih listov nam niso žigosali. V oči pa nas je vseeno zbudila uniforma obmejnih policistov - popoln posnetek ameriških policijskih oblek. Z Ameriko smo se še enkrat v velikem obsegu srečali v Brnu, glavnem mestu Moravske. Na drogovich je viselo nenormalno veliko ameriških zastav skupaj s češkimi. Ko od mimoidočih ljudi nikakor nismo mogli izvedeti, za kaj gre - ugotovili smo tudi, da si lahko pri sporazumevanju s Čehi mnogo manj pomagamo s slovenščino kot pa s Slovaki - se je kar naenkrat pred našimi očmi razgrnilo pojasnilo: spome-

nik, očitno novejšega datuma, z napisom "Diky, Američko Armado!" (Hvala, ameriška armada!). Ameriška armada je na koncu druge svetovne vojne osvobodila spodnjo Moravsko izpod Nemcev, to pa sedaj Brno spremenilo v praznik največjega kalibra.

Leta 1968 so Rusi nasilno zadušili demokratične spremembe na Češkoslavskem in jih dušili dobrih dvajset let. Zdaj, ko Rusov ni več, pa bi radi takoj Češka kot Slovaška čimprej v objem z hoda, tudi zato, da se kaj takega ne bi zgodilo. In Češka pri tem približevanju prednjači. Včasih bi njeno početje lahko poimenovali že kar udinjanje Zahodu.

Po ogledu Brna je odprava krenila na Kutno Horo, turistično mesto na področju osrednje Češke, v deželi Bohemije. Dežela nosi ime po starodavnem keltskem plemenu Boii, ki so občasno bili tudi pri nas. Ob iskanju prenočišča smo ugotovili, da je mladinski hotel še zaprt, hotel pa predrag. Pa se nam je nasmehnila sreča: kempom, ki je bil začuda odprt. Toda kakšen kamp! Prepričan sem, da bi si lahko tak kamp omislila polovica hiš na območju Novega mesta. Zemljišče komajda večje od enega ara, receptor je hkrati natakar z šankom bližnje gostilne. Očitno se na Češkem začne sezona kampiranja poleg tako da smo bili kar nekaj časa glavna privlačnost gostov gostilne. Toda nas, vse jene vsega hudega, to ni motilo.

O prijaznosti ljudi v kaki deželi je sicer zelo težko govoriti, še posebej, če se Slovenci tam ne mudi posebej dolgo. Toda vtis, ki smo ga dobili, je bil, da so ljudje zelo prijazni in nevsiljivi, kar se za naše kraje ne bi dalo vedno trditi, uslužbenci v lokalnih pa so pogosto hladni, včasih tudi arogantni. Še enkrat pa je treba poudariti, da je ta vtis nastal na tem potovanju, in ni nujno, da je splošno veljaven.

Praga, češka turistična Meka

Naslednji dan smo se ogledali v Plzni, pivovarniškem mestu, in v Karlovih Varyih, zdraviliškem mestu, kamor prebivalci Češke zelo radi hodijo na dopust, nekoč pa se je tam zadrževala predvsem dunajska praška gospoda. Obe mesti sta izredno lepo urejeni in čisti, tako kot sploh Češka in Slovaška. Karlovy Vary so staro mesto polno hiš iz prejšnjih stoletij. Sredi različnih starih hiš je stal nagnusen betonski hotel dvajsetega stoletja. Popolnoma kraj- neprimerne.

Toda urejenost teh dveh in vseh drugih mest na Češkem in Slovaškem se ne more kosati s Prago. Mesto, ki je med najhitreje razvijajočimi se v Evropi, mesto, v katerem je bilo med prvomajskimi prazniki dvajset tisoč ameriških turistov, mesto, ki se dviguje med zvezde na račun vseh ostalih mest v državi. Že pogled na avtomobile nam pokaže znatno višji standard kot drugod v državi. Veliko novih avtomobilov, nove trgovine, tujih predstavništva, novogradnje menjalnice na vsakem koraku, visoke cene gostinskih storitev, skupine turistov z vsega sveta. Utrip v mestu je zelo živ, vendar se nikomur nikamor ne mudi, nikomur se ne zdi odveč sedeti na tla sredi starega trga in se tam pomenkovati o tem in onem. Od prte kavarne obiskovalca kar vabijo, da sede in si odpočije. Zgradbe v starem mestu niso takšne kot npr. na Dunaju, da bi zbujele strahospoštovanje s svojo veličino, pač pa so prijazne in tople.

V vseh delih mesta je opaziti veliko nočnih klubov z erotičnimi nastopi. Seks je pomemben element v tem mestu. Prostitucija je legalna, prodajalke ljubezni pa se ponoči sprchajajo gor in dol po glavni ulici in vabijo mimoidoče za bolj ali manj provokativnimi gestami. Za eno uro spolnih uteskov je treba odšteti 1200 Kč (okrog 6.000 tolarjev), za slačenje 1000 Kč itd. Praški taksisti na račun prostitutk lepo služijo, so kar naprej na poti med "sprehajališči" in stanovanj teh deklet, kjer ponavadi poteka "profesionalni" del.

Ko smo se naslednji dan peljali proti domu, smo videli še nekaj zanimivih in lepih mest, ki pa si jih žal nismo imeli časa ogledati drugače kot s ceste. Res nimajo takih stavb kot Praga, vendar so kljub temu izredno lepa in prav tako predstavljajo Češko kot njena metropola. Znano je, da 90 odstotkov tujih turistov na Češkem ne vidi drugega kot Prago, toda to še ne pomeni, da so videli Češko. Poleg Prage je še ena Češka, ki je prav tako vredna ogleda. Je drugačna, skromnejša in morda pristnejša.

JANEZ GORENC

Mercator

Dober nakup od 30.5. do 15.6.'96

1,5l za 10,5l

NOVO

73,00

smetana s sadjem Mlekarna Celeia 150 g

Po dobrem kosilu ali pri malici, za male in velike sladkosnede.

409,00

Mercator Slosad, Bohova 1,5l

Sadni škrtat je sirup, izdelan iz sadne baze maline. Zadostuje za 10,5l osvežujočega soka. Lahko ga uporabite kot preliv za pudinge, sladoleadne in sadne kupe.

329,00

3 okusi Mercator Emba 400 g

Bogata, naravna in zdrava hrana, ki jo pripravite po svojem okusu z mlekom, jogurtom, smetano, sadnim sokom, sadjem ...

Pravi razlog za prazen želodec.

Mož, ki je dijake učil življenja

Vsak dijak ima na svoja gimnazijska leta tako lepe kot tudi bridke spomine. So profesorji, ki se jih človek še dolgo rad spominja, v spominu ostanejo njegovi nauki in zgodbe, ki jim jih je pripovedoval. Tak profesor je Marjan Dobovšek, ki je novomeški gimnaziji vtisnil neizbrisani pečat. Nešteto je zgodb, ki o njem še vedno krožijo med njegovimi bivšimi učenci. Nobena ga ne predstavlja v slabi luči. In ga ne morejo, kajti prof. Marjan Dobovšek je bil mož, ki svojih dijakov ni učil le zemljepisa in zgodovine, temveč jih je učil življenja. Če je nekdo rojen učitelj, potem to Marjan Dobovšek zagotovo je.

"Kdaj sem rojen, vam ni treba zapisati. Zapomni si boste," je dejal. "Številke gredo po vrsti: petega dne, šestega meseca, sedmega leta tega stoletja v Ljubljani." Tako kot to je skušal dijakom vtisniti v spomin tudi vse tisto, kar jih je moral naučiti. Vedno je iskal načine, kako bi lahko svoje učence čim bolj pritegnil k poslušanju in kako bi jih čim več naučil. Njegovo predavanje je bilo tako zanimivo, da je ura minila, kot bi trenil, in tudi slabši dijaki so imeli zvezke polne zapiskov in risb, pa tudi v glavah jim je moralo ostati marsikaj, kar jim je povedal prof. Dobovšek. Nikoli ni bil suhoparen, vsako njegovo predavanje je imelo svoj smisel, še tako dolgočasne zgodbe je znal narediti zanimive in jih ponavadi navezati na življenje. Ocene nezadostno skoraj ni poznal, saj je v učencu vedno našel kaj, v čemer je bil dober.

Red po svoje

Sam pravi, da so ga ostali učitelji včasih gledali postrani, saj si je red in disciplino med dijaki predstavljal po svoje. Ko je neki dijak precej zamudil v šolo in se je opravičil, češ da je peljal psa k živinozdravniku, mu je profesor Dobovšek zamudo opravičil, saj je dijak po njegovo storil dobro delo. Prof. Dobovšek se je strogo držal pravila, da je za dijaka, ki noče sodelovati pri pouku, vseeno, če sedi v razredu ali ne. Izredno rad je dijake peljal v naravo, kjer so si ogledali stvari, o katerih jim je predaval v učilnici. Prav z njegovo pomočjo se je v Novem mestu zelo razvilo tudi taborništv.

Če se je kdo od njegovih učencev pri kakšni stvari posebej potrudil, je znal to nagraditi. Nekaj časa je učil na osnovni šoli v Šmihelu fiziko. Ker je vsako stvar rad razložil čim nazorneje, je učencem pogosto dajal naloge, pri katerih so morali uporabiti tudi spretnost, v bistvu pa je bilo vse skupaj namenjeno le temu, da bi snov lažje razumeli. Tako je, ko je razlagal vtrajnost, to ponazoril s tem, da je dvignil roko tako, da je proti nebu obrnjeno dlan naslonil na ramo in si na komolec dal kovanec, ki ga je potem spretno ulovil, še preden je začel padati. Vajo je doma dobro natreniral in jo pokazal tudi istočasno z obema rokama ter učencu, ki bi to ponovil trikrat zaporedoma, ne da bi mu kovanec padel na tla, obljubil petico iz fizike. Naslednje uro se je javil le Rom, ki mu je vaja tudi uspela, in prof. Dobovšek mu je poleg številnih enic in redkih dvojk v redovalnico zapisal deset počepov. Ni ga bilo junaka med učitelji, ki bi hotel poskusiti, in Rom je imel na koncu šolskega leta ob enicah v spričevalu eno samo dvojko - iz fizike.

Deset metrov za svetlobnim rekordom

Dobovšek se je rodil v Ljubljani, kjer je odrasčal v hiški ob Grubarjevem prekopu. Njegov oče je bil doma iz Boštanj in je nekaj časa obiskoval novomeško gimnazijo, se kasneje usposobil za računskega podoficirja, ko je zapustil vojaško službo, pa na Dunaju za muzejskega preparatorja. Bil je tudi eden prvih slovenskih fotografov in je na trasi železniške proge v Beli krajini med gradnjo posnel vse zgradbe, ki so jih kasneje porušili. Njegov hobi je bilo zbiranje metuljev in njegova zbirka je bila med najbogatejšimi pri nas. Leta 1901 se je poročil z Jožico Premkovo. V družini je odraslo pet otrok, Marjan pa je bil med njimi drugi.

Osnovno šolo je bistri Marjan opravil zlahka, v klasični gimnaziji pa je bil med povprečnimi dijaki, saj so mu šle po glavi

le razne neumnosti in žogo je rad nabijal, kot pravi sam. Ko ga je učitelj latinščine dobil, kako se s sošolcem sabljata s palicami za kazanje po zemljevidu, si je prislužil popravni izpit, vendar je nanj pozabil, in le temu, da je bil zaradi profesorjeve boleznj izpit prestavljen, se lahko zahvali, da ga je opravil. Povsem drugače je bilo pri zemljepisu in zgodovini, kjer je bil vedno med najboljšimi. Samo po sebi je umevno, da se je odločil za študij praveh predmetov. Tudi med študijem ni opustil športa in je kot vaditelj delal pri Orlu, kjer so njegovo spretnost pri vzgoji mladih opazili in mu ponudili štipendijo za visoko šolo za telesno kulturo v Berlinu, kjer je pred njim študiral tudi že Drago Ulaga.

FOTO: I. VIDMAR

Čeprav je tam ostal le tri semestre, mu je to znanje kasneje še marsikdaj prišlo prav, pa tudi med prvim službovanjem na novomeški gimnaziji, na katero je prišel prvič leta 1934, so mu zaupali tudi pouk telovadbe v enem razredu, kar je z veseljem sprejel. Sam se je sicer bolj kot telovadbi kakršno so takrat gojili pri Sokolu, posvečal lahki atletiki oziroma metu diska, zalučal ga je preko 40 m daleč in je bil drugi v državi, za svetovnim rekordom pa je zaostal manj kot 10 m. Atletiko je spremljal tudi na olimpijskih igrah leta 1936, ki se jih je udeležil kot poročevalec Slovenca, na katerega je naročen tudi danes.

Šah, knjige, molitev

Kljub skoraj devetim križem na hrbtu, prof. Dobovšek ne miruje. V domu za ostarele, kjer ima sobo z edinstvenim pogledom na grmški grad, redno šahira in komaj čaka ponedeljkovo Delo, da se potem pozabava s šahovskimi problemi, ki jih bralcem zastavlja Bruno Parma. Pravi, da kot upokojenec igra več šaha kot prej, ko se je trudil, da bi si pridobil drugo kategorijo, a je prepogosto spregledal katero figuro in že dobljeno partijo izgubil. Tudi na kolesu ga Šmihelčani ob lepem vremenu še vidijo, večina Novomeščanov ga pozna prav po tem. S kolesom bi se rad podal še na kakšen daljši izlet, vendar je v okolici Šmihela preveč klancev, pa tudi promet je zanj že pregost. Tudi bere še veliko. Knjige si izposoja iz potujoče knjižnice, nekaj pa jih prebira stalno. Ob zadnjem obisku so bile na njegovi nočni omari Moja rast Ivana Dolenca, Kragljeve Moje celice, Kriznjarijev potopis iz Tibeta Šambala ter neka pesniška zbirka v nemščini. Za nemščino pravi, da se je je največ naučil, ko je prebiral Karla Maya (nemški pisatelj pustolovskih romanov, najbolj znan je Winnetou). Ob vsem tem pa največ časa preživi ob obujanju spominov pa tudi v novi kapeli, ki so jo pred nedavnim postavili za oskrbovance doma, prebije precej časa.

IGOR VIDMAR

FOTO: T. JAKŠE

Tihožijte na njivi: Jure Balkovec s pravnukinjo Nikico

Rodovi se menjajo, njive pa ostanejo

Ni je kraljevske pijače, ki bi se bolj prilegla in bi se z večjim užitkom potočila po grlu, kot je kozarec vode, ko jo vročega majskega dopoldneva zgarana kmečka roka ponese k žejnim ustom. Tistega svetlega majskega dne sem bil na Balkovčevi krompirjevi njivi na Drenovcu priča arhaičnemu kmečkemu prizoru, ki se čedalje poredkeje odigrava na našem podeželju: še ne petletno deklico Nikico je babica Ana s steklenico vode poslala na njivo. Deklica si je ubogljivo oprtala pleten cekar s steklenico na ramo in odšla na polje, za njo pa še jaz. In ko sta ded Janko in praded Jurij, ki sta vse to svetlo in vroče dopoldne okopavala njivo krompirja, gasila žejo, sem se jaz sukal okoli in jih vse tri pri tem edinstvenem družinskem obredu poslikal.

Priznati moram, da sem prizor delno aranžiral sam. Saj je sicer vse pristno: to sončno majsko dopoldne, njiva krompirja in možaka z motikama. Tudi deklica z vodo. Pa vendar, ko sem kako uro prej telefoniral k Balkovčevim, sem bil prepričan, da je dvaindevetdesetletni Jurij doma v senci. Pa mi je njegova snaha Ana odvrnila, naj kar pridem, s sinom sicer okopava krompir, a proti poldnevu bosta že doma. Njiva ni daleč, pa ju bo poklicala. "Ne kličite ju, takoj grem na pot!" sem ji zagotovil in res sem še pred poldnem zavil na kmečko dvorišče, kjer si je Nikica ravno oprtala cekar s steklenico in se odpravljala na njivo. Pridružil sem se malemu, modrujoče čebļajajočemu bitju in steza naju je med visokimi, v dopoldanski sapici pozibavajočimi se travami pripeljala v dolino do krompirjeve njive.

Možaka sta se odžejala, potem pa je Janko zavihel motiko na ramo in v spremstvu vnučke krenil proti domu, da bi pred kosilom kaj postoril še v hlevu, midva z dvaindevetdesetletnikom pa sva ostala na njivi. Motika ni več zakopala v prhko zemljo. Preveč radovednosti je treba potešiti, ko se srečata novinar in človek, ki mu devet desetletij ni upognilo hrta ne duha.

"Odkrito bom povedal: vedno sem sovražil fašizem in nacizem, sem pa tudi proti komunizmu. Čeprav sem bil dve leti pri partizanih, nisem bil nikoli komunist. Najbolje je sedaj, v demokraciji, ko lahko vsakomur rečeš v obraz, kadar nima prav. Tudi Kučanu in Drnovšku. Največ je pa to vredno, da naši fantje služijo vojsko doma. To našo državo bi morali čuvati kot oka v čelu," po belokranjsko in z domačo primerko konča to svoje kratko modrovanje devetdesetletnik. Pred drugo svetovno vojno je telovadil pri Sokolih v Vinici. "Nikoli nisem kadil, tudi pil nisem pretirano. No, nekajkrat v življenju sem bil malo muhast, toda to ne šteje. Sem pa rad pel. V partizanih so me vedno poklicali naprej, ko je bilo treba s pesmijo podpreti moralo."

Človek si ne more kaj, da ne bi pomislil, kako je s pesmijo sedaj na stara leta. Starec ugane mojo misel in pravi: "Zdaj ne pojem več. Le včasih, ko sem sam pri delu, si še kaj zabundam. Najraje tisto: Pozimi pa rožice ne cveto..."

Potem se zresni in pripoveduje, kako je bilo trinštiridesetega leta, ko je od partizanov dobil dopust, da bi pripravil krmo za zimo. Doma je bilo takrat že pet otrok, žena Kate pa je bila bolehnna in ni mogla sama opraviti vsega. S svakom Juretom in še nekaj sosedi so kosili otavo v stelnjkih za vasjo, ko so okoli njih začele prasketati signalne rakete. Vedeli so, da so obkoljeni in da se obroč stiska. "Imel sem že nekaj izkušenj iz partizanov, pa sem ostalim rekel, naj nikar ne tečejo, kajti Nemci bi začeli streljati. Pustili smo kose v stelnjku in mirno odšli. A Nemci so bili že preblizu. Zajeli so nas."

Skupaj z drugimi, ki so jih dobili takrat doma, med njimi sta bila tudi viniška učitelja Kravos in Kavčič, so jih poslali v Karlovec. Partizani so mesto ravno takrat bombardirali in tudi nekaj ujetnikov je bilo ranjenih. Potem so Nemci vse postavili pred odločitev: oditi na delo v Nemčijo ali pa se udinjati nemški vojski. Vse je šlo z nemško natančnostjo - hitro in dosledno. Svojo odločitev je vsakdo jamčil z lastnim podpisom. Jure pa ni hotel podpisati. "Ne morem na delo in ne morem v vojsko. Doma imam pet otrok in bolno ženo. Ne podpisem, pa storite, kar hočete!" je dejal in Nemci niso več silili vanj. Izpustili so ga. Odšel je domov in potem ostal pri partizanih do konca vojne. Mnogi drugi, pa naj so se odločili tako ali tako, vojske niso preživeli. Tudi njegov svak Jurij, ki se je odločil za delo.

Po koncu vojne se je spet lotil kmetovanja. Kmetija je za naše pojme velika, okoli trideset hektarov, z vinogradom v Perudini, a veliko je stelnjnikov, ki so dandanes že močno zaraščeni. To, da je bil pri partizanih, mu ni kaj dosti pomagalo. Pet živinčet so mu na obvezni oddaji pobrali pa še nov voz, ki ga je ravnokar pripeljal od kovača, je skupaj s tovorom odpeljal od hiše za dobrobit nove oblasti. Voza ni ni nikoli več videl, slišal pa je, da vozi nekje v Suhi krajini.

No, oblast se menja, zemlja pa ostane. Balkovec so na tej kmetiji v Drenovcu že iz prejšnjega stoletja. Takrat se je Jureto oče Janez priženil sem k vdovi Ani na Štetinovo kmetijo. Tako se po domače reče pri hiši še danes. Ana je že imela dve hčerki, skupaj pa sta imela še sedem otrok. Eden od teh je bil tudi zdaj dvaindevetdesetletni Jure. Ta je potem z ženo Katarino dobil pet otrok, sedaj pa imata že osem vnukov in deset pravnukov.

TONE JAKŠE

ZABAVNA GLASBA

DPM z Opusom II

Ena najbolj poznanih novomeških zabavnoglasbenih skupin Društvo mrtvih pesnikov, ki je na sceni pod različnimi imeni in v različni sestavi že osmo leto ter ima za seboj kar nekaj opaznih uspehov, je kot prva med našimi skupinami krenila na pot novih medijskih možnosti. Ob denarni pomoči več podpornikov in Mestne občine Novo mesto ter znanja, ki ga obvladajo v novomeškem podjetju T media, so izdali zgoščenko "DPM Opus II Ko prižgeš nov dan", ki so jo predstavili v petek, 24. maja, zvečer najprej na promocijskem koncertu v Domu kulture in nato še na družabnem srečanju v Hotelu Krka. Obeh prireditelj je udeležilo veliko ljubiteljev Društva mrtvih pesnikov in njihove glasbe. Navdušeno so pozdravili "mrtve pesnike" Boruta Tirana (glavni vokal, kitarar), Alana Viteziča (vokal, kitarar), Tomaža Koncilijo (vokal, bas kitarar) in Marka Zajca (vokal, bobni) ter Nina Mureškiča (tolkala), ki jim je na promocijskem koncertu priskočil na pomoč.

Posebnost zgoščenke, ki je prva te vrste v Sloveniji in verjetno tudi v vsej vzhodni Evropi, pa tudi na zahodu nima kaj prida vrstnic, je v njeni tehnologiji. Gre namreč za tako imenovano cd plus tehnologijo, ki omogoča, da je ista kompaktna plošča uporabna tako na laserskem gramofonu kot na multimedijem računalniku, kar pomeni, da skladbam na plošči lahko samo prisluhnete, lahko pa si ob njih, če imate multimedijško opremljen osebni računalnik, ogledate tudi slikovno, filmsko in drugo gradivo. Pri poslušanju na laserskem gramofonu tehnologija onemogoča branje računalniških multimedijških zapisov in tako prihrani za ušesa neprijetno, za opremo samo pa lahko tudi uničujoče piskanje. Seveda pa zgoščenka zares zaživi, ko jo

vstavite v osebni računalnik. S klikanjem miške se lahko sprehodite po pestrem glasbenem in slikovnem gradivu, ki je še kar domiselno urejeno, mestoma prav duhovito in izvirno, vsekakor pa za prijatelje takih prikazov prijetno in zanimivo. V štirih osnovnih menijih si po želji izberete za ogled, kar pač želite: video posnetke treh nastopov DPM, celo kopico najrazličnejših fotografij "mrtvih pesnikov" od njihovega otroštva do nastopov na različnih koncertih, odkrivajte njihove glasbene začetke, menjave članov, zveste nekaj anekdot, lahko prisluhneta, kaj sami menijo o svoji novi plošči in drugo drugem, lahko si ogledate njihove instrumente, prisluhnete poskusnim posnetkom in še cel kup podobnih reči, če vas seveda kaj takega zanima.

Glasbeni del sestavljajo posnetki petih skladb: dve različni priredbi hita Ko prižgeš nov dan, ki je leta 1993 prejel nagrado strokovne žirije na Pop delavnici, in skladbe Ti in jaz, Ustavil bi svet ter Vlak, ki mi povrne čas. Avtor prvih dveh je Alan Vitezič, avtor četrte je Borut Tiran, medtem ko je tretja plod njunega skupnega dela.

MILAN MARKELJ

Svetovne religije

V času, ko se različnost kaže kot bogastvo, poznavanje drugega in drugačnega pa kot pomembna vrednota, je pogled po velikih religijah sveta gotovo ne samo zanimiv, ampak na nek način tudi potreben za osebnostno rast posameznika. Že sama pripravljenost seznaniti se z drugimi verstvi, biti pripravljen prisluhniti resnicam, ki jih sporočajo, je znamenje, da se v duhovnem obzorju posameznika predsodki, nestrpnost in temu podobno umikajo razumevanju, strpnosti in sprejemanju različnosti. Navsezadnje lahko človeka k spoznavanju velikih svetovnih religij vleče že samo zanimanje, kaj je vendar v njih takega, da prevzemajo milijone in milijone ljudi, da uravnavajo tokove njihovega življenja in grade temelje posameznih kultur.

Za tovrstne radovedneže in vedoželjneže je ta čas na knjižnem trgu primerna knjiga, ki bralca lepo uvede v poznavanje svetovnih religij. Pri Založbi Obzorja so namreč izdali obsežno delo Hustona Smitha SVETOVNE RELIGIJE. Kot je v spremni besedi zapisal avtor, knjiga ni učbenik zgodovine religij, v njej je malo imen in podatkov ter družbenih vplivov, zgodovinska dejstva so omejena na minimum, da bi lahko izpostavil ideje posameznih religij. Prav ideje so sol vsakega verstva, zato je zanimiv avtorjev premislek, da so svetovne religije v bistvu modrosti sveta. Verstva odgovarjajo na najbolj temeljna vprašanja, ki se zastavljajo pred posameznikom in skupnostjo, odgovore pa oblikujejo v skladu z okoliščinami in zgodovinsko izkušnjo. Po tem se verstva med seboj ločijo, hkrati ko je v njih nekaj skupnega, univerzalnega.

Čprav knjiga nosi naslov Svetovne religije, pa v nji niso zajeta tisočera verstva, ki jih poznajo in prakticirajo po svetu, ampak se je avtor osredotočil le na tako imenovane velike religije, ki so najpomembnejše gradile svetovne civilizacije in na katerih slonijo vrednotni in miselni sistemi milijonov ljudi. Tako na več kot 230 straneh predstavi hinduizem, konfucijanstvo, daoizem, islam, judovstvo, krščanstvo in nazadnje še prvotne religije. Koristen dodatek vsakemu poglavju je navajanje literature, ki jo priporoča za branje, slovenski prevod knjige pa ima še opombo prevajalke Zdenke Erbežnik, ki navaja literaturo, dostopno v slovenščini.

Vsekakor gre za knjigo, ki se bo pogosto znašla v rokah tistega, ki ga tovrstna tematika zanima.

MILAN MARKELJ

Življenje! Pot ljubezni

Življenje je kot blisk, tako zelo hitro mine. Zato bi bilo prav, da bi ga človek preživel kar se da veselo in zadovoljno. Pa pogosto ni tako in tega je v prvi vrsti "kriv" vsak sam, čeprav dostikrat za to iščemo vzroke drugje in so lahko prav smešni - na primer: nimam sreče, takšna je usoda in podobno. Da bi si dneve na tej naši Zemlji naredili kar najlepše in življenje kar najbolj plodno, skuša na svoj način pripomoči kalifornijska pisateljica Louise L. Hay, večini dobro znana po svojih dveh uspešnicah, ki sta že prevedeni v slovenščino: Življenje je tvoje in Moč je v tebi.

Tudi tokratna knjiga ŽIVLJENJE! POT LJUBEZNI, katere prevod je izšel pri ljubljanski založbi Iskanja, ima podobno temo kot prvi dve in je nekakšno njuno nadaljevanje. Pisateljica se v njej loteva vprašanj o smislu obstoja, o tem, kako lahko kljub preteklosti postanemo boljši ljudje, o stvareh, ki se nam "ne bi smele zgoditi" itd., skratka tem, ki ljudi (vsaj po njih izkušnjah na predavanjih in po pisnih) najbolj vznemirjajo. Tudi naslov knjige Življenje ni kar tako, ni slučajen. Louise L. Hay je svoje 183 strani dolgo pisanje uredila po časovnem zaporedju, ki odslukuje razvojne faze, skozi katere gre vsak v življenju; začela je s problemi mladosti - problemi otroštva, medosebnih odnosov - zaključila pa s starosti, tudi umiranja in smrti.

Vsako poglavje knjige se konča zelo optimistično in s pozitivnimi mislimi, "zato, da bo pomagalo spremeniti za-

vest v sistem, ki pritrjuje življenju". Z negativnim razmišljanjem si delamo le škodo. Nauk knjige pa pove tudi drugi del naslova, da je življenje pot ljubezni. "Najprej pa je treba ljubiti samega sebe, kajti le ta ljubezen bo pomagala ozdraviti planet," pravi avtorica. Delo Življenje zaključuje s 101 mislijo za moč v življenju, kot na primer: Pripravljena sem se spremeniti, ljubim svoje telo, Vsak dogodek spremenim v priložnost... Osnovno pa je ljubiti sebe in svoje življenje!

LIDIJA MURN

Sto let olimpijskih iger

Ko se bodo julija in avgusta na prizoriščih letnih olimpijskih iger v Atlanti športniki vsega sveta pomerili v stoterih športnih disciplinah, bo še posebej slovesno, saj prav letos mineva celih sto let od tistega dneva 1896. leta, ko so bile v Atenah po večletnih prizadevanjih Pierra de Coubertina in privrženec njegovega olimpizma prve olimpijske igre moderne dobe. Od skromnih začetkov, ko je na atenskih športnih prizoriščih v devetih športih in 43 disciplinah nastopilo le kakih 311 udeležencev iz 13 držav (med njimi ni bilo nobene ženske) in so bile igre le del drugih večjih prireditvev oziroma svetovnih razstav, so se razvile v povsem samostojno prireditev in postale najpomembnejši športni in eden najbolj spektakularnih medijskih dogodkov na svetu. Na zadnjih letnih olimpijskih igrah moderne dobe v Barceloni je tako nastopilo 9367 udeležencev (od tega 2708 žensk) iz 169 držav v 24 športih in 257 disciplinah. Želja vsakega športnika je, da vsaj enkrat nastopi na olimpijskih igrah, še lepše pa je seveda, če mu uspe doseči olimpijsko zlato, srebrno ali bronasto odličje. Igre so v sto letih doživljale precejšnje spremembe, od izvirnega Coubertinovega načela "Važno je sodelovati, ne zmagati" je ostalo malo. V ozračju hladne vojne so postale torišče prestižnega boja za medalje med Vzhodom in Zahodom, kmalu je začel igre po svoje obračati tudi kapital, saj brez komercializacije ni bilo več mogoče speljati zahtevnih in dragih prireditvev. V zadnjem času se je razgubilo še načelo, da smejo na olimpijskih igrah sodelovati le ljubiteljski športniki. Ti dejansko skoraj nimajo več pravih možnosti doseči pomembnejše uspehe na olimpijskih prizoriščih, saj se žal še poklicni športniki za doseganje vrhunskih rezultatov in medalj poslužujejo nedovoljenih sredstev. Z bojkoti v osemdesetih letih, ko se zahodni blok ni udeležil iger v Moskvi in ko se vzhodni ni udeležil iger v Los Angelesu, je na prizorišča stopila tudi politika. Tako olimpijsko zastavo s petimi krogi, ki ponazarjajo pet celin sveta, cefrajo sape komercializma, politike in zmagovalne filozofije.

O vsem tem in še o mnogem drugem govori knjiga KRONIKA STO LET OLIMPIJSKIH IGER, ki jo je v izvirniku pripravila Britta Kruse, izšla pa je v več tujih jezikih. Založnica slovenske izdaje je Mladinska knjiga, ki je z dovoljenjem založbe izvirne izdaje našo oplenitila z uvodnimi besedami najbolj slavni olimpijcev, Leona Štuklja in Mira Cerarja, ter z uvodnim poglavjem Evgena Berganta Slovenci in olimpijske igre ter pregledom športnikov iz Slovenije na olimpijskih igrah, ki ga je pripravil Marko Rožman. Slovenskemu delu sledi kronika vseh dosedanjih olimpijskih iger moderne dobe od 1896 v Atenah do okvirnega pregleda priprav na letošnje v Atlanti. Vsake igre so zabeležene s strnjanim besedilom, ki ob pomoči bogatega slikovnega gradiva razgrinja poglavitna dogajanja, statistični podatki o udeležencih, športnih disciplinah, o najuspešnejših državah dobitnicah kolajn in pregled vseh dobitnikov kolajn pa so podani v zadnjem delu knjige prav tako za vsake olimpijske igre posebej.

Letos bo ta knjižna novost najbrž kar pogosto v rokah ljubiteljev športa. Upajmo, da bo knjiga spodbudila naše športnike in se bodo potrudili, da bodo v prihodnjih izdajah olimpijske kronike zapisani, če ne že med dobitniki kolajn, pa vsaj med udeleženci.

MILAN MARKELJ

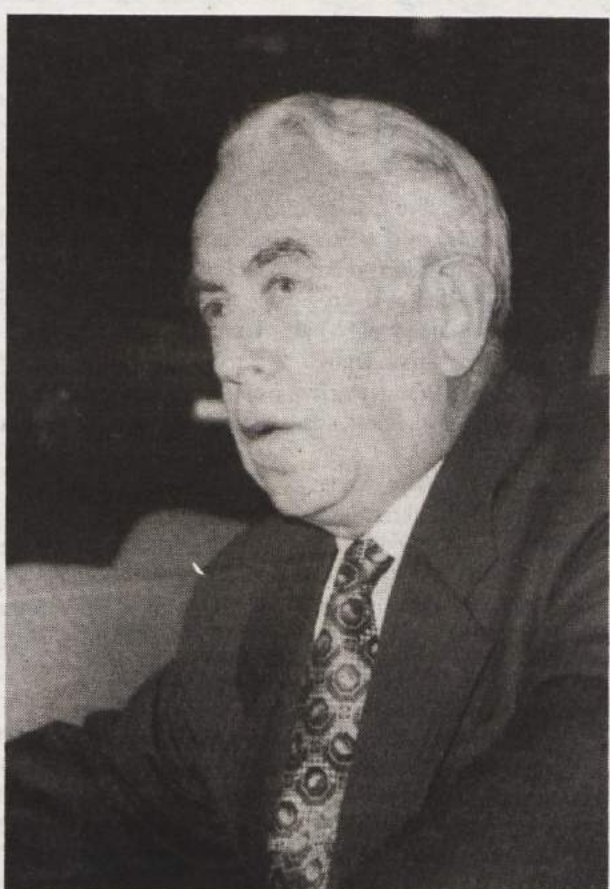

FOTO: M. MARKELJ

Sto let novomeške bolnišnice, zajetih med platnice knjige

Ko bralec prime v roko knjigo, da bi se ob nji razvedril, se duhovno obogatil ali poglobil svoje znanje, se običajno ne sprašuje, koliko dni, mesecev ali let ustvarjalnega napora ali mukotrpnega zbiranja, prečesavanja in primerjanja podatkov je bilo potrebnih, da mu je knjiga na voljo z vsemi svojimi bogastvi, ki samo čakajo, da jih razgrne in zaužije. Kdor bo prijel v roko - in teh upajmo ne bo tako malo - najnovejše domoznansko delo novinarja, urednika in publicista Toneta Gošnika Prvih sto let novomeške bolnišnice, ta mimo tega vprašanja ne bo mogel. V preko 440 strani obsežni knjigi velikega formata je zbranega in urejenega toliko zanimivega besednega in likovnega gradiva iz zadnjih sto let zgodovine Novega mesta in Dolenjske, da se človek nehote vraša, kdaj je piscu uspelo vse to spraviti skupaj.

In vendar delo ni nastajalo prav dolgo. Kot je povedal avtor na tiskovni konferenci in kasneje na zelo dobro obiskani javni predstavitvi knjige, mu je zbiranje gradiva in pisanje knjige vzelo le tri leta časa. Skrivnost je seveda v tem, da so tri leta lahko različno dolga doba; za nekoga so le hitro in bolj ali manj v prazno izginjajoči čas, za človeka z značajem in izkušnjami, kot jih ima Tone Gošnik, pa kar veliko časa, ki se ga da s sistematičnim delom, vztrajnostjo in "zicledrom" bogato izkoristiti. Dela, ki naj bi bilo sprva le nekoliko daljši zapis o stoletnici obstoja Splošne bolnišnice Novo mesto, se je Gošnik lotil na pobudo predstojnika kirurškega oddelka dr. Lava Morela in kasneje še direktorja bolnišnice dr. Toneta Starca. Ko pa se je zadeve zares lotil, se mu je sproti razraščala. Po prevzemu dolžnosti se je Gošnik najprej ustrašil zahtevne naloge, saj je kaj hitro ugotovil, da ob sicer več objavljenih in še neobjavljenih prispevkih o tej ustanovi arhivsko gradivo ni zbrano. Vendar je strahove odgnal, ko je med drugim odkril, kot je povedal, pravo zlato jamo v Dolenjskih novicah, v katerih je bilo neverjetno veliko napisanega o nastanku in gradnji novomeške oziroma takrat še kandijske moške bolnišnice pred sto leti. Kolikor se je Gošniku najbrž ves čas tožilo po uničenem arhivu ženske bolnišnice, ki je zgorel med nemškimi bombardiranjem 1943. leta, pa se mu je sreča namahnila, ko je v Arhivu Slovenije našel kar dva fascikla o ženski in moški bolnišnici. Pravo bogastvo gradiva pa ga je čakalo za povojni čas.

Ob marljivem in vztrajnem pregledovanju in izbiranju gradiva se je počasi luščila vse bolj razpoznavna slika stoletnega obdobja delovanja bolnišnice, z njo vred pa širša podoba zdravstva na Dolenjskem, saj je bila bolnišnica tista osrednja točka, skozi katero in ob ka-

teri je utripalo dolenjsko zdravstvo. Še več, ob nji se je razgrnila tudi podoba siceršnjega življenja in razmer v Novem mestu in na Dolenjskem.

Od mestnega špitala do prave bolnišnice

Avtor je segel pri pisanju zgodovine novomeške bolnišnice daleč nazaj v 15. stoletje in poiskal njene korenine v nekdanjem srednjeveškem mestnem špitalu, ki je izpričan za leto 1428, najverjetneje pa je še starejši. To seveda ni bila bolnišnica v današnjem pomenu, saj je bil predvsem človekoljubna ustanova za uboge, stare in onemogle meščane, so se pa iz špitalov razvile medicinske ustanove. Potreba po bolnišnici, kakršno so že imela nekatera večja mesta na sedanjem slovenskem ozemlju, "za Ljubljano najimenitnejše mesto na Kranjskem" pa še ne, se je rodila v pripravah na praznovanje petstoletnice ustanovitve Novega mesta, vendar je ostalo pri besedah. Dejavnost je bila pobuda mestne občine iz let 1888 in 1889, ko je, kot popisuje Gošnik, zares stekel postopek za ustanovitev bolnišnice. V prenovljenem gradiču Novi dvor ob izlivu Težke vode v Krko so 1. januarja 1894. leta usmiljeni bratje iz Gradca odprli svoj konvent in moško bolnišnico. Njen prvi ordinarij je postal izkušeni in razgledani kirurg dr. Peter Defranceschi, ki je nato 17 let vodil to in kasneje še žensko bolnišnico ter se neizbrisno zapisal v zgodovino razvoja te ustanove in sploh dolenjskega ter slovenskega zdravstva.

Ves nadaljnji razvoj novomeške bolnišnice je potem tekkel v neprestani borbi in prošnji za denar, ko so potrebe sproti preraščale bolnišnične zmogljivosti. Gošnik v nadaljnjih poglavjih knjige, ki so vsa zelo domiselno naslovljena, obširno popisuje, kako se je bolnišnica širila in razvijala. 1898. leta

so ob obstoječi pozidali novo, večjo bolnišnico, 1908. leta odprejo na drugi strani Krke žensko bolnišnico, 1911. leta nadzidajo moško. Posebej zanimivo je poglavje, ki govori o letih med drugo svetovno vojno, saj je bil to čas, ko je slovenski narod v boju proti okupatorju pokazal neverjetno in v svetovnem merilu izjemno iznajdljivost in spretnost pri organiziranju in delovanju partizanske sanitete, Gošnik pa v knjigi razkriva, kako je ob nji enako uspešno delovala tudi civilna.

Rast v regionalno bolnišnico

Po končani vojni se je začelo skoraj polstoletno obdobje nenehnih obnavljanj, posodabljanj in novogradenj, kar vse še zdaleč ni teklo brez zatikanj, vendar so tako zdravstveno osebje kot ostali občani pokazali, da veliko zmorejo tudi skupna volja, zagnanost in solidarnost. Povojno obdobje je od številnih predanih in zavzetih zdravstvenih delavcev najgloblje zaznamoval prof. dr. Oton Bajc, kirurg in dolgoletni direktor zavoda, ki je zastavil temelje povojne rasti bolnišnice in 29 let načrtoval, spodbujal in uresničeval nastajanje in razvoj posameznih oddelkov in vse spremljajoče dejavnosti. Novomeška splošna bolnišnica se je strokovno in zmogljivo krepila in zrasla v regionalno ustanovo, ki dandanes razen psihiatrične opravlja vso hospitalno dejavnost, na nivoju ambulantnega dela pa opravlja vse dejavnosti razen nuklearnih preiskav. Razvite ima subspecialistične dejavnosti, 24-urno specialistično dejavnost, intenzivni enoti na kirurškem in internem oddelku, v pedagoškem pogledu je učna baza za vse potrebe srednjega medicinskega kadra za Dolenjsko, dejavna pa je tudi v znanstvenoraziskovalnem delu.

Kot vso njeno zgodovino so tudi zadnja leta dogajanje v bolnišnici zaznamovale vedno ponavljajoče se finančne težave. Z uspešno izpeljano sanacijo jih je zaenkrat prebrodila. Letos, ko teče 102. leto njenega obstoja, bo novomeška bolnišnica bogatejša za nove prostore, kamor se bodo preselili porodnišnica, ginekologija in oddelek ORL. To bo pomembna pridobitev za vso Dolenjsko. Enako pa lahko zapišemo tudi za Gošnikovo knjigo, ki, vsebinsko in oblikovno bogata, trajno zapisuje v kulturno zavest del naše preteklosti.

MILAN MARKELJ

LESENI OLTAR - V prvi polovici 18. stol. so v podobarskih delavnicah na Dolenjskem nastajali številni leseni oltarji, ki so posebna izpeljanka v domačem veselju do rezbarjenja in sodijo k nedvomnim značilnostim pokrajine. Poseben naglas jim dajejo vijuge širokih dekorativnih trakov, tako da nas celota s kipom ali s sliko v sredini spomni na priljubljene baročne čipkasto predrte podobe (spitzenbilder). Tako tudi na stranskem oltarju sv. Frančiška Ksaverija v Loški vasi. (Pripravila samostojna konservatorica Marinka Dražumerič iz ZVNKD Novo mesto)

Iz Trdinovih kopisikov

Srečen zakon - "Kaj je lepše za kmeta, kakor imeti prijazno dobro ženico, z njo ni nobeno delo pretežko, nobena skrb tolika, da se ne bi moglo sladko naspiti. Zdaj se trudiva skupaj, zdaj skupaj počivava, pred nama stoji firkelj pravega domačega vina. Diši nama sto krat bolje ko birtovsko, ker sva pridelala ga naj pred z božjo pomočjo, potem pa s svojimi žulji in s svojim potom. Po noči v postelji pa se objameva in rada imava in oklenjena eden z drugim zaspiva. In ali ni to svet stan? Bog mi je pričla, da sva ga dokler sva bila sama, vsaki dan zahvalila in prosila v resnični molitvi - zdaj pa ga častimo in hvalimo in prosimo že troji." Taki zakoni so tod rari nantes.

Izkoristijo burjo - "Stražani gnoje svoje polje tako, da pripeljejo na njivo kup bukovega lista in počakajo, da pride burja in ga raznese in raztrosi po celi njivi. S tem se doseže dvojen dobiček: se pognoji zemljica, si prihrani mnogo nepotrebnega dela. Pametni ljudje znajo porabiti v svojo korist celo naravo, n.pr. še dim, zakaj ne bi se porabila tudi burja?"

Vino ni rado samo. To je dobro vedel stric Tonk, siv, a klen možakar; čeprav si je naložil že osem križev, ga je rad dal na zob. Večkrat pa je dvignil prst, se odkašljal in si strogo ukazal: "Tonk, pij, a pameti ne za pij! Vino je kot življenje. V vinu mora biti vse lepo zlit: sladkor, kislina, alkohol... Vse. Kot v življenju, kjer se prepletajo radost, žalost, upanje, veselje..."

"Kaj pa spet brbljaš?" ga je zvedavo vprašala žena Johana. "Boš kakšno spravil skupaj?" Mislija je na pesem. Tonk je znal sukati besede, da je bilo veselje. "Po duši je pesnik," so pravili ljudje. V mladih letih je hodil v šole, a je prva vojna vse zavozlala. Očeta je pobralo nekje na soški fronti, študijem ni bilo nič. Prevzeti je moral vajeti na kmetiji. Za zemljo se ni nikoli vnel. Ves čas je bil v njem nekakšen nemir. Kmetija je bila na Johaninih ramah. Skrb je pokazal le za vinograd, za žlahtno kapljico, za to solzico zemlje, kot je pogosto pripomnil. Tudi otroci, pet sta jih imela, so se hitro odtrgali od kmetije.

"To imajo po očetu. Nemir jih žene, svet jih vleče," je premlevala v sebi, v srcu jo je grdo zarezalo.

Tonk je sestavil nekaj hvalnic vinu, tej žlahtni kapljici, v kateri se ujame sonce, kamor se stekajo najboljši sokovi zemlje. V mraku sta z Johano večkrat obsedela pod košatim orehom. Prijel jo je za roke in hitro stresel iz sebe: "Ti, ženička, en kozareček bi ga še srknil. Veš, potlej spim, kot bi me angelci zibali in peli uspavanko. Povedal ti bom take besede o vinu, da se boš milo zjokala."

"Ti pokora ti! Le kaj bi angelci s teboj? Sam satan ti ponuja roko. V poličku je še nekaj kapljic. Le zvrni ga, da bo mir!"

Pil je počasi, kot bi hotel tako še bolj občutiti žlahtnost kapljice. Mlasknil je z ustnicami, v obeh pa se mu je zaiskrilo.

"No, kje so zdaj tiste tvoje besede o vinu? Ljubi Bog! Ta pa me je udaril s teboj. Jezik ti teče, kot bi rožice sadil, za njive pa ti ni mar, četudi bi plevel skozi okno silil v hišo. Tisočkrat sem ti že rekla, da je vino satanova pijača. Pa amen!"

"Johanca, to pa ne drži! Ti bom povedal, kaj vse je v vinčku: radost pomladi, sončna pripeka, nekaj jesenskih meglic in seveda še trpkost in hlad zime. Z roso ga ljubkuje jutro, večer s sanjami, noč z željami... Pa ne samo to! Vino je prežeto z ljubkovanjem okorelih prstov, z znojem, s pesmijo... Vidiš, zato ima moč, da odplavi vse, kar se ti vlačijo po duši. Po žilah zakipi, žalost se trga, še teža, ki ti visi v prsni in te opominja: čas beži, je manjša. Spoznanje, da si star, obrabljen, od danes do jutri, zbledi. Spet si mlad in bogat. Duša ti zapoje, samote ni več; ko ga srknem, se nekaj vzpne v meni, nekaj iz minulih dni. Ožive spomini, vesele sledi, ki jih je zarisalo življenje. Vino v tebi je vrelec večnih moči in

navdiha. S teboj je treba delati nežno, z odprtim srcem..."

Johana je smrknila, pogledala ga je s prisrčno svetlobo v očeh: "No ja, saj menda imaš prav. Kaj pa, če je preveč te kapljice? Če te zalije?"

"Če te zalije? Ha, takrat ugasne vsa notranja luč. Sam si, vsem v nadlogo. Razvalina. Še tako trden grunt ti odcurlja po grlu. Kar držalo bo, da sta se pri vinu bratila hudič in svetnik."

"Pa ga daj še meni kozarec! Morda pozabim na vse, kar me stiska. Na samoto, ki naju pesti, na leta, ki se obešajo po obeh... Lepo si povedal, Tonk. Na zdravje!"

"Veš, za vino ne smeš uporabljati preprostih, vsakdanjih, obrabljenih besed. Razgreti te morajo, da čutiš srce, da čakaš na kaj lepega. Trčiva na zdravje najinih otrok!"

"Na najino zdravje, Tonk! Otroci ga imajo najbrž dovolj. Če ne, bi najbrž večkrat prišli."

"Prav, pa na najino zdravje! Pijva! Vem, da je tudi po tebi vse razkopano. Podira se, ruši... Pij! Midva sva že kot kaplja na veji. Vsak čas lahko zdrkne."

Spogledala sta se, trčila.

Dolg pogled, prežet s hrepenenjem, je počasi zataval v daljavo. V obeh se je nabirala vlaga, lepljiva, pekoča.

Tonk je z zateglim glasom poskušal zapeti: "En starček je živel..."

FOTO: M. MARKELJ

2 Iz razprtije v razprtijo

Obdobje blagostanja je zamenjala tema. Lokalni kralji so vse preradi hlepeli po bogastvu svojega bližnjega. V medsebojnih vojnah so vabili na pomoč vladarje Tibeta in Indije, ki so tako in tako še preradi prihajali v dolino kot osvajalci. V časih brezvladja in medsebojnih bojov so se nekatera mesta obdala z zidovi. Kmetje so živeli ob glavnih poteh v strnjanih, včasih obzidanih naseljih, da so se lažje ubranili plenilskih hord in banditov.

V enem izmed žalostnih obdobij so privihrali muslimani, ki so poškodovali svetišča in pobili svetčenike. "Ves Nepal je v ognju," je zapisal kronist tistega časa. Številni begunci, tudi indijski, so se pred muslimanskim mečem umaknili v nepalsko gorovje, ki jim je s svojimi dolinami ponudilo prijazno skrivališče. V tem času je bilo v Nepal 46 malih, povečini med seboj sprtih kraljevin in kneževin, ki so jih vodili hindujski principi. V 15. stoletju je kralj Yaksha Malla po dolgem času zopet zavladal večini Nepala. Katmandujska dolina je drugič zacvetela. Večina lesenih stavb, okrašenih s prekrasnimi rezbarijami, ki jih občudujemo še danes, je iz tega časa. Njegovi dediči pa so deželo raztrgali in ponovno pahnili v vrtinec medsebojnih vojn.

Konec 18. stoletja nastanejo zasnove modernega Nepala. Kralj ozemlja okoli mesta Gorkha, ki je še danes na pol poti med Pokharo in Katmandujem, je v letu 1786 izpolnil svoje desetletne sanje. Kot vihar je privihral v katmandujsko dolino in v kratkem času združil celotno deželo. Toda opojno zmage se je kmalu pridružil priokus pelina. Pri velikopoteznem širjenju je Gorkha dregnil v Tibet, kitajsko sršenje gnězdo. Prevelik zalogaj se je Nepalcem zataknil v grlu. Kitajcem, ki so s 70.000 vojaki prišli v Katmandu, je moral obljubiti, da Tibeta, ki so ga Kitajci že takrat imeli za svojega, ne bo napadal. Nepal je plačeval kitajski vazalski davek vse do leta 1912. Ker se je kraljevina nato začela širiti proti jugu, so se tudi angleške simpatije do gorske države ohladile in prerasle v vojno. Prijateljski sporazum leta 1816 je bil za Nepal neugoden.

Nova dežela, ki je bila do sporazuma dvakrat večja, je užaljeno zaprla meje razpolovljenega ozemlja. Zaprtost deželo so zaznamovali hudič spopadi med plemstvom. Jung Bahadur je leta 1846 pobil vse nasprotnike in se polastil oblasti. Začela se je krvava vladavina dinastije Rana, kateri niso bile tuje intrige, zapiranje in umori nasprotnikov. Vloga kralja se je skrčila na formalnost, postal je lutka v rokah Ranov.

Janez Jaklič V himalajskem kraljestvu

Angleži so v tem času o Nepal govornili spoštljivo kot o deželi pogumnih vojakov, vedno pripravljenih na boj. Gurki so se Britancem tako priljubili, da so si v pogodbi ob koncu medsebojne vojne zagotovili pravico, da jih navačijo v svojo vojsko. Gurki so postali najbolj slavni najemniški vojaki, ki jih je odlikovala zvestoba poveljnikom. Ob njihovem bojnem kriku: "Ajo Gorkhali", kar pomeni približno: "Prihajajo Gurki", je ledenela kri nasprotnikom angleške vojske v jarkih prve svetovne vojne, Japoncem v zatohlih gozdovih Burme in Argentincem na Falklandih. "Raje umrem, kot da bi bil strahopetec," je geslo malih žilavih vojakov, ki jih je kalila trda vzgoja v skromnih razmerah. Prav tako slaven je njihov prijatelj "kukri", kot britev oster nož z 33 centimetrov dolgim rezilom. "So pogumnejši od pogumnih. Ne bežijo in ne bojijo se smrti," hvalijo britanski oficirji svoje najemnike.

Temno obdobje diktature se je končalo leta 1951. Ljudsko vrenje je odplaknilo osovražene Rane in vzpostavilo kraljevino.

Katmandu

Mesto nas je sprejelo neprijazno. Tuji smo se z avtobusne postaje porazgubili v temno noč, ki jo je vlažil rahel dež. Poizkusila sva srečo skupaj z mladim, medvedu podobnim kanadskim študentom, ki se je že dobre pol leta potikal po prostranstvih Azije. Nova združba je obrodila sad. V temni ulici smo končno odkrili hotel, kjer so se nam odprla vrata. Po nekajminutnem prepričevanju nas je portir za ceno dveh namestil v skupno sobo.

Sončni žarki so nežno božali bela in rjava pročelja večnadstropnih hiš in se nagajivo sprehajali po lesenih balkonih in umetno rezljanih naoknicah. Tišino mesta so v jutranji zori zmotili hitri drsajoči koraki v črno in belo oblečenih mož, ki so po sveže umitem kamnu ozkih ulic hiteli proti kapelicam na vogalih ulic in proti številnim templjem na osrednjem trgu. Bogovi so zahtevali svojo jutranjo daritev. Nemir se je bliskovito razširil po celem mestu. Še-lestenju stotinam kril golobov, ki so se v jatah spuščali pred templje hindujskih bogov in pobirali ostanke darovanega riža, se je pridružil šklepet pra-

starih ključavnic na vratih trgovin in nato ropot lesenih zaslonov, ki so jih trgovci pobirali iz izložbenih odprtin. Katmandu se je zbudil.

Mesto je postalo administrativno središče doline že v 14. stoletju. To je za mesto pomenilo nesluten razvoj. Arhitekturni stil se skozi stoletja ni bistveno spreminjal. Leta 1856 se je novi vladar Rana vrnil s potovanja po Angliji in Franciji. Pogled v svet je prinesel nov veter. V dolini so nastale številne palače v neoklasicističnem stilu, kopije zgradb tedanje Evrope. Vrhunec posnemanja je palača Singha Durbar. S 17 dvorišči in 1700 sobami je največja palača v Aziji, če ne tudi na svetu. Žal pa je danes večina teh stavb bolj odsev nekdanjega blišča. Mesto je po letu 1934 doživelo manjše posodobitve, vendar je stari del ostal nedotaknjen, tako da sta v Katmanduju pravzaprav dve ločeni mesti, stari in novi Katmandu.

Sinonim za novo mesto je Nova cesta z pravim imenom Juddha Sadak. Tu se najde vsemogoče, od najnovejših novosti svetovne elektronske industrije pa do antičnih trgovin, katerih predmeti najbrž niso

starejši kot kjerkoli drugje v mestu, zagotovo pa niso cenejši. Premožnejši ljudje in mestni japiji, sloj mladih povzpeticov, ki so se bliskovito razvili, ko je Nepal odprl meje tujcem, se hodijo sem razkazovati in kupovat francoske kreme, parfume, uvoženo konzervirano hrano, cigarete, filme. Malce naprej, v senci mogočnega drevesa, prodajajo smrkavi fantiči lokalni časopis v družbi z intelektualci, ki tu vodijo nikoli končane razprave. Mesto ima tudi nakupovalni center. Ko popotnik prestopi njegova vrata, stopi iz zgodovine v kičast tehnološki svet Hongkonga, Singapura in Bangkoka. Gosposke restavracije se v novem mestu bohotijo ob senčnih hotelih. Med njimi se stiskajo drobne prijetne čajnice. Tu se svet vrta v ritmu zahodne glasbe, ki prihaja iz vsakovrstnih radijskih sprejemnikov.

Prve jutranje korake sva namenila novemu mestu. V mestni bolnišnici sva oddala pismo slovenskega študenta medicine, ki si je zamislil, da bi svoje prakso opravil v Nepal. Bolnišnica v meni ni vzbudila posebnega zaupanja. Ponovno sem se odločil, da bom celo pot zdrav kot dren. Potem sva v Novi ulici poiskala trgovino s čevlji. Lastnik naju je najprej debelo gledal, dolgo bral pismo, ki sva ga prinesla, se naposled sprostil, naju postregel s čajem, nato pa Vlada otovoril s kilogramom mešanice indijskih začimb za svojega brata, ki se je po čudnih naključjih znašel in obstal v Sloveniji.

FOTO: J. JAKLIČ

Pogled na strehe Katmanduja.

Novomeška zmaga v igrah brez meja

Novomeščani so kot prva od slovenskih ekip nastopili na letošnjih igrah brez meja v Torinu, zmagali in si nabrali lepo zalogo točk za finalni nastop - Poškodba Smrketa

TORINO - Skupina novomeških športnikov, ki je v soboto v Torinu nastopila na prvi prireditvi znanih iger brez meja v Torinu, je dosegla popoln uspeh. Da Novomeščani sodijo med favorite, so pokazali že na generalki, kjer so brez večjega napreznja osvojili največ točk med ekipami šestih evropskih mest, vendar v soboto nekaj po 20. uri vse le ni steklo tako, kot bi moralo.

To, da se je prireditev začela z zamudo, ni pri Italijanih nič čudnega, pa tudi to, da je vmes zmanjkalo elektrike, naših fantov in deklet ni zmedlo, pač pa se je že med prvo od desetih iger poškodovale žužemberški odbojkar Aleš Smrke; sicer je poskusil nadaljevati, vendar ni šlo. Čeprav so sprva sumili da gre za zlom ključnice, so kasneje ugotovili, da gre za poškodbo mišice, ki povezuje ramenski sklep in vrat, kar postavlja pod vprašaj celo nadaljevanje njegove odbojarske kariere. Morda tudi zaradi Smrketove poškodbe so se v nadaljevanju nastopa Novomeščani še bolj potrudili, zmagali v štirih igrah, bili trikrat drugi ter po enkrat tretji, četrti in

peti, a nikoli zadnji. Zbrali so 58 točk, kar je bilo za 12 več od drugo-uvrščene ekipe madžarskega mesta Hajduszoboszl. Z malo več sreče bi bilo točk še več, saj so jolija vložili pri igri, kjer so bili drugi, isto uvrstitev pa so dosegli tudi v zadnji igri, kjer so se točke prav tako štele dvojno.

Z zmago in 58 zbranimi točkami so si Novomeščani verjetno že zagotovili nastop v finalu, kamor se bo uvrstila tista ekipa iz vsake države udeleženke, ki bo zmagala in ob tem

med ekipami iz te države dosegla največ točk. Za njimi bodo poskušali čimveč točk zbrati še športniki iz Kranjske Gore, Kranja, Bohinja, Mengša, Radencev, Dobropolja, Iške vasi in Železnikov. Novomeško ekipo je sestavil in jo vodil Slavko Seničar, nastopili pa so odbojkarici Rebeka Koncilija in Jana Vernig, nekdanja rokometarica Breda Kastelic, alpinistka Romana Tomšič, atlet Matjaž Zupančič, odbojkar Aleš Smrke, košarkar Uroš Jazbec in član rafting kluba Gimpex iz Straže Simon Bobnar. Pomerili pa so se s švicarskim mestom Genestrio, portugalsko Amadoro, italijansko Fulmono, grškim Zakynthosom in madžarskim Hajduszoboszlom. I. V.

TOPLIČANI KAR DALEČ

DOLENJSKE TOPLICE - Prvi dan kvalifikacij za atletske pokal Slovenije so uspešno nastopili tudi atleti iz Dolenjskih Toplic. Boštjan Šimunič je v troskoku s 15,61 m postavil drugi najboljši izid vseh časov na Dolenjskem, dolenski rekord pa ima še vedno njegov oče Milan s 16,23 m. Boštjan je s tem izboljšal svoj osebni rekord za 30 cm in postal resen kandidat za nastop v državni reprezentanci. V skoku v daljino sta se izkazali Gordana Djurič (592 cm) in Andreja Blatnik (549 cm).

NA VRTAČO

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto bo v soboto, 1. junija, pripravilo planinski izlet na 2181 visoko Vrtačo, drugi najvišji vrh Karavank. Izhodišče pohoda bo južni portal ljubljanskega predora. Odhod avtobusa iz Novega mesta bo ob 6. uri, cena izleta za odrasle je 1.500 tolarjev, za dijake in študente pa 1.200. Prijavite se lahko po telefonu 21-446 ali 49-040, izlet pa bo vodil vodnik PZS Mladen Živkovič.

IGRE BREZ MEJA - Aleš Smrke, Uroš Jazbec, Rebeka Koncilija in Romana Tomšič (od leve proti desni) so v rožnatih kostumih tako odločno krenili v boj za točke na igrah brez meja v Torinu, a se je prav Smrketu zgodila nesreča, tako da ga je poškodba ramenske mišice izločila iz tekmovanja. Kljub temu je novomeška vrsta uspela. (Foto: Ž. Vidmar)

O športu poročate premalo

Šport in mediji so neločljivo povezani in potrebujejo drug drugega - Predlogi za izboljšave

Vse bolj velja pregovor, da dogodka, o katerem mediji ne poročajo, ni bilo. Želim napisati nekaj besed o načinu poročanja s športnih dogodkov medijev, ki pokriva Dolenjsko, to sta Dolenjski list in TV Vaš kanal Novo mesto. Moje besede niso napisane z namenom, da bi škodoval ugledu občiloma, katerih prispevke in članke spremljam z največjim veseljem. Želim samo prispevati nekaj svojih misli.

Razveseljivo je, in Dolenjci smo na to lahko ponosni, da je šport tega dela Slovenije v zadnjih letih dosegel velik napredek, ki pa mu javna občila s svojim načinom poročanja posvečajo premalo pozornosti. Glavni vir dohodkov klubov so prispevki sponzorjev, ki pa za svoj finančni vložek športnim delavcem v klubu postavljajo dodatni pogoj: objavljanje svojega imena v javnih občilih.

Ne bom ločil dogodke na velike in male, vsak je po svoje zanimiv, zlasti za okolje, v katerem se odvija. Nobenega dvoma ni, da Dolenjski list, vsaj po mojem mnenju, namenja premalo prostora športu. Samo dve strani, na katerih se najde tudi kaj drugega, ki nima zveze s športom, je premalo za objavo vsega, kar se je med tednom dogajalo na športnem področju. Danes je pač tako, da si za sponzorja zanimiv le v primeru, da se redno pojavljajo dosežki kluba v javnih občilih. Včasih dobim v roke Primorske novice, ki so podobne časopis kot naš Dolenjski list. Če pogledam, kako so Primorci poročali o tekmih - naj za primer vzamem tekmo odbojkarjev Salomita II. in Žužemberka - vidim, da je njihov način mnogo privlačnejši za bralca, kot je to v "Dolenjcu".

Kronološko je naveden kraj igranja, število gledalcev, spiska igralcev in nato še komentar. Kaj pa Dolenjski list? Prepričan sem, da so igralci, zlasti kolektivnih športov, ki že dolga leta igrajo v določenem klubu in ki za primerjavo, niso dosegli največ košev ali bili najboljši v svoji ekipi in katerih ime je bilo zelo redko ali nikoli objavljeno, čeprav so na tekmah tudi igrali.

Uvrstitvi odbojkarjev Žužemberka v 1. državno ligo, kar je največji uspeh v zgodovini kluba, in mislim, da so ena redkih ekip s področja Dolenjske, ki je napredovala v višji rang tekmovanja, je bilo namenjenih nekaj vrstic s pripisom "več prihodnjic", prispevka pa do danes še ni bilo. Med

ligo so vse novomeške odbojarske ekipe in njihovi rezultati skupaj z Žužemberčani največkrat združeni pod enim naslovom, čeprav gre za tri ekipe, od katerih sta bili dve v lanski sezoni prvligaša, imajo različna imena in različne sponzorje.

Izredno je napredoval šolski šport; naj omenim samo ŠKL, za katero iz drugih časopisov vem, da so nastopale v njem tudi dolenske ekipe. V Novem mestu je bil 17. in 18. maja finale državnega prvenstva osnovnih šol v odbojki, a kljub vabilu ni bilo iz dolenskih medijev nikogar, ki bi si dogodek ogledal. Sodelovalo je 10 ekip iz cele Slovenije; morda to ni dovolj in je premalo pomemben športni dogodek za medije, vendar pa je bil pomemben za mlade odbojkarje. In takrat so se za naslov potegovali tudi osnovnošolci iz Žužemberka, ki so na koncu zasluženo osvojili naslov državnega prvaka. Poleg medalje in pokala je lahko tudi objava fotografije, in članka dodatna motivacija za mlade športnike.

In kaj predlagam? V uredništvu Dol. lista bi morali začeti razmišljati o športni prilogi, kot jo ima ponedeljkovo Delo, v kateri bi dovolj prostora za vse. Pridobiti dopisnike, ki vam bodo, o tem sem prepričan, pošiljali prispevke z največjim veseljem in brezplačno, samo da jih boste objavili.

Pa še nekaj o TV Vaš kanal iz Novega mesta. Vem, da vas omejujejo tehnične možnosti pri bolj obširnem poročanju o športnih dogodkih. Rad si ogledam športni pregled ob ponedeljkih, še zlasti če se v njem omenja ime mojega kraja. Vedno je bil korektno objavljen pisni del prispevka, moti pa me postaja pa tudi vedno bolj monotono objavljane enih in istih posnetkov, včasih tako starih, da so na njih tudi igralci, ki za določen klub ne nastopajo več.

Zaključek je sam po sebi jasan: šport in mediji so neločljivo povezani. Ne samo to, potrebujejo drug drugega. Časopis mora biti aktualen, da je zanimiv za bralce, zanimiv pa je lahko tudi dober prispevek o športnem dogodku. Danes velik krog ljudi spremlja dogajanje v športu, v njem aktivno sodeluje in se z njim tudi preživlja, temu pa bi morala slediti tudi Dolenjski list in TV Novo mesto v zadovoljstvo vseh, ki delamo v športu.

DARE PUCELJ
Žužemberk

ZAVAROVALNICA TILIA, d.d., NOVO MESTO

IŠČE

večje število honorarnih sodelavcev — zavarovalnih zastopnikov z možnostjo kasnejše sklenitve delovnega razmerja za nedoločen čas za področje občin Sevnica, Brežice in Krško.

Pogoji:

- srednješolska izobrazba
- 2 leti delovnih izkušenj
- vozniški izpit B kategorije in lastno prevozno sredstvo
- telefon na domu

Bodočim sodelavcem nudimo stimulativni zaslužek ter brezplačno strokovno izobraževanje.

Če ste komunikativni in vas zanima delo z ljudmi ter imate zgoraj navedene pogoje, vas vabimo, da svoje ponudbe z dokazili o doseženi stopnji strokovne izobrazbe, kratkim življenjepisom in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljete kadrovske službi Zavarovalnice Tilia, d.d., Novo mesto, Seidlova cesta 5.

Rok za prijavo je 8 dni. Kandidate bomo o odločitvi obvestili v 15 dneh po izbiri.

Rezultati vmesnega žrebanja v nagradni igri PREŠERNOVE DRUŽBE, VRBA, d.o.o. (24. 5. 1996)

1. nagrado — VIKEND PAKET s polnim penzionom za 2 osebi, ki jo podarja GOSTILNA KOLESAR, Dol. Sušice 22, 8350 Dolenjske Toplice — prejme JAPELJ Anka, Linhartova 47, 1113 Ljubljana
2. nagrado — VIKEND PAKET z zajtrkom za 2 osebi, ki jo podarja KMEČKI TURIZEM ZUPAN, Zg. Gorje — prejme MESAREC Milka, Senešci 46, 2274 Velika Nedelja
3. nagrado — družinsko kosilo v vrednosti 9.000 SIT, poklanja GOSTIŠČE VIDIC, Ljubljanska 51, 8000 Novo mesto — prejme IVANIČ Angela, Dolnji Suhor 17, 8343 Dragatuš
4. nagrado — PAKET ZELENIH ZDRAVIL, v vrednosti 9.000 SIT, ki ga podarja KRKA ZELIŠČA, Seidlova 70, 8000 Novo mesto — prejme HUMAR Ada, Orehova 3, 1241 Kamnik
5. nagrado — podarja ORTHOCOSMETICA MARIA SCINTILLA, 6320 Portorož — prejmeta PIRC Rudi, Kažipotna 16, 6310 Izola in STOPAR Milka, Kidričeva 9, 1234 Mengeš
6. nagrado — OTROŠKA SESTAVLJANKA, ki jo podarja EFEKT, d.o.o., Črniče — prejme MERC Milka, Zagrebška 62, 2250 Ptuj
7. nagrado — IZDELKI V VREDNOSTI 9.000 SIT, ki jo podarja GALA TISK, Mala Cikava 86, 8000 Novo mesto — prejme GORIŠEK Milena, Dol. Brezovica 30, 8310 Šentjernej
8. nagrado — MOŠKI KOMPLET PERILA, ki jo podarja KOBE TEKSTIL, d.o.o., Črnomelj — prejme PUCER Edvard, Hrvatini 40a, 6280 Ankanan
9. nagrado — USNJENA GALANTERIJA KIRBIŠ ANDREJ, Sp. Gajmeljne — prejme EBERHART Vesna, Sp. Gaj 43, 2331 Pragersko

Nagrade je mogoče prevzeti najkasneje do 30. 6. 96. Vsi nagradni kuponi bodo sodelovali še v zaključnem žrebanju 5. julija 1996.

NOVI Voyager

CHRYSLER ALPINE RDS RADIO

dve zračni blazini (US full size) ABS* klima* bočne ojačitve avtomatski pomik stekel* avtomatsko pomična in ogrevana zunanja ogledala dvoje drsnih vrat triletna garancija oz. 110.000 km sedem let garancije na karoserijo

Pooblaščen prodajalec: BABIČ EVALD s.p. Tovarniška 7, 8270 Krško tel. 0608/ 21 307, faks 0608/ 21 307

* dodatna oprema

Dve zmagi kolesarjev Krke

Peter Ribič in Gaber Gomišček sta zmagala v Mariboru - Od Krkinih članov je bil najboljši Uroš Murn

NOVO MESTO - Drugi del članskega moštva in obe mladinski vrsti sta konec minulega tedna nastopili na dirki za veliko nagrado Maribora in Kvikov pokal v Mariboru, kjer je bil v soboto kriterij za pokal slovenskih mest. Medtem ko nepopolna članska vrsta - boljši del moštva je ta čas uspešno nastopal na dirki po Hrvaški, nekateri pa so poškodovani - ni dosegla odmevnejših uvrstitev, so se spet izkazali mladinci.

Med starejšimi je Peter Ribič zmagal, drugi pa je bil njegov večni tekmeec Darko Mrvar iz ljubljanskega Roga, med mlajšimi pa je zmagal Novogoričan Sebastijan Miklavc, medtem ko je bil tretji kolesar novomeške Krke Gaber Gomišček, za katerega njegov trener Janez

NABOLJŠE SMUČARKE V ŠMARJEŠKIH TOPLICAH - Slovenski športniki že več let uspešno sodelujejo s Krkinimi zdravilišči, še posebej s Šmarješkimi Toplicami, ki se vse bolj uveljavljajo tudi z rehabilitacijo športnih poškodb. Tako so v ponedeljek imele v gosteh cvet slovenskega smučanja: Špelo Pretnar, Mojca Suhadolc in Alenko Dovžan, ki so preizkusile novo pridobitev Toplic Lido Multijoint, računalniško vodeni aparat za rehabilitacijo, testiranje in krepitev posameznih mišičnih skupin; podatki so pomembni pri pripravi programov za kondicijsko vadbo. O vtisih smučarke spregovorile na novinarski konferenci, isti dan pa je začela s tritedensko rehabilitacijo po poškodbah križnih vezi njihova kolegica iz reprezentance Katja Koren, ki je fizioterapevtske vaje izvajala pod budnim očesom dr. Nives Kavšek Ivaskovič ter fizioterapevtov Olge in Romana (na sliki). (Foto: T. G.)

V ŠMIHELU PRI ŽUŽEMBERKU ODKRILI PLOŠČO - Množica ljudi se je v nedeljo, 26. maja, dostojanstveno poslovila od padlih in pobitih domobrancev med drugo svetovno vojno in po njej. Blagoslov spominske plošče z mašo zadušnico je opravil domači župnik, govornik dr. Tine Velikonja pa je v nagovoru poudaril nesmisel krvavega obračuna. Žalne slovesnosti in maše so se udeležili tudi državni sekretar za ceste Marjan Dvornik, dr. Vida Čadonič-Špelič in drugi. V programu so sodelovali mešani pevski zbor iz domače župnije ter otroci osnovne šole Šmihel z recitalom, pesmijo in izraznim plesom, ki je presunil marsikoga. (Foto: S. Mirtič)

KONCERT SKUPINE CANTATE DOMINO - Redni letni koncert vokalne skupine Cantate Domino je v soboto zvečer dobrodu napolnil veliko dvorano Šeškovega doma v Kočevju. Iz repertoarja bolj in manj znanih pesmi domačin in tujih skladateljev so odpele 15 pesmi, kot gost pa je na koncertu nastopil tudi nonet Vitra iz Ribnice. Z uspehim sobotnim koncertom je skupina Cantate Domino, ki jo je od lanskega jubilejnega koncerta ob 5. obletnici obstoja obogatilo nekaj novih glasov, zaokrožila letošnjo sezono. Ob pomoči sponzorjev je izvedbo koncerta omogočila Zveza kulturnih organizacij Kočevje. (Foto: M. L.-S.)

15 LET PRJATELJSTVA PEVCEV - Sobotni večer v čudovitem ambientu Lutrovske kleti pod sevniškim gradom je spet prehitro minil za ljubitelje zborovskega petja. Po dveh letih se je namreč letnemu koncertu sevniškega okteta Jurij Dalmatin pod umetniškim vodstvom Emila Lenarčiča spet pridružil združeni moški pevski zbor slovenskih društev "Simon Jenko" iz Nuemburga in "Miško Kranjec" iz Erlangena, ki ga vodi Alojz Tement. Za domce, ki so se z okteto prvič seznanili pred 15 leti v Augsburgu, je uspeh že, da bodo prihodnje leto zaokrožili prav takšen jubilej skupnih vaj in nastopov. Zadovoljno občinstvo je izsililo več dodatkov, na koncu pa sta zbor in oktet še skupaj zapela. Na posnetku: del okteta in zbor. Pokrovitelj večera je bilo Gostinsko podjetje Sevnica. (Foto: P. P.)

OBRтна RAZSTAVA - V območni obrtni zbornici Metlika, ki letos praznuje 20-letnico, so v okviru Vinske vigrede, ki je bila konec tedna v Metliki, pripravili tretjo obrtno razstavo in izdali jubilejno publikacijo s katalogom obrti. Zbornica šteje 347 članov, v obrti pa je zaposlenih 450 delavcev. Kako raznovrstno, a hkrati kakovostno je njihovo delo, so se obiskovalci lahko prepričali na razstavi, po odzivu sodeč pa bi bile dobrodošle bolj pogoste tovrstne predstavitve. (Foto: M. B.-J.)

DOMAČA SIRARNA - Pri Cizelj (Požarjevih) v Stari vasi na Bizeljskem že drugo leto mleko predelujejo v sir. Vsak dan pridobijo iz 50 litrov mleka 5 kilogramov poltrdega, trapistu podobnega sira. Imajo že nekaj stalnih odjemalcev, radi pa ga ponudijo tudi slučajnim popotnikom. Domači sir je tudi zanimiva in dobrodošla popestritev za obiskovalce nastajajoče vinske ceste v bizeljsko-sremiškem vinorodnem okolišu. (Foto: M. Vesel)

Odgovori in popravki po § 9...

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Ni bil "zverinsko ubit" zaradi vere

Dol. list št. 16, 18. aprila

V članku pod tem naslovom sem omenil msgr. Zdravka Revna s sledečo vsebino: "V zvezi s tem imenom sem dobil kar nekaj odzivov, v katerih se trdi, da je on bil že leta 1942 oborožen pripadnik domačih fašističnih enot in sodeloval v patrolah, ki so po vaseh okrog Vrhnike lovile fante in može, ki so bili simpatizerji upora proti okupatorju ali pa niso hoteli v domače fašistične enote. Ujete so predajali Italijanom, ki so jih poslali v internacijo. Med njimi se je oglašil eden, ki so ga ujeli in jim je uspel pobegniti, pri tem so za njim streljali in ga ranili, da je vse življenje težak invalid".

Na ta tekst se je odzval msgr. Reven in mi povedal, da gre pri virih, ki so mi dali to informacijo, za zamenjavo oseb. Kot dokaz je pokazal indeks, v katerem je zapisano, da je bil on vpisan na teološko fakulteto v zimskem in letnem semestru 1942/43 in 1943/44.

Ker sem prepričan, da je treba, če se ugotovi netočnost ali pa dvom o neki informaciji, sprejeti ugotovljeno novo resnico, sem takoj izrazil pripravljenost, da objavim popravek, in se tudi v imenu virov za zmoto opravičujem. Trditve msgr. Revna nisem preverjal, popravek objavljam na njegovo besedo.

LADO KOČLIJAN
Ljubljana

Bioenergetik - čer ali svetilnik

Dol. list, 23. marca 1994

Spoznala sem, da g. Ivan Pirc ne zdravi le bolezn, ampak tudi človekovo psiho. Sedeli smo na seansi, vsak zatopljen v svoje misli, g. Ivan pa je opravljal svoje delo. Naenkrat je dvignil roko proti meni, tišino so pretrgale njegove besede: "Gospa, vi ste doživeli nekaj hudega!" Začuden sem ga pogledala in se spraševala: "Je to mogoče? Kako to ve?" Prikimala sem ter povedala, kaj se je zgodilo. Moje psihično stanje je bilo popolnoma porušeno, saj me je smrt dveh znanih mladih življenj tako močno prizadela, kot da sem izgubila svoja otroka.

S svojo energijo mi je pomagal prebroditi krizo, stiska v meni je popustila, postalo mi je lažje. Odvrгла sem težko breme s sebe, njegova moč pa je me spet dvignila.

Hvaležna pacientka iz Krškega

MALI MALARJI 1996

LJUBLJANA - Založba Mladika vabi od 28. maja do 28. junija v svoje prostore na Šubičevu 10 na ogled razstave Mali malarji 1996, na kateri bodo predstavljena izbrana likovna dela osnovnošolskih otrok iz najrazličnejših krajev Slovenije. Razstava pomeni sklopni del letošnjega široko zasnovanega likovnega natečaja.

Šola plačuje ceno osamosvojitve

Vse za mlado državo, vse za vojsko, vse za... Problemi v vzgoji in izobraževanju pa spoprijemajo že vsa leta lastne države - Ljudje, zakaj je tako?

Kar dobra polovica Slovencev ne podpira šolske stavke. Tako so pokazali rezultati ankete Nedela, ki so bili objavljeni 26. maja 1996. Ker verjamem v zdrav razum slovenskega naroda, ne morem verjeti v rezultate ankete. Gotovo drži, da si stavke ne želimo starši šolajočih se otrok, ki bodo letos ostali ob koncu leta brez spričeval, brez zaključnih izpitov ali celo brez mature, ne želijo si je starši malčkov v vrtcih, čeprav je v opozorilni stavki bilo zanje kar

dobro poskrbljeno. Tudi vsi, ki bomo stavkali, si takega načina reševanja problemov v vlado ne želimo, saj se zavedamo, kaj to pomeni za šolarje in kakšne težave povzroča nič krivim staršem. Prepričani pa smo, da je vlada tista, ki pobira davke zato, da ureja vsa skupna vprašanja vseh državljanov Slovenije. Vlada je tista, ki je dolžna organizirati sistem otroškega varstva, šolstva in raziskovalne dejavnosti tako, da bo dobro deloval v korist nas vseh. Je vlada svoje delo opravila?

Problemi v vzgoji in izobraževanju se kopirajo že vsa leta po osamosvojitvi: vse za mlado državo, vse za vojsko, vse za... Le malo je ostalo za naše resnične življenjske potrebe tako v gospodarskih kot negospodarskih dejavnostih.

Ko se jezite na šolnike in šolo, imate gotovo slabe izkušnje. Težko zaslužite za drage učbenike? Vaš otrok ne more v šolo, ker ne dobi štipendije? Plačujete šolnino, ki se ji pač reče nekoliko drugače? Ste pomislili, kdo vse poučuje v naših šolah? Vam je vseeno, če otroke varujejo, vzgajajo in pripravljajo na življenje in poklic razni "nadomestni" in "začasni" učitelji, ker se za pedagoško delo odloča vse manj mladih? Ministrstvo gotovo ima podatke o tem, koliko študentov poučuje v osnovnih in srednjih šolah, koliko ljudi, sicer strokovnjakov, a brez pedagoške izobrazbe, koliko otrok ostaja vsako leto brez velikega števila ur izobraževanja ali vzgoje, ker ravnatelji ne morejo dobiti niti približno ustreznega kadra za tako "cenjeno" delo, kot je učiteljsko. Zakaj podatkov o tem nihče ne objavi?

Le približno sliko dobimo, če beremo razpise vzgojno-izobraževalnih zavodov. Delova borza dela je 21. maja 1996 objavila, da v tem času samo v Novem mestu iščejo 13 učiteljev, 3 profesorje, enega pedagoga in enega šolskega knjižničarja!

Ste jezni, ker vašega otroka vzgaja slab vzgojitelj, poučuje slab učitelj? Povejte glasno, povejte to ministru za šolstvo in vladi! Ne krivite šole, učiteljev je pač premalo, da bi jih lahko izbirali! Naša družba že dolgo slabo ceni znanje in s tem tudi pedagoški poklic.

Minister Rop trdi, da je zaposlenih v vzgoji in izobraževanju velikih, da državo veliko stanemo. Država se obnaša, kot da nas ne potrebuje. Kaj pa vi, ki imate otroke in vam je mar zanje?

Ste nezadovoljni, ker je otrok v vrtcu ali šoli izgubljen v veliki množici? Se vam, ki imate doma

dva ali tri otroke, zdi mogoče, da en učitelj v razredu trideset ali več otrokom lahko daje več, delo boljše, uspešnejše? Ste kdaj izračunali, koliko minut dnevno lahko takih razmerah vzgojitelj ali učitelj posveti samo vašemu otroku?

Nova šolska zakonodaja je ne koliko zmanjšala normative, kaj, ko ni kadra dovolj niti za zdajšnje razmere! In ga tudi ne bo dokler bo odnos do vzgoje in izobraževanja takšen, kot je. Na problematiko šolskega sistema vzgojitelji in učitelji že dolgo opozorjajo. Starši, zakaj molčite?

Odločili smo se, da stavkamo, ker bo ta stavka gotovo naredila tej generaciji otrok veliko materialno škodo, kot jo je vlada z dosedanjim skopom odmerjenim denarjem iz proračuna naredila tem bodočim generacijam. Vemo, da so proračunska sredstva omejena, vemo pa tudi, da niso odgovorno razdeljena!

NAPOVED STAVKE OD 6. JUNIJA DO PREKLICA

Izvršni odbor sindikata VIR je na seji 27.5.1996 sprejel sklep o napovedi splošne stavke zaposlenih v vrtcih, osnovnih, glasbenih in srednjih šolah ter dijaških domovih od 6.6.1996 do preklica.

Sklep o napovedi splošne stavke je bil sprejet, ker so se za izvedbo splošne stavke večinsko izrekli zaposleni v več kot 2/3 zavodov, ki se povezujejo v sindikat VIR.

Ali bo do stavke dejanska prišlo ali ne, je odvisno od rezultatov nadaljnjih pogajanj med vlado RS in sindikatoma.

BOJAN HRIBAR
sekretar republiškega odbora

Kadar gledam poslance (vsaj tisto, kar vidim), ki dremujejo v klopetih, se otročje prepričajo, berejo dnevno časopisje, kadarkoli poslušam o prekinjenih sejah zaradi nesklepnosti in ko vidim, da so enotni predvsem v urejanju svojega materialnega položaja in iskanju privilegijev, me pograbijo jeza.

Kdo, ljudje, bo podprl naše zahteve? Kdo bo glasoval za boljši položaj učiteljev, za večjo cenovno znanja, za prihodnost naše šole za prihodnost naših otrok? Država dajemo dovolj, da bi z ustreznimi razdelitvijo lahko dobili tudi boljšo šolo, če bi znanje le bolj cenili...

IRENA HABJANIČ
Novo mesto

Novice iz topliške doline

O napredku in novih potrebah v vaseh: Selišče, Gorenje in Dolenje Sušice, Gorenje Polje, Drenje in Soteska

Popotnik, ki po mnogih letih obišče kraje, ki jih že dolgo ni videl, se ne more načuditi napredku, ki so jih dosegle nekatere vasi v topliški krajevni skupnosti. Tokrat sem bil v vasi Selišče, nedaleč od Dolenjskih Toplic. Jože Medić je s ponosom povedal, da imajo v vasi urejeno vso infrastrukturo. Jože pa je kljub napredku v stari hiši ohranil vse starinsko, na roke izdelano pohištvo. Še daleč naokoli nisem opazil toliko zgodovinskih vrednosti. Vaščani se ukvarjajo s kmetijstvom, nekateri so tudi v službah, nezaposlenosti pa tukaj ni. Imajo svojo zbiralnico mleka, načrtujejo tudi gradnjo mrliške vežice in sploh si ljudje med sabo radi pomagajo, najbolj pa jih moti novi leseni most, ki je narejen za premajhno obremenitev (pet ton). Jože je poudaril, da so vas uredili in polepšali še v prejšnjem sistemu.

V Dolenjih Sušicah je bil prijeten sogovornik g. Turk, ki je takoj povedal, da brez samopriskevka ne bo napredka in da Miklavž tu ne prinese nič. Vas je sicer napredovala - imajo urejen vaški dom Sv. Trojica (ime je po bližnji stari cerkvi), želijo pa si urediti javno razsvetljavo in vse potrebno z gasilskimi hidranti. Tudi g. Turk je povedal, da zaenkrat še ni znanih kakšne večje brezposelnosti. Vaška pota vzdržujejo sami, lepo so popravili vaško cerkev na Gor. Sušicah z okolico, ljudje so prispevali tudi za elektrifikacijo zvonov, da ura po 40 letih ponovno dela. V vasi so kar složni, imajo pa tudi

svojo trgovino in znano gostilno "Pri kolesarju".

Na Gorenjem Polju sta bila sogovornika Anton Tisovec in Jože Kočmrl. Tisovec, ki je vodja zbiralnice mleka, je povedal, da je postopek zbiranja mleka zelo strog, odkupna cena prenizka, kar za kmeta slabo kaže. Kočmrlu pa je še danes žal, da v Soteski ni zgrajena mrliška vežica. V obrobni vasi Drenje, ki meji na Suho krajino, pa je Jože Novak, ki je član vaškega odbora za znižanje drenskega klanca, povedal, da se bodo tu dela kmalu začela, tudi po zaslugi sponzorjev, ki se jim za pomoč lepo zahvaljuje, predvsem zavarovalnici Tilia, Komunali iz Novega mesta ter G.G.N.M. Transport in Gradnje iz Straže. Občina pa še vedno ni ničesar prispevala.

In še to. Zakaj se javno izvoljeni vaški odbor Soteska ne pozanima, kaj je z nadaljevanjem del pri obzidju pokopališča? Kdo drug pa naj bi skrbel za to? Okolica pokopališča je zelo moteča, ker ni nameščenih primernih zabojnikov za odpadle vence, sveče in ostalo. Tudi oglasna deska je že malo polomljena. O delu odbora ni kritičen samo poročevalec, ampak še mnogi drugi. Naj bodo te besede spodbuda, da delaš tisto, za kar si izvoljen. Vsi bi radi imeli lepo okolje, toda za to je potrebno nekaj požrtvovalnosti. Zakorakali smo v kapitalizem, ta pa ne pozna šale.

T. VIRANT
Straža

Zlata Vegova priznanja

SEMIČ - V soboto, 25. maja, je bilo v prostorih Iskre v Semiču tekmovalno osnovnošolskevo za zlato Vegovo priznanje v šolskem letu 1995/96 za območje OE Novo mesto. Na osnovni pravilnika so priznanje prejeli učenci, ki so dosegli vsaj 13 točk, najboljšje v posameznem razredu pa so predlagali za sprejem pri ministru Slavku Gabru v začetku junija.

Zlato Vegovo priznanje so prejeli: Tomaž Kuzma, OŠ Loka Črnomelj; Andrej Muhič in Matej Bobnar, OŠ Mirna Peč; Domen Plut, OŠ Grm. Novo mesto; Martin Bobnič, OŠ Blanca; Irena Brunskole, OŠ Dragatuz; Vojislav Kečecovič, OŠ Šmihel, Novo mesto; Uroš Jurglič, OŠ dr. Pavla Lunačka, Sentrupert; Benjamin Barle, OŠ Trebnje; Miha Jukič in Katja Bajec, OŠ Center, Novo mesto; Barbara Valentinčič, Jernje Vrčko, Gašper Štrubelj in Jože Ban, OŠ Jurija Dalmatina, Krško; Tadej Kobe, OŠ Stari trg, in Aleksandra Šavor, OŠ Loka Črnomelj. Nagradjenecem in njihovim mentorjem čestitam za dosežene uspehe, iskri Semič, Občini Semič OŠ belokranjskega odreda iz Semiča pa se zahvaljujemo za sodelovanje in pomoč pri izvedbi.

JOŽE PAVLIŠIČ, pedagoški svetovalec, član državne komisije

Vaščani Mozlja ne bomo plačevali nestoritev Komunale

Protestno pismo

Vaščani Mozlja ugotavljamo, da je Komunala Kočevje brez napovedi začela maja 1996 pošiljati vsem občanom nove račune za novoizmišljeni davek ali takso za izmišljenim in nepojasnjenim izrazom "obremenjevanje voda", ki kaže na to, da naj bi plačevali mestno čistilno napravo oziroma kanalizacijo. To je storila brez vsakega prikaza dosedanjega upravljanja omenjene naprave. Takšno vedenje je za vaščane Mozlja nesprejemljivo.

Vaščani Mozlja ugotavljamo, da je tipologija vasi brez kanalizacije, da ima vsaka hiša na vasi zasebno, na svoje stroške in s svojim delom zgrajeno greznico in da prebivalci vsake hiše skrbno praznimo oziroma organiziramo in plačujemo praznjenja svojih greznic od zmeraj, in končno, da nismo povezani z mestno čistilno napravo, ki ne služi našim potrebam.

Vaščani Mozlja ugotavljamo, da je tak način terjatev denarja, ki se množi in vse bolj uveljavlja v tem času brezpravja, napad na življenje, podoben turškemu napadom iz daljne zgodovine.

Vaščani Mozlja s podpisni soglašamo, da ne bomo plačevali nobenih nestoritev, ne glede na nerazložene uradne navedbe, in se ne bomo vdajali napadalnim pritiskom terjatev denarja in groženj v času, ko predstavlja naše pravosodje izjemen primer praktične nepravilnosti v svetu, dokler ne pride do takih sprememb, ko bo v praksi uvedena zaupanja vredna in kulturna pravnost v državi.

43 podpisov

OB OBISKU SV. OČETA PRI NAS

ŠMARJEŠKE TOPLICE - Nisem kritik, imam pa kritiko nad kritikami o obisku papeža Janeza Pavla II. Na prvem dolenskem in posavskem radiu sem v ponedeljek poslušal oddajo o mnenju poslušalcev pred prihodom papeža v Slovenijo. Mnenja so bila neverjetno samokritična - vsi so omenjali nepotreben in drag obisk papeža, nihče pa se ni vprašal, koliko od tega denarja (1,3 milijarde tolarjev) bo papež vzel s sabo ob odhodu. Moram priznati, da je putil vse pri nas, vse je ostalo nam. Nisem ne vem kakšen vernik, toda tako pomembno prireditev podpiram, saj je bil obisk namenjen tako vernim kot nevernim in je bila Slovenija tri dni v središču svetovne javnosti. Že prvi dan po odhodu papeža je bila na istem radiu spet ista oddaja z mnenji poslušalcev o obisku papeža v Sloveniji. Normalen človek bi rekel, da je nemogoče mogoče. Poslušalci so namreč hvalili obisk in nekateri obžalovali, ker se tako pomembnega zgodovinskega dogodka niso udeležili v živo.

TOMAŽ AVSEC
Šmarješke Toplice

BILO JE PRED STO LETI S hlapci je križ

Izbral Miloš Likar

Z najemanjem poslov imamo gospodarji dandanes velike sitnosti. Ne le da poslov primanjkuje in jih je sploh težko dobiti, je tudi ta križ, z njimi da se človek ne ve kam obrniti, kadar jih potrebuje. Kolikokrat se zgodi, da se hlapec natihoma odpove službi ali pa da službo meni nič tebi nič zapusti. Kolikokrat se zgodi, da mora gospodar posla odpraviti, ker ni bil za rabo. Kje naj poišče gospodar tako naglo drugega hlapca? Pa tudi, če se odpove hlapcu po vseh predpisih naše poselske postave, kako težko je iskati in dobiti novega hlapca. Kolikokrat se zgodi, da se morajo poselske službe razpisovati v Dolenskih Novicah.

V takih razmerah pač ne kaže drugega, kakor da se tudi v Novem mestu (in sploh po večjih trgih in krajih) ustanovi urad, kateri se naj peča s tem, da preskrbuje poselske službe. Taki uradi obstoje že po vseh večjih mestih. Ta urad naj bi posredoval med gospodarjem in poslom. V njem naj bi se oglašali posli, ki iščejo službe in gospodarji, ki iščejo poslov. Kako ugodno bi bilo to za obe stranki.

Dolenske novice, maj 1896

• Edini resnični in verodostojni učitelji, ki obstaja, je naša zavest. (Tamaro)

• Prizadevati si moramo, da ne bomo zadržali na raven jodlarskega tercialstva. (Kučan)

• Rdeči so zapravili prejšnjo državo, črni bi pa radi sedanjo. (Delavska enotnost)

• Prijaznost je jezik, ki ga lahko slišijo gluhi in berejo slepi. (Twaïn)

Zlatomašnik Ivan Mrvar spet doma

Vrnitev po 50 letih

ŽUŽEMBERK - Nedeljske slovesnosti in zlate maše misijonarja in prelata Ivana Mrvarja se je v cerkvi sv. Mohorja in Fortunata udeležilo veliko ljudi. Lep sprejem in dobrodošlico je doživel Ivan Mrvar že dan poprej na svojem domu. Življenje je res nepredvidljivo. Koliko preizkušenj in težav je doživel prelat Ivan v teh letih, ve le on sam. Skušal jih je razodeti tudi poslušalcem, ki so napolnili cerkev v Žužemberku.

Rojen je bil 17. maja 1917 v Žužemberku. Kot peti od 12 otrok je obiskoval osnovno šolo v Žužemberku v letih 1923 - 1930. Klasično gimnazij in maturo je opravil l. 1938 v Ljubljani. Do leta 1944 je potem študiral teologijo. V letu 1944 je bil poslan

za kaplana v Rovte. Istega leta je bil zajet na Turjaku. Ušel je zanesljivi smrti in prišel na Koroško z ostalimi begunci. Od tam ga je pot vodila v Italijo, kjer je bil vodja begunskega centra. Od tam je šel v Kalifornijo in l. 1965 v Ekvador kot misijonar. Tam dela in živi z revnimi prebivalci te dežele že 31 let. Misijonarju in prelatu Ivanu so vaščani poklonili lepo sliko (na fotografiji), S. MIRTIC

PAVČEK MED MIRNOPEŠKIMI CEPETAČKI - To, da se pesnik Tone Pavček vedno rad vrača v rodno Dolenjsko, v Mirno Peč, je verjetno večini znano. Tako se je tudi prejšnji teden, v četrtek, 23. maja, z veseljem odzval povabilu na obisk mladih Mirnopečanov iz vrta Cepetačev. Ti so mu skupaj z ravnateljem OŠ Mirna Peč Aleksandrom Rupeno (drugi z leve) pripravili prisrčen sprejem. Vse štiri skupinice - medvedki, srnice, polčki in zajčki - so mu s svojimi vzgojiteljicami zapeli pripravljene pesmice in kar težko jih je bilo ustaviti, tako so bili navdušeni nad pozornim poslušanjem gosta. Pavček jih je pohvalil in dejal, da najlepše pesmi prav gotovo rastejo v mirnopeškem vrtcu. Rad jim je pripovedoval o svojem otrostvu in doživetjih v mirnopeški dolini, razgovorili pa so se tudi malčki. Res prisrčno srečanje pesnika z malimi cepetački! Ob koncu so gostu poklonili zanimivo kravato in Pavček je dejal, da bo od sedaj naprej gotovo najlepši mož s kravato ter leseno spominsko uro, ki jo je izdelal domačin Tone Jerič. Malčki pa lahko v kratkem pričakujejo tudi pesmico o cepetačkih. (Foto: L. Murn)

V času od 17. do 23. maja so v novomeški porodnišnici rodile: Jožica Hudorovac z Lokev - Jasminko, Jovanka Sušak iz Straže - Miloša, Jelka Štor iz Žužemberka - Sašo, Metka Komljanec iz Stare Bučke - Majo, Polona Pejčič iz Tribuč - Katarino, Suzana Hočvar iz Črešnjic - Denisa, Saša Rotar iz Podturna - Petro, Darja Strnad iz Podlipce - Ziga, Brigita Konček z Uršnih sel - Saro, Jožefa Tomažin s Senuš - Evo, Tanja

Barbo z Velikega Kala - Patricijo, Bernarda Djolevič iz Straže - Tima, Vesna Škrabar iz Leskovca pri Krškem - Haidi, Brigita Salehar z Blata - Aljaža, Mirjana Kokalovič iz Črnomlja - Iva, Silva Ozimek iz Gornjega Kota - Nino, Amalija Gracar iz Praprotnice - Andrejo, Klavdija Kušljan iz Šentjerneja - Maja, Marjeta Berkopec iz Križev - Saro, Nevenka Pust iz Biške vasi - Lavro, Janja Zorko-Kurinčič s Senovega - Nino in Anica Butala iz Tribuč - Ziga.

Iz Novega mesta: Maja Sivec, Na Tratah 15 - Maja. Čestitamo!

Avto-hit prodaja vozil in rezervnih delov - servis

d.o.o., Novo mesto, Podbevškova 4, tel./fax: 068/26-077, 341-300

SUPER CENE DAEWOO, FORD

FORD FIESTA 1.3 FLAIR	17.990 DEM
ESCORT 1.6i ATLANTA	25.490 DEM
MONDEO 1.8i CLX	32.800 DEM

DAEWOO NEXIA	17.398 DEM	19.267 DEM
ESPERO	23.326 DEM	24.760 DEM

Nexia in Espero imata vse - razen vas!
Garancija 3 leta ali 100.000 km ter 6 let na karoserijo.

RABLJENA VOZILA

Ford Fiesta 1.1	1994	13.400 DEM
Škoda Favorit GLX	1993/3	8.500 DEM
Ford Escort 1.4i Caravan	1994/4	19.200 DEM
Jugo Koral	1989	2.200 DEM

REZERVNI DELI	FORD	OPEL	RENAULT 5
zavorni disk	4.662 SIT	3.532 SIT	2.601 SIT
ležaj kolesa	8.098 SIT	5.352 SIT	6.420 SIT
žaromet	2.729 SIT	8.436 SIT	
zavorne ploščice	5.605 SIT	2.032 SIT	2.607 SIT
gar. sklopka	17.952 SIT	16.119 SIT	13.946 SIT
filter olja	1.389 SIT	918 SIT	

in še veliko drugih rezervnih delov. Za rezervne dele, ki so vgrajeni v našem servisu, nudimo 6 mesecev garancije. Nudimo vam storitve avtovele.

Obiščite nas!

Mestna občina Novo mesto na podlagi 10. čl. Statuta Mestne občine Novo mesto (UL RS 13/95) objavlja

R A Z P I S

za ocenjevanje urejenosti naselij in hiš v mestni občini Novo mesto

1. Pri ocenjevanju urejenosti naselij bodo upoštevana naslednja merila:

- urejenost glavnih urbanih točk - središč naselij (glavnega trga, fasad, glavne trgovsko/gostinske ulice, itd.)
- urejenost gojenih zelenih površin ter cvetličenje,
- urejenost objektov kulturne dediščine,
- urejenost objektov komunalne infrastrukture (zbiranje komunalnih odpadkov...).

2. Pri ocenjevanju hiš se bodo upoštevali naslednji elementi:

- zunanja urejenost hiše,
- urejenost vrta ter balkona.

Urejenost naselij ter hiš bo ocenjevala posebna komisija.

Predloge za ocenjevanje lahko pošljejo do vključno 15.7.1996 turistična društva, krajevne skupnosti in fizične osebe na naslov: Mestna občina Novo mesto, Seidlova c. 1, 8000 Novo mesto.

Pri ocenjevanju bodo imela prednost naselja oz. hiše, katerih urejenost bo v čim večji vsebinski povezanosti s kolesarjenjem.

NAGRADE IN PRIZNANJA:

- najbolje urejenemu naselju - pisno priznanje ter denarna nagrada 100.000,00 SIT,
- najbolje urejeni hiši - pisno priznanje in denarna nagrada 50.000,00 SIT,
- za doseženo 2. in 3. mesto pri obeh ocenjevanjih - pisno priznanje.

Priznanja in nagrade bodo podeljene na eni izmed prireditev v času svetovnega prvenstva v kolesarstvu v Novem mestu.

Z MODNE REVIIJE - Defile moške mode

Sramežljivost dolenske mode

Pretekli petek so si vsi, ki so kakorkoli radi povezani z modo, bodisi ljubiteljsko bodisi poklicno, lahko ogledali defile moške mode v Clubu diskoteka Otočec. Po pogostosti modnih revij v Dolenjski prestolici sodeč, je bila omenjena izjemna prilika za oceno ponudbe nekaterih novomeških prodajal in butikov. Priznati je treba, da so podobni dogodki pri nas že prava redkost, kar nas postavlja pred vprašanja: ali Dolenjski res nimamo občutka in potrpljenja za kulturo, katere del moda tudi je; ali je to vrzel nezanimanja in sramežljivosti proizvajalcev, oz. posrednikov, ki svojo ponudbo prepuščajo potrošnikovi domišljiji? (Odgovor prepuščam vam.)

Na promociji moške mode so sodelovali: M-club trgovina s športnim programom, Ada hiša mode, Labod, Lisca s programom moških kopalk, trgovina Rossini s čevlji in Exclusive sport s športno obutvijo. Očala je prispevala optika Poljsak, nakit zlatarstvo Krona, za pričesko pa so poskrbeli v lepotnem ateljeju Olymp.

Nekateri so se pač opogumili, vendar naj nas to ne vrne v pasivno držo.

JERCA LEGAN

KNJIGA O VOJNI ŠKODI IN PRAVICAH IZGNANCEV

NOVO MESTO - Krajevna organizacija Društva izgnancev Slovenije Novo mesto obvešča svoje člane, da je izšla knjiga Ivica Znidaršič Nekaj o vojni škodi in pravicah. Avtorica v nji podaja zgodovinska, pravna in humanitarna dejstva problematike slovenskih izgnancev med 2. svetovno vojno. Knjigo lahko kupite na sedežu organizacije, Glavni trg 7, Novo mesto, vsak prvi ponedeljek v mesecu od 9. do 13. ure.

Kosilnica ubija živali

Sodobno kmetijstvo je v zadnjih letih močno spremenilo življenjske razmere prosto živečemu živalstvu. Razumljivo je, da se mora kmetijstvo prilagajati novim zahtevam in potrebam časa, toda kljub temu lahko z določeni ukrepi ohranja ugodne pogoje za življenje živalskih vrst. Ohranitev teh nam lahko predstavlja določeno garancijo za pridelavo hrane, predvsem zdrave hrane tudi v prihodnje.

Ker je v mesecu maju in juniju predvsem čas košnje, bi želel opozoriti na ukrepe, s katerimi se lahko tudi ob sodobni tehnologiji in tehnični košnji zmanjšajo negativni vplivi na živalstvo. Zgodnejše košnje, ki sovpadajo z obdobjem valjenja in gnezdenja mnogih vrst ptic ter poganjanjem mladičev poljskega zajca in smjadi, imajo za posledico, da mnoga gnezda ptic, med njimi tudi pernate divjadi, propade oz. je pokošeno s samičami vred. Mladiči srnjadi in zajcev pa zaradi prirojenega načina obnašanja, ko se ob nevarnosti pritajijo v travinje, tako dočaka žalo-

sten konec.

Da bi to preprečili, je večsah potrebno zelo malo truda, vendar prenekatere živali prihrani življenje. Če opravimo prvi odkos na najbolj oddaljenem pasu od gozdnega roba, žive meje, vetrobranskega pasu ali meje travnikov z ostalimi kmetijskimi kulturami in nadaljujemo košnjo proti tem robovom, omogočimo živalim, da se pomaknejo v krije. V primeru, da je na obeh straneh travnika primerno krije za živalski svet, pa je najprimernejše, da prvi odkos opravimo po sredini in se nato postopoma pomikamo proti robovom travnika.

Podobno kot pri košnji lahko ravnamo tudi pri žetvi, siliranju ali ličkanju koruze in vseh ostalih delih na poljih in travnikih, kjer s stroji v kratkem času obdelamo večje površine.

Ker je skrb za živalski svet odraz našega odnosa do okolja, poskrbimo, da bo kultura krajina vredna svojega imena!
MARJAN KUMELJ, dipl. inž. gozd.
Zavod za gozdove Slovenije,
OE Novo mesto

V spomin Rudija Alifa

Ko so le še zadnje zaplate snega na Razborju pod obronki Lisee naznanjale, da se letošnja muhasta zima vendarle nepreklicno končuje, je dolgoletni upravitelj šole na Razborju Rudi Alif, velik, postaven možak, na svojem domu pozdravil manjšo delegacijo iz Sevnice, ki mu je prišla voščiti ob njegovem 80. rojstnem dnevu. Prisrčno se je razveselil obisk "svojih punčk", in čeprav sta obe obiskovalki, ki ju je objel in poljubil, že gospe na pomembnih položajih v šolstvu, jima ni bilo prav nič nerodno, ker sta poznali in cenili Alifov očetovski pristop do svojih mlajših kolegov, a tudi drugih, ki so ga obkrožali. "Jaz sem svoje življenje končal. To je izven življenja. Vi ste nam prinesli sonce," je preroško proti koncu pogovora z gosti, v katerem je razgrinjal tudi zelo intimne stvari iz svojega bogatega, tudi trpljenja polnega življenja nekdanji partizanski učitelj, taboriščnik v Dachau, režiser Rudi Alif, rojen v Polani, v bližini Razborja. Kot da bi slutil, da mu srce ne bo več zdržalo te pomladi.

Od 1. septembra 1944 do 10. decembra istega leta sta poučevala z ženo Ano na Razborju v partizanski šoli. 8. decembra so na Razborju pripravili največji miting na Kozjanskem. "To je bila borba za svobodo," je povedal Alif svoje mnenje o tistem obdobju

ju med 2. svetovno vojno pri nas, ki mu borci pravijo NOB, nekateri pa državljanska vojna. 24. decembra so prišli Namci in Alif je moral prebiti 3 tedne na zaslizanjih v brežiških gestapovskih zaporih, 15. januarja 1945 pa je Gestapo, ko so ga prestavili v Maribor, predlagal eksekucijo Alifa. Sreča v nesreči je bila, da je nekdo usodno spremenil odločitev o njegovi ustrelitvi, tako da so ga odpeljali v Dachau. Tam je Alif zbolel za tifusom. Takrat je bilo njegovo življenje dobesedno na nitki. Shujšal je približno na polovico običajne telesne teže - na borih 45 kg! "Za nas tifusarje je bil izhod iz Dachau le skozi dimnik!" se je spomnil. Ko ga je spovedal neki Nemec in mu podelil obhajilo, je hotel Alifove osebne podatke. Povedal mu je, da je bil partizanski učitelj. Nemec se je začudil: "Saj Titovi partizani ne molijo!"

Alif se je nekako izlrazil, in ko so jih 29. aprila 1945 rešili Američani, se je tako rekoč drugič rodil. Domov se je vrnil suh kot trlica, da ga marsikakšen vaščan ni spoznal. Alif je bil dve leti v salezijskem zavodu in svoje globoke vernosti ni skrival. Lokalnim oblastnikom v Sevnici ni bilo pogodu, da imajo takega človeka za upravitelja šole, zato ga je župan postavil pred izbiro: ali maša ali služba! Partijski sekretar pa je Alifa vprašal, ali ve, da ni skladno s kodeksom učitelja, da hodi v cerkev. Alif je odvrnil, da v hosti ni bilo nobenega kodeksa...

Vsem tegobam in pritiskom navkljub sta z ženo dočakala upokojitev - Alif leta 1972, žena pa dve leti pozneje. Poučevala sta sprva vse, od 1. do 8. razreda. Največ je bilo na šoli kar 111 otrok! S svojimi neprijetnimi doživljaji ni imel nikoli navado obremenjevati kogarkoli, kot bi to gotovo znali dobro vnovčiti kot novodobni mučeniki sedanji politiki, ki tako radi poudarjajo svojo "pokončno držo", a mnogi niso preživeli niti trohice tistega, kar je skusil Rudi Alif.

Zato bo ostal zapisan v ljudskih srcih kot pošteni in dober človek. P. PERC

ŽUPAN PRI TROJČKIH - Pet mesecev stari Tina, Tanja in Jan so drugi trojčki v občini Šentjernej. Srečno družino zakonca Milene in Janeza Bernardič v Gornjem Gradišču je obiskal župan občine Franc Hudoklin ter jima čestital ob srečnem dogodku. "Srečni smo, da jim imamo," pravita Bernardičeva. "Vse delo je posvečeno njim. Res da so se rodili s sedmimi meseci in so vsi skupaj tehtali 4.980 gramov, vendar nam njihovo zdravje daje pogum in lepša napora pri njihovem odraščanju." (Foto: M. Hočevnar)

PISATELJ BOGDAN NOVAK V ŽUŽEMBERKU - Marsikatero zanimivost je v prisrčnem pogovoru v polni avli osnovne šole Žužemberk povedal mladim bralcem priljubljeni slovenski pisatelj Bogdan Novak. Na številna vprašanja je odgovarjal z velikim zadovoljstvom, saj je velik poznavalec otroških src. Na koncu je podelil bralne značke. Najmlajši šolarji pa so preživeli čudovit sobotni dopoldan s pisateljico Ivanko Mestnik v Drašči vasi. Na sliki razgovor v Žužemberku. (Foto: S. Mirtič)

FRANCOZI PRI NAŠIH REJCIH - Prejšnji teden se je na tridnevnem obisku pri slovenskih govedorejcih na Primorskem in v Posavju, ki so lani uvozili iz Francije okrog 150 glav telic mesne pasme charolais, znane predvsem v Franciji, a že tudi v številnih drugih državah, mudila 3-članska delegacija Francozov na čelu z direktorjem Sindexa, organizacije za strokovne in komercialne posle z govedom charolais, Jeanom Claudom Boyerom. V sevniški občini sta Milan Lončar in Roman Zvegljč nabavila lani 27 oz. 10 živali te pasme, Božo Resnik iz Straže pri Raki pa 14. Ogleda živali pri rejcih so zaključili na turistični kmetiji Klenovškovi na Podvrhu. (Foto: P. Perc)

SREČANJE MLADIH RAZISKOVALCEV ZGODOVINE - Tudi dolenski osnovnošolci so se v okviru Zveze prijateljev mladine lotili raziskovalnih nalog pod naslovom Priseljenci so med nami. V petek in soboto je bilo v Novi Gorici srečanje vseh, ki so na razpis poslali raziskovalne naloge. Predstavili so Kočevarje, Rome, vojne sirote, Turke, Albance, Žide in begunce, priseljence iz bivših jugoslovanskih republik in ostale. Za njihove naloge je komisija podelila tudi odličja. Zlato sta prejeli nalogi iz OS Bršljin in Smihel, srebro Dolenjske Toplice in Škocjan, bron pa Otočec. Na sliki: Dolenjci so se po zaslugi občinske Zveze prijateljev mladine v Novo Gorico odpeljali skupaj. (Foto: J. Pavlin)

MODNA REVIIJA NA VIGREDI - Modna revija, ki jo vsako leto prvi večer Vinske vigredi v Metliki pripravi tamkajšnja srednja tekstilna šola, je med najbolj obiskanimi v vrsti predstav Vinske vigredi, ene najbolj množičnih, prijetnih in sproščenih tovrstnih prireditev v Sloveniji. Tudi zadnji petek zvečer si je na metliškem Mestnem trgu množica ljudi z zanimanjem ogledala modele belokranjskih kreatork in izdelovalcev. Na sliki: ljubke manekenke, dijakinje tekstilne šole, v modelih metliške kreatorke Marjetke Žele. (Foto: A. B.)

OBRTNA ZADRUGA "HRAST" NOVO MESTO ADAMIČEVA 2, NOVO MESTO

OBJAVLJA

na podlagi sklepa Upravnega odbora z dne 9.5.1996 prodajo z javnim zbiranjem ponudb naslednjih nepremičnin:

1. **Nedograjen poslovni prostor v naselju PLAVA LAGUNA v Novem mestu (Seidlova ulica) s pripadajočim zemljiščem:**

- parc. št. 910/1 - zelenica v izmeri 762 m², izklicna cena je 6.900.000,00 SIT
- parc. št. 910/4 - stavbišče z nedograjenim objektom v izmeri 124 m² in dvoriščem v izmeri 303 m², izklicna cena je 7.900.000,00 SIT

Nepremičnina je vpisana pri k.o. Novo mesto. Rok plačila je 8 dni po podpisu pogodbe.

2. **Poslovni prostor na Glavnem trgu 14, Novo mesto, v izmeri 12,83 m².**

Lokal se nahaja ob notranjem dvorišču poslovno-stanovanjskega objekta Glavni trg 14.

Izklicna cena je 2.300.000,00 SIT.

Rok plačila je 8 dni po podpisu pogodbe.

Predkupno pravico ima dosedanji najemnik poslovnega prostora.

3. Vsakemu ponudniku bo omogočen ogled nepremičnin. Podrobnejše informacije lahko dobite po tel. (068) 341-802, g. JANEZ BELE. Prispelo ponudbo bo obravnavala komisija za izbor najugodnejšega ponudnika.

Predkupno pravico za nepremičnine pod 1 in 2 ima v primeru enake ponudbe član zadruga oz. delovni zadržnik.

Hkrati s ponudbo mora ponudnik predložiti tudi dokazilo o plačilu varščine v višini 10% izklicne cene. Izbranimu ponudniku se varščina vsteeje v kupnino, preostali se po končanem razpisu vrne.

Prometni davek in vse druge stroške v zvezi z nakupom plača kupec.

Rok zbiranja ponudb je 15 dni po objavi.

Ponudbe pošljite na naslov!

**Obrtna zadruga HRAST
Adamičeva 2, 8000 NOVO MESTO**

Komisija za izbor najboljšega ponudnika

Odpiranje ponudb bo dne 17.6.1996 v sejni sobi OZ HRAST na Adamičevi 2, Novo mesto.

5-dnevni paket

(nedelja — petek)

HOTEL AJDA	37.665,00 SIT
HOTEL TERMAL	31.720,00 SIT
TUR. NASELJE	25.950,00 SIT

5x polpenzion, kopanje v bazenih, jutranja gimnastika, 2 uri uporabe igrišč v športnem parku na umetni travi.

Možnost plačila na tri obroke. Na voljo pa so vam še 7-, 10-, in 14-dnevni paketi.

Popusti za otroke:

od 2. leta (bivanje in hrana) gratis	
od 3. leta do 7. leta	50%
od 7. leta do 14. leta	30%

INFORMACIJE IN REZERVACIJE:

Zdravilišče Moravske Toplice
Telefon: 069/48-210, 48-106
Fax: 069/48-607

Tina SLOVENIJE Sveta

**GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE
LJUBLJANA, 4. - 8. JUNIJ 1996**

VINO LJUBLJANA

ISDN

digitalno omrežje z integriranimi storitvami

Telekom Slovenije

ISDN gradi mostove do vseh obstoječih in bodočih omrežij. ISDN bo omogočal tudi povezovanje s paketnim omrežjem Sipax. 25, z mobilnim telefonskim omrežjem GSM in preko "informacijske superavtoceste" z bodočim širokopasovnim omrežjem ATM.

INFORMACIJE:

Telekom Slovenije

PE Novo mesto
Novi trg 7a
8000 Novo mesto

ali po telefonu 080 8080

ŠTEFANIČI DELAJO ZA ŽUPANČIČEV HRAM - V Dragatušu v Beli krajini stoji le nekaj sto metrov stran od magistralne ceste proti Vinici gostilna, kjer se je vredno ustaviti. Pa ne le zaradi spominske sobe pesnika Otona Zupančiča, ki je v tej hiši preživel mladost, temveč tudi zaradi gostilne, ki ima že stoletno tradicijo. Pred 22 leti sta jo vzela v roke Rajko (na sliki) in Katarina Štefanič in jo namenila izletniškemu in domačemu turizmu. Ta čas se ukvarjajo tudi s trgovino, imajo tujske sobe, tenis igrišča, 25 ha veliko kmetijo. Nasproti njihovega hrama raste stavba, kjer bodo nove sobe za goste. Gospodarju vlija pogum sin Marko, ki je končal gostinsko šolo za kuharja, hčerka pa ima za seboj trgovsko šolo in sedaj obiskuje še ekonomsko. Ob takem podjetju se za prihodnost utečene gostilne prav gotovo ni bati. (Foto: J. Pavlin)

TEHNOUNION ODPRL NOV PRODAJNI SALON ZA VOZILA ROVER - Prejšnjo sredo je Tehnounion, ekskluzivni uvoznik in zastopnik za vozila BMW in od decembra lani tudi za Rover in Land Rover, na Devovni 18 odprl nov prodajni salon za omenjena vozila. Rover kot blagovna znamka obstaja že od leta 1884, Land Rover pa od leta 1948. Na tiskovni konferenci so predstavili vse prihajajoče novosti, največ pozornosti pa so namenili prvi seriji 200, ki je zanimiva tudi za slovenskega kupca. Prvi modeli bodo naprodaj že v začetku junija. S prodajo vsaj 450 vozil se bo Slovenija uvrstila pred Hrvaško, Češko in Madžarsko. Dolgoročni cilj pri nas je doseči prodajo vsaj 1200 vozil letno. Zvečer je bila na ploščadi Cankarjevega doma predstavitev vseh Roverjevih modelov tudi za širšo javnost. (Foto: Majda Luzar)

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridruzuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 30. V.

SLOVENIJA 1
 9.45 - 0.15 TELETEKST
 10.00 VIDEO STRANI
 10.10 OTROŠKI PROGRAM
 ŠKRAT KUZMA
 10.25 SAMO ZA PUNCE, amer. naniz., 1/13
 10.55 TEDENSKI IZBOR
 PASJEGLAVCI Z BORNEA, jap. poljudnoznan. oddaja
 11.25 PO DOMAČE
 13.00 POROČILA
 13.05 KOLO SREČE, ponov.
 14.40 TEDENSKI IZBOR
 EXODOS, KRONIKA
 14.50 SREČKO KOSOVEL: V MENI
 PREVRAT
 15.30 PARLAMENTARNA KRIŽPOTIJA
 TV DNEVNIK 1
 17.10 OTROŠKI PROGRAM
 ŽIV ŽAV
 18.00 FALLERJEVI, nem. naniz., 24/36
 18.30 KOLO SREČE, TV IGRICA
 19.10 RISANKA
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 20.05 SEINFELD, amer. naniz., 7/22
 20.35 TEDNIK
 21.25 ZLATA ŠESTDESETA SLOVENSKE
 POPEVKE: nostalgija z Lidijo Kodrič, 7. oddaja
 22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 23.00 POSLOVNA BORZA
 23.15 SEVERNA OBZORJA, mar. naniz., 10/22

SLOVENIJA 2
 9.00 Euronews - 11.15 Tedenski izbor: Iz deževnega tropskega gozda, 3/6; 11.45 V žarišču; 12.15 Misijski izlet iz otoka, irska oddaja - 13.05 Rokomet; 14.15 Seanse, amer. film - 15.50 Seinfeld, amer. naniz., 6/22; 16.15 Severna obzorja, amer. naniz., 9/22; 17.05 Pekovski mojstri, franc. nadalj., 5/6 - 18.00 Po Sloveniji - 18.45 Poslušamo, 4/6 - 19.15 Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike - 20.05 V žarišču - 20.35 Vseemu navkljub, avstral. nadalj., 4/4 - 21.20 Exodos, kronika - 21.30 Povečava - 0.00 Kolesarska dirka - 0.25 Tenis

KANAL A
 8.30 Družina Adams (ponov. 3. dela) - 14.40 Tv prodaja - 15.00 Hondo (ponov. 3. dela) - 15.50 Šepetanja (ponov. amer. filma) - 17.30 Družina Adams (4. del risane serije) - 18.00 Duša in telo (3. del nadalj.) - 19.30 Sportna oddaja - 20.30 Prox flamingov (amer. nadalj.) - 21.25 Kako je bil osvojen divji zahod (8. del nadalj.) - 23.00 Duša in telo (ponov. 3. dela) - 0.30 CNN poročila

HTV 1
 7.10 TV spored - 7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara (serija) - 8.15 Dobro jutro - 9.55 Poročila - 10.00 Prenos iz Medvedgrada - 10.30 Neopozabni dan (dok. oddaja) - 11.15 Glasbena oddaja - 12.00 Poročila - 12.20 Ljubezan (serija) - 12.45 Junaki Guadalcanala (amer. film) - 15.05 Program za otroke in mladino - 16.00 Hrvaška danes - 17.45 Dan državnosti (prenos) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.30 Hrvaška - 20. stoletje (dok. serija) - 22.10 Odklivanje (dok. oddaja) - 22.45 Dnevnik - 23.05 Slika na sliko - 23.35 Theatron - 0.35 Poročila

HTV 2
 13.30 Video strani - 13.45 TV koledar - 13.35 Prometki festivala - 15.25 Kolo sreče - 16.00 Ameriški mimohod hrvaške vojске - 17.05 Ameriški film - 18.30 Razpotje federacije - 19.00 Hugo, tv igra - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Iznenačevalec (serija, 6/22) - 21.05 Rešitelj 911 - 22.00 Od 16 do 24 - 22.30 Gospodar svojega telesa (hrvaški film)

PETEK, 31. V.

SLOVENIJA 1
 8.45 - 1.05 TELETEKST
 9.00 VIDEO STRANI
 9.25 OTROŠKI PROGRAM
 UČIMO SE ROČNIH USTVARJALNOSTI, 12/52
 9.45 DENIS POKORA, amer. naniz., 5/13
 10.10 TEDENSKI IZBOR
 ZLATA ŠESTDESETA SLOVENSKE
 POPEVKE, 7. oddaja
 11.00 PRETRGANA ZAVESA, amer. film
 13.00 POROČILA
 13.05 KOLO SREČE, ponov.
 14.15 TEDENSKI IZBOR
 EXODOS, KRONIKA
 14.25 TERRA X, zadnji del nem. serije
 NAŠI BALETNI UMETNIKI
 KAM VODIJO NAŠE STEZICE, oddaja tv Koper
 15.20 DNEVNIK 1
 17.10 OTROŠKI PROGRAM
 18.00 FALLERJEVI, nem. naniz., 25/36
 18.30 HUGO, TV IGRICA
 19.10 RISANKA
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 20.05 SORODNE DUŠE, angl. naniz., 12/21
 20.40 POGLEJ IN ZADENI
 22.25 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.55 MESO, italij. film

SLOVENIJA 2
 9.00 Euronews - 9.50 Tedenski izbor: Poslušamo, 10.20 V žarišču; 10.50 Znanost, kan.

nadalj., 13/20; 11.15 Povečava; 12.05 Vrata ostanejo odprta, igrani film; 13.45 Moja draga Konkubina, jap. film - 16.30 Sorodne duše, angl. naniz., 11/21 - 17.00 Življenje pri viru življenja (jap. poljudnoznanst. oddaja) - 17.25 Veliki dosežki sloven. kirurgije - 18.15 Po Sloveniji - 18.45 Planet sport - 19.25 Denis pokora, 7/13 - 20.05 V žarišču - 20.20 Forum - 20.35 Pesek časa, amer. nadalj., 4/4 - 21.15 Studio City - 22.15 Novice iz sveta razvedrila - 22.40 Zavrtno stare kolote, 4. oddaja - 23.10 Kolesarska dirka - 23.35 Tenis

KANAL A
 8.30 Družina Adams (ponov. 4. dela) - 15.50 Tv prodaja - 16.10 Dance session (ponov.) - 16.40 Pot flamingov (ponov.) - 17.30 Družina Adams (5. del risane serije) - 18.00 Duša in telo (4. del nadalj.) - 19.30 Popotni vodje - 20.00 Imperij (3. del naniz.) - 20.30 Dekle na rodu (amer. film) - 22.05 Čikaške zgodbe (3. del naniz.) - 23.15 Duša in telo (ponov. 4. dela) - 0.30 CNN poročila

HTV 1
 7.10 TV spored - 7.25 Poročila - 7.30 Santa Barbara (serija) - 8.15 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.20 Ljubezan (serija) - 12.45 Kristina (franc. film) - 14.35 Program za otroke in mladino - 15.10 Izobraževalni program - 16.45 Hrvaška danes - 17.45 Zabavni hišni video (serija, 7/13) - 18.15 Kolo sreče - 18.45 Pol ure za kulturo - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Javnostvar - 20.45 Aplavz, prosim - 21.45 Moja zgodba o Hrvaški (dok. oddaja) - 22.15 Poročila - 22.35 Slika na sliko - 23.05 Dok. oddaja - 23.55 Poročila

HTV 2
 17.05 TV koledar - 17.15 Turbo limach show - 18.30 Izobraževalna oddaja - 19.00 Hugo, tv igrice - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 Korak za korakom (hum. serija) - 20.55 Rokomet - 22.30 Latinica - 23.45 Film

SOBOTA, 1. VI.

SLOVENIJA 1
 8.15 - 0.55 TELETEKST
 8.30 VIDEO STRANI
 8.45 OTROŠKI PROGRAM
 RADOVEDNI TAČEK
 9.00 KLJUČKEVE DOGODIVŠČINE, 21/24
 9.15 POD KLOBUKOM
 10.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
 10.35 UČIMO SE TUJIH JEZIKOV: francoščina
 11.00 PROSLAVA OB 150-LETNICI ŽELEZNICE NA SLOVENSKEM (prenos)
 13.00 POROČILA
 13.05 HUGO, ponov.
 13.55 GOSPODARJI VRTA, D.N., amer. poljudnoznanst. oddaja
 14.45 TEDNIK, ponov.
 15.35 CRISTY, amer. nadalj., 16/21
 16.20 SKRIVNOSTNI SVET ARTHURJA CLARKA, angl. dok. serija, 2/13
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 OTROŠKI PROGRAM
 OTROKA GOZDNE JAGODE, norv. nadalj., 2/3
 17.35 TIRI SKOZI ČAS, dok. oddaja, 8/8
 17.55 ALPE JADRAN
 18.25 OZARE
 18.30 HUGO - TV IGRICA
 19.10 RISANKA
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 19.51 UTRIP
 20.10 TEATER PARADIŽNIK
 21.15 NA PEPELU RAJA, dok. film
 21.50 TURISTIČNA ODGAJA
 22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.50 MAKSI IN ŽELEZNINARJI, fran. film

SLOVENIJA 2
 9.00 Euronews - 10.45 Poglej in zadeni - 11.15 Nazahod!, amer. film (ČB) - 12.35 Popotovanje v Benetke - 13.30 Znanost ob blizu, kan. znanst. nadalj., 14/20 - 13.55 Košarka - 15.15 EP v SRG, posnetek 16.25 Atletika - 18.30 Karaoke - 19.30 Na vrtu - 20.05 Peter in Petra, slovenski mlad. film - 20.55 Mala bobnarka, amer. film - 23.00 Exodos, kronika - 23.10 Sobotna noč - 1.10 Kolesarska dirka - 1.35 Tenis

KANAL A
 9.00 Kaličopko (ponov. otroške oddaje) - 10.00 Risanka - 11.00 Dance session - 16.10 Čikaške zgodbe (ponov. 3. dela) - 17.25 Dekle na rodu (ponov. amer. filma) - 19.00 Caught in the Act (koncert) - 20.00 Tropska vročica (amer. naniz., 24. del) - 21.00 Shillingburški godbeniki (angl. film) - 22.30 Dežurna lekarna (8. del hum. naniz.) - 0.00 CNN poročila

HTV 1
 8.20 TV spored - 8.35 Poročila - 8.40 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 16.20 Prizma - 13.20 Dok. oddaja - 14.20 Brilljant - 15.10 Svetovni reporterji - 16.00 Poročila - 16.05 Televizija o televiziji - 16.35 Sinovi Nevhite - 18.00 Turbo limach show - 19.14 V začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Zabavna oddaja - 21.15 Ameriški film - 22.55 Dnevnik - 23.15 Nočna premiera

HTV 2
 14.20 TV spored - 14.35 Beverly Hills (serija 15/31) - 15.25 Melrose place (serija, 15/31) - 16.10 Neobičajna pokrajina (dok. oddaja) - 17.00 Atletika - 20.15 Hrvaški operni pevci (dok. oddaja) - 20.50 Vidikon - 21.35 Hrvaške županije - 22.25 "Od duha duhu" (dok. oddaja) - 22.50 Hr top 20

NEDELJA, 2. VI.

SLOVENIJA 1
 8.15 - 0.30 TELETEKST
 8.30 VIDEO STRANI
 8.45 TEDENSKI IZBOR
 ŽIV ŽAV
 9.30 SREDI GALAKSIJE ZAVIJ LEVO, 2. epizoda avstral. naniz.
 9.55 NEDELJSKA MAŠA
 11.00 MOJ PRVI VIDEO O..., 10/12
 11.30 OBZORJE DUHA
 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
 12.30 15. REPUBLIŠKA REVILJA MPZ ZAGORJE
 13.00 POROČILA
 13.05 TEDENSKI IZBOR
 HUGO, ponov.
 KARAOKE, ponov.
 14.35 NEDELJSKA REPORTAŽA
 15.05 DLAN V DLANI
 15.20 BARČICA PO MORJU PLAVA, franc. film
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 PO DOMAČE
 18.45 ZA TV KAMERO
 19.10 RISANKA
 19.15 LOTO
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 19.50 ZRCALO TEDNA
 20.10 NEDELJSKIH 60
 21.15 PEKOVSKI MOJSTRI, franc. nadalj., 6/6
 22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.50 CIKLUS FILMOV ORSONA WELLSA: VELIČASTNI AMBERSONOVI, amer. film (ČB)

SLOVENIJA 2
 7.45 Tedenski izbor: Angleška glasbena lestvica; 8.35 Videošpon; 9.20 V vrtincu - 10.05 Tok, tok; 10.50 Planet sport; 11.30 Na vrtu; 12.00 Lahkih nog naokrog - 12.45 EP v SRG - 13.25 Rokomet - 14.00 Atletika - 19.00 Nogomet - 20.05 National geographic, amer. dok. serija, 3/20 - 20.55 Večerni gost - 22.00 Grenki poljubi, švic. drama - 23.20 Sportni pregled - 0.05 Kolesarska dirka - 0.30 Tenis

KANAL A
 9.00 Kaličopko (otroška oddaja) - 10.00 Muppet show (29. del) - 10.30 Glasbeni spoti - 11.00 SKL - finale osnovnih šol (ponov.) - 15.00 Shillingburški godbeniki (ponov. angl. filma) - 16.30 Muppet show (ponov.) - 17.00 Mala morsk deklica (risanka) - 17.30 Račje zgodbe (sinhr. risana serija) - 18.00 Gospod Boogedy (amer. mlad. film) - 19.00 Slam (oddaja o košarki) - 19.30 S kamero po potepu (ponov.) - 20.00 Jessie (3. del naniz.) - 21.00 Kako je bil osvojen divji zahod (ponov. 8. dela) - 23.00 Unpato (pogovor v studiu) - 0.30 CNN poročila

PONEDELJEK, 3. VI.

SLOVENIJA 1
 9.45 - 0.30 TELETEKST
 10.00 VIDEO STRANI
 10.35 OTROŠKI PROGRAM
 PRAVLJICE IZ LUTKARJEVEGA VOZIČKA, 5/10
 11.05 ARABELA SE VRAČA, češka nadalj., 13/26
 11.35 CIKLUS FILMOV ORSONA WELLSA: VELIČASTNI AMBERSONOVI, ponov. amer. filma (ČB)
 13.00 POROČILA
 13.05 NOVICE IZ SVETA RAZVEDRILA
 13.50 TEDENSKI IZBOR
 UTRIP
 14.05 ZRCALO TEDNA
 14.20 ZA TV KAMERO
 14.35 FORUM
 14.50 NEDELJSKA REPORTAŽA
 15.20 VEČERNI GOST
 16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 OTROŠKI PROGRAM
 RADOVEDNI TAČEK
 17.25 TV OKO, angl. dok. serija, 13/13
 18.00 SIMPSONOVI, amer. naniz., 35/48
 18.30 ABC - ITD, TV IGRICA
 19.05 RISANKA
 19.15 ŽREBANJE 3 X 3
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 20.05 SOSTANOVALKE, angl. naniz., 5/13
 20.35 OMIZJE
 21.25 ČUDNA POKRAJINA, angl. dok. serija, 1/5
 22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 23.00 SEVERNA OBZORJA, amer. naniz., 11/22
 23.45 SVET POROČA

SLOVENIJA 2
 9.00 Euronews - 9.30 Tedenski izbor: Učimo se tujih jezikov: francoščina; 9.55 Turistična oddaja; 10.10 V žarišču; 10.25 Christy, amer. nadalj., 4/21; 11.15 Teater Pradižnik; 12.15 Sobotna noč; 14.15 Studio City; 15.15 EP v SRG; 16.00 Sportni pregled; 16.45 Sostanovke, angl. naniz., 5/13; 17.10 Severna obzorja, amer. naniz., 10/22 - 18.00 Po Sloveniji - 18.45 Sedma steza - 19.15 Angleška glasb. lestvica - 20.10 Osmi dan - 20.40 Melvin in Howard, amer. film - 22.10 Exodos, kronika - 22.20 Brane Rončel izra odra - 23.50 Kolesarska dirka - 0.15 Tenis

KANAL A
 17.00 Unpato (ponov.) - 18.00 Duša in telo (5. del nadalj.) - 19.30 Novosti iz zabavišnega sveta - 20.00 Zlata dekleta (38. del amer. hum. naniz.) - 20.30 Pripeljan mrtev (amer. film) - 22.10 Tropska vročica (25. del naniz.) - 23.00 Imperij (ponov. 3. dela) - 23.30 Glasbena oddaja - 0.30 CNN poročila

TOREK, 4. VI.

SLOVENIJA 1
 10.15 - 0.10 TELETEKST
 10.30 VIDEO STRANI
 10.50 OTROŠKI PROGRAM
 JAPONSKA PRAVLJICE
 11.00 OTROŠKA ODGAJA
 11.25 VOLČIAK KAVIK, amer. film
 13.00 POROČILA
 13.05 ABC - ITD, TV IGRICA
 13.50 TEDENSKI IZBOR
 EXODOS, KRONIKA
 14.00 MOJ PRVI VIDEO O..., izobraž. oddaja, 10/12
 14.30 OBZORJE DUHA
 15.00 GRENKI POLJUBI, švic. drama
 16.20 MOSTOVI
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 OTROŠKI PROGRAM
 KLJUČKEVE DOGODIVŠČINE
 17.25 OTROŠKA ODGAJA
 17.35 SREDI GALAKSIJE ZAVIJ LEVO, avstral. naniz., 3/28
 18.00 FALLERJEVI, nem. nadalj., 26/36
 18.30 KOLO SREČE - TV IGRICA
 19.10 RISANKA
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 20.05 BREZ ŽENSK NE GRE, angl. naniz., 13/19
 20.40 GORE IN LJUDJE
 21.30 ROKA ROCKA
 22.30 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 22.55 POSLOVNA BORZA
 23.10 SEVERNA OBZORJA, amer. naniz., 12/22

SLOVENIJA 2
 9.00 Euronews - 9.25 Tedenski izbor: Sedma steza; 9.55 Osmi dan; 10.25 Ognjena moč, amer. dok. serija, 2/15; 10.55 Alpe Jadrans; 11.25 Analitična mehanika, 21/52 - 11.55 Tenis, prenos - 14.55 Brez žensk ne gre (12/19); 15.25 Nedeljskih 60; 16.25 Severna obzorja, amer. naniz., 11/22 - 17.10 Vseemu navkljub, avstral. nadalj., 4/4 - 18.00 Po Sloveniji - 18.45 Bajke na Slovenskem, 3/5 - 19.15 Videošpon - 20.05 V žarišču - 20.40 Muenchenčana v Hamburgu, nem. nadalj., 9/14 - 21.35 Obiski - 22.50 Somrak stoletja - 0.20 Kolesarska dirka - 0.45 Tenis

KANAL A
 17.00 Tropska vročica (ponov. 25. dela) - 18.00 Duša in telo (6. del naniz.) - 19.30 Slam (ponov.) - 20.00 Hermanova glava (amer. naniz.) - 20.30 Jeleni z zahoda (11. del amer. naniz.) - 21.30 Sirene (3. del) - 22.30 Dežurna lekarna (ponov. 8. dela) - 23.00 Živeti danes - 23.30 Samo življenje daje življenje (1. del dok. oddaje) - 0.30 CNN poročila

SREDA, 5. VI.

SLOVENIJA 1
 9.15 - 1.25 TELETEKST
 9.30 VIDEO STRANI
 10.05 OTROŠKI PROGRAM
 DEKLICA DELFINA IN LISICA ZVI-TOREPKA, 5/7
 10.20 HOVI, angl. naniz., 5/8
 10.45 TEDENSKI IZBOR
 ROKA ROCKA
 11.35 NATIONAL GEOGRAPHIC, amer. dok. serija, 3/20
 12.25 15. REPUBLIŠKA REVILJA MPZ ZAGORJE, 2. oddaja
 13.00 POROČILA
 13.05 KOLO SREČE, ponov.
 13.35 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
 14.45 TEDENSKI IZBOR
 DLAN V DLANI
 15.00 MADE IN SLOVENIA
 15.50 SLOVENSKI UTRINKI, oddaja madžarske tv
 16.20 LJUDJE IN ZEMLJA
 17.00 DNEVNIK 1
 17.10 OTROŠKI PROGRAM
 PETER IN PETRA, slov. film
 18.00 FALLERJEVI, nem. naniz., 27/36
 18.30 KOLO SREČE - TV IGRICA
 19.10 RISANKA
 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
 20.05 ERIKINI CILJI, angl. naniz., 1/12
 20.35 FILM TEDNA:
 PARIZ, TEXAS, franc.-nem. film
 23.05 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
 23.35 SEVERNA OBZORJA, amer. naniz., 13/22
 0.20 SREČNI LJUDJE, fin. nadalj., 2/3

SLOVENIJA 2
 8.00 Euronews - 8.35 Tedenski izbor: Bajek na Slovenskem; 9.05 V žarišču; 9.35 Obiski; 10.25 Somrak stoletja - 11.55 Tenis - 14.45 Tedenski izbor: Barčica po morju plava, franc. film; 16.15 Severna obzorja, amer. naniz., 12/22 - 17.00 Presek časa, amer. nadalj. - 18.00 Po Sloveniji - 18.45 Iz deževnega tropskega gozda, 4/6 - 19.15 V vrtincu - 20.05 Nogomet, prenos iz Ljubljane - 22.05 Kolesarska dirka - 22.30 Exodos, kronika - 22.40 Plesna oddaja - 23.40 Opera - 0.25 Tenis

KANAL A
 15.50 Video strani - 17.00 Sirene (ponov. 3. dela) - 18.00 Igra brez konca (1. del angl. nadalj.) - 19.30 Oddaja o stilu - 20.00 Hondo (4. del naniz.) - 21.00 Vojna na Las Vegas stripu (amer. film) - 22.35 Dance session (oddaja o plesu) - 23.05 Nemčija danes (dok. oddaja) - 0.00 CNN poročila

ČETRTEK

4.30-8.00 Jutranji spored - 8.00 Napoved - 11.00 Avtotimes - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15-13.00 NZ želje - 14.00-15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.30 Planinski kotichek - 18.20 Kronika - 19.30-24.00 Kinetoskop, Altergodba

PETEK

4.30-8.00 Jutranji spored - 8.00 Napoved - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15-13.00 NZ želje - 14.00-15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 18.20 Kronika - 19.30 - 24.00 Večerni program

SOBOTA

6.00 Začetek, horoskop - 8.30 Glasba je življenje - 10.00 Kuharski recept - 11.00 Evropa ta teden - 11.45 Na sončni in senčni strani Gorjancev - 12.00 BBC, osmrtnice - 12.15-13.00 NZ želje - 13.30 Čestitke - 14.00-15.00 Zabavne želje - 15.30 Dogodki in odmevi - 17.30 Voluhar ekspres - 18.20 Kronika - 19.30-24.00 Večerni program

ČETRTEK, 30.5.

5.30 Domača glasba - 7.00, 9.00 in 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Glasbene želje - 15.00 Poročila - 16.10 Turistične novice - 17.00 Obrtniki in podjetniki - 18.00 Poročila - 18.15 Pro-motor poročila - 19.00 Rockovski sprehod - 23.00 Ploščati vrhovi

PETEK, 31.5.

5.30 Domača glasba - 7.00, 9.00 in 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Glasbene želje - 15.00 Poročila - 15.30 Grmski vulkan - 17.00 Srakin TV izbor - 18.00 Poročila - 21.00 Kviz z evergreeni - 24.00 Nočni skok

SOBOTA, 1.6.

5.30 Dobro jutro - 7.00 Poročila - 8.30 Izbor višje dneva - 9.00 Poročila - 9.15 Praktični kotichek - 10.00 Gospodinje sprasujejo, Helena Mrzlikar odgovarja - 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 13.00 Mali oglasi - 15.00 Poročila - 17.00 Sraka ima dolgi rep - 18.00 Poročila - 20.00 Sobotna super veselica - 1.00 Nočni skok

Alter-vigred v Metliki

Zanimiva prireditve, a z veliko pomanjkljivosti

METLIKA - Vinska vigred v Metliki je vsako leto prizorišče množice prireditev. Letos so v spremljevalni program vključili še festival alterrockovskih bendov iz Slovenije in Hrvaške, ki je potekal v soboto, 25. maja, na igrišču za osnovno šolo. Napovednih gostov je bilo veliko, med najbolj znanimi so bili vsekakor Skytower iz Logatca, Let3 z Reke, Azra iz Zagreba, Demolition Group iz Cerkelj ob Krki in Transcendence iz Ljubljane. Tudi vstopnina je bila temu primerno zabeljena, 1500 tolarjev.

KLJUB dobri organizaciji so prireditve spremljali neprijetni prijetljaji, ki so celo stvar nekoliko skazili. Začelo se je z nekajurno zamudo, nato pa so sledile še odpovedi nekaterih bendov, tako npr. Niowta iz Ljubljane, Industbaga ter Morane iz Metlike, za piko na i pa še benda Skytower. Vse skupaj pa se je končalo s slovesom Transcendence sredi njegovega nastopa, saj so moške postave opozorili organizatorja na točno določeno uro, ko naj bi se koncert končal. Stevilno obiskovalcev je bilo močno pod pričakovanim, toda tisti, ki so prišli, so lahko uživali ob odličnih nastopih skupin Let3, It's Not For Sale in Hic Et Nunc pa seveda Demolition Group, Azro Transcendence in vseh ostalih. Ob nekaterih organizacijskih popravkih bi festival lahko postal vsakoletna prireditev, ki bi ob elitnem terminu, kar Vinska vigred zagotovo je, lahko pomenil vrhunec koncertnega dogajanja na Dolenjskem in v Beli krajini.

J. GORENC

PONOVRNO DOBER JAZZ PRI SLONU - Minuli četrtek, 23. maja, večer so trije slovenski študenti jazzovskega oddelka Brucknerjevega konservatorija v Linzu, saksofonist Igor Lumpert, kitarist Igor Bezget in basist Tomaž Grom, ob sodelovanju znanega zagrebškega bobnarja Kruna Levačiča pripravili zanimiv jazzovski večer v novomeškem lokalu Pri slonu, ki si vse bolj utrjuje ugled med ljubitelji jazzja. Kvarter, ki igra skupaj le občasno, je pokazal izredno dobro tehniko obvladovanja instrumentov, prav tako pa so vsi člani pokazali, da obvladajo improvizacijo. Igrali so znane jazzovske standarde, vmes pa so zaigrali tudi eno Lumpertovo skladbo. (Foto: M. Markelj)

KO PREŠTEJEM DO PET...

199 DEM
na mesec!

1 PRIPELJITE SVOJO STARO KATRO, FIČOTA, JUGOTA, STOENKO ALI KARKOLI DRUGEGA NA ŠTIRIH KOLESIH V NAJBLIŽJI PRODAJNI CENTER RENAULT. 2 ČE JE AVTO VREDEN MED 2.000 IN 5.000 DEM, VAM GA BODO 3 VZELI V CENO IN UPOŠTEVALI KOT POLOG ZA PRIDOBITEV 4 UGODNEGA KREDITA, S KATERIM...

... BOSTE KUPILI NOVI RENAULT 5!

SUZUKI

PRODAJA • SERVIS • REZERVNI DELI
AVTOSERVIS MURN
Resslova 4, Novo mesto ☎ 068/24-791

Posebna majska ponudba

SAMURAI HD DAKOTA 24.700 DEM 19.990 DEM
VITARA LX DAKOTA 34.700 DEM 29.990 DEM

Količina omejena!
Ugodni krediti!

Svet Ljudske univerze Kočevje
Trg zbora odposlancev 30
1330 Kočevje

razpisuje delovno mesto

direktorja Ljudske univerze Kočevje

pod naslednjimi pogoji:

- visokošolska izobrazba družboslovne smeri
- pedagoško-andragoška izobrazba
- strokovni izpit
- najmanj 5 let delovnih izkušenj na področju izobraževanja odraslih
- organizacijske in vodstvene sposobnosti, kreativnost in iniciativnost
- znanje za delo z računalnikom

Mandatna doba za razpisano področje je 4 leta. Kandidati naj prijavijo z dokazili o strokovnosti in opisom dosedanjih delovnih izkušenj ter kratkemu življenjepisom priložijo še načrt razvoja Ljudske univerze za naslednje mandatno obdobje. Vloge pričakujemo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Ljudska univerza Kočevje, TZO 30, 1330 Kočevje z oznako »Za razpis«. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 15 dni po sprejemu sklepa Sveta LU Kočevje o imenovanju.

40 let tradicije
prodaje in servisiranja
vozil

V dneh od
3. do 8. junija
vas vabimo na
ploščad pred našim
salonom na
Celovski 182, kjer
vam bomo prikazali
celoten prodajni program

Vsi obiskovalci
boste sodelovali
v nagradnem
žrebanju praktičnih
nagrad, ki bo
v **soboto, 8. junija**
ob 12. uri na ploščadi
pred našim salonom

cosmos d.o.o.

MESEC POPUSTOV
ZA VOZILA ALFA ROMEO
od 27.5. do 28.6.

cosmos d.o.o. Ljubljana, Celovška 182, tel.: 15-95-333, 553-153

TELEKOM
SLOVENIJE

DAN ODPRTIH VRAT V TELEKOMU

TELEKOM SLOVENIJE, POSLOVNA ENOTA NOVO MESTO, sporoča uporabnikom telefonskih storitev, da bodo imeli dne 1. 6. 1996 od 10. do 12. ure DAN ODPRTIH VRAT v POSAVJU v naslednjih krajih:

BREŽICE v Telekom stavbi na Levstikovi ulici (za pošto),

SEVNICA v Telekom stavbi na Prešernovi ulici (za trgovinama Elektrotehna in Peko),

KRŠKO v Telekom stavbi na Rozmanovi ulici 12 (za Hotelom Sremič)

Ogledali si boste lahko novosti v telefoniji in vse naprave, ki služijo uporabnikom za vzpostavljanje telefonskih pogovorov.

Dobili boste informacije o možnostih za pridobitev telekomunikacijskih priključkov in ostalih storitev.

V Krškem bodo predstavljene tudi možnosti pridobitve ISDN priključkov ter možnosti vključevanja v SLOVENIJA ONLINE, ki predstavlja izredno zanimivo povezavo informacijskih omrežij in med njimi je trenutno za široko uporabo najzanimivejši INTERNET.

PRIJAZNO VABLJENI NA OBISK

PIONIR / keramika - PEČI

Izdelujemo, montiramo, projektiramo, vzdržujemo.

Nudimo vse vrste lončenih peči, keramičnih pečnic za krušne peči, kamine, štedilnike.

Ves šamotni material za zidavo peči - kaminov.

KVALITETNO IN UGODNO
POLAGANJE KERAMIČNIH
PLOŠČIC

POSEBNA UGODNOST MESECA

- pečnice iz zaloge - 50% popust,
- brezplačna dostava z našo montažo,
- ugoden kredit T+6,9% na 3 leta.

PRODAJA IN MONTAŽA PRI POOBLAŠČENIH SERVISERJIH

PEČARSTVO GOLOB, TREBNJE ☎ (068) 44-671
(0609) 640-928

PEČARSTVO ZORAN, OTOČEC ☎ (068) 75-027
(0609) 636-347

PEČARSTVO COLARIČ ŠENTJERNEJ ☎ (068) 41-015

keramika Novo mesto, Klemencičeva 15
tel: 068 / 322-015, 321-201
fax: 068 / 324-298

LERAN, d.o.o.

promet z nepremičninami
Novo mesto, Lebanova 24

Prodamo:

● hiše: Vel. Poljane pri Šmarjeti, Osojnik pri Semiču, v Občicah, Novem mestu, Otočcu, Šmarjeti, Krškem, Senovem, Brežicah, Črnomlju, Ratež, Dolž, Čatežu pri Trebnjem, Gornji Leskovec, Cerini pri Čateških Toplicah, Metliki, Šentjanžu, Soteski, Cikavi, Smolenji vasi, Škocjan — okolica, Žužemberku, Brestanici, Luciji pri Portorožu, Rebri pri Žužemberku, Kostanjevici, Srednji vasi pri Semiču, Zastava pri Črnomlju, Srednje Grčevje, Vel. Banu pri Šentjerneju, Mali Strmci, Drnovo;

● vikende in zidanice: V Straži, Škocjanu, Metliki — okolica, Pahi, Zaplazu pri Čatežu, Gor. Leskovec, Dobljčka gora, Trebnjem, v okolici Cerklj ob Krki, Mirna, Bučka;

● parcele za gradnjo: v Mirni Peči, Bučki, Sentrupertu, Trški gori, Zagradski gori, Semiču, Mihovo pri Šentjerneju, Karteljevo, Osrečje pri Škocjanu, Štefanu pri Trebnjem, Vel. Gabru, Novem mestu, Straži;

Tel./fax: 068/322-282,
069/342-470
Mobitel: 0609/633-553

DOLENJSKI LIST
vaš četrtikov prijatelj

Vse, kar želite
izvedeti o sebi in
svoji prihodnosti.
Zaupajte najboljšim!
090/41-29
090/42-38

VIZIJA KONČUJE Z VPISOVANJEM CERTIFIKATOV!

Delničarji VIZIJE lahko postanete še do 21. junija 1996!

Vse o VIZIJI - v soboto, 8. junija 1996, ob 18. uri na VAŠEM KANALU

med NAGRADNIM ŽREBANJEM, v katerem sodelujete vsi, ki ste svoj certifikat zaupali VIZIJI, oz. ga boste vpisali do petka, 7. junija 1996.

VIZIJA in Zavarovalnica TILIA, d.d., nagrajujeta z:

denarno nagrado v tolarški protivrednosti 3000 DEM in bogatimi nagradami (masažno kadjo Kolpa, pohištvo LK Kočevja, izdelki Novolesa, opečnimi izdelki Opekarne Novo mesto, dobrotami Dolenjskih pekarn, obutvijo Intertoba ter poletom z balonom).

Z VIZIJO lahko postanete delničar KRKE, LEKA, TERM ČATEŽ, INTEREVROPE, KOLINSKE, ISTRABENZA, PIVOVARNE UNION, PETROLA, RADENSKE, KOMETA, IGM STREŠNIKA, TISKARNE NOVO MESTO, LISCE, MELAMINA, LESOKOVA, PAVLIHE, AUREE, HRASTA ŠENTLOVRENC, INTEGRALA STOJNE KOČEVJE

Kako vložiti certifikat v VIZIJO za delnice II: emisije

Spoštovani lastniki certifikatov!

Radi bi Vam olajšali vpis certifikatov za delnice II. emisije, zato smo za Vas pripravili pooblastilo, ki Vam omogoča, da zase in svoje otroke, znance in prijatelje tudi po pošti vpišete svoj certifikat v domačo družbo. Z vpisom v Vizijo ostane denar doma, na našem področju.

Postopek vpisa je preprost:

- Izpolnite in podpišite pooblastilo.
- Po pošti pošljite na naslov VIZIJA, družba za upravljanje investicijskih skladov, d.o.o., Novi trg 5, 68000 Novo mesto:
 - izpolnjeno in podpisano pooblastilo,
 - certifikat (obvestilo SDK).
- Vpis za Vas izvrši VIZIJA, ki Vam potrdilo o vpisu vrne po pošti.

Izjava:

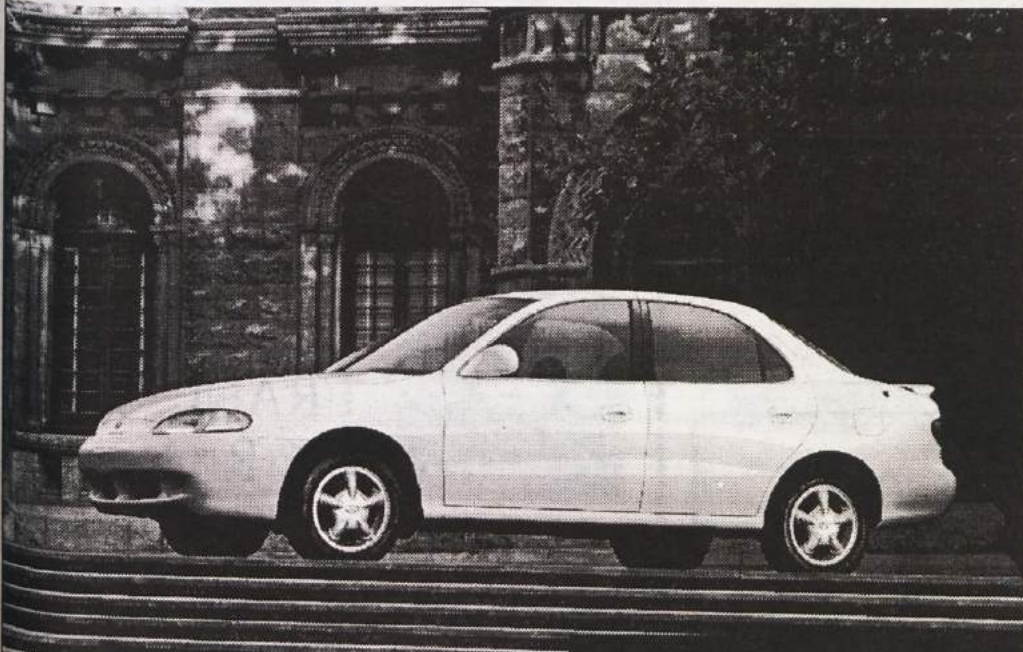
Pooblaščenec VIZIJO, družbo za upravljanje investicijskih skladov d.o.o., Novo mesto, Novi trg 5, za vpis in vplačilo delnic II. emisije v DPB Vizijo, pooblaščenec investicijsko družbo, d.d., Novo mesto, Novi trg 5, do vrednosti, ki jo navajam v ustrezni rubriki pooblastila. Istočasno pooblaščenec Vizijo, družbo za upravljanje investicijskih skladov, d.o.o., Novo mesto, za uresničevanje glasovalne pravice iz vplačanih delnic II. emisije v mojem imenu in za svoj račun na skupščini DPB Vizije, pooblaščenec investicijske družbe, d.d., Novo mesto.

Izpolnjevanje pooblastila za mladoletnike in ostale opravilno nesposobne osebe
Pri pooblastilu za vpis certifikata mladoletnika ali opravilno nesposobne osebe se za vpis imetnika certifikata uporabijo podatki mladoletne osebe oz. opravilno nesposobne, pooblastilo pa podpiše eden od staršev oz. skrbnikov. Nad podpis je potrebno z velikimi tiskanimi črkami napisati ime in priimek podpisnika.

POOBLASTILO

IMETNIK CERTIFIKATA (priimek in ime s tiskanimi črkami)		
NASLOV IMETNIKA		
EMŠO		
Na podlagi lastninskega certifikata vpisujem:	SIT	
DAN	MESEC	LETO
KRAJ	PODPIS IMETNIKA CERTIFIKATA ALI ENEGA OD STARŠEV ZA MLADOLETNEGA OTROKA	

DOBRODOŠLI V ČRNOMLJU!

Vabimo vas, da obiščete nov avtosalon EMINENT v Črnomlju in se pridružite številni družini zadovoljnih voznikov avtomobilov Hyundai.

Avtosalon EMINENT
Belokranjska 14
8340 Črnomelj
tel.: 068 51 378
068 51 379

Ob odprtju novega prodajnega salona Hyundai iskreno čestitamo in želimo veliko zadovoljnih strank.

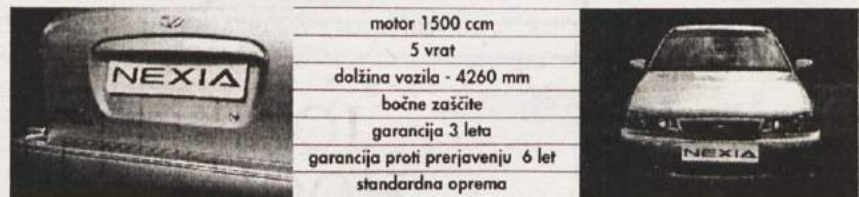
HYUNDAI AVTO TRADE

HYUNDAI
Vedno na dobri poti

ACCENT - LANTRA SEDAN - LANTRA WAGON - SONATA - HI100

IMA VSE RAZEN VAS

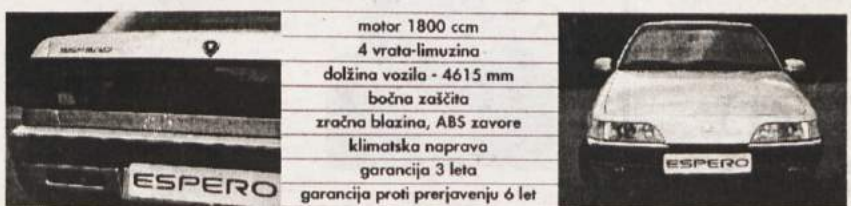

17.499 DEM

PRI VSEH POOBLAŠČENIH PRODAJALCIH IN NJIHOVIH ZASTOPNIKI
CUMELZUS generalni zastopnik in distributor

DAEWOO

IMA VSE RAZEN VAS

26.999 DEM /brez klime 25.999 DEM/

PRI VSEH POOBLAŠČENIH PRODAJALCIH IN NJIHOVIH ZASTOPNIKI
CUMELZUS generalni zastopnik in distributor

DAEWOO

Modna konfekcija Kroj, d.d.
Škofja Loka, Kidričeva 81

razpisuje delovno mesto

VODJA OBRATA KRKA
(Krka 1, Grosuplje)

Od kandidatov pričakujemo višjo oziroma srednjo strokovno izobrazbo konfekcijske smeri, najmanj tri leta delovnih izkušenj s področja vodenja delovnega procesa v konfekcijski stroki in znanje nemškega jezika.

Z izbranim kandidatom bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas, s petmesečnim poskusnim delom.

Prijave kandidatov z dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo na naslov: **Modna konfekcija Kroj, d.d., Kidričeva 81, 4220 Škofja Loka**, v 8 dneh po objavi.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha 41
na kanalu 41

• Kdor ponižuje ljudi okrog sebe, ne more biti velik. (Seume)

• Bolje nikoli imeti, kot izgubiti. (Hebbel)

Začetek rasti je v koreninah

Tudi pri osebnem premoženju. Korenine, ki zagotavljajo varno rast vašega premoženja, so varčevanja.

Tudi kratkoročna. S kratkoročnim varčevanjem pri SKB banki vaš denar ne bo izgubljal na vrednosti in bo vedno pri roki.

SKB varčevanja ... ko vaše premoženjsko drevo raste

Podrobnejše informacije dobite v vseh enotah SKB banke in na zelenem telefonu 080 15 15.

SKB BANKA D.D.

Odgovor na mnoga vprašanja na poti do poslovnega uspeha

SEJEM INPAK

10.

MEDNARODNI SEJEM EMBALAŽE, TEHNIKE PAKIRANJA, SKLADIŠČENJA IN TRANSPORTA

RAZSTAVA OSKAR ZA EMBALAŽO 96

26.

RAZSTAVA PRIZNANJE ZA EMBALAŽO 96

11.

SEMINAR ZA EMBALAŽO

6.

4. - 7. junij 1996, Gornja Radgona
Delovni čas: od 9. do 18. ure

EDIBERK

POMURSKI SEJEM

8340 ČRNOMELJ, Na bregu 31, tel: 068/51-770

PRODAJA VOZIL IN ORIGINALNIH REZERVNIH DELOV TER POOBLAŠČENI SERVIS ZA VW IN AUDI

UGODEN PORSCHE LEASING SLO KREDIT

- POLO že od 17.989 DEM
- GOLF RABBIT že od 22.996 DEM
- GOLF RABBIT 5 vrat 24.051 DEM
- GOLF RABBIT DIESEL 1,9 od 24.915 DEM
- GOLF RABBIT DIESEL 5 vrat 25.969 DEM
- POLO LIMUZINA že od 21.902 DEM
- KOMBI FURGON KR PAN že za 29.989 DEM

NOVI SHARAN že od
37.110 DEM
NOVI CADDY že od
18.281 DEM

Wrigley je največji proizvajalec žvečilnega gumija na svetu. Naša blagovna znamka je na prodaj v več kot 100 državah. Slovenska podružnica išče sodelavce iz različnih območij Slovenije za področje Dolenjske

Sales merchandiser
(izvajalca prodajno-promocijskih aktivnosti)

Izbrani kandidati bodo odgovorni za razvoj distribucije po vseh primernih tržnih kanalih slovenske maloprodaje.

Idealen kandidat(ka) naj bi ob komunikacijskih sposobnostih bil tudi ustrezno ambiciozen in iniciativen, izkušnje pa si bo nabral pri nas.

Zaželen je tudi lastni prevoz. Če si mlajši(a) od 30 let in te veseli dinamično delo na področju operativnega marketinga na terenu, se oglasi na naslov:

WRIGLEY, d.o.o.
ŠPRUHA 34, TRZIN, 61234 MENGEŠ
MOBITEL (0609) 622-894

d.d. LJUBLJANA ENOTA KRŠKO

LASTNIKI GOZDOV, KMETJE

DENAR NI LE V DREVESU, KI JE PONOS VAŠEGA GOZDA!

Odkupujemo celulozni les smreke/jelke, rdečega bora in topole, debeline od 8 cm naprej, ter žamanje brez lubja.

Odkupujemo tudi slabši les, sušice in les dreves, poškodovanih od žleda ali snegoloma.

VSE INFORMACIJE NA TEL.: (0608) 21-110 (g. Matjaž Jakše)

ZAHVALA

Ob nepričakovani, boleči izgubi naše drage

JOŽICE ŽAGAR

roj. Frankovič

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za darovano cvetje in izraženo sožalje. Posebna zahvala dr. Rasti Tomc in ge. Ivanki Hočevnar za zdravljenje in lajšanje bolečin. Od pokojne smo se poslovili v petek, 17. maja, na koprskem pokopališču.

Žalujoci: mož Filip in vsi njeni
Koper, Podbočje, Prezid, Mengeš

V SPOMIN

Življenje tone v noč,
še žarek upanja si išče pot,
ostala pa je bolečina
in tiha solza večnega spomina.

29. maja mineva pet let, odkar ni več med nami naše drage mame, stare mame, sestre

MARIJE MACELE

iz Kota pri Semiču 105

Radi te imamo, v naših srcih boš ostala za vedno.

Vsi tvoji

Kočevje, 22. maja 1996

ZAHVALA

Dobra si mama nas zdaj zapustila,
vemo, da tudi žalost te naša ne bo več vrnila.
Govorila si vedno: prijatji bodimo,
mama ti naša, v tem motu zdaj tebi sledimo,
je bolečina in žalost po tebi kopneča
in stik s tabo je le še cvetje in sveča goreča.

V 78. letu starosti nas je zapustila žena, mama, babica, prababica, sestra in teta

FRANČIŠKA GRACAR

roj. Abina

iz Zabrdja 23 pri Mirni

Ob boleči izgubi naše mame se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjene vence, cvetje in sveče ter za ustne in pisne izraze sožalja. Zahvalo smo dolžni OOS Dana Mirna, OOS TOM plastika in avtomobilski ter Pogrebniemu zavodu Novak iz Novega mesta, pevcem za zapete žalostinke in trobentaču za zaigrano Tišino. Prav tako se zahvaljujemo DU, RK in ZB z Mirne, govornikom ge. Mariji Logar in g. Ivanu Kosu za poslovilne besede ob odprtem grobu ter nosilcem praporov, ki so našo mamo pospremili na zadnji poti. Vsem in vsakomur posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

JOŽEFA HOČEVAR

roj. Rorman

iz Škocjana 44

Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki ste jo pokropili, nam ustno ali pisno izrazili sožalje, počastili njen spomin s cvetjem, svečami in svetimi mašami ter jo spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala g. župniku, pevcem za žalostinke, pogrebem ter govornici za poslovilne besede.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, sestra, babica, prababica, teta in sestrična

NEŽKA SEDEJ

roj. Božič

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem ter kolektivu BTC iz Ljubljane za darovano cvetje, sveče in za svete maše, g. župniku za lepo opravljen obred, godbenikom za lepe žalostinke in ge. Nežki Jordan za pomoč na domu. Še enkrat iskrena hvala, vsem, ki ste pokojno v takovelikem številu pospremili na zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 78. letu nas je zapustila naša teta in sestra

BARBARA DRAGOVAN

Svržaki 9 pri Metliki

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem se zahvaljujemo za podarjeno cvetje, sveče in izraze sožalja. Hvala kolektivu Doma počitka iz Metlike, g. župniku in cerkvenemu pevskemu zboru iz Metlike ter vsem, ki ste našo teto in sestro pospremili k zadnjemu počitku.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 79. letu starosti nas je po dolgotrajni bolezni za vedno zapustil mož, oče in stari oče

ALOJZIJ KLOBUČAR

iz Sadinje vasi pri Dvoru 3

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in sosedom, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, nam izrazili sožalje, pokojnemu darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem in govornici pa za lepe poslovilne besede.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Zajokal je vinograd v Tanči Gori, zaman je čakal tvoje pridne roke. Irte ključje za tabo, tebi pa več se ne mudi. Tvoje oči so se zaprle v večnosti bodo cvetje zrl.

Mnogo prezgodaj nas je v 54. letu starosti zapustil naš dobri mož, oče, stari oče, brat, stric in bratranec

PETER JURŠAK

iz Dragatuša 28

Iskreno se zahvaljujemo vsem vaščanom, prijateljem in sorodnikom, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam kakorkoli pomagali in pokojnika v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Specovi, sosedom Simoničevim, Malčiki, Mimici, sestrični Marici, Lojzetu, Tonetu, gasilcem iz Dragatuša, govornikom g. Perku in g. Ivaniču, Vinteksu, d.o.o., Vinica, g. Hitiju in pevkam ter g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujemo: vsi njegovi, ki so ga imeli radi

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je zapustil naš dragi življenjski sopotnik, oče, dedek in brat

ANTON DOLTAR ZVONKO

čevljarški mojster iz Metlike

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znanecem, prijateljem, sosedom, obrtnikom iz Metlike, IGO, p.o., Ljubljana za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče. Zahvaljujemo se zdravniku dr. Mlačku in patronažni sestri Veri za pomoč v težkih trenutkih njegove bolezn, govornikom g. Črnuglju in g. Majzljju za besede slovesa, g. župniku za lepo opravljen obred, cerkvenemu pevskemu zboru, prostovoljnemu gasilskemu društvu Metlika za spremstvo in darovano cvetje, g. Janžekoviču za zaigrano Tišino, ge. Anici Pezdirc za pomoč v času bolezni, g. Piškuriču za vsestransko pomoč. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujemo: njegova Helena, hčerka Nada z možem Janezom, vnuka Janja in Andrej in brat Franci z ženo.

Metlika, 25.5.1996

ZAHVALA

Solza, žalost, bolečina te zbudila ni, a ostala je praznina. ki tako zelo boli.

V 49. letu nas je nenadoma zapustil naš dragi sin, mož, oče, brat in stric

IVAN TOMC

iz Krivoglavic pri Metliki

Ob nenadomestljivi in boleči izgubi se iz srca zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki so nam v teh najtežjih dneh kakorkoli pomagali, nam izrazili sožalje, sočustvovali z nami ter pokojnemu darovali toliko lepega cvetja in sveč. Še posebej se zahvaljujemo sosedom, kolektivu Postaje mejne policije Metlika, nekdanjim sodelavcem iz trgovine Breza, gasilskima društvoma Dobravice in Primostek, delavcem Beti Metlika, VVZ Andersen Ljubljana, pevkam za občuteno zapete žalostinke, govornikom in gospodu Janžekoviču za zaigrano Tišino ter g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujemo: vsi, ki ga imamo radi

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš upokojeni sodelavec

PETER MIHELIC

pismonoša pri pošti Stari trg

Od njega smo se poslovili v nedeljo, 26. maja 1996, na pokopališču v Starem trgu.

POŠTA SLOVENIJE, d.o.o., MARIBOR, poslovna enota Novo mesto

ZAHVALA

V 58. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil dragi mož, ati, stari ata, sin, brat, stric, bratranec in prijatelj

IVAN SLADIČ

iz Sajenic pri Mirni

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znanecem, prijateljem in vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam pomagali in izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje in sveče in ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala sosedom Smolič in Krištof za vsestransko pomoč, GD Selo pri Mirni za organizacijo pogreba, OGZ Trebnje in ostalim GD, RK Mirna in DU Mirna za udeležbo v sprevedu, gospodu župniku za opravljen obred in govor, cerkvenim pevcem za zapete žalostinke, govornici Mari za govor ob odprtem grobu. Zahvala tudi sodelavcem delavnice Bartolj in KPD Dob. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujemo: vsi njegovi

ZAHVALA

Kdor mimo gre, naj moli zame, ker mogoče bo že drugi jutri zate.

V 83. letu starosti nas je zapustila naša mama, babica in prababica

MARIJA ANCELJ

iz Mačkovca pri Suhorju

Zahvaljujemo se DSO Metlika za vso oskrbo in nego, ki so jo nudili naši mami, družinama Plut in Muhič, ki sta mu priskočili na pomoč v najtežjih dneh, govornikom za izrečene besede ob slovesu, gospodu župniku in ministrantom za lepo opravljen sv. mašo in pogreb, pogrebnikom ter pevkam iz Otovca za izredno zbrano zepete pesmi. Zlasti pa se zahvaljujemo vsem, ki žalujete z nami, ste nam izrekli sožalje ali pa pokojni darovali cvetje in sveče, tako sorodnikom in znanecem kot tudi Slovenskim železnicam-Sektorju za vzdrževanje prog Novo mesto. Iskrena hvala predstavnikom Zveze borcev NOV, Društvu invalidov, gasilcem, krajanom in vaščanom.

Žalujemo: sinovi Ivan, Jože in Tine z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, babica, tašča, sestra in teta

MARIJA MIHALIČ

z Dol. Ponikev 18, Trebnje

Vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znanecem se zahvaljujemo za podarjeno cvetje, sveče in izrečeno sožalje. Hvala vsem, ki ste pokojno pospremili na zadnji poti, g. kaplanu za opravljen obred, pevcem in sodelavcem. Hvala!

Žalujemo: vsi njeni

V SPOMIN

Dom tvoj ostal je prazen tebe več med nami ni, irte ključje za tabo, tebi več se ne mudi.

28. maja je minilo žalostno leto, odkar nas je zapustil naš dragi ata, stari ata

VIKTOR BARTOLJ

iz Novega mesta, Jakčeva 2

Hvala vsem, ki se ga spominjate, postojite ob grobu ter prižgete svečko v spomin.

Vsi njegovi

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš bivši sodelavec

JOŽE CESAR

samosojni elektromonter v pokoju

Ohranili ga bomo v lepem in trajnem spominu.

KOLEKTIV PE ELEKTRO NOVO MESTO

ZAHVALA

Zaman je bil tvoj boj, vsi dnevi upanja, trpljenja, bolezen je bila močnejša od življenja. V srcih naših boš živela, čeprav so usta tvoja onemela.

Vse življenje si garala, vse za dom, družino dala, le sledi ostale so povsod, od dela tvojih pridnih rok.

Po dolgi in hudi bolezni nas je v 69. letu starosti zapustila naša draga žena, mama in stara mama

JOŽEFA MEDVED

s Krke 53

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sovaščanom, sorodnikom, prijateljem za podarjeno cvetje in sveče, Internemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto za nego in lajšanje bolečin ter g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala, da ste našo mammo tako množično spremili k zadnjemu počitku.

Žalujemo: vsi njeni

ZAHVALA

Življenje celo si garal, vse za dom si dal. Sledi ostale so povsod od dela tvojih pridnih rok.

Niti zbogom nisi rekel niti roke nam podal, smrt te vzela je, a v naši srcih boš ostal.

V 83. letu starosti nas je zapustil dragi mož, ata, stari ata in pradedek

IVAN BAŠA

Dolga vas 28, Žužemberk

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, posebno Kuhljevim in Kocjančičevim za vsestransko pomoč, sodelavcem M-KZ Suha krajina Žužemberk, Keku oprema in Petrolu za podarjeno cvetje in izrečeno sožalje. Zahvala tudi dr. Zdenki Ropret in sestri Vidi za lajšanje bolečin, ge. Ožboltovi za poslovilne besede, g. dekanu za lepo opravljen obred in pevcem iz Žužemberka ter Novakovim pogrebem. Še enkrat se zahvaljujemo vsem, ki ste našega ata spremili na zadnji poti in mu darovali toliko cvetja in sveč.

Žalujemo: vsi njegovi

tedenski koledar

Četrtek, 30. maja - Ivana Petek, 31. maja - Angela Sobota, 1. junija - Fortunat Nedelja, 2. junija - Erazem Ponedeljek, 3. junija - Pavla Torek, 4. junija - Franc Sreda, 5. junija - Valerija

LUNINE MENE
1. junija ob 22.47 - ščip

kino

BREŽICE: 30., 31.5., 1. in 3.6. (ob 18.30) ter 2.6. (ob 18.30 in 20.30) komedija Stare sablje 2. Od 30.5. do 1.6. (ob 20.30) erotični triler Jade. 5.6. (ob 20.30) romantični film Sabrina.

film

JADE, krimič (ZDA, 1995, 135 minut, režija: William Friedkin)
Pravijo, da gre za erotični triler, ampak meni se je namerno zapisalo drugače. Film si zasluži pretežno slabševalne oznake. Menda naj bi šlo za dober seks, začnjen z umori, pa ne gre in ne gre, saj ta ne more zadeti kar tako, brez dobre reference, brez objemajoče podlage dobrega trilerja. Eros in tanatos, slavni motivi eksistencialnih in dekadentnih literatov ter eno od osrednjih miselnih polj psihoanalize, tu pač nista v ospredju, pa tudi za vogalom ju ni nič kaj videti. Pač pa ena kvaliteta le obstaja: dekoracija prizorišč, tako zunanjih kot notranjih, je obrtniško "remek" delo. Ampak ponovno, kar na scenografiji je, nam preostane le občudovanje daljnjevzhodne bižuterije, pisane kitajske povorke v praznovanju novega leta, ki jo zmoti odlični pregon z avtomobili in insert iz takistega teatra. Junaki se namreč večkrat sprehodijo skozi ki-

ČRNOMELJ: 31.5. (ob 21. uri) in 1.6. (ob 19. in 21. uri) ameriški film Jumanji. 2.6. (ob 19. uri) risani film Svet igrač. 2.6. (ob 21. uri) ameriški akcijski film Smrtonosni spodad.
KRŠKO: 30.5. (ob 19. uri) in 31.5. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Zmeda na poštnem vlaklu.
KOSTANJEVICA: 1. in 2.6. (ob 20. uri) zgodovinski film Pogumno srce.
METLIKA: 31.5. (ob 19. uri) risani film Svet igrač. 1.6. (ob 19. in 21. uri) ameriški akcijski film Smrtonosni spodad. 2.6. (ob 19. in 21. uri) ameriški film Jumanji.
NOVO MESTO: Od 30.5. do 3.6. (ob 19. uri) romantična komedija Sabrina. Od 30.5. do 3.6. (ob 21.15) kriminalni film Osumljenih 5.
ŠENTJERNEJ: 31.5. (ob 19. in 21. uri) film Pogumno srce.

tajsko četrt vedno svežega San Francisca, kjer spričo številnih strmo padajočih gričev in cest res ni prijetno, da ostaneš brez olja v zavorah.
Scenarist Joe Eszterhas, to je tisti genij, ki je napisal Prvinske nagone (1992), je spisal neko omedlno pisanje, ki zgodbi ne uspe dati niti enega poštenega roba. Pohoiti starac po tistem še ni dal od sebe podobnega hita. Že pri Vročici nas je vlekel za lase, Showgirls so menda debakel. Figure so sicer dokaj pravilno postavljene, vendar kar malo preveč stereotipno. Imamo lokalnega bogataša, ki je bil ubit s sekiro, in neznancko, hotno Jade, ki divje seksa s politiki in biznismeni iz golega promiskuitetnega užitka. Izkaže se, da je to Linda Fiorentino, mačka z nizkim hravpim glasom, ugledna psihiatrinja, katere najljubša tema je dvojna identiteta, njen karizmatični mož Chazz Palminteri pa je odvetnik, ki tistega že dolgo ni počel s petimi zvezdicami. Primer rešuje omahljivi in bledečni David Caruso, njun prijatelj, tožilec in njen bivši fant. Plus senatorjeve fotke in opolzki držji, nekaj finih umorov, pa nerazumljiva Carusova popustljivost do očitnih kvizlingov med sodelavci. Sprejledljivo. **TOMAŽ BRATOŽ**

kmetijski stroji

VSO malo rabljeno kmetijsko mehanizacijo ugodno prodam: balirki Welger, pajka, zgrabljajnik, trosilec umetnega gnoja Vicon, silokombajn, kombajn za krompir, brano Rau, 3 m, vrtakasto brano, 3 m, dvobrazdni obračalni plug Gasner, tribrazdni obračalni plug Eberhart, visok, in puhalnik za zrnce. ☎ (0609)642-194. 6041
KOMBAJN CLASS Mercator F, širine 3 m, z adapterjem za koruzo, prodam. ☎ (0608)68-376. 6051
KOSILNICO BCS, bencin - petrolej, širina grebena 110, prodam. ☎ (061)326-653, po 18. uri. 6057
TRAKTOR URSUS 360, letnik 1990, prodam. ☎ (068)73-427. 6060
SAMONAKLADALKO SIP 17 in 25, obračalniki pajek in zgrabljajnik prodam. ☎ (068)21-143. 6068
KOSILNICO GORENJE MUTA GR 1,30 prodam. ☎ (068)89-046. 6072
TRANSPORTER 5 m na kolesih in samonakladalko, 25 m3, prodam. ☎ (068) 81-188. 6080
SUŠILNO NAPRAVO z elektromotorjem prodam. ☎ (068)42-427. 6083
OBRAČALNIK - GRABLJE SIP za seno prodam. ☎ (068)68-652. 6085
KOSILNICO, obnovljeno, železna kolesa, za hribovit teren, prodam za 600 DEM. Prodaj tudi prikolico. ☎ (0608) 89-171. 6088
SAMONAKLADALKO Sip, 17 m3, traktor IMT 542, 750 ur, in jedilni krompir po 10 SIT/kg prodam. ☎ (068)40-170, zvečer. 6096
KOMBAJN Deutz Faht M 66, širina grebena 2.60 m, ugodno prodam. ☎ (068)78-113. 6122
SAMONAKLADALKO, pajka, puhalnik, prevoznik hladilni bazen za mleko in balirko prodam. ☎ (0608)75-411. 6131
VRTNO KOSILNICO Tomos poceni prodam. ☎ (068)26-317. 6134
TROSILEC hlevskega gnoja, rotacijsko koso 165 in pajka na 4 vretena prodam. Branko Grubar, Polhovica 1, Šentjernej. 6135
TRAKTOR DEUTZ 4506, letnik 1986, 2300 delovnih ur, dobro ohranjen, ugodno prodam. ☎ (0608)75-740. 6137
PUHALNIK TAJFUN, skoraj nov, prodam. ☎ (068)85-733. 6146
ROTACIJSKO KOSILNICO Sip 165 z gnetilnikom prodam. ☎ (068)42-584. 6154
RABLJENE kmetijske stroje prodam: nakladalko Sip, 25 m3, obračalniki Sip 220, stroj za obiranje koruze in kosilnico. ☎ (068)81-499. 6156
GUMI VOZ, 13 col, manjšo prikolico in frezo za TV prodam. ☎ (068)65-391. 6176
100 L škropilnico prodam. ☎ (068)42-030. 6181
ŠKROPILNICO, 230 l, in koruzo v zrnu prodam. ☎ (068)42-229. 6197
BALIRKO WELGER, dobro ohranjen, prodam. ☎ (0608)32-422. 6221
PAJKA 450 na 4 vretena, ohranjenega, prodam. ☎ (068)87-157. 6228
TRAKTOR FIAT, 30 KM, 630 ur, prodam za 3500 DEM. ☎ (068)73-215. 6238
BALIRKO DEUTZ FAHR za kvadratne bale in pajka za seno Fahr, 4 m, prodam. ☎ (068)21-605. 6247
TRAKTOR ZETOR 5311, dobro ohranjen, starejši letnik, prodam za 5300 DEM. ☎ (068)40-786. 6259
TRAKTOR ŠTORE 502, nakladalko 17, Z 650, Z 128, moped A 4 ugodno prodam. ☎ (068)76-009. 6278
KOSILNICO BCS in nov puhalnik prodam. ☎ (0608)43-247. 6281
KOMBAJNSKO FREZO za slamo in nekaj delov za kombajn Zmaj 142 prodam. ☎ (069)49-370, po 20. uri. 6282
TRAKTORJI Univerzal, Torpedo, Zetor, Same, IMT 539, TT 826 same 7800 DEM Landini. Zelo ugodni krediti in popusti. Rabljeni IMT 539, 558, Torpedo 55 TD A 4x4, IMT 549. Staro za novo, vse pri AGROAVTU KRANJ, Ljubljanska 30, ☎ (064)332-111, rezervni deli, gume, akumulatorji ☎ (064)332-113, od 8. do 16. ure. 6288

kupim

PSA MEŠANCA, mladiča, srednje velikosti, črno-belega, kupim. ☎ (068)28-546. 6039
IGRAČKE iz kinder jajčk kupim. ☎ (068)73-546. 6118
15 M3 kalanih bukovih ali gabrovih drv kupim. ☎ (068)21-497. 6121
R 5, od prvega lastnika, nepoškodovan, kupim za 8000 DEM. ☎ (068)44-992. 6204
DVA BIKKA, siva ali simentalca in koruzo v storžih kupim. ☎ (068)67-438. 6210
RABLJENO KOSILNICO BCS, širine 127 c., kupim. ☎ (068)89-128. 6256

DOLENJSKA BANKA

Splača se varčevati v tolarjih.

Pri Dolenjski banki vam omogočamo številne in donosne oblike tolarjskega varčevanja:

Ve zani depoziti

- od 31 do 90 dni	od TOM + 4,5 % do TOM + 5 %
- od 91 do 180 dni	TOM + 5,5 %
- od 181 dni do 1 leta	TOM + 6 %

Varčevalni paket

	Doba varčevanja	Minimalni znesek mesečnega pologa	Obrestna mera
Obročno varčevanje	12 mesecev	7.500 SIT	TOM + 6 %
Premijsko varčevanje	od 24 do 60 mesecev	4.000 SIT	od TOM + 6,52 % do TOM + 7,5 %

	Doba varčevanja	Minimalni znesek depozita	Obrestna mera
Tolarski depozit s premijo	12 mesecev	80.000 SIT	od TOM + 7,31 % do TOM + 7,5 %
Tolarski depozit z valutno klavzulo	12 mesecev	80.000 SIT	od V** + 7,06 % do V + 7,25 %

* TOM: temeljna obrestna mera
** V: valutna klavzula

Stavite na pravega

Ekspozitura Novo mesto, Seidlova 3, 068/316-500
Ekspozitura Trebnje, Gubčeva cesta 8, Trebnje, 068/44-279
Enota Črnomelj, Trg svobode 2, Črnomelj, 068/51-113
Ekspozitura Metlika, Trg svobode 7, Metlika, 068/58-132
Ekspozitura Brežice, Cesta prvih borcev 42, Brežice, 0608/61-442
Ekspozitura Videm-Krško, Kolodvorska 1, Krško, 0608/22-762
Enota Ljubljana, Tavčarjeva 7, Ljubljana, 061/133-31-35

IMT 539, ohranjen, kupim. ☎ (0609) 6266
R 19 1,4 RT, dobro ohranjen, kupim. Franc Zupančič, Stavča vas 17, Dvor.

motorna vozila

PASSAT, letnik 1989, CO2, TIG in avtogeno varilni aparat, jeklenke, kompresorje ter stroje za pranje pod pritiskom prodam. ☎ (068)25-894. 6035
JUGO SKALA 55, letnik 1989, registriran do 5.4.1997, prodam za 2800 DEM. Srečko Besal, Družinska vas 201, Šmarjske Toplice. 6036
128 SKALA 55, rdečo, registrirano do 28.2.1997, brezhiben, letnik 1989, prodam za 2300 DEM. MALKOVEC 2, Tržišče. 6037
GOLF JGL D, letnik 1984, registriran do 12/96, prodam za 3800 DEM. Miha Zupančič, Podgorz 25, Dvor. 6040
BMW, 1600 cm3, letnik 1970, vozen, in kamion TAM 4500, preurejen v prevoznik čebelnjak, poceni prodam. ☎ (0608)21-620. 6047
JUGO 45 in 126 P, oba letnika 1990, prodam. ☎ (068)83-692. 6048
R 5, letnik 1991, registriran do 5/97, prodam. ☎ (068)25-344. 6050
R 5, letnik 1993, registriran do 5/97, prodam. ☎ (068)43-567. 6054
126 P, lenik 12/90, prodam za 1600 DEM. ☎ (068)41-071. 6056
FIAT 126, letnik 1987, prodam. ☎ (068)23-359. 6058
126 P, letnik 1987, rdeč, registracija pravkar potekla, lepo ohranjen, prodam. ☎ (0609)638-819. 6066
126 P, lergistriran, letnik 1987, in Jugo 45, letnik 1987, prodam. ☎ (068)65-164. 6069
BMW 316, letnik 1985, 122000 km, registriran do 2/97, prodam. ☎ (068)57-201. 6076
GOLF S paket diesel, letnik 1985, dobro ohranjen, ugodno prodam. ☎ (068) 83-589. 6077
JUGO SKALA, letnik 1989, registriran do 6/97, prodam. ☎ (0608)84-443. 6078
GOLF 1,3, letnik 1991, prodam ali menjaj za punto. ☎ (0608)81-801. 6084
ZASTAVA 128 SLAKA 55, letnik 1989, registrirano do 2/97, prodam za samo 2.200 DEM. ☎ (0608)80-507. 6086
OPEL ASTRO CARAVAN, letnik 1992, prodam. ☎ (068)324-178. 6091
JUGO KORAL 45, letnik 1988, registriran do 5/97, prodam. Marija Krevs, Goriška vas 18, Mirna Peč. 6097
R 21, letnik 1989, 217.000 km, TAM 130 T, 61, letnik 1981, Z 630 N, 2,5 t, letnik 1984, in kombi R Trafic, letnik 1988, prodam. ☎ (068)22-029, do 15. ure, 87-152, po 15. uri. 6101
FIAT UNO 60 S, letnik 1988, črn, registriran do 4/97, prodam. ☎ (068)84-037. 6104
OPEL KADETT solza, letnik 1991, prvi lastnik, 67.800 km, prodam. ☎ (0608)75-090. 6105
CLIO 1.2 RN, 5V, tonirana stekla, letnik 1994, prvi lastnik, registriran do 5/97, prodam. Martin Hrovat, Konec 10, Novo mesto. 6106
Z 640 AN, letnik 1979, prvi lastnik, ugodno prodam. ☎ (068)57-739. 6112
JUGO 55, letnik 1989, registriran do 2/97, prva barva, prodam za 3600 DEM. ☎ (068)42-395. 6116

R 9 GTL, letnik 1983, registriran do 24.12.1996 in audi 80 CCL, letnik 1988, registriran do 23.3.1997, prodam. ☎ (068) 81-022. 6122
R 4 GTL, letnik 1990, registriran do 2/97, bel, prodam. ☎ (068)323-112. 6123
HYUNDAI PONY, letnik 1991, rdeč, prodam. ☎ (068)50-047. 6124
GOLF D, letnik 1985, registriran do 3/97, prodam za 4700 DEM. ☎ (068)671 ali (061)13-13-144, int. 2193. 6125
R 5, letnik 1990, rdeč, registriran do 5/97, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068) 78-160. 6126
JUGO 45, letnik 1989, prevožen, 46.000 km, registriran do 15.4.1997, prodam za 2600 DEM. ☎ (068)57-796. 6127
FIAT 126 P, letnik 1988, 50.000 km, registriran do 11/96, prodam za 1000 DEM. ☎ (068)25-138. 6128
R 5, letnik 1/93, bel, 3V, 25.000 km, prva lastnica, prodam. ☎ (068)23-046. 6129
JUGO KORAL 45, 1. november 88, črn, lično ohranjen, prodam. ☎ (068)27-432. 6130
JETTO, letnik 1987, prevoženih 28.000 km, odlično ohranjen, prvi lastnik, prodam. ☎ (068)21-318. 6131
VWHROŠČ 1200, letnik 1970, prodam ali menjaj za doplačilom. Milan Trnava, Pot na Gorjance, Novo mesto. 6132
R 4 GTL, letnik 1986, registriran za 2 leto, prodam. ☎ (0608)75-894. 6133
GOLF JXD, letnik 1989, registriran do 3/97, prodam za 9600 DEM. ☎ (068)21-422. 6134
MAN 19361, letnik 1985, s priklopi registriran do 12/96, ugodno prodam, lahko tui z delom. ☎ (0608)84-128 ali (0609)610-237. 6135
R 9 TL, rdeč, letnik 1982, odlično ohranjen, registriran do 1/97, prodam za 3500 DEM. Jože Gimpelj, Gregorčeva 13, Dolenjske Toplice, ☎ (068)65-123. 6136
GOLF JXD, letnik 1989, bel, prodam ali menjaj za golf lll s svojim doplačilom. Biška vas 22, Mirna Peč, dopoldan. 6137
PIAGGIO SFERA scooter, 50 cc, letnik 1994, črn, prodam za 2100 DEM. ☎ (068)322-706. 6138
BIS, letnik 1990, registriran do 15.5.1997, prodam za 270.000 SIT. ☎ (068)51-423. 6139
Z 128 letnik 1984, registrirano do 11/96, prodam za 120.000 SIT. ☎ (068) 49-122

Naročilnica za brezplačni mali oglas v Dolenjskem listu (za naročnike, samo enkrat na mesec)

v s e b i n a o g l a s a (do 15 besed)

Ime in priimek:

Ulica in kraj:

Pošta:

Naročniška številka: Podpis:

Datum:

Smeh na prepihu

V anekdotah in prigodah je Jože Dular s pisateljsko večšino otel pozabi prenekatere zanimivo, duhovito, šaljivo podrobnost iz življenja znanih pa tudi brezimnih ljudi z obeh strani Gorjancev. Na pobudo Dolenjskega lista, kjer je bilo objavljenih domala tristo zapisov, je Dular izbral blizu 250

anekdot in prigod, jih povezal v zaokroženo celoto - in tako je nastala lično opremljena, 114 strani debela knjiga **Smeh na prepihu**.
Knjiga stane 1.900 tolarjev, do nje pa ni moč priti le v knjigarni, ampak tudi s spodnjo naročilnico (pošljite jo na Dolenjski list, Glavni trg 24, 8000 Novo mesto), s katero vam priznamo 10 odst. popusta oz. je cena knjige le 1.710 tolarjev.

NAROČILNICA

Naročam _____ izvod(ov) knjige Jožeta Dularja Smeh na prepihu po ceni 1.710 tolarjev za izvod.
Knjigo mi pošljite s poštnim povzajem na naslov:
Ime in priimek: _____
Kraj, ulica, hišna številka in pošta: _____

DOLENJSKI LIST

IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik priloge), Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.
IZHAJA ob četrtkih. Cena posamezne številke 180 tolarjev; naročnina za 1. polletje 4.680 tolarjev, za upokojenca 4.212 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 18.720 tolarjev; za tujino letno 100 DEM oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.
OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 2.400 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 4.800 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 2.800 tolarjev. Za nenaročnike mali oglas do deset besed 1.600 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 160 tolarjev; za pravne osebe 1 cm malega oglasa 2.400 tolarjev.
ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-440519 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).
NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.
Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi, osmrtnice in zahvala 324-006; telefax (068)322-898.
Elektronska pošta: dl@insert.si Internet http://www.insert.si/dlist
Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.
Računalniška priprava časopisnega stavka: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

126 P, letnik 1991, registriran še eno leto, ugodno prodam. ☎ 068/28-048 (popoldne).

R5, letnik 9/93, rdeč, prvi lastnik, garažiran, dodatno opremljen, prodam. ☎ (068)27-668 med 15. in 20. uro.

UNO 45, letnik 1/91 in R 4, letnik 10/85, prodam. ☎ (068)89-265. 6182
GOLF III GL TD, letnik 1993, klima, prodam. ☎ (068)25-323. 6184
Z101 GTL 65, registrirano do 5/97, letnik 1986, rumeno, prodam. ☎ (068)43-692. 6185

OPEL VECTRO L7 D, letnik 12/91, prodam. ☎ (068)65-169. 6188
R 4 GTL, letnik 1992, registriran do 5/97, prevoženih 51.000 km, prodam. Zidarič, Pod Trško goro 37, Novo mesto. 6189

GOLF GTI 16 V, letnik 1988, 140 KM, črne kovinske barve, sončna streha, računalnik, CZ, sedeži Recaro, alu platišča, nikoli zaleten, ugodno prodam. ☎ (068)25-908. 6192

Z 750, letnik 11/85, registriran do 11/96, garažiran, ugodno prodam. ☎ (068)78-440. 6193

KAMION Z 358, letnik 1989, registriran za eno leto, z AL kasonom in cerado, vožen z B kategorijo, prodam. ☎ (068)67-119. 6196

SUZUKI SWIFT 1,3 MINT, 5/94, z dodatno opremo, prodam. ☎ (068)22-489. 6200

Z101 GTL, letnik 1985, rdeč, prodam. ☎ (068)78-125. 6201

R21 GTS, 9/92, z vso dodatno opremo, prodam. ☎ (068)44-557. 6202

R 4 GTL, letnik 1987, registriran do 4/97, zelo lepo ohranjen, prodam za 2400 DEM. Marko Brear, Šentrupert 93, Šentrupert. 6203

JUGO 45 AX, letnik 1987, registriran do 9/96, prodam. ☎ (068)68-219. 6208

FORD ESCORT, letnik 1970, rdeče barve, prodam. ☎ (068)87-337. 6209

GOLF JXD, letnik 1987, registriran do 9/96, ohranjen, prodam za 7100 DEM. ☎ (068)67-603. 6212

JUGO 45, letnik 1991, prodam ali menjam za 126 P ali Z 750. ☎ (068)26-863. 6213

Z SKALA 55, letnik 1988, registrirana do 8/96, prodam. ☎ (068)88-115. 6217

CITROEN AX TGE, letnik 1991, 5 V, rdeč, 74000 km, lepo ohranjen, registriran do 4/97, prodam. Franci Vidmar, Breg 24, Loka pri Zidanem Mostu. 6218

GOLF JXB, letnik 1989, odlično ohranjen, prodam za 8700 DEM. ☎ (068)77-717. 6219

FAVORIT 1,3 GL, 3/90, 64000 km, bel, prodam. ☎ (068)87-760. 6224

HYUNDAI COUPE, letnik 1993, odlično ohranjen, ugodno prodam. ☎ (068)24-791. 6225

126 BIS, 4791, registriran do 4/97, 32000 km, bel, odlično ohranjen, prodam za 3100 DEM. ☎ (068)26-157. 6227

128 I, GX, letnik 1987, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)76-436. 6232

R 4 GTL, letnik 1984, motorno žago 35 cm, novo, malo rabljeno usnjeno sedežno garnituro vinsko rdeče barve in raztegljiv kavelj z dvema foteljama, zelene barve, zelo ugodno prodam. ☎ (068)322-827. 6233

GOLF JGLD, bel, 10/83, ugodno prodam. ☎ (068)25-456, popoldne. 6235

R 4 GTL, 12/89, v odličnem stanju, prodam. ☎ (068)42-115. 6236

JUGO 45, letnik 1989, registriran do 2/97, prodam. ☎ (068)73-148. 6237

JUGO KORAL 69, letnik 1989, prvi lastnik, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)87-223, dopoldne ali (068)83-233, popoldne. 6240

JUGO 45 A, letnik 1986, 84000 km, registriran do 5/97, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)84-530, dopoldne. 6241

RENAULT MEGANE 1,4 RL, nov, prodam. Jerman, Jelše 3, Otočec. 6242

FIAT 126 P, letnik 1987, registriran do 4/97, ugodno prodam. ☎ (068)60-013, po 15. uri. 6243

TOVORNO VOZILO Z 35-8 KESON 170 M, REGISTRIRAN ZA CELO LEVICO, PRODAM. ☎ (068)78-418. 6246

JUGO KORAL 45, letnik 1988, prodam. ☎ (068)83-712. 6249

126 P, 11/89, dobro ohranjen, 61000 km, prodam. ☎ (068)75-383. 6251

JUGO 45, letnik 1988, rdeč, registriran do 5/97, prodam. ☎ (068)73-317. 6252

JUGO 45 KORAL, letnik 1988, lepo ohranjen, 65000 km, registriran do 7/97, ugodno prodam. ☎ (068)27-343. 6253

R 4 GTL, letnik 1989, registriran do 4/97, prodam. ☎ (068)78-506. 6254

UNO 60 E, letnik 90/91, lepo ohranjen, cena po dogovoru, prodam. ☎ (068) 83-602.

W HROŠČ, letnik 74, reg. do 1/97, ugodno prodam. ☎ 23-192.

JUGO KORAL 45, letnik 1989, registriran, rdeče barve, prodam za 2000 DEM. ☎ (068)89-238. 6257

APN 6, dobro ohranjen, letnik 1991, prodam. ☎ (068)22-205. 6258

OPEL KADETT 1,3 S, letnik 1984, prodam lai menjam. ☎ (068)21-038.

R 5 CAMPUS, letnik 1993, registriran do 6/97, prodam. ☎ (068)65-593, zvečer. 6262

R 5, letnik 1991, prodam ali menjam za jugo ali R 4. ☎ (068)42-571. 6263

R 5 CAMPUS, letnik 1991, 5 V, tonirana stekla, črne barve, 36000 km, registriran do 1/93, prodam. ☎ (068)21-142, popoldne. 6264

R 11, letnik 1987, prodam za 6500 SEM. ☎ (068)44-750. 6269

R 4 GTL, letnik 1990, 63000 km, prodam za 4600 DEM. ☎ (068)46-655. 6270

KARAMBOLIRAN NISSAN MICRA 1.0 LX 1/93, rdeče barve, prodam. ☎ (068)322-784.

JUGO 55 KORAL, sivo modre barve, letnik 1990, prodam. ☎ (068)81-654. 6271

JUGO KORAL 55, 11/90, prva barve, prodam. ☎ (068)73-766. 6273

JUGO 45, letnik 1987, prodam ali menjam za skuter. ☎ (068)323-772, Aleš. 6275

R 5, 5/91, 5 V, kovinske barve, tonirana stekla ter R 5, letnik 1993, 5 V, rdeča, tonirana stekla, prodam. ☎ (068)25-344.

R 4 GTL, letnik 1990, reg. do 7/96, garažiran, odlično ohranjen, rdeče barve, prodam. ☎ (068)20464.

R 4 GTL, letnik 1988, modre barve, 77000 km, v dobrem stanju prodam. Lalič, Potok 12, Straža. 6285

BMW 316 i, rdeče barve, redno vzdrževan, letnik 1989, prodam. ☎ (068)83-083, zvečer ali (0609)622-016, non stop. 6289

V ŠMAVRU pri Trebnjem prodam staro zidnico z vinogradom. ☎ (0609)614-912, zvečer ali jutraj. 6043

PEČICE MED GABROVKO IN MIRNO, 1000 m² zazidljivega zemljišča s kaščo, vodo in elektriko ter pol dvojnega kozoča prodam. ☎ (061)123-415. 6053

PARCELO 60 a, primerno za vikend ali sadovnjak, v Sromljah, ob asfaltni cesti Volče, prodam. Cena 1 m² je 1,5 DEM. ☎ (0608)77-051. 6062

VINOGRAD, 5 a, na Velikem Slatniku prodam. ☎ (068)24-956. 6064

DOMAČIJO s 3 ha zemlje prodam. ☎ (068)78-253. 6081

V CENTRU ŠENTJANŽA prodam hišo. ☎ (068)322-282. 6113

V OKOLICI ŠENTJANŽA prodam kmetijo s 22 ha zemlje. ☎ (068)342-470. 6114

V NOVEM MESTU, prodam hišo s vrtom ter avto Citroen, letnik 1993, kot nov. ☎ (068)26-331. 6119

VINOGRAD z zidnico in punte, dolžine 3 in 3.60 m, prodam. ☎ (068)28-287. 6123

GRADBENO PARCELO za stanovanjsko hišo, ob glavni cesti v Družinski vasi prodam. ☎ Ivan Perše, ☎ 73-321. 6128

TREBNJE, 2,4 km, okolica, bivalna hiša 250 m² s prizidkom, v tretji gradbeni fazi, parcela 2500 m², asfalt, 85000 DEM. Možnost odloga plačila. ☎ (068)78-030, (0609)636-920. 6231

V BLIŽNJI okolici Vinice prodam parcelo, 28 a, z dostopom do reke Kolpe. ☎ (068)52-143. 6286

Ugodno (cena po dogovoru) prodam: 1.000 kosov sivih betonskih Teropščevih strešnikov, dvomanevalne orgle Duo Eko Tiger, šivalni stroj Bagat (v omarici), plinsko peč (sobno) Giamet 2001, trajnozarečno peč Küperbusch. Telefon: 068/73-671

PRALNI STROJ CANDY, starejši, prodam. ☎ (068)25-909.

VINO, belo, šmarnico in rdeče, po 110 SIT, ter klavirsko harmoniko prodam. Kobe, Dol. Sušice 7, ☎ (068)65-130. 6187

TELICO za zakol ali nadaljnjo rejo, prodam. ☎ (068)42-702. 6194

JEDILNI KROMPIR prodam. ☎ (068)28-108. 6195

NEMŠKE OVČARJE, psico, dolgodlako, staro 9 mesecev, in psa, starega 2 leti, šolanega, prodam. ☎ (068)52-227. 6198

KORUZO v zrnju, 3500 kg prodam. ☎ (068)67-404. 6206

JABOLČNIK in zajce za zakol ali rejo prodam. ☎ (068)49-567. 6207

BELO in rdeče vino ugodno prodam. Škofec 1, Tržišče, ☎ (0608)80-214. 6211

PEČ za centralno s kompletno dodatno opremo in peč kuppersbuseh prodam. ☎ (068)24-519. 6214

STARE LESENE PREDMETE, dele pohištva, panonske skrinje, vrtno garnituro, prodam. ☎ (0608)62-687. 6215

HRASTOVO MIZO in 8 strolov prodam. ☎ (0608)62-472. 6216

VINO, rdeče, belo, in šmarnico ugodno prodam. ☎ (0608)31-208. 6220

KOZO in dva kozlička, stara 12 tednov, prodam. ☎ (068)87-551. 6222

VINO, belo in rdeče, ugodno prodam. ☎ (068)44-395. 6223

PRIBOR za razvijanje črno-belih filmov in izdelavo ter sušenje črno-belih fotografij ugodno prodam. ☎ (068)341-747. 6226

BELO in rdeče vino, lahko tudi v manjših količinah, ugodno prodam. ☎ (068) 42-658. 6234

VILČAR Indos elektro, 1 t, prodam. ☎ (068)78-418. 6245

VLEČNO KLJUČKO za citroen AX, deljivo, z a testom, prodam. ☎ (068)87-378. 6250

KOZOLEC in strešno opeko zaradi seilitve zelo ugodno prodam. ☎ (068)21-835. 6255

ČEBELE s panji ali brez prodam ali menjam za vino ali žganje ter samonakladalno prikolico mengele prodam. ☎ (068)42-527. 6267

SUHE hrastove plohe prodam. ☎ (0608)80-306, po 19. uri. 6277

BREJO KRAVO in telico, staro eno leto, prodam. ☎ (068)41-016. 6279

DVE tračni žagi prodam. ☎ (068)323-789, 322-654. 6284

TELICO sivko, brejo 5 mesecev, in vino cviček prodam. ☎ (068)73-552. 6287

NOVO DIATONIČNO HARMONIKO Železnik, c.f.b, zaradi bolezni prodam za 2000 DEM. ☎ (068)45-083. 6290

GRABENI ENGINEERING, PGD in PZI projekti, promet z nepremičninami, upravni postopki, legalizacija ter izvedba vseh gradbenih del. ☎ (0609)630-883. 6417

PEČARSKO-KERAMIČARSKA DELA opravljamo. Garancija za opravljeno delo! ☎ (0609)630-883. 4417

PEČICE MED GABROVKO IN MIRNO, 1000 m² zazidljivega zemljišča s kaščo, vodo in elektriko ter pol dvojnega kozoča prodam. ☎ (061)123-415. 6053

PARCELO 60 a, primerno za vikend ali sadovnjak, v Sromljah, ob asfaltni cesti Volče, prodam. Cena 1 m² je 1,5 DEM. ☎ (0608)77-051. 6062

VINOGRAD, 5 a, na Velikem Slatniku prodam. ☎ (068)24-956. 6064

DOMAČIJO s 3 ha zemlje prodam. ☎ (068)78-253. 6081

V CENTRU ŠENTJANŽA prodam hišo. ☎ (068)322-282. 6113

V OKOLICI ŠENTJANŽA prodam kmetijo s 22 ha zemlje. ☎ (068)342-470. 6114

V NOVEM MESTU, prodam hišo s vrtom ter avto Citroen, letnik 1993, kot nov. ☎ (068)26-331. 6119

VINOGRAD z zidnico in punte, dolžine 3 in 3.60 m, prodam. ☎ (068)28-287. 6123

GRADBENO PARCELO za stanovanjsko hišo, ob glavni cesti v Družinski vasi prodam. ☎ Ivan Perše, ☎ 73-321. 6128

TREBNJE, 2,4 km, okolica, bivalna hiša 250 m² s prizidkom, v tretji gradbeni fazi, parcela 2500 m², asfalt, 85000 DEM. Možnost odloga plačila. ☎ (068)78-030, (0609)636-920. 6231

V BLIŽNJI okolici Vinice prodam parcelo, 28 a, z dostopom do reke Kolpe. ☎ (068)52-143. 6286

Ugodno (cena po dogovoru) prodam: 1.000 kosov sivih betonskih Teropščevih strešnikov, dvomanevalne orgle Duo Eko Tiger, šivalni stroj Bagat (v omarici), plinsko peč (sobno) Giamet 2001, trajnozarečno peč Küperbusch. Telefon: 068/73-671

PRALNI STROJ CANDY, starejši, prodam. ☎ (068)25-909.

VINO, belo, šmarnico in rdeče, po 110 SIT, ter klavirsko harmoniko prodam. Kobe, Dol. Sušice 7, ☎ (068)65-130. 6187

TELICO za zakol ali nadaljnjo rejo, prodam. ☎ (068)42-702. 6194

JEDILNI KROMPIR prodam. ☎ (068)28-108. 6195

NEMŠKE OVČARJE, psico, dolgodlako, staro 9 mesecev, in psa, starega 2 leti, šolanega, prodam. ☎ (068)52-227. 6198

KORUZO v zrnju, 3500 kg prodam. ☎ (068)67-404. 6206

JABOLČNIK in zajce za zakol ali rejo prodam. ☎ (068)49-567. 6207

BELO in rdeče vino ugodno prodam. Škofec 1, Tržišče, ☎ (0608)80-214. 6211

PEČ za centralno s kompletno dodatno opremo in peč kuppersbuseh prodam. ☎ (068)24-519. 6214

STARE LESENE PREDMETE, dele pohištva, panonske skrinje, vrtno garnituro, prodam. ☎ (0608)62-687. 6215

HRASTOVO MIZO in 8 strolov prodam. ☎ (0608)62-472. 6216

VINO, rdeče, belo, in šmarnico ugodno prodam. ☎ (0608)31-208. 6220

KOZO in dva kozlička, stara 12 tednov, prodam. ☎ (068)87-551. 6222

VINO, belo in rdeče, ugodno prodam. ☎ (068)44-395. 6223

PRIBOR za razvijanje črno-belih filmov in izdelavo ter sušenje črno-belih fotografij ugodno prodam. ☎ (068)341-747. 6226

BELO in rdeče vino, lahko tudi v manjših količinah, ugodno prodam. ☎ (068) 42-658. 6234

VILČAR Indos elektro, 1 t, prodam. ☎ (068)78-418. 6245

VLEČNO KLJUČKO za citroen AX, deljivo, z a testom, prodam. ☎ (068)87-378. 6250

KOZOLEC in strešno opeko zaradi seilitve zelo ugodno prodam. ☎ (068)21-835. 6255

ČEBELE s panji ali brez prodam ali menjam za vino ali žganje ter samonakladalno prikolico mengele prodam. ☎ (068)42-527. 6267

SUHE hrastove plohe prodam. ☎ (0608)80-306, po 19. uri. 6277

BREJO KRAVO in telico, staro eno leto, prodam. ☎ (068)41-016. 6279

DVE tračni žagi prodam. ☎ (068)323-789, 322-654. 6284

TELICO sivko, brejo 5 mesecev, in vino cviček prodam. ☎ (068)73-552. 6287

NOVO DIATONIČNO HARMONIKO Železnik, c.f.b, zaradi bolezni prodam za 2000 DEM. ☎ (068)45-083. 6290

GRABENI ENGINEERING, PGD in PZI projekti, promet z nepremičninami, upravni postopki, legalizacija ter izvedba vseh gradbenih del. ☎ (0609)630-883. 6417

PEČARSKO-KERAMIČARSKA DELA opravljamo. Garancija za opravljeno delo! ☎ (0609)630-883. 4417

NA ODLIČNI LOKACIJI, v poslovni zgradbi na Kočvarjevi 1/II v Novem mestu, oddamo v najem lepo urejene pisarniške poslovne prostore. ☎ (0609)633-407. 5031

POZOR! S pomočjo kristalov vam pomagamo pri težavah in natančno napovemo prihodnost. ☎ (061)140-01-05, Mery. 5555

DIMNIKI! Obnova s postavitvijo tuljav iz nerjavečega jekla. ☎ (061)320-759 ali 133-32-84. 5556

FRIZERKI oddam v najem prostor. ☎ (068)324-138. 6049

TENIS po konkurenčnih cenah, na igriščih, ki so vam najbližja, nudim. ☎ (068)22-036. 6059

STAREJŠI OSEBI nudim pomoč, prevoz in dostavo. ☎ (0608)21-782. 6109

POSLOVNI PROSTOR za trgovino, 65 m², v TPC Slovenska vas, pri njenem prehodu Obrešje, oddam. ☎ (068)24-217. 6143

V CENTRU Novega mesta oddam v najem več poslovnih prostorov. ☎ (068)22-738. 6145

ZIDAR s prakso opravlja vsa zidarska in druga gradbena dela solidno in hitro. ☎ (068)45-062. 6148

INŠTRUKCIJE in prevode iz angleškega jezika nudim. Vesna, ☎ (068)321-069, od 7. do 15

Berta Logar

oblike sodelovanja s starši. Za njeno delo ji je ministrstvo za šolstvo podelilo avgusta 1992 naziv mentor oz. svetovalec.

"Najbolj mi je ostal v spominu moj prvi drugi razred. To so bili Rudi, Vida, Miha, Stani, Martina... Ko so odhajali domov, so se poslovili: Na svidenje, mami! Še sedaj me moj že skoraj 40-letni učenec Miha nagovori: O, moja mami."

Kot mlada učiteljica je Logarjeva morala sprejeti delo v Krmelju. Te novice ni sprejela z veseljem, želela si je, da bi prišla vsaj v Tržišče. Tja je pripeljal skoraj vsak vlak, v Krmelju pa si moral pešachi približno 3 kilometre. Pouk je imela popoldne, za nazaj pa ni bilo vlaka. O, groza! Zato se je nekaj mesecev iz Sevnice v Krmelju vozila s kolesom. Ko je postalo mrzlo, se je usmilita kolegica in poznejša dobra prijateljica z majhnim stanovanjem, da je lahko spala pri njej.

Krmeljčane je Logarjeva vzljubila že po nekaj mesecih. Ugotovila je, da je zanje zelo čilno, da imajo svoj kraj zelo radi, da pa jih je zelo težko pridobiti, da te sprejmejo za svoje. Dolga leta je bila zanje Sevnica, nato pa je prišla v Krmelju. Prvi od teh bodo startali ob 16. uri pri Gospiščini na Gorjancih in potem pristali v Gabrju. Cilj poletov je pri dvorani v Gabrju, kjer se bo ob 16. uri začela gasilska veselica

Pravi, da ji ni težko skrbeti za 240 otrok in 22 učiteljev, saj so otroci v skrbnem zavetju majhnega, mladega in zagnanega kolektiva, polnega ustvarjalnega nemira, ki skuša vedno doseženo preseči. Iz njenega dolgoletnega službovanja kaže omeniti, da je med prvimi uveljavila projektno učno-vzgojno delo, nivojski pouk, individualizacijo, diferenciacijo, kreativno pisanje... 25 let je bila mentor pionirskega odreda, več let vodja šole v naravi, mentorica Vesele šole, dopisnega krožka, organizatorica krajevnih proslav, občinskih tekmovanj... Posebno skrb vnaša v drugačne

EKOLOŠKI SPUST PO KOLPI

FARA - Ekološki spust kajakov, kanujev in raftov po Kolpi od Srobotnika do Dola organizira turistično-sportno društvo Kostel v soboto, 8. junija. Zbirališče udeležencev je med 9. in 10. uro v vasi Potok pri trgovini Ofak. Kolpa je mejna reka, zato je start in cilj na slovenski strani. Dolžina proge je okoli 35 km, težavnostna stopnja pa 2 do 4. Udeleženci spusta bodo razdeljeni v skupine in vsaka bo med vožnjo očistila dodeljeni del Kolpe oz. obrežja raznih odpadkov, zato se ta spust tudi imenuje ekološki. Zaključek akcije je predviden med 15. in 16. uro na Žagi, kjer bo malica, družabno srečanje in podelitev spominkov udeležencem tega spusta.

PADALCI, BALINIŠČE IN VESELICA

GABRJE - V nedeljo, 2. junija, bo v Gabrju prireditve, na kateri bo nastopilo okrog 30 jadralskih padalcev. Prvi od teh bodo startali ob 16. uri pri Gospiščini na Gorjancih in potem pristali v Gabrju. Cilj poletov je pri dvorani v Gabrju, kjer se bo ob 16. uri začela gasilska veselica

OGORČENA GOZDARJA - Gozdarski inšpektor inž. Jože Kruljac (levi) in revirni gozdar Stane Pirc pri ogledu razdeljanja v spodnjem delu goloseka nad Stražo, kjer so črni sekači pustili drevesa ležati križem krašem. (Foto: A. B.)

Hud gozdni zločin nad Stražo

(Ne)znanci so v državnem varovalnem gozdu na Srobotniku na golo posekali okoli 24 a - Uničene vse gozdne funkcije - Verjetno gre za vzletišče za jadralska padala

STRAŽA - Straški gozdarji so v začetku maja tik pod vrhom hriba Srobotnik nad silosi v Straži opazili golosek. Republiški gozdarski inšpektor inž. Jože Kruljac si je ta grobi poseg v gozd ogledal najprej v spremstvu inž. Katarine Erjavce, vodje straške enote Zavoda za gozdove, potem pa še enkrat z revirnim gozdarjem Stanetom Pircem.

Izkazalo se je, da gre za golosek okoli 24 arov gozda, posekanih pa je okoli 70 kubikov bukev in hrastov. "Po mojem mnenju gre za kriminalen poseg," je ogorčen inšpektor Kruljac. V prvi vrsti gre za poseganje v tujo lastnino. Gozd, v katerem so opravili ta izredno grobi poseg, je državna last. Poleg tega gre za gozdni rezervat, ki skupaj meri 8,73 ha in ga je Inštitut za gozdno in lesno gospodarstvo Slovenije izločil iz gospodarjenja, ker je namenjen proučevanju razvoja rastišča in sestoja. V tem rezervatu se ne seka, razvoj poteka podobno kot v pragozdu. (Ne)znanci so se nad ta gozd očitno spravili zato, da bi tam naredili vzletišče za jadranje s padali, kar potrjuje tudi pisana

naredili neprehojen. Obsekovali so še okoliško drevje.

"Na tem delu so uničene vse funkcije gozda," pravi inšpektor Kruljac, "v tem primeru pa je varovalna funkcija gozda daleč najpomembnejša in povsem uničena." Gozd namreč pred erozijo varuje pobočje nad vinogradi, ki je močno skalovito in izredno strmo, saj je naklon okoli 50 stopinj. Poleg tega je gozd na jugovzhodni legi, ta pa je še bolj izpostavljena vremenskim vplivom in izsuševanju. "Tukaj se sedaj ne da izogniti pogubni eroziji, kajti tla so plitva, skalovita in se poleti močno izsušijo," trdi Kruljac. Zaradi vsega tega se strokovjaki bojijo, da se tu ne bo dalo

več vzpostaviti prvotno stanje.

"Kaže, da gre za utemeljen sum kaznivega dejanja uničevanja gozda, za kar je zagrožen zaporedno do treh let; v tem primeru je stvar še hujša, ker gre za dejanje v varovalnem gozdu, ki ima poseben pomen." Očitno so ta gozdna zločina zagrešili brezvestneži zato, da bi si pripravili vzletišče za spuščanje z jadralskimi padali, kot kaže, ga tudi že uporabljajo. Seveda niso nikogar vprašali za dovoljenje ali soglasje, kajti jasno je, da ga ne bi dobili.

Zadevo preiskuje policija, gozdarski inšpektor pa bo ukrepal okviru svojih pristojnosti in pravnemu zakon.

A. BARTELO

Medvedek se igra s psom

Pri Blatnikovih v Polomu imajo štiri mesece starega medvedka Marka, ki se najraje igra s psom Arisom

POLOM - Polom je vas na Kočevskem (zdaj v občini Dobropolje), ki leži sredi gozdov in podobno kot od Kočevja do Strug tudi od Kočevja do Poloma ni nobene prave vasi, čeprav gre za razdaljo 15 do 20 km. So pa tu nekaj vasi, zdaj pa

MEDVED USTAVIL PROMET - 20. maja okoli 19.15 je prečkal magistralno cesto pri vasi Srobotnik v občini Velike Lašče medved, katerega težo so ocenili na okoli 120 kg. Prehod medveda preko magistralne je začasno zavrl promet. Ustaviti se je moral avtobus in tudi več osebnih avtomobilov. Sicer pa je bil na zahtevo vaščanov vasi Zlati Rep (16. aprila je medvedka napadla Staneta Grudna iz te vasi) in še nekaterih vasi, ki sta jo podprli tudi občini Velike Lašče in Ribnica v torek, 28. maja, popoldne v Velikih Laščah sklican sestanek, na katerem so razpravljali o številu medvedov na tem območju, njihovem načrtovanem odstrelu in drugih zadevah v zvezi z medvedi. Več prihodnjic.

tam kraljujejo medvedje in druga divjad.

Tudi v Polomu medvedje niso redkost. Majhnega medvedka, starega dobre štiri mesece, ima lovec Stane Blatnik iz Poloma. Medvedka je našel 4. aprila v vasi Višje pri Ambrusu neki domači lovec, član lovske družine Suha krajina, katere član je tudi Stane Blatnik. Ker ga ni imel kam dati, ga je naslednji dan dal Stanetu Blatniku, ki nam je povedal, da je medvedek takrat tehtal le dobre 3 kg. Zdjaj se je že zelo opomogel in je pravi debelinko. Hranili so ga najprej s čokolonom, zdaj pa je tudi kruh, razno otroško hrano, rad pa ima tudi kurja jetra.

Stane Blatnik domneva, da je medvedek zaradi precejšnega snega in onemoglosti zaostal za

mamo medvedko in se izgubil. "Na sestanku naše lovske družine so se odločili, naj imam medvedka jaz. Sezidal mu bom večji prostor in ga opremil tako, da se bo notri prijetno počutil, kolikor se pač lahko divja žival počuti v ujetništvu. Sile mu pri nas ne bo, le zaprt bo. Nazaj v naravo ga ne bi kazalo spustiti, saj bi gotovo zahajal v vasi in bi bil ljudem nevaren. Tako je taka rešitev zanj in za ljudi najboljša. Pri nas bo imel veliko prostora in na čistem bo."

Medvedku Marku se tako obeta, da bo postal turistična zanimivost Poloma. V bližini, se pravi tudi v Polomu, mladi kmet Papež, ki mu je tudi ime Marko, prav te dni ureja turistično kmetijo, ki jo bo odprl še letos, če bo šlo vse po sreči. Sicer pa že zdaj hodijo ljudje od vsepovsod radi gledat medvedka Marka.

J. PRIMC

MEDVEDEK IN GOSPODARICA - Na fotografiji so nagajivi medvedek Marko, njegova nova "mama" Zlata Blatnik in psiček Aris.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Mrliško vežico v KS Tržišče bodo začeli graditi še letos - Zakaj Telekom zaračunava zamudne obresti? - Delavci na kandijskem mostu so bili pridni

Bralka iz KS Tržišče pri Mokronogu, ki je po vsi sili želela ostati anonimna, je poklicala prva. Želi in zahteva javen odgovor Marjana Jamška, predsednika KS Tržišče, ki je med drugim odgovoren za izgradnjo mrliške vežice, za katero vsaj za zdaj še ne kaže, da bo kmalu stala in služila svojemu namenu. Gospa je dejala, da je mimo že drugi referendum, ki je vseboval tudi to, rezultatov pa ni. Odgovor ne bi razveselil samo nje, pač pa tudi ostale krajanje. Sestankov KS, kjer bi se o vsem tem lahko (in morali) pogovoriti, pa menda sploh ni. Da ni tako, pa je povedal Marjan Jamšek. "Sestanki seveda so in tudi vsakemu bi razložil, kako je s tem, toda za zdaj po te informacije ni bilo še nikogar. Samoprišpevek za mrliško vežico je bil le eden, in še ta izglasovan na zadnjem referendumu, tako da traja še do aprila prihodnje leto. Za vežico je pripravljena vsa dokumentacija, urejen je odkup zemlje in razpisali smo ponudbo za izvajalca. Ko ga bomo izbrali, bomo takoj začeli z gradnjo, torej bo to

kmalu." Jamšek pa je dejal, da se je vodstvo KS Tržišče s prejšnjimi prispevki do sedaj trudilo popraviti in zgraditi ceste, kar jim je uspelo, zato se čudi tako "ostremu" klicu.

Naslednja kritika je bila "spet" namenjena podjetju Telekom. Ta spet zato, ker je že prejšnji teden bralec iz Gradca v Beli krajini povedal, da Telekom odira svoje naročnike. "Popolnoma se strinjam z njim, kajti tudi jaz sem reden plačnik storitev Telekoma, vendar plačam vedno proti koncu roka plačila, ki je napisan na računu, to pa je še vedno v roku. Kljub temu mi zaračunajo zamudne obresti, kar gotovo ni pošteno," je povedal Stanislav Majzelj iz Velikega Gabra pri Trebnju, ki dodal da je pravico in pojasnila že sam iskal na Telekomu, pa so se menda samo nekaj zgovarjali, da to ne drži. Alojz Sekula, vodja računovodstva na Telekomu, je razložil, da do tega prihaja, odkar Telekom ni več enovito podjetje s pošto. Če na primer nekdo plača račun za telefon zadnji dan roka plačila na pošti, bo ta denar na Telekomov žiro račun nakazan kasneje, kar bo že čez rok plačila, in zato so zamudne obresti. Še posebej pa, če je vmes vikend.

Novomeški Kandijski most je od prejšnjega petka po daljših in temeljitejših obnovitvenih delih spet nared in odprt. Tega je vesela tudi R. S. iz okolice Novega mesta, ki je povedala, da jo motijo pripombe nekaterih ljudi, da ti delavci na mostu nič ali počasi delajo. "To ni res! Vsak dan sem hodila mimo in jih opazovala pri delu. Zelo so bili pridni in vztrajni, delali so tudi pozimi, ko je bilo res mrzlo, vsako delo pa seveda zahteva svoj čas," meni bralka. Zadnji četrtkov telefonski klic je bil povezan s stankami. Bralka S. M. iz okolice Mirne Peči meni, da učitelji upravičeno zahtevajo višje plače, saj so sedanje pod kritiko: "Sramotno je, da kljub

visoki izobrazbi ne zaslužijo niti tisoč nemških mark na mesec!" L. M.

OMEJENA SERIJA LAGUNE ALIZE

NOVO MESTO - Revoz bo v prihodnjih dneh pričel prodajati prve primerke posebne serije Lagune, imenovane Alize. Gre za različico, ki je po serijski opremljenosti najbližje Laguni 2,0 RXE, ima pa serijsko vgrajen menjalnik z daljšima prestavnima razmerjem 4. in 5. prestave. Laguna Alize ima še električni dvig tudi zadnjih bočnih stekel, radiokasetofon z upravljalcem ob volanu ter opozorilnik prekoračitve hitrosti. V Revozu so za prodajo v Sloveniji predvideli 200 takih avtomobilov, od tega jih bo nekaj s samodejnim menjalnikom. Laguna Alize je namenjena predvsem tistim kupcem, ki segajo po dodatni opremi za večje udobje in ugodje. Maloprodajna cena tega avtomobila z ročnim menjalnikom je 3.450.000 tolarjev, s samodejnim menjalnikom pa 3.775.000 tolarjev.

TEKMOVANJE IZ VESELE ŠOLE

LJUBLJANA - To nedeljo, 2. junija, se bo ob 10. uri dopoldan v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma začelo najbolj množično tekmovanje slovenskih solarjev - državno tekmovanje v znanju iz Vesele šole Pila, ki poteka že 28 let. Na prvi stopnji tekmovanja je sodelovalo 35.000 solarjev iz 490 šol, najboljši so se uvrstili v drugo stopnjo, od tam pa je cvet solarjev prišel do finalnega tekmovanja, ki se bo zaključilo z veselošolskim plesnim omnibusom.

• Postati oče ni težko. Težko pa je biti oče. (Busch)

zračna vreča, ki so jo pritrdili na vrhu bukke nad "vzletiščem". Bukev so prej dobro oklestili, prav tako še eno na dnu goloseka, ki bi morda lahko ovirala padalske spuste.

Pogled na delo brezvestnih sekačev je grozljiv. V zgornjem delu poseke so ne samo požgali in na rob odrinili vsa drevesa, ampak so uničili tudi ves gozdni grmovni sloj; v spodnjem delu, kjer je bil v glavnem hrast, pa so drevesa požgali in jih pustili, kakor so padla, ter tako ta del

GASILSKO SLAVJE

STRANSKA VAS - V Stranski vasi bodo v nedeljo, 2. junija, ob 15. uri proslavili 40 let delovanja svojega gasilskega društva. Najprej bodo razglasili rezultate gasilskega rallyja, ki bo imel start tega dne jutraj v Prečni, cilj pa bo v Stranski vasi. Po kulturnem programu, ki ga bodo pripravili učenci osnovne šole Birčna vas in pevci zbora Ruperčevrh, bo posvetitev novega gasilskega vozila in kipa sv. Florijana.

Dolenjske Novice.

1885-1919 kratkočasnice izbral Jože Dular

Previdnost

Gospod Edko pride neko noč precej pozno domov. Ne reče nič, ne zine nič, marveč vzame dežnik, se usede na sredo sove in dežnik razpne.

Zena vsa začudena: "Edko, kaj vendar počneš! Ali si ob pamet?"

Mož: "Kaj še! Samo na grom in ploho čakam!"

Iz otroških ust

Tijec: "To igračko si gotovo dobila od mame? Ja, tvoja mamica ima zlato sreč!"

Malči: "O, danes ga nima več - včeraj ga je nesla v zastavljahnico!"

Vljudni zatoženeč

Sodnik: "Vaša nedolžnost je dokazana, ste oproščeni!"

Zatoženeč: "Prav žal mi je, gospodje, da ste se morali zastonj truditi!"

Dober izgovor

Mož: "Kdo pa je že zopet celo steklenico vina izpil?"

Zena: "Jaz, ker ne trpim vina v hiši, da se vendar enkrat nesrečnemu pijančevanju odvašiš!"

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z braletci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žali, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prišlihni vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068)323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.

SMEH JE POL ZDRAVJA
Šale izbira Bojan Ajdič

Nezvestoba

Prijateljica pripoveduje prijatelji:

"Včeraj sem videla svojega fanta, kako se ga je, preden sta odšla v kino, držala mlada ženska. Razočarana sem nad njim!"

"Pa si šla za njima v kino?"

"Ne, kajti fant, ki sem se z njim sprehajala, je ta film že videl."

Zakonska

"Prijatelj, kako je kaj v tvojem zakonu?"

"Takole: ko sva se s sedanjo ženo spoznala, sem jaz poltiho govorila, ona pa me je poslušala. Ko sva se poročila, je govorila ona dokaj glasno, jaz pa sem jo poslušal. Zdaj po treh letih zakona, pa oba glasno govoriva, sosedje pa naju poslušajo..."